

Od kronike do kolumne

Strija, Josip

Doctoral thesis / Disertacija

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:142:552574>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-21**

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Repository / Repozitorij:

[FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FILOZOFSKI FAKULTET

Josip Strija

**Od kronike do kolumne: književni prilozi u novinama *Virovitičan*
za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika**

Doktorski rad

Osijek, 2023.

JOSIP JURAJ STROSSMAYER UNIVERSITY
FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Josip Strija

**From Chronicle to Column: Literary Contributions in the Virovitičan
Newspaper during the Editing of Ivan Dobravac-Plevnik**

Doctoral thesis

Osijek, 2023.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FILOZOFSKI FAKULTET

Josip Strija

**Od kronike do kolumne: književni prilozi u novinama *Virovitičan*
za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika**

Doktorski rad

Područje humanističkih znanosti, filologija, teorija i povijest književnosti

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Tatjana Ileš

Osijek, 2023.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FILOZOFSKI FAKULTET

Josip Strija

**From Chronicle to Column: Literary Contributions in the Virovitičan
Newspaper during the Editing of Ivan Dobravac-Plevnik**

Doctoral thesis

Scientific field: Philology

Supervisor: Tatjana Ileš, Ph. D., Assoc. Prof.

Osijek, 2023.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem s punom materijalnom i moralnom odgovornošću da sam ovaj rad samostalno napravio/la te da u njemu nema kopiranih ili prepisanih dijelova teksta tuđih radova, a da nisu označeni kao citati s napisanim izvorom odakle su preneseni. Svojim vlastoručnim potpisom potvrđujem da sam suglasan/na da Filozofski fakultet Osijek trajno pohrani i javno objavi ovaj moj rad u internetskoj bazi doktorskih radova knjižnice Filozofskog fakulteta Osijek, knjižnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Mjesto i datum

Osijek, 9. 11. 2023.

Potpis doktoranda

Zahvale

Zahvaljujem svojoj mentorici izv. prof. dr. sc. Tatjani Ileš na ukazanom povjerenju, beskrajnoj pomoći i neiscrpnom strpljenju!

Na beskrajnom strpljenju na putu do krajnjeg cilja zahvaljujem i svim članovima svoje obitelji.

Čemu pišem¹

<i>Mnogi pišu da okite Svoju glavu lovorikom. Mnogi pišu samo zato Da ih zovu književnikom.</i>	<i>Nek bi narod poučila Da se drži dobra puta, Pa ga tako nikad neće Dostignuti sudba kruta.</i>
---	--

<i>Mnogima je samo želja Da u svijetu dobro stoje, Jedino da vide lijepo Naštampane stvari svoje.</i>	<i>Zato sva je moja želja Koristiti rodu svome, Bit ću samo tada sretan Uspjeha ako vidim tome.</i>
---	---

<i>„Učeno“ da bude strašno I po mjeri točnog ruha, Ma u jezgri i slabašno Često bez svakoga duha</i>	<i>Moji iredi nisu fini I po mjesri sačinjeni, Već su česni jednostavni Kao kom su namijenjeni.</i>
--	---

<i>Ovim smjerom ja ne hodam Do slave mi stalo nije Već da rodu ono predam Što se sve u njemu krije</i>	<i>S njima želim koristiti Potlačenom rodu mome Nek je sretan i slobodan U hrvatskom domu svome.</i>
--	--

<i>Zato svaka moja riečca Kuju do sad ja napisah, Iz narodnog ju vrela Srcu, dušom svom izsisah</i>	<i>Argus</i>
---	--------------

---

¹ Čemu pišem [lirska pjesma] / Argus. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 32 (2. 8. 1903.), str. 1.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. TEORIJSKO-METODOLOŠKA POLAZIŠTA I IZVORI	6
3. TEORIJSKA UPORIŠTA	10
4. KULTURNO-POVIJESNI KONTEKST – HRVATSKA I EUROPA NA KRAJU 19. I POČETKU 20. STOLJEĆA	15
5. KULTURNO-POVIJESNI KONTEKST – OBLIKOVANJE KULTURNOG IDENTITETA GRADA VIROVITICE NA KRAJU 19. I POČETKU 20. STOLJEĆA	21
5.1. Virovitica i identitet – od individualnog prema kolektivnom	32
6. KNJIŽEVNOUMJETNIČKI KONTEKST – HRVATSKA I EUROPA NA KRAJU 19. I POČETKU 20. STOLJEĆA	39
7. KNJIŽEVNOUMJETNIČKI KONTEKST – VIROVITICA I SLAVONIJA NA KRAJU 19. I POČETKU 20. STOLJEĆA	48
8. NOVINE I KNJIŽEVNOUMJETNIČKI TEKSTOVI	56
9. VIROVITIČKO TISKARSTVO NA POČETKU 20. STOLJEĆA I <i>VIROVITIČAN</i> – PRVE VIROVITIČKE NOVINE	64
10. IZVANKNJIŽEVNOTEORIJSKI KLASIFIKACIJSKI KRITERIJI	73
11. BIBLIOGRAFIJA KNJIŽEVNIH TEKSTOVA OBJAVLJENIH U NOVINAMA <i>VIROVITIČAN</i> ZA VRIJEME UREDNIKA IVANA DOBRAVCA-PLEVNIKA OD 1899. DO 1925. GODINE	81
12. ANALIZA KNJIŽEVNOUMJETNIČKIH TEKSTOVA U ODNOSU NA IZVANKNJIŽEVNOTEORIJSKI KLASIFIKACIJSKI KRITERIJ	87
12.1. Pjesnički tekstovi objavljeni u <i>Virovitičanu</i> od 1899. do 1925. godine – izvanknjiževnoteorijski klasifikacijski kriteriji	87
12.1.1. Podatci o autorstvu – ime i prezime autora ili inicijali	87

12.1.2. Podatci o autorstvu – pseudonim	92
12.1.3. Podatci o autorstvu – nema navedenih podataka	93
12.1.4. Tekstovi koji uz naslov imaju i podnaslov	93
12.1.5. Prijevodi s drugih jezika	95
12.1.6. Podatci o prevoditeljima – ime i prezime prevoditelja ili inicijali	96
12.1.7. Tekstovi iz Virovitičanova podlistka ili njegovih ostalih priloga	96
12.1.8. Tekstovi preuzeti iz drugih novina, časopisa ili knjiga	98
12.2. Dramski tekstovi objavljeni u <i>Virovitičanu</i> od 1899. do 1925. godine – izvanknjiževnoteorijski klasifikacijski kriteriji	99
12.2.1. Podatci o autorstvu – ime i prezime autora ili inicijali	99
12.2.2. Podatci o autorstvu – pseudonim	101
12.2.3. Podatci o autorstvu – nema navedenih podataka	102
12.2.4. Tekstovi koji uz naslov imaju i podnaslov	102
12.2.5. Prijevodi s drugih jezika	105
12.2.6. Podatci o prevoditeljima – ime i prezime prevoditelja ili inicijali	106
12.2.7. Tekstovi iz Virovitičanova podlistka ili njegovih ostalih priloga	108
12.2.8. Tekstovi preuzeti iz drugih novina, časopisa ili knjiga	108
12.3. Prozni tekstovi objavljeni u <i>Virovitičanu</i> od 1899. do 1925. godine – izvanknjiževnoteorijski klasifikacijski kriteriji	109
12.3.1. Podatci o autorstvu – ime i prezime autora ili inicijali	109
12.3.2. Podatci o autorstvu – pseudonim	125
12.3.3. Podatci o autorstvu – nema navedenih podataka	131
12.3.4. Tekstovi koji uz naslov imaju i podnaslov	137
12.3.5. Prijevodi s drugih jezika	159
12.3.6. Podatci o prevoditeljima – ime i prezime prevoditelja ili inicijali	165
12.3.7. Tekstovi iz Virovitičanova podlistka ili njegovih ostalih priloga	170
12.3.8. Tekstovi preuzeti iz drugih novina, časopisa ili knjiga	172
13. ANALIZA I INTERPRETACIJA IZABRANIH KNJIŽEVNIH PRIMJERA	173
13.1. Lirski i dramski tekstovi u <i>Virovitičanu</i>	173

13.2. Prozne vrste kao najzastupljenije književne vrste u <i>Virovitičanu</i>	185
13.2.1. Autobiografska proza u <i>Virovitičanu</i>	186
13.2.2. Pripovijesti	190
13.2.3. Aforizmi i šale	194
13.3. Autorice u <i>Virovitičanu</i>	195
14. KRONIKA IVANA DOBRAVCA-PLEVNIKA IZMEĐU FELJTONA I KOLUMNNE I NOVINSKOG RODA I KNJIŽEVNE VRSTE	196
14.1. Kolumna kao rezervirani prostor i/ili novinska vrsta – pokušaj defniranja	198
14.1.1. Klasifikacija Plevnikovih kolumni	202
14.2. Prozni tekstovi u Plevnikovim kolumnama	206
14.3. Dramski tekstovi u Plevnikovim kolumnama	209
14.4. Poetski tekstovi u Plevnikovim kolumnama	209
15. ZAKLJUČAK	213
16. LITERATURA	217
17. PRILOZI	223
17.1. Prilog 1: Bibliografija književnih tekstova objavljenih u novinama <i>Virovitičan</i> za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine	223
18. SAŽETAK	283
19. SUMMARY	285
20. ŽIVOTOPIS AUTORA RADA	291

1. UVOD

Od 16. rujna 1899. godine, datuma kada je objavljen prvi broj *Virovitičana*, tada „glasila za promicanje narodnih interesa“, list donosi nezanemariv broj novinskih tekstova, objava, reklama, utilitarnih (ne)književnih minijatura, književnih tekstova, programskih i političkih tekstova i svega ostaloga što novine u to vrijeme pokrivaju temama i sadržajem. *Virovitičan* tako ne odstupa od zacrtane sheme i sam nastavlja proizvoditi novinski sadržaj prema spomenutim kriterijima krećući se između političkih strujanja u kontekstu slaganja i neslaganja s aktualnim i konkretnim političkim uvjerenjima vladajućih i dnevno-aktualnih informacija koje prenosi svojim čitateljima. Osim takve dvostrukosti, tražeći uzor u koncepciji tadašnjih novinskih izdanja, *Virovitičan* svoj sadržaj dopunjuje i književnoumjetničkim tekstovima. Kako je urednik Plevnik jednom prilikom istaknuo, svojim se novinama prije svega okreće puku pa tako otvara vrata aktivnostima na prosvjećivanju čitatelja putem književnih tekstova pomno biranih (ili ne) upravo za tu namjenu. Posebno u svojim kronikama u kojima piše o temama aktualnim za taj prostor i vrijeme, a koje ne ostaju zakinutima za standardne *topose* novinskih stupaca toga vremena, utječe na čitatelja. Razigranost tema i pokušaja djelovanja na čitatelje tekstovima koji se približavaju ispovijedi pojedinca koji ponekad didaktičnošću i moraliziranjem pokušava i svojim primjerom, često i humorom, ostvariti pozitivni utjecaj na konzumente.

Osim proznih tekstova u nastavcima u *Virovitičanu* se objavljuju različite književne i diskurzivne vrste: lirske i epske pjesme, igrokazi, dramske minijature, dnevnički zapisi i putopisi, pisma, šale, anegdote, crtice, aforizmi, basne, popularni feljtoni, rasprave, humoreske i brojne druge vrste pa je *Virovitičan* kao novina uistinu, kako piše novinar i teoretičar pisanih medija Dušan Slavković, „mozaik sastavljen od bezbroj različitih i raznobojnih kamenčića“ koji „odražavaju svu šarolikost i bogatstvo života“. (Slavković, 1997., str. 196-197.)

Dosadašnja istraživanja o *Virovitičanu* i njegovu uredniku, Ivanu Dobravcu-Plevniku vezana su najčešće uz njegov novinarski rad, titulu pokretača prvih virovitičkih novina i manjim dijelom, onaj književni, a još manjim i onaj kazališni. S obzirom na to da se radi o autoru koji je svoj književni rad vezao najčešće uz svoje, lokalne novine, o njemu su u pravilu pisali lokalni

autori i to najčešće biografske tekstove, spominjući njegov književni rad i važnost za lokalno novinarstvo (Dubravka Sabolić², Ivan Zelenbrz³, Slavica Bakić⁴).

Opsežnije tekstove usmjerene Plevnikovom književnom radu i Plevniku kao uredniku novina, pokretaču toga medija i dramskom autoru s nekoliko manjih dramskih komada piše hrvatski književni povjesničar i teoretičar Vinko Brešić u nekoliko navrata: godine 1984. u *Virovitičkom zborniku*, naglašavajući temu novinarstva i Plevnikovu važnost za virovitičko novinarstvo – članak „Virovitičko građansko novinarstvo (do 1941. godine)”, zatim 1999. godine u *Knjizi o Virovitici*, većim dijelom ponavljajući zaključke iz 1984. godine te 2004. godine u knjizi *Slavonska književnost i novi regionalizam* u poglavlju „Virovitički Šenoa: Ivan Dobravec Plevnik (1873-1959)”.

Dosadašnja proučavanja *Virovitičana* i tekstova koji su u tim novinama objavljeni, najčešće se svode na novinarske tekstove kojima Plevnik opravdava trenutnu političku situaciju ili se okreće od političkog vodstva. U fokusu su tako najčešće novinski tekstovi kojima se objašnjava Plevnikova politička uloga aktualna zbog njegove lokalne uloge pokretača tiskanoga medija. Osim toga, piše se i o Plevnikovu književnom radu i skromnim kazališno-dramskim pokušajima i to najčešće o kratkom romanu *Ljubav je jača od mača* ili kraćim Plevnikovim proznim djelima.

Književnoteorijska istraživanja na korpusu književnih tekstova objavljenih u *Virovitičanu*, tema i književnih vrsta, njihova utjecaja na čitatelje i njihove posebnosti nisu u samom fokusu ovoga rada. Temeljni cilj istraživanja bio je izraditi bibliografiju književnih tekstova objavljenih u novinama *Virovitičan* za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine koja je specijalna, mjesna, retrospektivna i primarna bibliografija nastala s ciljem organizacije književnoumjetničkih fragmenata iz svih sačuvanih, digitaliziranih brojeva *Virovitičana* kako bi izvori bili pretraživi te kako bi njihovo korištenje bilo jednostavnije.

Bibliografija, dakle, sadrži 951 bibliografski zapis koji odgovara broju objavljenih književnoumjetničkih fragmenata. Zapisi su složeni abecednim redom prema pravilima struke, a osim standardnih podataka, dodani su im podatci o književnoj vrsti kao i točan datum i godina

---

² Dubravka Sabolić umirovljena je viša kustosica Gradskog muzeja Virovitica koja se organizirajući brojne izložbe često bavila lokalnim autorima, književnicima i književnosti Virovitice i okolice, a s vremena na vrijeme se usmjeravajući, iako ne isključivo, i na rad virovitičkih novinara i tiskara. Napisala je brojne uvodnike i predgovore u katalozima izložbi, a u ovom se radu spominje kao autorica stručnog članka o virovitičkoj književnosti sačuvanoj u zbirkama Gradskoga muzeja Virovitica.

³ Profesor Ivan Zelenbrz umirovljeni je gimnazijski profesor hrvatskoga jezika i književnosti, nekadašnji ravnatelj Gimnazije Petra Preradovića Virovitica te nekadašnji ravnatelj Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica koji često piše o virovitičkim temama pa tako i o novinarstvu, književnosti i samom Plevniku.

⁴ Slavica Bakić, rođena Virovitičanka, glavna urednica Novoga lista, kao novinarka brojnih medijskih kuća radi i na afirmiranju nepoznatih, regionalnih i lokalnih medija i njihove povijesti pa je u nekoliko tekstova u svoj fokus stavila i Plevnika i *Virovitičan* kao prve virovitičke novine.

izdavanja. Glavna svrha ove bibliografije bila je popisati književnoumjetničke tekstove objavljene u *Virovitičanu* za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine, kako bi se na jednom mjestu dobio uvid u korpus književnih tekstova objavljenih u lokalnim, virovitičkim novinama na samom kraju 19. i početku 20. stoljeća, a kako bi se na osnovi tog korpusa mogli donijeti zaključci o utjecaju književnih tekstova na čitateljstvo, njihov odnos s književnom teorijom i književnom genologijom te vrednovati novinsko-književnu praksu toga vremena u imenovanim novinama.

S obzirom na to kako do sada nije bilo bibliografija koje su popisivale književnoumjetničke tekstove u novinama *Virovitičan*, treba istaknuti kako su polazište za rad i stvaranje bibliografije bili sačuvani i digitalizirani brojevi *Virovitičana*, a cjelokupan se posao izrade bibliografije tako ne temelji ni na kojem prethodno objavljenom popisu bibliografskih jedinica i izvorni je doprinos budućim istraživanjima korpusa.

Ovim se istraživanjem došlo do sljedećih rezultata: u *Virovitičanu* se prema popisanim fragmentima može pronaći: aforizam (8), basna (2), biografski zapis (7), crtica (213), dnevnički zapis (31), dijalog (4), drama (39), epska pjesma (2), feljton (17), historijska rasprava (2), humoreska (4), igrokaz (1), kolumna (241), legenda (1), lirska pjesma (106), lirska proza (1), pismo (1), pjesma u prozi (1), pregled (1), priča (12), pripovijest (209), putopis (31), šala (14), zahvalnica/prigodnica (2), zanimljivost (1).

Iščitavanjem i proučavanjem književnih tekstova objavljenih u *Virovitičanu*, formiraju se tematske odrednice vezane uz mnogobrojnost književnih vrsta i teme te njihovu višefunkcionalnost koje će ovaj rad istražiti: problem autorstva i pseudonimizacija, intertekstualnost u književnim djelima, čitatelji i formiranje zavičajnog, lokalnog identiteta, utilitarnost književnih tekstova, didaktičnost i moralnost, javna intima i uzurpiranje javnoga medija, žensko pismo i ljubavna tematika i podilaženje publici.

Analiza sadržaja⁵ jedna je od metoda koju za potrebe istraživanja posuđujemo iz društvenih znanosti, a kojom će se pokušati doći do odgovora vezanih uz pitanje odnosa autora poruke (u ovom slučaju književnoga teksta objavljenog u novinama) i primatelja poruke (čitatelja književnih tekstova objavljenih u novinama). Osim autora i primatelja poruke, posebna se

---

⁵ Prema profesoricu Fakulteta političkih znanosti Dunji Majstorović: „Analiza sadržaja kao metoda istraživanja u društvenim znanostima primjenjuje se od 20. stoljeća, a za njezin razvoj najviše su zaslužni Harold Lasswell i Bernard Berelson. Lasswellova je poznata formula 'Tko, kaže što, kome, putem kojeg kanala, s kakvim efektom? (Who says what to whom via what channel with what effect?)' dala doprinos u razumijevanju prirode poruka i načina komuniciranja između sudionika komunikacije te pomogla u analizi cjelokupne komunikacije masovnih medija. Zahvaljujući njemu, počelo se razmišljati o sudionicima u komunikaciji pa je zaključeno kako postoji ovisnost autora poruke o povratnim informacijama (engl. *feed back*) koje prima od primatelja poruke.“ (Majstorović, 2020, str. 32)

pozornost usmjerava i na sadržaj poruke za čiju se analizu mora ući u samu strukturu medija kako bismo razumjeli s kojom je namjerom poruka (sadržaj, tekst, književni tekst) nastala.

Cilj je ovoga rada istražiti, usustaviti te pokazati koje su se književne vrste i s kojom namjerom objavljivale u *Virovitičanu* te o kojim se temama u objavljenim djelima pisalo i koja im je bila društveno-kulturna funkcija. Prema cilju ovoga književno-znanstvenog istraživanja, postavljene su i sljedeće hipoteze:

Hipoteza 1: Glavni urednik novine prepoznaje značajnu ulogu književnoga teksta u formiranju čitateljske publike grada Virovitice.

Hipoteza 2: Analiza Plevnikove kronike kao hibridne vrste – novinske kolumne s izrazitim umjetničkim elementima pokazat će autorovu sklonost didaktičnoj književnosti i prosvjećivanju lokalne zajednice.

Hipoteza 3: Plevnikov *Virovitičan*, kao prve virovitičke novine, na lokalnom prostoru oblikuje lokalnu kulturu, njeguje zavičajnu književnost te pridonosi izgradnji cjelokupnoga hrvatskog kulturnog identiteta.

Hipoteza 4: Analiza interakcije između Plevnikovog novinskog teksta, čitatelja te zadane forme kolumne i književnoumjetničkih elemenata koje Plevnik koristi te načina na koji ova interakcija oblikuje posljedice.

U radu se, dakle, istražuje korpus novina *Virovitičan* u razdoblju od 1899. do 1925. godine. Popisanih i prema vrstama klasificiranih tekstova, u obuhvaćenom je razdoblju 951 književnoumjetnički fragment, odnosno 698 cjelovitih književnoumjetničkih tekstova. Svi su popisani u pripremljenoj bibliografiji koja će biti prilogom u doktorskome radu. Popisivanje, interpretiranje te vrednovanje književnoumjetničkih priloga objavljivanih u listu za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika pridonijet će boljem razumijevanju kulturnih prilika te književne i kulturne povijesti grada Virovitice i regije. Na temelju proučavanja tematskih, sadržajnih, stilskih i formalnih osobitosti objavljenih tekstova rekonstruirat će se intelektualna i idejna strujanja tadašnjega kulturnog života grada.

Istraživanje će biti upotunjeno uvidom u kulturnopovijesni i književni kontekst iz čije izvantekstualne razine (odnosa politike i poetike) iščitavamo utjecaj srednjoeuropskih i nacionalnih društvenih, umjetničkih i inih kulturnih fenomena i mehanizama čiji izravni utjecaj, ili tek odraze, prepoznamo i u književnom korpusu koji znanstveno ispituje.

Osim analize i interpretacije te interdisciplinarnе analize, u radu će se primjenjivati i stilističke metode, metode indukcije, sinteze i klasifikacije, a teorijsku podlogu pronalazimo u radovima hrvatskih književnih znanstvenika Vinka Brešića, Helene Sablić Tomić, Pavla Pavličića, Aleksandra Flakera, Viktora Žmegača, Davida Šporera, kao i inozemnih poput

Stephena Greenblatta, Petera Burkea, Raymonda Williamsa, a koji su okvire proučavanja književnosti proširili i na izvanknjiževna područja.

Kao prilog ovome radu, a kao poseban rezultat istraživanja, nastala je bibliografija književnih tekstova objavljenih u *Virovitičanu*.

2. TEORIJSKO-METODOLOŠKA POLAZIŠTA I IZVORI

Pisana građa koja će se istražiti u ovome radu jesu književni tekstovi (poezija, proza i drama te kolumna/kronika kao poseban Plevnikov književno-novinski oblik) objavljeni u *Virovitičanu* za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine. Građa je dijelom pregledana u Gradskom muzeju Virovitica koji čuva pojedine, iako ne sve, primjerke *Virovitičana*, dok su svi objavljeni brojevi dostupni u digitalnoj arhivi Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, točnije, javno objavljeni s mogućnošću pretraživanja na portalu projekta Stare hrvatske novine na poveznici <http://dnc.nsk.hr/Newspapers/>.

Književna se građa *Virovitičana* pozitivističkom metodom evidentirala te je izrađena bibliografija književnoumjetničkih tekstova koja će biti polazištem za daljnje istraživanje. U stvaranju bibliografije, kao i pristupu *Virovitičanu* kao novinama s kraja 19. i početka 20. stoljeća, metodološki je poslužila i Bibliografija hrvatskih književnih časopisa 19. stoljeća Vinka Brešića. Iako se bibliografija usmjerila književnim časopisima, u ovom je radu poslužila kao izvor osnovnih smjernica: kako čitati i proučavati časopis, počevši od naslova, podnaslova, naslovnice, nakladnika i urednika, programa časopisa, autora te kako metodološki pristupiti proučavanju književnosti u zadanom časopisu.⁶

Nakon pripreme bibliografije⁷ pristupilo se proučavanju i sistematiziranju odabranih književnih tekstova u kontekstu hrvatske književnosti u Hrvatskoj i Slavoniji na kraju 19. i početku 20. stoljeća.

S obzirom na to da izlaženje ovih novina obuhvaća skoro tri desetljeća, raznolikost književnih vrsta objavljenih u *Virovitičanu* nametnula je i metodu klasifikacije književnosti kojom su tekstovi obrađeni i klasificirani prema književnim rodovima i žanrovima. Važniji i značajniji prilozi analizirani su metodom interpretacije oslanjajući se na književnopovijesnu metodologiju povjesničara književnosti Miroslava Šicela koji je tradicionalne koncepcije hrvatske književnosti uskladio i obogatio modernijim analitičkim konceptom vrednovanja

---

⁶ Vidjeti više u: Brešić, Vinko (2006): Bibliografija hrvatskih književnih časopisa 19. stoljeća, I-IV, Zagreb.

⁷ Bez obzira na to o kakvoj je bibliografiji riječ, postoje uobičajene metode koje se, uz moguće određene preinake, koriste pri izradi bibliografija. Prema knjižničarki Katici Tadić izrada bibliografije uključuje sljedeće faze koje su se smjenjivale i u izradi ove bibliografije:

„1. sastavljanje temeljnog programa rada

2. proučavanje prethodnog znanja o predmetu kojim će se bibliograf baviti

3. pronalaženje gradiva (bibliografskih jedinica) u svim raspoloživim izvorima

4. popisivanje bibliografskih jedinica i njihovo razvrstavanje

5. klasificiranje gradiva

6. stvaranje bibliografskog niza, konačne cjeline, oblikovanog u abecednom, kronološkom ili stručnom poretku

7. oblikovanje kazala, kao važnog instrumenta bibliografije te drugih pratećih tekstova važnih za korisnika (predgovor u kojemu se govori o cilju i namjeni izrade, upute za korištenje i sl.).“ (Tadić, 2005, str. 167)

književnosti.⁸ Takav Šicelov pristup u interpretaciji književnoga djela vidljiv je u knjigama koje smo koristili u ovome radu: *Književnost moderne* (1978.), *Povijest hrvatske književnosti, Knjiga I. Od Andrije Kačića Miošića do Augusta Šenoae (1750. – 1881.)*, *Knjiga II. Realizam* (2004.), *Knjiga III. Moderna* (2004.) i dr. Kako će istaknuti teoretičarka književnosti Perina Meić, upravo u Šicelovu pristupu djelu „dominira deduktivni pristup u kojem su povijesni i kulturni kontekst, te društveni, politički činitelji tek funkcionalna pozadina ili, riječima samoga autora, povijesno-politički okvir tumačenju i vrednovanju literature“. (Meić, 2010, str. 172)

Rad se također oslanja prvenstveno na znanstvenu, ali i stručnu literaturu iz područja književnopovijesnih istraživanja hrvatske književnosti, i nacionalne i regionalne povjesnice, poput već spomenutih knjiga Miroslava Šicela zatim Vinka Brešića, *Slavonska književnost i novi regionalizam* (2004.); Matka Peića, *Slavonija - književnost* (1984.); Dragutina Prohaske, *Slavonština u našoj književnosti* (1994.); Helene Sablić-Tomić i Gorana Rema, *Slavonski tekst hrvatske književnosti* (2003.).

Radovi koje smo primarno konzultirali iz područja teorije književnosti su: Aleksandar Flaker, *Stilske formacije* (1976.); Pavao Pavličić, *Književna genologija* (1983.); Milivoj Solar, *Laka i teška književnost: predavanja o postmodernizmu i trivijalnoj književnosti* (1995.) te članak Krešimira Nemeca *Od feljtonskih romana i ‚sveščića‘ do sapunica i Big Brothera* (2006.).

Obvezan je bio i uvid u izdanja koja su se bavila književnopovijesnim razdobljem u kojemu je izlazio i *Virovitičan*: Miroslav Šicel, *Kritika u doba hrvatske moderne* (1975.) te Ivo Hergešić, *Hrvatska moderna* (2005.).

Za povijesni kontekst, posebice njegov regionalni i lokalni dio, osnovna literatura bile su knjige i radovi: Trpimir Macan i Željko Holjevac, *Povijest hrvatskoga naroda* (2013.); Vinko Brešić, *Knjiga o Virovitici* (1999.); Vjenceslav Herout, *Jan Nepomuk Vlašimsky* (2016.); Rudolf Horvat, *Povijest grada Virovitice* (2001.); *Virovitički zbornik 1234.* (1984.) i Josip Waller, *Uloga franjevacu u razvoju Virovitice* (2006.).

Osnovna literatura vezana uz tiskarstvo i novinarstvo obuhvaća nekoliko naslova: Sead Alić, *Mediji od zavođenja do manipuliranja* (2009.); Slavica Bakić, *Virovitičko novinstvo i tiskarstvo* (1996.); Vinko Brešić, *Virovitičko građansko novinarstvo (do 1941. godine)* (1984.); Josip

---

⁸ Teoretičarka i povjesničarka hrvatske književnosti Perina Meić u knjizi *Čitanje povijesti književnosti* zaključuje kako je Šicel napustio „historicističko-filološke“ koncepte dotadašnjih hrvatskih povijesti književnosti koji su inzistirali ponajprije na analizi književnih tekstova u povijesnom kontekstu. (Meić, 2010, str. 145) Autorica Meić nadalje ističe kako je Šicel u interpretaciji književnoga djela ponudio nove književnopovijesne modele ne stavljajući naglasak samo na autora i njegov opus iz čega zaključujemo kako se on istodobno zanima za „stilske i žanrovske cjeline“ (Meić, 2010, str. 165) kao i književni sustav koji se pojavio u vremenu i prostoru.

Horvat, *Povijest novinstva Hrvatske* (2003.); Dunja Majstorović, *Novine nekad i danas* (2020.); Marija Malbaša, *Povijest tiskarstva u Slavoniji* (1978.); Stjepan Malović, *Novine* (2003.) i *Osnovne novinarstva* (2005.).

Literaturu koju smo koristili za dio rada vezan uz definiranje ideje kulture i identiteta čini nekoliko osnovnih naslova: Zygmunt Bauman, *Tekuća modernost* (2011.); Peter Burke, *What is Cultural History* (2004.); Tatjana Ileš, *Kulturnom geografijom kroz književnu baštinu* (2019.); Mladen Labus, *Kulturni identitet/i/ i proces/i/ globalizacije: onto-antropološka i sociološka perspektiva* (2014.); *Social movements: identity, culture, and the state* (2002.); Steve Pinkerton, *Blasphemous modernism: the 20th-century word made flesh* (2017.); Lino Veljak, *Metafizički temelji politikâ identiteta* (2014.); Raymond Williams, *The Long Revolution* (1965.); Qi Xin, *A Brief History of Human Culture in the 20th Century* (2019.) i Dinko Župan, *Kulturni i intelektualni razvoj u Hrvatskoj u »dugom« 19. stoljeću* (2016.).

Ostala literatura navedena je na kraju rada kao i u svakom poglavlju ili potpoglavlju, ovisno o sadržaju.

Rad je koncipiran u osamnaest poglavlja, a započinje uvodnim poglavljem koje donosi pregled dosadašnjih istraživanja, hipoteze i ciljeve te kraći prikaz rezultata istraživanja i izrade bibliografije književnoumjetničkih tekstova u *Virovitičanu* nakon čega slijede poglavlja *Teorijsko-metodološka polazišta i izvori* i *Teorijska uporišta* koja donose prikaz metoda, literature i teorija primijenjenih u radu.

Četvrto i peto poglavlje sadržajno se oslanjaju na kulturno-povijesni kontekst Hrvatske i Europe na kraju 19. i početku 20. stoljeća te Virovitice u istom tom kontekstu. Peto poglavlje dopunjeno je potpoglavljem koje se odnosi na kulturni identitet kako bi se definirao kulturni prostor Virovitice.

Šesto i sedmo poglavlje donose pregled književnoumjetničkih zbivanja u istom razdoblju kraja 19. i početka 20. stoljeća, najprije na prostoru Hrvatske i Europe pa zatim Slavonije i Virovitice – pružajući pregled koji se sa šire, europske slike sužava i fokusira na lokalne značajke.

Osmo se poglavlje bavi novinama i književnoumjetničkim tekstovima koji u njima izlaze, a u devetom se poglavlju fokus opet sužava na lokalno, virovitičko tiskarstvo i *Virovitičan* kao prve virovitičke novine.

Deseto poglavlje donosi pregled izvanknjiževnoteorijskih klasifikacijskih kriterija koji su korišteni pri klasifikaciji tekstova poezije, proze i drame objavljenih u *Virovitičanu*, a to su: podatci o autorstvu – ime i prezime autora ili inicijali, pseudonim ili nepostojanje podataka o autorstvu, tekstovi koji uz naslov imaju i podnaslov, prijevodi s drugih jezika, podatci o

prevoditeljima – ime i prezime prevoditelja ili inicijali, tekstovi iz *Virovitičanova* podlistka ili njegovih ostalih priloga te tekstovi preuzeti iz drugih novina, časopisa ili knjiga.

Jedanaesto poglavlje bavi se bibliografijom književnih tekstova objavljenih u novinama *Virovitičan* za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine, metodama i kriterijima njezine izrade, popisnim elementima i ostalim napomenama.

Dvanaesto, trinaesto i četrnaesto poglavlje donose klasifikaciju književnoumjetničkih tekstova prema kriterijima koji su opisani u desetom poglavlju. Poetski, prozni i dramski tekstovi klasificirani su prema spomenutim kriterijima te je prije svake nove kalsifikacije ukratko navedena posebnost popisanih jedinica.

Petnaesto i šesnaesto poglavlje donose analizu odabranih tekstova, najprije lirskih i dramskih, zatim najzastupljenijih – proznih, dok će se sedamnaesto poglavlje isključivo baviti Plevnikovom kronikom.

Osamnaesto poglavlje donosi zaključak, nakon čega slijedi popis korištene literature te prilozima – izrađena bibliografija književnoumjetničkih tekstova objavljenih u *Virovitičanu*.

S obzirom na to da je ovaj rad prvo sustavno istraživanje književnih tekstova u *Virovitičanu*, njime bi se ostvario doprinos boljem upoznavanju književnopovijesnih procesa na kraju 19. i početku 20. stoljeća na lokalnoj (virovitičkoj), pokrajinskoj (slavonskoj), ali i na matičnoj nacionalnoj (hrvatskoj) razini.

3. TEORIJSKA UPORIŠTA

U uvodnom dijelu rada navedeno je nekoliko hipoteza koje se oslanjaju na različita tematska područja: novine su prepoznate kao medij koji prenoseći književne tekstove sudjeluje u formiranju čitateljske publike grada Virovitice; Plevnikova je kronika prepoznata kao hibridna vrsta koja pokazuje autorovu sklonost didaktičnoj književnosti i prosvjećivanju lokalne zajednice te velik utjecaj *Virovitičana* na oblikovanje lokalne kulture, a neposredno i na doprinos formiranju cjelokupnog hrvatskog kulturnog identiteta. Prije daljnje razrade nužno je objasniti teorijska uporišta svih četiriju hipoteza.

Čitateljsku publiku često poistovjećujemo s književnom publikom.⁹ Takvu paralelu ovdje nikako ne možemo povući. Analizirajući društveni život književnosti i knjige, francuski

---

⁹ Pitanje definiranja publike u kulturi nije do danas prestalo zanimati brojne teoretičare, filologe, antropologe, sociologe i mnoge druge pa se suvremeni autori i dalje bave tim problemom. Sveučilišni profesor sociologije i medijskih studija Richard Butsch u svojoj knjizi *The making of American audiences : from stage to television, 1750-1990*. pišući o oblikovanju televizijske kulture u Sjedinjenim Državama u drugoj polovici 20. stoljeća naglašava iznimnu važnost publike kao aktivnog sudionika u procesu stvaranja i interpretaciji kulturnih sadržaja pa ju nikako ne možemo smatrati isključivo pasivnim konzumentom. Na istom je tragu i Joke Hermes, profesorica medijskih studija, koja u knjizi *Re-reading popular culture* naglašava kako publika sudjeluje u stvaranju i održavanju kulturnih performansa u svakodnevnom životu, ističući da je publika aktivni kreator značenja i interpretacija kulturnih proizvoda, te da se kultura i publika međusobno oblikuju. James Lull - profesor emeritus komunikologije u knjizi *Media, communication, culture : a global approach* analizira kako se kulturni proizvodi, posebno mediji, oblikuju u interakciji s publikom te naglašava da se kultura stvara u javnoj sferi, gdje se različite skupine i pojedinci susreću i raspravljaju o kulturnim pitanjima. Henry Jenkins, profesor medijskih studija u knjizi *Convergence culture : where old and new media collide* o problemu publike govori kroz pojam digitalne tehnologije, naglašavajući kako se granice između stvaratelja i publike sve više zamagljuju te da se kulturni proizvodi stvaraju u složenoj mreži interakcija. Sličnom se temom bavi i britanska sveučilišna profesorica Sonia Livingstone koja će kao urednica knjige *Audiences and publics : when cultural engagement matters for the public sphere*, ali i autorica većine poglavlja analizirati kako se publike formiraju u digitalnom dobu te kako se kultura i demokracija mogu povezati u stvaranju kritičke i aktivne publike. Ona naglašava da je važno proučavati kako se publike formiraju i kako se kreću između različitih kulturnih proizvoda i medijskih platformi. Homi K. Bhabha, indijsko-britanski teoretičar kulture i profesor engleske književnosti u svojoj knjizi *The Location of Culture* razmatra koncept publike u kontekstu kulturalne raznolikosti i kulturne promjene. On naglašava važnost uloge publike u procesu interpretacije kulturnih sadržaja te ističe da se interpretacija ne događa samo na individualnoj razini, već da se formira i mijenja u dijalogu između publike, umjetnika i kulturalnih institucija. U svom radu Bhabha također razmatra pitanja moći, autoriteta i reprezentacije u odnosu na publiku te ukazuje na to kako se ta pitanja odražavaju u kulturnim praksama i proizvodima.

Prema navedenim autorima, moguće je izvesti zaključke o odnosu publike u kulturi. Tako bismo ovaj odnos mogli promatrati u nekoliko uloga publike:

1. Kulturna elita: Prema ovom pogledu, kultura se stvara i provodi od kulturne elite, a publika je pasivni potrošač kulturnih proizvoda. Ovaj pogled pretpostavlja da je kultura nešto što se uspostavlja odozgo prema dolje, a da publika ima ograničenu moć i utjecaj na taj proces.
2. Participativni pristup: Ovaj pogled promiče ideju da publika ima važnu ulogu u kulturi i da bi trebala biti aktivni sudionik u procesu kulturne produkcije. Prema ovom pristupu, publika bi trebala biti uključena u stvaranje i interpretaciju kulturnih sadržaja te bi trebala imati pristup različitim kulturnim izrazima i praksama.
3. Kultura kao zajedničko dobro: Ovaj pogled naglašava važnost kulture kao zajedničkog dobra koje pripada svima, a ne samo određenoj kulturnoj eliti. Prema ovom pristupu, publika ima pravo i odgovornost sudjelovati u kulturnoj produkciji i interpretaciji te pristupati kulturnim sadržajima bez prepreka.

akademik i novinar Robert Escarpit ističe kako je „uloga publike na više razina ključan faktor kod proizvodnje knjige.” (Escarpit, 1970, str. 79). Već sam pisac kod pisanja nekog teksta pretpostavlja postojanje publike (u teoriji) koja bi taj tekst trebala čitati, a isto radi i izdavač koji nastoji u ime te iste publike i za nju napraviti izbor tekstova koje će objaviti kao knjige. Upravo takvu ulogu imao je Plevnik odabirući tekstove i objavljući ih u svojim novinama. Plevnik je, dakle, osobnim odabirom (više ili manje) utjecao i na formiranje književnoga ukusa svojih sugrađana.

Još 1923. godine njemački profesor engleskoga jezika i književnosti Levin Ludwig Shücking u djelu je *Sociologija oblikovanja literarnog ukusa*¹⁰ primijetio da se povijest literature i umjetnosti gotovo u pravilu bave samo „umjetnikom i umjetničkim djelom” (Schücking, 2001, str. 5) pritom zanemarujući pitanja kako i zašto se kod publike javlja određeni umjetnički ukus, a slično razmišljanje u Hrvatskoj iznio je književni povjesničar i kritičar Antun Barac. Barac u članku *Kronika naše kulture* piše:

„O književnosti se kod nas uglavnom pisalo samo sa stajališta estetike, i samo s obzirom na producente književnih djela. U literarnim historijama iznošene su biografije pisaca, sadržaji djela i njihove ocijene, i sl. Međutim, za onoga koji hoće da razmotri život književnosti, u njegovoj mnogostranoj povezanosti s društvenim pojavama, važno je da pozna i odnošaj literature prema onima kojima je ona namijenjena. Za poznavanje toga života književnosti važna su, pored pitanja o umjetničkoj vrijednosti djela, procesa njihova stvaranja itd., i pitanja: Tko je odražavao neku književnost? Za koga je ona pisana? U kolikom broju primjeraka mogle su da se raspacaju pojedine knjige i kolik su broj pretplatnika imali pojedini književni listovi? Itd. [...] Jer književnost, na koncu konca, ne nastaje zato da ostane zatvorena u bibliotekama i kabinetima, već da izvrši određenu funkciju.” (Barac, 2009, str. 157)

-
4. Kultura kao tržište: Ovaj pogled gleda na kulturu kao na robu koja se prodaje na tržištu. Prema ovom pristupu, publika je viđena kao pasivni potrošač kulturnih proizvoda koji ih kupuje na tržištu i čiji se ukus i potrebe prilagođavaju ponudi koja je dostupna na tržištu.
  5. Kultura kao polje borbe: Ovaj pogled promiče ideju da je kultura polje društvene borbe i da se pitanje odnosa kulture i publike ne može razmotriti izvan širih društvenih i političkih konteksta. Prema ovom pristupu, kultura i publika uključeni su u složene odnose moći i utjecaja koji se odražavaju u kulturnoj produkciji i potrošnji.

¹⁰ U ovom je djelu Shücking kratko skicirao proces nastajanja književnog ukusa. Ne zanemarujući autora i samo njegovo djelo, on je smatrao da istraživanje u obzir mora uzeti i složeni proces proizvodnje knjige, ili književnosti, te društvo, odnosno publiku, kojoj je knjiga namijenjena.

Pitanja koja je Barac postavio ključna su za ovaj, ali i svaki rad koji književnost proučava kao društveni fenomen. Uloga književnosti, objavljene u bilo kojem obliku pa i ovom novinskom, nije samo „izabrati, proizvesti, rasparčati” (Escarpit, 1970, str. 80), već je važan i njezin odnos prema čitatatelju i oblikovanju njegova ukusa, a time i lokalnog identiteta.

Na sličan način na koji su u viktorijanskoj Engleskoj novine utjecale na povećanje broja čitatelja i to najprije zbog romana koji su objavljivani u nastavcima¹¹ pa je interes za novinama rastao, virovitički je „prosvjetitelj”, Ivan Dobravec-Plevnik svojim novinama i svojim tekstovima pokušao na konzumente, svoje sugrađane Virovitičane, utjecati iznoseći kritike i savjete, oblikujući njihovo mišljenje svojim kronikama, a koje bismo danas mogli nazvati i kolumnama. Pouzdanih podataka o tome koliko je zbog konkretnih tekstova porasla naklada novina nema, ali zbog konkretnog podatka o 241 tekstu koji je u *Virovitičanu* objavljen pod nazivom *kronike*, možemo zaključiti da je interes postojao, da su Virovitičan rado čitali tekstove s kritikom društva u kojemu žive, a time i kritikom sebe samih jer Plevnik nije posustajao. U gotovo svakom broju ostavio je svoju didaktičko-kritičku misao koju možemo označiti svojevrsnom hibridnom vrstom.

Kada o novinama i romanu i njihovoj povezanosti krajem 18. i u cijelom 19. stoljeću u članku *Newspapers and Novels: Some Common Functions and Themes* piše teoretičarka književnosti Priscilla Clark, ona ističe kako su oba medija u tom trenutku u kojemu su popularni (roman zbog romana, a novine najčešće ne zbog novosti, već zbog istog tog romana) rezultat društva – društvenog i intelektualnog tijeka koji je u tom trenutku odlučio podržati nešto novo i drugačije. (Clark, 1975, str. 168). Isto će to društvo svojim zanimanjem i sklonostima prema novinama prihvatiti Plevnikovu kolumnu kao zbroj istih takvih društvenih interesa.

Nešto novo ili drugačije, kritički usmjereno prema vladajućima ili društvu i oblikovano jednostavnim jezikom možemo nazvati hibridnom vrstom i to možemo potvrditi i u literaturi. Novinar će Đorđe Obradović analizirajući problem zaključiti kako „kolumne nisu novinski rod” (Obradović, 2008, str. 15), više ih približavajući književnosti. S druge strane, novinar Stjepan Malović ostaje nefleksibilan, ostavljajući kolumnu samo u svijetu novinarstva:

„Ne piše se na isti način vijest, bilješka, reportaža ili komentar. Dobar novinar zna kako će najbolje iskoristiti podatke koje ima i koji oblik novinskog izražavanja će biti najprimjereniji. (...) Nekoć je feljton ili podlistak bio redovit u svim dnevnim novinama i bio je oblik blizak književnosti. Autor feljtona

---

¹¹ Vidjeti više: Rubery, M. (2009) *The Novelty of Newspapers*. Oxford: Oxford University Press.

iznosio je svoja zapažanja o nekom zbivanju, fenomenu ili pak umjetničkom djelu. Komentar je pak bio strog oblik izražavanja vrlo jasnih političkih stavova autora. (...) Današnje novinarstvo spojilo je ta dva oblika u ono što se naziva kolumna, a pisci takvih tekstova su kolumnisti. Sve novine objavljuju kolumne, a kolumnisti su izuzetno popularni novinari, koje čitamo kako bismo saznali što oni misle o pojedinom događaju i kakvi su njihovi stavovi. (...) Negdašnji 'čisti' komentari i feljtoni gube utrku s kolumnama i posve su iščezli sa stranica nekih listova.” (Malović, 1996, str. 53–55)

Plevnikova kronika će u vremenu i u mediju u kojemu je pisana i objavljena živjeti hibridni život – najprije poduprta novinskim normama koje u to vremenu nisu do kraja jasno definirane¹², a da bi svojim sadržajem bila bliska umjetničkim, književnim tekstovima što potvrđuju i primjeri u kojima iz proze svoj oblik mijenja u stih ili dijalog.

Specifična novinsko-književna forma postaje temeljem sljedeće hipoteze da svojim oblikom i sadržajem utječe na čitatelje, oblikujući tako lokalni identitet. Upravo je lokalni identitet, ali i odnos individualnog i kolektivnog identiteta preokupacija nekoliko autora čiji su radovi i promišljanja uzeti kao podloga razradi ove teze. Prije svega, tu je odnos pojedinca i kolektiva o kojemu piše filozof Lino Veljak nazivajući ga antropologijskim što će svojom teorijom potvrditi i antropolog Charles Lindholm pišući o svim problemima s kojima se kultura borila – onim ekonomskim, političkim i društvenim, a kako bi se s vremenom uzdignula kao najvažniji čimbenik formiranja identiteta društva.

Kolektivni identitet nekog mjesta, u ovom slučaju grada Virovitice i njezinih građana formiran je s različitih aspekata – s obzirom na pripadnost nekom kulturnom krugu i određenom geografskom prostoru (o čemu piše Tatjana Ileš)¹³, u negativnom definiranju, ne pripadajući nekim drugim prostorima (prema Judith Butler)¹⁴, s određenim „kulturnim kapitalom” i posebnim vanjskim faktorima (Belinda Robnett)¹⁵ te s pokušajima mijenjanja i prilagođavanja

---

¹² Đorđe Obradović će u svojem tekstu *Kolumne nisu novinski rod*, istražujući početak javljanja samoga naziva kolumne, zaključiti kako ih nema u starijoj literaturi te istaknuti kako „Zbornik radova Suvremeno novinarstvo iz 1964. ne spominje kolumnu.“ (Obradović, 2008, str. 16) Ovaj primjer govori o suvremenosti toga pojma koji je definiran u drugoj polovici dvadesetoga stoljeća pa je jasno da kod Plevnika ne možemo govoriti o njegovoj mogućoj uporabi u potpunom značenju.

¹³ Ileš, T. (2019) *Kulturnom geografijom kroz književnu baštinu*. Zagreb: Ljevak.

¹⁴ Butler, J. (2017) *Bodies that matter, Feminist Theory and the Body: A Reader*. doi: 10.5840/intstudphil199830414.

¹⁵ Robnett, B. (2002) „External Political Change, Collective Identities, and Participation in Social Movement Organizations“, u Meyer, D. S., Whittier, N., i Robnett, B. (ur.) *Social Movements: Identity, Culture, and the State*. New York: Oxford University Press, str. 266–288.

kulturnih obrazaca (Zygmunt Bauman)¹⁶ što najčešće dovodi do „kulture suosjećanja“ (T. S. Eliot)¹⁷. S druge strane, čitateljski je ukus Virovitičana toga vremena formiran upravo čitanjem tiska – tjednih, ponekad mjesečnih ili čak u jednom periodu, i dnevnih novina koje su gotovo u svakom broju čitateljima osim novosti, važnih informacija, reklama, zamolbi i očitovanja, donosile i književnoumjetničke tekstove. Na koji način se, dakle, oblikovao kolektivni (kulturni) identitet starih Virovitičana pokušat će se odgovoriti u ovom radu.

---

¹⁶ Bauman, Z. (1996) „From Pilgrim to Tourist - or a Short History of Identity“, u Hall, S. i Gay, P. du (ur.) Questions of Cultural Identity. London ; Thousand Oaks; New Delhi: SAGE Publications, str. 18–36.

¹⁷ Eliot, T. S. (1949) Notes towards the Definition of Culture. New York: Harcourt Brace.

4. KULTURNO-POVIJESNI KONTEKST – HRVATSKA I EUROPA NA KRAJU 19. I POČETKU 20. STOLJEĆA

Iako prostorom odmah iza Rusije sa svojih gotovo 700 000 km², Austro-Ugarska Monarhija, a time i Hrvatska, gospodarski, ali i na drugim planovima, zaostaje za razvijenijim europskim zemljama. Geografska glomaznost nikako ne može nadmašiti zaostajanje na svim ostalim poljima. Pismenost kao i gospodarstvo najrazvijeniji su u središnjim dijelovima Monarhije dok prema povjesničaru Dinku Županu zbog rascjepkanosti Hrvatske pismenost u Hrvatskoj polako raste, ali taj rast nikako ne utječe na visoki postotak od 85% nepismenih i to najviše u ruralnim sredinama, sve do početka 20. stoljeća u koje Banska Hrvatska ulazi „s polovicom nepismenih stanovnika”. (Župan, 2016, str. 273) Dodatan problem predstavlja spomenuta teritorijalna rascjepkanost – Vojna krajina i Dalmacija bile su pod izravnom austrijskom upravom, a Slavonija je bila podložna mađarskom utjecaju pa gospodarski razvoj koji podupire građanski sloj napreduje vrlo sporo dok je Hrvatska istovremeno u vrlo visokom postotku agrarna, industrijski nerazvijena zemlja.

Vrijeme je to u kojemu se događaju preporodne aktivnosti, rađanje nacionalnih država u Srednjoj Europi i europske se sile teško odupiru težnjama za nacionalnom državom ili se okreću reformama kako bi učvrstile tradicionalne oblike vladavine.¹⁸ S druge, suprotne strane, Hrvatsko-ugarska nagodba je zasigurno jedan od važnijih političkih sporazuma koji je prouzročio val nezadovoljstva, otvarajući kritičarima mogućnost uporabe javnih medija (poput novina) za iskaz toga nezadovoljstva.

Nagodba je postignuta 1868. godine, dok će prvi broj *Virovitičana* biti tiskan 1899. godine, no bez obzira na toliki vremenski odmak, potrebno je razjasniti situaciju prije same Nagodbe, ali i nakon nje: „U Austrijskom carstvu, koje je 1866. prestalo biti vezano uz Njemačku, i gdje se rješenje nacionalnog pitanja nije moglo tražiti u nacionalnoj državi, odgovor na to pitanje nađen je u nagodbi s Ugarskom 1867. godine.” (*Povijest svijeta: treći dio*, 2005, str. 584)

Austrija i Mađarska su, politički i pravno privilegirane, sklapanjem svoje zajednice Hrvatsku i ostale zemlje obuhvaćene nagodbom potisnule i podčinile. Nakon nagodbe, carevina nema parlament, već se delegacije austrijskog parlamenta i ugarsko-hrvatskog sabora o svemu

---

¹⁸ Kako su politička previranja na najvišoj razini sredinom, ali i krajem 19. stoljeća utjecala na šira geografska i politička područja, tako su utjecala i na manje dijelove velike Austro-Ugarske monarhije pa tako i na grad Viroviticu i njezine stanovnike, a o čemu će više riječi biti u dijelu teksta posvećenom virovitičkom Kasinu. Sredinom 19. stoljeća, a posebno u vrijeme banovanja Khuena Héderváryja od 1883. do 1903. na ovoj globalnijoj pozornici događa se nekoliko značajnih događaja koji će izravno, ali i neizravno biti pokretačima novinarske politike *Virovitičana* koji će pratiti globalnu političku scenu te oblikovati svoj primarni, neknjiževni sadržaj prema pomacima figura na europskoj, a time i hrvatskoj političkoj ploči.

dogovaraju pisanim putem, dok poseban položaj Mađarske u istočnom dijelu monarhije dopušta Mađarima beskrupulozno tlačenje nemađarskih naroda, time i hrvatskoga, na tom području.

Memorija prostora Hrvatske označena je tako prije svega brojnim prekrajanjima i promjenama vlasti tijekom povijesti.¹⁹ Dovoljno je naglasiti kako su česte promjene granica reorganizirale prostor na način da je bio podložan utjecajima različitih kultura, oblikujući kolektivni identitet kulturnim djelovanjem na geo-političkom prostoru kojega je veoma rijetko mogao nazivati (samo) svojim.

Ako se vratimo na odrednicu vezanu uz vrijeme, moramo se posvetiti 1868. godini u kojoj je Hrvatska Hrvatsko-ugarskom nagodbom na neki način izručena Ugarskoj. No Nagodbom je Hrvatska ipak uspjela sačuvati neka obilježja svoje državnosti i svoj teritorij kao i samoupravu u zakonodavstvu, školstvu, bogoštovlju te svoj jezik kojim su se osim pošte i željeznice služili i hrvatski zastupnici „na zajedničkom saboru u Ugarskoj.” (Macan i Holjevac, 2013, str. 220)

Ono što je prema povjesničarima Trpimiru Macanu i Željku Holjevku bilo sačuvano, Hrvatima nije bilo dovoljno pa u tom razdoblju bilježimo čitav niz različitih protesta usmjerenih prema politički nametnutim rješenjima. Spomenuti Héderváry²⁰ na vlast dolazi 1883. godine i vlada apsolutistički – potiče iseljavanje, progoni hrvatske stranke pa time stvara još veći otpor vlastitom režimu. Spaljivanje mađarske zastave na Jelačićevu trgu tijekom kraljeva posjeta Zagrebu bio je očiti protest, veliki znak nezadovoljstva predvođen pjesnikom Vladimirom Vidrićem i političarem Stjepanom Radićem.

Treba, međutim, na ovome mjestu ukazati i na neke pozitivne pomake vezane uz kulturu i kulturni život u Hrvatskoj toga vremena, a kako o tome piše književni povjesničar akademik Miroslav Šicel:

„Zvuči pomalo paradoksalno, ali je nezaobilazna činjenica da su upravo u vrijeme banovanja ozloglašenog Khuena Héderváryja (1883–1903), u hrvatskoj povijesti jednom od najtamnijih političkih razdoblja, kulturni život i uopće

---

¹⁹ Miroslav Šicel će u svojem uvodu u knjizi *Povijest hrvatske književnosti* opisujući temelje nastanka hrvatske moderne književnosti naglasiti problem političke situacije, a time i pitanje granica, a time i kulturne geografije: „U odnosu prema stvaralaštvu velikih i nacionalno slobodnih evropskih naroda hrvatska se književnost tijekom cijelog 19. stoljeća – zbog specifične političke, „nedržavne“ realnosti zemlje razvijala atipično. To je nužno i u pitanja nacionalne književno-povijesne periodizacije unijelo podosta problema: činjenica da sve do pred sâm kraj 19. stoljeća hrvatska književnost u stilskim traženjima i motivsko-tematskim interesima zaostaje za evropskim stvaralaštvom i do četrdesetak godina...” (Šicel, 1978, str. 7)

²⁰ Macan i Holjevac o tome pišu: „Khuenovo apsolutističko banovanje ostalo je u zloj uspomeni. Došao je da silom umiri Hrvatsku i od nje učini mađarsku pokrajinu. Obilježja njegova banovanja jesu progoni i tamnice, otpuštanje s posla, nasilje na izborima, gušenje slobode riječi i tiska, gospodarsko iskorištavanje i kršenje odredaba Hrvatsko-ugarske nagodbe. Hrvatsku se industriju nije podupiralo, režim je svojom bankom nadzirao financije, a tarifnom politikom u željezničkom prometu usmjerivao ga prema Ugarskoj i sprečavao povezivanje hrvatskih zemalja u prometnu i gospodarsku cjelinu.” (Macan i Holjevac, 2013, str. 231)

kulturnoumjetničke manifestacije bile, bar naoko izuzmemo li »zlatno doba« Strossmayerove ere iz sedamdesetih godina - vidljivije i prezentnije nego ikada: dovoljno o tome govori između ostaloga i čin svečanoga otvaranja nove zgrade „Hrvatskog zemaljskog kazališta“ (izgrađenog u samo jedanaest mjeseci!), uz prisutnost cara Franje Josipa I. i ministra predsjednika Banffyja, kao i snažan procvat cjelokupne scenske umjetnosti uopće (tzv. Miletićeva era!); tu je zatim pojava nemalog broja novih književnoumjetničkih časopisa i almanaha, otvorenje nekih školskih i drugih javnih prosvjetnih ustanova, nagli prodor hrvatske secesionističke likovne grupacije i njezino javno manifestiranje reprezentativnim samostalnim izložbama (Vlaho Bukovac 1893, Frangeš i Tišov 1894, izložba osamnaestorice hrvatskih umjetnika 1894, zatim postava Hrvatskog salona 1898, jednako kao i kolektivne izložbe hrvatskih likovnih umjetnika u Petrogradu, Parizu i drugo).” (Šicel, 2005, str. 15)

Iz dosada rečenoga, ali i iz iskustava prikupljenih dosadašnjim radom na polju kulture, razvidno je kako su politika i kultura snažno povezane i isprepletene, a suvremeni britanski povjesničar Peter Burke o tome piše sljedeće:

*Politics and culture are linked in more than one way. One set of possible connections was explored by Schorske in Fin-de-Siecle Vienna. Another approach might be described as a politics of culture, ranging from the publicity given to the collecting activities of rulers as signs of their magnificence and good taste to national or nationalist reasons for the foundation of galleries, museums and theatres in the nineteenth century.*²¹ (Burke, 2004, str. 103)

Šicel je opet, kao književni povjesničar, posebice istaknuo brzu izgradnju Hrvatskog zemaljskog kazališta, a kako bi naznačio važnost toga podatka u razvoju hrvatske kulture, dok Macan i Holjevac zauzimaju malo drugačiju perspektivu pa o istom događaju, u dijelu vezanom uz paljenje mađarske zastave, pišu kako je Héderváry pozvao kralja u Zagreb „da mu se pohvali novom kazališnom zgradom”. (Macan i Holjevac, 2013, str. 233) Upravo o ovakvim odnosima

---

²¹ „Politika i kultura povezane su na više načina. Jedan skup mogućih veza istražio je Schorske u *Fin-de-Siecle Beču*. Drugi pristup mogao bi se opisati kao politika kulture, u rasponu od publiciteta davanog sakupljačkim aktivnostima vladara kao znaka njihove veličanstvenosti i dobrog ukusa do nacionalnih ili nacionalističkih razloga za osnivanje galerija, muzeja i kazališta u devetnaestom stoljeću.” (Prijevod J. Strija)

piše Burke kada politiku i kulturu dovodi u zajednički odnos. Time bi vladar ili politički moćnik, u ovom slučaju Héderváry, pokazao svoj dobar ukus, ali u isto vrijeme i svoju nacionalistički usmjerenu ideju²² s kazalištem kao simbolom koja bi trebala propagirati njegove, odnosno interese Monarhije.

Na drugoj su strani pojedinci, pokretači kulturnih događanja, ali istovremeno i suparnici političkom autoritetu. Belinda Robnett bavit će se ovakvim načinom društvenog djelovanja ujedinjenim pod zajedničkom idejom kolektivnoga identiteta i društvenih pokreta pa će na mnogo suvremenijem primjeru nego Burke dati zanimljiv zaključak primjenjiv i na ovu temu:

*A relational approach to the study of collective identity analyzes the dialectical interplay between external political events and internal collective identity sustenance and change. I argue that (1) external changes and pressures were under way prior to significant internal changes (namely, the Freedom Summer Project) in SNCC; (2) an interplay between internal and external factors produced changes in collective identity and commitment; and (3) race, class, and gender relations, manifested through internal and external factors, significantly affected the final outcome.*²³ (Meyer, Whittier i Robnett, 2002, str. 267)

Drugim riječima, vanjski politički utjecaj ili događaji prema navedenim autorima djelovat će na formiranje kolektivnoga identiteta²⁴, točnije, vanjski će pritisci te njihova komunikacija i

---

²² Zanimljiv je primjer koji spominje Burke, a iz kojega valja iščitati kako je kultura kroz vrijeme poznavala taj odnos u kojemu njezini pojedini dijelovi u odnosu prema političkim idejama postaju simbolima: „Studija Francuske revolucije Lynn Hunt, vodeće osobe u NCH-u, bavila se političkom kulturom. „Politika, kultura i klasa u Francuskoj revoluciji” (1984.) fokusirala se na promjene u „pravilima političkog ponašanja”, a posebno na nove ”simboličke prakse”, proučavane na način kako je to činio Foucault. Te su prakse varirale od koreografije javnih festivala do nošenja trobojne kokarde ili crvene kape slobode, ili obraćanja svima poznatim „tu” ili ”citoyen(ne)”, kako bi se simbolizirala jednakost i bratstvo i kako bi se malim gestama doprinijelo ostvarenju tih ideala.” (Prijevod J. Strija) (Burke, 2004, str. 104)

²³ „Relacijski pristup proučavanju kolektivnog identiteta analizira dijalektičko međudjelovanje između vanjskih političkih događaja i održavanja i promjene unutarnjeg kolektivnog identiteta. Tvrdim da su (1) vanjske promjene i pritisci bili u tijeku prije značajnih unutarnjih promjena (naime, Freedom Summer Project) u SNCC-u; (2) međuigra između unutarnjih i vanjskih čimbenika proizvela je promjene u kolektivnom identitetu i predanosti; i (3) rasni, klasni i spolni odnosi, koji su se manifestirali kroz unutarnje i vanjske čimbenike, značajno su utjecali na konačni ishod.” (Prijevod J. Strija)

²⁴ Robnett pojašnjava: „Kolektivni identiteti formiraju se unutar zajednica društvenih pokreta, ali su oblikovani i unutarnjim i vanjskim čimbenicima. Interna svakodnevna praksa organizacije konstruira i dekonstruira granice između njezinih članova i između izazovne grupe i dominantnih grupa (Gamson 1997; Taylor i Whittier 1992). Resursi, političke prilike i organizacijska snaga važni su determinanti u stvaranju kulture društvenog pokreta koja zauzvrat stvara kolektivne identitete. Vanjski događaji i strukture mogu oblikovati interne pregovore o kolektivnom identitetu i njegovo naknadno formiranje u organizaciji društvenog pokreta. Međutim, malo teorijske

djelovanje s unutarnjim faktorima utjecati na način razmišljanja i proizvesti novi identitet. Slično i Šicel govori o razdoblju između 1897. i 1903. u Hrvatskoj:

„Nema sumnje, razdoblje od 1897. do 1903. bilo je vrijeme bremenito vanjskim i posebno unutarnjim političkim previranjima, traženjima – naročito među mladom generacijom – raznih mogućnosti organiziranoga političkog djelovanja, koncipiranja i učvršćivanja ideja i programa, vrijeme, u punom smislu te riječi, afirmacije napredne omladine. Međutim, u tom istom razdoblju sve je očitija dezintegracija i polagano nestajanje starih političkih formacija: doba političkih velikana Starčevića, Mažuranića i Strossmayera već je povijesna prošlost: napredna omladina združena oko koncepta jugoslavenske ideje prava i realnost i glavna pokretačka snaga hrvatskoga društvenog i političkog trenutka na početku prvog desetljeća 20. stoljeća.” (Šicel, 2005, str. 21)

Zanimljivo je zaključiti kako će zbog ovakvog političkog represivnog djelovanja kultura potlačenoga, kultura hrvatske moderne u krajnjem slučaju, ojačati i potvrditi nacionalnu pripadnost i učvrstiti elemente identiteta boreći se s političkom veličinom usmjerenom zatiranju tog istog identiteta.

Sve navedeno uzrokom je stanja hrvatskih književnih prilika u tom vremenu u odnosu na (srednjo)europski književni krug. Prije svega, naglašeni individualizam, naglašavanje važnosti duha i duše te slobode stvaranja nakon pozitivizma koje su smijenili u Europi pravci usmjereni iracionalnosti i metafizičkim elementima, sastavnicama simbolizma, isticanjem individualnosti te naglašenim psihološkim sastavnicama djela. Treba naglasiti kako hrvatska književnost toga vremena (točnije, njezini autori) omeđena i ograničena svim prethodno spomenutim obilježjima, ostaje definirana borbom za svoju samostalnost u borbi s germanizacijom i mađarizacijom, a autori, time i hrvatska inteligencija, ostaju obilježeni: „općim klonućem, pesimizmom i osjećajem bezizlaznosti, što smo već spominjali, a to je stanje duha koje se u cijelosti poklapalo s trenutačnim filozofskim strujanjima Zapada.” (Bjedov, 2016, str. 65)

Miroslav Šicel će pišući o ovom razdoblju²⁵ u *Povijesti hrvatske književnosti* citirati Milivoja Dežmana Ivanova i Milana Marjanovića kako bi prikazao situaciju na planu književnoga

---

pozornosti usmjereno je na utjecaj vanjskih događaja na kolektivni identitet.” (Meyer, Whittier i Robnett, 2002, str. 268) (Prijevod J. Strija)

²⁵ Zanimljiv je i Šicelov uvod u temu vezan uz opis stanja u društvu općenito: „Atmosfera u samoj jezgri hrvatskoga buržoaskog društva, posebno onog starije i srednje generacije, bila je u takvoj političkoj konstelaciji, najblaže rečeno, šopenhauerovski pesimistična: nepovjerenje u sve, u svoje najbliže, pa i u same sebe, uvuklo se

stvaranja, a time i na općem kulturnom, ali i društvenom planu, potvrđujući misao o općem klonuću, nemogućnosti bijega od osjećaja nemoći i pesimizma. Odnos hrvatske i europske kulturne misli ovoga vremena u dijelovima je potpuno sukladan iako je takva sukladnost ostvarena u potpuno drugačijim uvjetima. U Hrvatskoj će djelomično, za razliku od Europe gdje on ima posebnu filozofsko-teorijsku podlogu, osjećaj koji možemo nazvati društvenim klonućem biti izazvan društvenim i političkim promjenama, a prepoznatim onim što se događa samim autorima: „Vlast ih ne tetoši, nego ih zapušta i nema obzira; zato ih oni više imadu! U nepovoljnim materijalnim prilikama, često u kom zabitnom selu odalečeni od središta a koliko puta od sujeta svojih – nije čudo da zakržljave...” (Dežmanov, 1897, str. 105-106, citirano prema Šicel, 1978, str. 38)

Apatičnost o kojoj piše Šicel, može se ovdje doslovno shvatiti kao nešto izvučeno iz konteksta, no stanje se na planu društva i kulture na razni Hrvatske mijenja. Spomenuto nezadovoljstvo jača, spaljuje se mađarsku zastavu, mladi se polako bude i donose promjene i na političkom i društvenom, a posebno na kulturnom planu.

Ono što je potrebno naglasiti jest da je i Virovitica imala svoje pojedince, najčešće strance, doseljenike koji su donosili nove, europske poglede na društvo i obogaćivali kulturno djelovanje te time oblikovali kulturnu sliku jednog malenog mjesta u tom vremenu. Doduše, ograničenog i obilježenog elementima kulturne geografije, političkim pitanjima, pitanjima nezavisnosti, sloboda i prava te usmjerenoga traženju vlastitoga (regionalnog) kulturnog identiteta.

---

u pore svih intelektualnih društvenih slojeva: objektivno, realnog izlaza iz date situacije, nije ova već prezamorena generacija mogla ni naslućivati, a kamoli vidjeti: beskičmenjaštvo, poltronstvo, podmitljivost, dvoličnost i, konačno, potpuna rezignacija postadoše tipičnom karakteristikom suvremenog hrvatskog građanskog društva tog doba.” (Šicel, 1978, str. 38)

5. KULTURNO-POVIJESNI KONTEKST – OBLIKOVANJE KULTURNOG IDENTITETA GRADA VIROVITICE NA KRAJU 19. I POČETKU 20. STOLJEĆA

Bujanje društvenih, kulturnih i obrazovnih aktivnosti na kraju 19. stoljeća i početku 20. u Virovitici ne treba tražiti u zajedništvu. Formirani obrtnički i trgovinski cehovi uistinu pokreću promjene koje su isključivo temeljene na financijskoj blagodati, no nikako ne treba govoriti o pokretanju društva²⁶ kao cjeline na samom početku jer je tada još uvijek pojedinac kao pokretač promjena i nositelj novina na planu kulturno-društvenog života bio osnovna jedinica promjene. Bauman će upravo takvu teoriju iznijeti kada govori o „samoizgrađenom identitetu” (Bauman, 2011, str. 53) kao o najautentičnijem obliku kulturnoga identiteta koji nema „participativni” nego „stvaralački” vrijednosni status. I uistinu, navedeno vrijeme na navedenom prostoru donosi čitav niz pojedinaca koji će stvarati novi kulturni identitet Virovitice²⁷ na početku 20. stoljeća, maloga mjesta, *trgovišta* koje se samostalno ne uspijeva izboriti s novim zadacima koji su pred njega stavljeni pa pomoć traži, kao i većina tadašnjih slavonskih mjesta, u obrazovanom kadru izvan svojih granica.

Pokreće se tako kulturna migracija koja s različitih strana svijet u Viroviticu dovodi niz obrazovanih ljudi kojima će osim primarnoga zvanja i zanimanja, jedan od oblika sudjelovanja u javnom životu biti i sudjelovanje u radu nekog od društava, ali i gotovo *homo universalis* pristup svijetu i vremenu u kojemu se živi pa će se uz svoje primarne obaveze i javni rad u društvima, baviti i poezijom, slikati, pripremati komične minijature, pa čak u njima i glumiti.

Novi ljudi s novim znanjima i novim idejama prije svega će ljude oko sebe, stare Virovitičane, pretvarati u ono što jesu jer „čovjek treba postati ono što jest: to je značajka modernog života...” (Bauman, 2011, str. 37) pa će tako Virovitica u periodu moderne, ali i

---

²⁶ Bauman kaže: „Premda ideja o poboljšanju (odnosno o svojoj daljnjoj modernizaciji statusa quo) putem zakonodavnog djelovanja društva kao cjeline nije posve napuštena, naglasak se (zajedno s, istaknimo to, teretom odgovornosti) odlučno pomaknuo prema samoafirmaciji pojedinca. Odras tog sudbonosnog novog smjera je premještanje etičkog/političkog diskursa iz okvira „pravednog društva” u okvir „ljudskih prava”, to jest, preusmjerenje tog diskursa na pravo pojedinaca da ostanu drukčiji i do mile volje biraju vlastite modele sreće i životni stil koji uz njih ide”. Više: Bauman, Z. (2011) *Tekuća modernost*. Zagreb: Naklada Pelago, str. 53.

²⁷ Sredinom 19. stoljeća, Virovitica je malo mjesto (trgovište) koje prema demografskim podacima iz 1857. broji 4470 stanovnika. Taj broj 1910. godine raste na 6605 stanovnika. U Virovitici se u tom vremenu nalazi desetak trgovina, tvornica svile, paromlin, veliki broj obrtnika – njih oko 400, „učionica” za niže uzraste djece, streljačko društvo i nekoliko svratišta. (Feletar, 1984, str. 357) Tek se početkom dvadesetoga stoljeća, do njegove sredine u Virovitici događa kulturni preporod pod direktnim utjecajem došljaka i pod snažnim strujama iz Osijeka, Zagreba i Varaždina. Od važnijih oblika kulturnog života treba spomenuti kasino (osnovan između 1840. i 1848. godine) o čemu će biti riječi u tekstu te dva kulturna društva HPD Rodoljub i Gradska glazba, osnovana nakon velikog požara 1871. godine.

nekoliko godina nakon toga izrasti u kulturnu sredinu u kojoj se građanski identitet, procesom individualizacije pretvara iz onoga što je uobičajeno i „zadano” u „zadaću” pa će se i u skladu s Baumanovom teorijom i dogoditi „prebacivanje odgovornosti za obavljanje te zadaće” (Bauman, 2011, str. 37).

Na mikroplanu tako imamo makroparadoks – prebacivanje tereta kulturne prosvijećenosti i javnoga rada za dobrobit svih na leđa pojedinaca koji dolaze sa svih strana svijeta. Procvat kulturnoga života tako stvara efekt globalizacije i od gradića Virovitice razvija prostor globalnoga sela koje pod utjecajem i novim idejama došljaka prestaje biti malo slavonsko mjesto, već postaje susretnošte kultura i zanimljiv, multikulturni splet ideja i kulturnih praksi. Filozof Mladen Labus će istaknuti:

„Središnji je pojam 'drugoga' i 'drugačijega', kao onoga koji uključuje njegovo priznanje: Drugi time postaje odlučujući konstitutivni moment stvaranja vlastitog kulturnog identiteta (u dimenziji univerzalnog razumijevanja i priznanja od strane tog 'drugog'). Tek u ovoj bitnoj komunikaciji, pojam 'kulturnog identiteta' zadobiva svoju duhovnu/kulturnu (socijalnu i antropološko-povijesnu) zbilju.” (Labus, 2014, str. 23)

Kulturni prostor tadašnje Virovitice zaista je definiran u odnosu na druge i to dvostruko – najprije u odnosu na sve gradove iz njezina okruženja pa i šire, a zatim i prema onima koji u Viroviticu dolaze kako bi sudjelovali u odgojno-obrazovnim aktivnostima ili se bavili kulturom i onime što sa sobom donose – svoja znanja, svoje društvene vrijednosti, obrasce kulturnog ponašanja, ideje s velikih sveučilišta, ono osobno, zajedno sa svojim identitetom. Suma svih navedenih osobina djeluje na zatečeni identitet na koji nailaze na prostoru u koji dolaze²⁸. Pitanje autentičnosti tako oblikovanog kolektivnog kulturnog identiteta možemo vrlo lako povezati sa spomenutim individualizmom. Tako i filozof Charles Taylor ističe kako je autentičnost „...vid modernog individualizma, a značajka je svih oblika individualizma da oni

---

²⁸ Profesorica Zdenka Kos u knjizi *100 godina Gimnazije u Virovitici* piše o osnivanju virovitičke gimnazije, njezinoj izgradnji koja je započela 1909. godine i organizaciji nastave u ranim godinama pa ističe kako je: „prvi upravitelj Privremene realne gimnazije u Virovitici bio Dimitrije Magarašević, profesor povijesti i zemljopisa, premješten u Viroviticu iz kr. donjogradske gimnazije zagrebačke.” A i u gimnazijskim Izvještajima nailazimo na podatke o namještenicima Kraljevske zemaljske vlade s različitih krajeva zemlje koji su predavali u virovitičkoj Gimnaziji. Više: Kos, Z. (ur.) (2019) *100 godina Gimnazije u Virovitici*. Virovitica: Gimnazija Petra Preradovića Virovitica, str. 7.

ne samo naglašavaju slobodu pojedinca, nego i predlažu modele društva.” (Taylor, 2009, str. 50)

Svojim će osobnim identitetom tako visokoobrazovani pojedinci djelovati na kulturni identitet koji su zatekli na prostoru stare Virovitice izgrađujući novi, nikako ne nepotvrđen, nego upravo suprotno – novi kolektivni identitet nastao na multikulturalnosti, a uz pomoć spomenutog spreznja individualizma koji će, kako ističe Taylor, naglasiti slobodu pojedinca, ali utjecati na društvo u cjelini. Osim toga, vlastitim će identitetima graditi i multikulturni identitet Virovitice na početku dvadesetoga stoljeća koji postaje sastavnim dijelom kulturnoga identiteta cijele Hrvatske, sastavljenoga od malih, upravo ovakvih, poput virovitičkih, kulturnih mikroidentiteta.

Kraj devetnaestoga stoljeća Virovitici donosi pravu „renesansu kulturnoga života” (Feletar, 1984, str. 358) zahvaljujući, međuostalim, i požaru²⁹ koji Viroviticu zahvaća 1871. godine.

Kraljevska zemaljska vlada u Zagrebu je nakon toga događaja pomogla Virovitici izdašnim iznosom, a sve su se županije i gradovi pridružili gesti te pokušavali pomoći Virovitici i virovitičkim *pogorelcima* koliko su i kako mogli.³⁰ Sljedeće godine, 1872., Virovitičani osnivaju štedionicu s ciljem stimuliranja podizanja kredita za obnovu jer su prikupljena sredstva ipak na kraju bila nedostatna.

Velika je tragedija donijela i nešto dobro, a kako piše akademik Dragutin Feletar:

„Međutim, do prave renesanse kulturnoga života Virovitice dolazi tek nakon 'velebnog požara', koji je zahvatio grad 1871. godine. U općoj obnovi, tada se osniva nekoliko kulturno-prosvjetnih društava koja su dala pečat društvenom životu grada i kraja u idućim desetljećima.” (Feletar, 1984, str. 358)

Iako nedovoljno financijski potpomognuti, Virovitičani veći dio sredstava odlučuju uložiti u kulturno-društvene aktivnosti, a pravi je začetnik kulturne renesanse *Kasino*³¹. O Kasinu i

---

²⁹ Požar je 21. travnja 1871. godine zahvatio: „859 što obiteljskih, što gospodarskih zgrada. Vatra je izbila u Ljubljani (današnjoj ulici Pavla Radića), a izazvala su ga djeca igrajući se u nekom sjeniku.” (Brešić, 1999, str. 80–81)

³⁰ Povjesničar Rudolf Horvat piše o koncertu priređenom u čast virovitičkih pogorelaca: „Tuga, koja je u crninu zavila Virovitičane, duboko se dojmila srca svih hrvatskih rodoljuba, osobito pak Zagrepčana. Svuda se sabiralo za virovitičke pogorelce, da im se omogući izgradnja kuća i gospodarskih zgrada. U zagrebačkom je kazalištu 6. svibnja 1871. priređen u korist virovitičkih pogorelaca koncert, koji je aranžirao pravnik Ziga Herenheiser, rođen Virovitičan. Tom je prigodom prvi put javno nastupio violinist Franjo Krežma, rodom iz Osijeka. Krežma je imao jedva osam godina, a na glasoviru ga je pratila njegova sestra. Oni su svojim umijećem tako oduševili brojne slušatelje, da su ih četiri puta izazvali na pozornicu. Koncert je donio 200 forinti čistoga prihoda.” Više: Horvat, R. (2001) Povijest grada Virovitice. Virovitica: Matica hrvatska.

njegovoj važnosti za kulturni i javni život piše Ivan Zelenbrz u predgovoru monografiji *Jan Nepomuk Vlašimsky*:

„Monografija prikazuje kulturni život Virovitice u kojem su prednjačili domaći intelektualci, učitelji i profesori, liječnici i ljekarnici, suci i odvjetnici, činovnici i namještenici, ali i brojni obrtnici. Opisano je već kako su najdjelotvornije bili glazbene udruge, ali najznačajnije kulturno društvo u posljednjim desetljećima 19. stoljeća i u prvim desetljećima 20. stoljeća bilo je Kasino, tako se u ono doba nazivala Čitaonica. Središnje mjesto kulturnih okupljanja bila je Dvorana Kasina gdje su se održavale različite priredbe: najčešće koncerti i plesne zabave, predavanja i predstavljanja s pjesmama i recitalima, ponekad i scenske tzv. igrokazi s nastupima diletantskih kazališni družina. Članovi Čitaonice mogli su čitati ondašnje novine i časopise na njemačkom jeziku, ali tijekom vremena sve više hrvatske periodičke publikacije, pa napokon i domaće lokalne listove.” (Zelenbrz, 2016, str. 7)

Počeci djelovanja Kasina mogu se vezati uz nastanak ilirskih čitaonica koje većim gradovima i trgovištima, što je bila i sama Virovitica, nastaju između 1840. i 1848. godine. Točnu godinu nastanka (prvog) virovitičkog Kasina ne znamo sa sigurnošću. Svi će izvori potvrditi ono što znamo zahvaljujući *Virovitičanu* koji 3. prosinca 1899. godine piše kako je u Virovitici djelovalo čitalačko društvo *Kasino-Veröcze*³², ali ono prestaje djelovati između 1850. i 1852. godine. Tek od 1874. godine možemo govoriti o čvrstim temeljima virovitičkog Kasina. Naime, 18. lipnja 1874. godine održava se sastanak inicijativnog odbora za osnivanje kasina, a na inicijativu gradskih obrtnika i trgovaca.³³ Dana 29. kolovoza 1875. godine, gotovo cijelu godinu kasnije, Odjel za unutrašnje poslove Kraljevske zemaljske vlade u Zagrebu potvrdio je pravila virovitičkog Kasina.

---

³² Isto će potvrditi i Dragutin Feletar. Više: Feletar, D. (1984) „Društveni život Virovitice u 19. i 20. stoljeću“, u *Virovitički zbornik (1234-1984)*. Virovitica: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Skupština općine, str. 357–369.

³³ „Glavni inicijatori ponovnog osnivanja kasina bili su mjesni obrtnici i trgovci, te osobito prosvjetari i činovnici. Sastanak inicijativnog odbora za osnivanje kasina održan je 18. lipnja 1874. godine. Vodio ga je kraljevski kotarski poreznik Mato Kopričanec, te učitelj Stjepan Basariček, a prisutni su bili August Peršinski, Franjo Solariček, August Grünvald, Filip Rogulja, Dragutin Blažeković, Vjekoslav Steiner, Jakob Neuwirth, Eduard Schubert, Gjuro Žakić, Tomo Likačević, Mijo Horvat, Antun Bošnjak, Žiga Unger i drugi. Upravo među ovim aktivistima valja tražiti i pokretače ostalih kulturnih djelatnosti u Virovitici krajem 19. stoljeća.“ i Više: Feletar, D. (1984) „Društveni život Virovitice u 19. i 20. stoljeću“, u *Virovitički zbornik (1234-1984)*. Virovitica: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Skupština općine, str. 357–369.

Kasino nije samo bio prostor čitanja novina i časopisa, već i prostor druženja, organiziranja druženja uz glazbu, popularnih zabava, plesova, druženja uz društvene igre pa i igre na sreću i popularnu tombolu. Kasino je bio „okupljalište virovitičke građanske elite” (Zelenbrz, 2007, str. 106) pa je logično zaključiti kako je upravo ta elita u tom trenutku vodila i svojevrsnu kulturnu politiku grada Virovitice. Nisu radili samo na razvitku ostalih društava u gradu, već su svojim trudom i nastojanjima na izgradnji boljega društva organizirali i brojne aktivnosti humanitarnoga karaktera i osnivali zaklade, pomagali unesrećenima te obilježavali značajne obljetnice.

Narodna čitaonica kontinuirano djeluje³⁴ sve do Prvog svjetskog rata te je kao kulturno središte odigrala izuzetno važnu ulogu na pozornici virovitičkih kulturnih zbivanja. Kasino tako ne ostaje samo mjestom čitanja³⁵, održavanja kulturnih događanja, nego postaje i rasadnikom ideja te ishodišnim mjestom u razvoju drugih gradskih javnih i kulturnih društava:

„Inicijativom virovitičkih građana, ali ponajviše iz kasina, niknula su i sva ostala tadanja gradska društva. Spomenimo Dobrovoljno vatrogasno društvo, osnovano 1875. (prema nekim izvorima 1871. ili 1872. ili čak 1877), zatim dva najaktivnija kulturno-prosvjetna društva koja djeluju u Virovitici više od jednog stoljeća HPD »Rodoljub«, osnovano 1880, te Društvo za promicanje glazbe (Gradska glazba), osnovano 1883. godine; uz njih osnovano je 1898. i HPITD »Sloga« itd.” (Feletar, 1984, str. 358)

---

³⁴O Kasinu i razvoju Kasina od prostora za čitanje dnevnih novina do današnje Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica piše Višnja Romaj: „U dosadašnjim prikazima povijesti čitaonica i knjižnica u Virovitici pisalo se ponajviše o Kasinu, čitaoničkom društvu koje je osnovano 1874. godine i neprekidno je i plodotvorno djelovalo pola stoljeća (do 1925. godine). Glavna (osnivačka) skupština Društva Kasino održana je 25. listopada 1874., a Pravila Kasina u Virovitici odobrio je Odjel za unutarnje poslove Kraljevske zemaljske vlade u Zagrebu 29. kolovoza 1875. Kasino je promicao društveni, prosvjetni, kulturni i zabavni život. Nakon polustoljetnog djelovanja, 9. siječnja 1921. zabilježena je promjena imena: Kasino postaje Građanska čitaonica. S tim u svezi valja napomenuti da je uz Kasino već posljednjih desetljeća 19. stoljeća djelovalo Društvo čitaonica u Virovitici (od 30. listopada 1881.). Znakovit je naziv čitaonica umjesto kasino. Taj hrvatski naziv jače je istaknut u Pravilima Hrvatske pučke čitaonice 1904. godine, a pet godina kasnije (1909.) potvrđena su Pravila Hrvatske čitaonice. Značajne su te promjene jer pokazuju nacionalno i socijalno prestrojavanje. Promjene su osobito istaknute u prvoj polovici 20. stoljeća kad se zaoštavaju socijalne i nacionalne suprotnosti. U takvim okolnostima osnovana je 1929. godine Radnička čitaonica i biblioteka. Iste godine, koja je obilježena šestojanuarskom diktaturom u Kraljevini Jugoslaviji, osnovana je Knjižnica Hrvatskoga doma u Virovitici. Ta je knjižnica djelovala i u vrijeme NDH.“ Više: Romaj, V. (ur.) (2013) Gradska knjižnica i čitaonica u Virovitici u slici i riječi. Virovitica: Gradska knjižnica i čitaonica u Virovitici.

³⁵ Ivan Zelenbrz piše o brojnim naslovima novina koje su se čitale u virovitičkoj čitaonici: „Čitaonica je bila pretplaćena na dvadeset do trideset novina. Naslovi su se mijenjali tijekom godina, navedimo nekoliko karakterističnih: Narodne novine, Primorac, Narodni list, Neue Freie Presse, Agramer Zeitung, Merkur, Leipziger Illustr. Blätter, Leipziger Zeitung, Prager presse, Gospodarski list, Hrvatska lipa, Hrvatski list, Branislav, Virovitičan, Hrvat, Dom i svijet, Bosansko-hercegovačke novine, Obzor, Vijenac, Jutarnji list, Priroda i drugi.“ Više: Zelenbrz, I. (2007) „Kulturno-povijesno značenje osnivanja i djelovanja knjižnica i čitaonica u Virovitici“, u Renić, Z. i Pejić, I. (ur.) Iz povijesti naših knjižnica. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo. Str. 107.

Nisu samo društva niknula iz Kasina, nego je zahvaljujući glazbi i druženjima, u Kasinu na neki način utemeljeno i virovitičko kazalište. Najprije kao kraći program nakon nastupa pjevačkog društva, u obliku kraćih igara i lakrdija, a s vremenom su se preoblikovala u zabavne, diletantske nastupe³⁶ – preteča današnjega Kazališta Virovitica.

Početak dvadesetoga stoljeća donio je na političkom planu, na razini Hrvatske, ali i na mikro-razini malog trgovišta Virovitice brojne promjene. Važno je to primijetiti kako bismo i na primjeru Kasina, a kasnije i na primjeru prvih virovitičkih novina *Virovitičana*, mogli prepoznati važnost utjecaja političkih strujanja na oblikovanje kulture.

Godine 1901. Khuen-Hedervary provodi posljednje izbore narodnih zastupnika za Hrvatski sabor. U Virovitici se vodi politička borba između Narodne stranke (grof Aladar Janković) i hrvatske opozicije (dr. Ivan Ružić), a pobjedu odnosi Narodna stranka. Nakon Khuena, 1903. godine, banom postaje grof Theodor Pejačević, član Narodne stranke koja je Khuenovim odlaskom izgubila svoga pravoga vođu pa je u tom trenutku u hrvatskom narodu bila najbrojnija Hrvatska stranka prava.³⁷

U Virovitici tako prvih godina dvadesetoga stoljeća nakon Khuena vlast dobivaju:

---

³⁶ Stjepan Reder daje zanimljive primjere: Uz prigodne pjevačke i tamburaške priredbe, pučke zabave i veselice, izvodi se kratak skeč, aktovka, pantomima ili jednočinka. Primjerice: 3. II. 1900. – koncert „Sloge“- izvedena šala „Sluga muzikanti“; 17. II. 1900. – zabava „Rodoljuba“ – izvedena dva skeča „Izliječena“ i „Miš“; a 28. X. 1900. – koncert „Rodoljuba“ – izvedena Tomičeva komedija „Bračna ponuda“. Tim povodom „Virovitičan“ piše: „mački personal mogli bi ustrojiti stalno diletantsko društvo koje neka bi davalo svakog mjeseca po jednu predstavu.“ I tako s malim prekidima do 1909. prikazivane su: „Varalica“ vesela igra u 4 slike, S. Širola; „Soba broj 13“ lakrdija u 1 činu, A. Širola; „Tko je sluga“, Simeonović Strozi, jednočinka; „Doktor Müller“ jednočinka, J. A. Fedro; „Ženidba na proštenju“ (va Bušetini), kom. opera, J. Zajc; „Liječnik proti volje“, komedija, Molière; te „Nasamareni mladoženja“, šala u 2 čina, Dobravec-Plevnik... U tim šaljivim igrama i muzičkim komedijama sudjelovali su mnogi ugledni pučani. Navedimo neka imena: L. Majer, I. pl. Poldrugač, M. Drakulić, M. i S. Baron, J. Škerlec, F. Grčić, A. Deutsca, A. Schiebel, F. Nemeš, J. Majtanić, F. Lazić, S. Detelić, A. Blaha, J. Bečki, A. Bartolović, A. Grgesina, H. Horak, M. Schneman, J. Pavoković, Zimmerman i drugi.

Priredbe i zabave održavale su se u gostionicama „Grčić“, „Kreutz“, „Čeleda“ i svratištu 'Lippeovoj ruži'. Bile su to neprikladne dvorane i pozornice pa se počelo razmišljati o izgradnji zajedničkog doma. Ideja o izgradnji doma pokrenuta 1900., zatim 1902., pa 1906., ali ostaje neostvarena. (Reder, 1996, str. 148)

³⁷ Razvoj situacije nakon političkih izmjena donosi Rudolf Horvat: „Neki su hrvatski političari u listopadu godine 1905. održali na Rijeci sastanak, te su prihvatili prijedlog Frana Supila, da treba povesti pregovore s mađarskom opozicijom, kako bi se Hrvati mimo Narodne stranke izravno nagodili s Mađarima. Protiv te 'Riječke rezolucije' odlučno su ustali starčevićanci, te braća Stjepan i dr. Ante Radić, koji su 23. prosinca 1904. osnovali 'Hrvatsku pučku seljačku stranku'. Naprotiv su Riječku rezoluciju prihvatile obje srpske opozicione stranke - samostalci i radikali. Ovi su sklopili izborni sporazum s Hrvatskom strankom prava i s Hrvatskom naprednom strankom. Tako je početkom godine 1906. nastala 'Hrvatsko-srpska koalicija'. Ta je u očima mađarske opozicije, koja je u Ugarskoj došla na vlast mjesto prijašnje Liberalne stranke, učinila suvišnom Narodnu stranku. Prvi je uspjeh Hrvatsko-srpska koalicija polučila u svibnju godine 1906., kada su bili obavljani izbori za Hrvatski sabor. Tada je naime koalicija osvojila 32, a starčevićanci devetnaest izbornih kotara. Narodna je stranka ostala u manjini, jer je od 88 pobijedila samo u 37 izbornih kotara. Od izabranih koaliraca pripalo je dvadeset Hrvatskoj stranci prava, šest Srpskoj samostalnoj stranci, dva Hrvatskoj naprednoj stranci i dva srpskim radikalima dok su dva koalirca bila izvan stranaka.“ Više: Horvat, R. (2001). Povijest grada Virovitice. Matica hrvatska. Str. 116.

- za vrijeme bana Theodora Pejačevića - Narodna stranka, 1906. (kandidat stranke - grof Aladar Janković); hrvatskoj opoziciji kandidat je bio župnik iz Grubišnoga Polja, Ivan Nepomuk Jemeršić
- za vrijeme bana Pavla Raucha – 1908. starčevićanac Ivan Nepomuk Jemeršić; protukandidat mu je bio Franjo Vrtar iz Hrvatske seljačke stranke
- za vrijeme bana dr. Nikole pl. Tomašića – 1910. Stranka prava (kandidat stranke – dr. Franjo Spevec); protukandidat³⁸ je bio župnik iz Grubišnoga Polja, Ivan Nepomuk Jemeršić
- za vrijeme bana dr. Nikole pl. Tomašića, nakon raspuštanja sabora – 1911. Stranka narodnog napretka (kandidat stranke – dr. Franjo Spevec); protukandidati: Ivan Nepomuk Jemeršić (Stranka prava), Josip Đuračić (Hrvatska seljačka stranka seljaka)
- za vrijeme bana dr. Ivana pl. Škrleca – 1913. unionist grof Aladar Janković; protukandidati su mu bili članovi pravaške i seljačke stranke, dr. Tomo Kumičić i Josip Đuračić (Horvat, 2001, str. 126).

Informacije o političkim previranjima u tih nekoliko godina do Prvog svjetskog rata donosimo u radu jer držimo da su odigrala značajnu ulogu i na razvoj kulture u gradu Virovitici. U tom će smislu Ivan Zelenbz istaknuti:

„U Kasinu se promicao društveni, prosvjetni, kulturni i zabavni život. Međutim, čitaoničko se društvo suzdržavalo od izričito političkih inicijativa, što pokazuje bilješka u zapisniku od 21. lipnja 1894.: 'Pošto Društvo ne tjera politiku – a riječi navedene u knjigu želja takav ton imadu da iz njih politika proizvodno proviruje, uslijed čega bi politička vlast po zakonu o društvih i sakupljanju mogla društvo raspustiti...'. Uslijed političkih trzavica ili poremećenih međuljudskih odnosa, povremeno je među članovima dolazilo do nesuglasica. To se pokazalo u sukobu Ivana Dobravca Plevnika, koji je 16. rujna 1899. pokrenuo prve virovitičke

---

³⁸ Protukandidat u drugom krugu bio je Ivan Nepomuk Jemeršić. Horvat o tome piše: „U Virovitici je Ivan. N. Jemeršić kandidiran u ime Stranke prava, dr. Franjo Spevec od strane bana Tomašića, domaći odvjetnik dr. Oton Gavrančić u ime koalicije, a Josip Predavec u ime Hrvatske seljačke stranke. Svih je upisanih izbornika bilo 2965, ali su kod kuće ostala 1043. Na birališta su došla 1922 izbornika, od kojih je 897 glasovalo za Jemeršića, 804 za Spevca, 171 za Gavrančića, a samo pedeset za Predavca. Kako nijedan kandidat nije polučio apsolutnu većinu svih izbornika, koji su glasovali, obavljen je 31. listopada 1910. uži izbor između Jemeršića i Spevca, pa je Spevec dobio 885, a Jemeršić samo 650 glasova.” (Horvat, 2001, str. 119)

novine Virovitičan, i Đure Žakića, urednika lista Virovitički zavičaj, koji je počeo izlaziti godinu dana kasnije.” (Zelenbrz, 2007, str. 107)

Pristaše pojedinih političkih strujanja tako svojim trzavicama utemeljenim na političkim pitanjima neposredno utječu i na kulturu koja se počela izgrađivati i širiti iz tadašnjega Kasina, centra svih ostalih umjetničkih nastojanja toga vremena. Sukobi utemeljeni na politici neslaganja i društvenim pitanjima će dosegnuti svoj vrhunac početkom Prvoga svjetskog rata. Tako će i Kasino pokleknuti pred neslaganjima svojih članova:

„Osipanje članstva izazivali su i drugi uzroci. U vrijeme Prvoga svjetskog rata te stvaranja jugoslavenske državne zajednice bilo je razmirica među članovima, češće se mijenjalo vodstvo i slabilo djelovanje. U novim okolnostima nije dostojno obilježena 50. obljetnica Kasina, tada već pod imenom Građanske čitaonice, koju su članovi napuštali. Tako možemo obrazložiti i prekid njena rada u siječnju 1926.” (Zelenbrz, 2007, str. 107)

Osim Kasina i njegova značajna utjecaja na kulturni život koji je oblikovala tadašnja elita trgovaca i obrtnika³⁹, obrazovanje je iz svojih nastavničkih kadrova neposredno stvaralo brojne kulturne i javne pa i društvene djelatnike koji su svojim radom još više doprinosili razvoju kulture u Virovitici. Treba istaknuti kako nije isključivo domaća inteligencija (virovitički intelektualci koji su bili manjina) radila na kulturnom planu. Vjenceslav Herout to vrlo dobro primjećuje u knjizi o Janu Vlašimskom:

„U Hrvatskoj dugo vremena nije bilo dovoljno školovanog muzičkog kadra i zato je za češke glazbenike vladao veliki interes. U vrijeme hrvatskog preporoda, poznatijeg pod nazivom ilirski pokret, kada je započela borba za uvođenje hrvatskog jezika kao službenog u Hrvatskoj, i nakon njegova uspješna završetka trebalo je mnoge njemačke kulturne kadrove zamijeniti domaćim. To se nije moglo ostvariti u kratkom razdoblju i zato se taj nedostatak u drugoj polovici 19. stoljeća htio riješiti potpunom kadrova u svim kulturnim područjima, pri čemu se

---

³⁹ Isto će potvrditi i Vjenceslav Herout: „Kulturni život Virovitice krenuo je velikim iskorakom u drugoj polovini 19. stoljeća, a zaslužna za to bila je domaća inteligencija koja je u svoj rad uključivala brojne obrtnike i činovnike pa su zajedničkim snagama postali glavni pokretači i nositelji kulturnog života Virovitice”. (2016, str. 40)

davala prednost češkim intelektualcima od kojih se očekivalo da će se, zbog sličnosti jezika, prije prilagoditi ovdašnjim prilikama.” (Herout, 2016, str. 41)

Obrazovni, a time i kadrovi koji rade na prosvjećivanju i aktivno se bave kulturnim i društvenim radom dolaze iz drugih sredina, donose nova znanja i oblikuju specifični kulturni identitet Virovitice brojnim aktivnostima na planu kulturnog razvoja društva.

Slično se događa i na području sporta. U isto vrijeme, 1895. godine zahvaljujući obrazovanju i otvaranju Više pučke škole u Virovitici, pokrenuo se i sportski život u gradu⁴⁰ i to ne samo školski, već i sportsko-zabavni. (Frntić, 1984, str. 483)

Treba, dakle, zaključiti kako kultura i društveni život nisu bili isključivo proizvod domaćeg stanovništva, već su na njezinu razvitku i oblikovanju radili i oni koji su u Viroviticu došli potpuno drugim poslom, ali su se kao obrazovani pojedinci toga vremena uključili u sve sfere života pomažući zajednici, a narijetko se upuštali i u aktivnosti koje im nisu bile primarno zvanje ili zanimanje, zajednički radeći na oblikovanju i poticanju boljitka društvene zajednice.

Ne treba zanemariti ni snažan utjecaj virovitičkih franjevaca. Njihova je uloga neizostavna u svim društvenim i kulturnim aktivnostima:

„Bratovštine i obrtnici sudjelovali su na procesijama. Aktivnost bratovština i obrtničkih organizacija unosila je nove sadržaje u društveni život Virovitice, Svojom domišljatošću franjevci su uvijek pronalazili nove sadržaje. Sve je to unosilo atmosferu zajedništva i društveno, ali i duhovno bogatstvo koje je pokretalo razvoj Virovitice. Takva atmosfera bit će pokretač i novih sadržaja društvenog rada. Osnivat će se nova društva s određenim djelovanjem kao što su: Crveni križ, DVD i Pjevačko društvo 'Rodoljub'. Franjevci su bili primjer

---

⁴⁰ Frntić će istaknuti kako se na: „novoootvorenoj virovitičkoj pučkoj školi morao poštivati zakon kojeg je kao Osnovu zakona ob ustroju pučkih školah i preparandijah za pučko učiteljstvo u Kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji 1874. godine donio Sabor Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Tim zakonom „gimnastika“ je, kako se tada zvao predmet tjelesnog vježbanja u školama, postala obvezatan nastavni predmet na svim pučkim, građanskim, ženski i muškim učiteljskim školama u Hrvatskoj i Slavoniji. Budući da u Virovitici, kao uostalom i na drugim školama u Hrvatskoj i Slavoniji nije bilo učitelja za gimnastiku, na tu je dužnost 1896. godine raspoređen Miroslav Ostojić, jedan od polaznika prvog Tečaja za učitelje gimnastike, koji je održan u Zagrebu od 1894. do 1896. godine.“ Frntić dalje nastavlja o Ostojiću: „Nakon dolaska u Viroviticu aktivno se uključio u društveni rad, čineći napore da organizira sportsko društvo, ali nailazio je na velike teškoće i zapreke. Istovremeno bio je časnik u vatrogasnom društvu, tajnik HPD Rodoljub, kojemu je spjevao i himnu, te društvo vodio na veliku turneju po Hrvatskom primorju 1912. godine. Prevodio je s njemačkog i sam pisao jednočinke za kazalište, koje su u Viroviticu uspješno izvođene.“ Osim aktivnosti na društvenom planu i planu kulture, Ostojić se usmjerava i prema aktivnostima svoga profila zanimanja pa Frntić nastavlja: „Nekoliko godina rada na školi, zahvaljujući ugledu i stručnosti, Miroslav Ostojić uspijeva pridobiti neke ugledne Virovitičane za svoju ideju; da se poduzmu konkretne akcije za osnivanje sportske organizacije.“ Više: Frntić, F. (1984) „Sport u Virovitici i virovitičkoj općini“, u Virovitički zbornik (1234-1984). Virovitica: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Skupština općine, str. 483–496.

skromnosti i jednostavnosti, ali uvijek pripravnici priključiti se novim sadržajima u životu grada. Na primjer, kod osnivanja DVD-a pomagali su osnivanje društva i materijalno. U dokumentima stoji da su franjevci osnivači DVD-a. Uvijek su svojim vladanjem bili primjer drugim sredinama u gradu i zato je njihov utjecaj bio velik. U gradu se nije održavala ni jedna svečanost, a da u njoj nisu sudjelovali i franjevci.” (Waller, 2006, str. 65)

Virovitički su franjevci prema Paškalu Cvekanu konstanta u razvoju kulture i znanosti na ovom području. Ne iznenađuje zato ni njihova sveprisutnost u formiranju kulture i identiteta grada Virovitice od najranijih godina 13. stoljeća pa sve do danas:

„Odgovor franjevca na pitanje, kakav je doprinos njegova ljudskoga djelovanja sadržan je u činjenici da je za čovjeka i čovječanstvo važnija kultura srca od kulture uma, jer civilizacija, napredna, visoka i elektronska, lišena kulture srca vodi sigurno u barbarstvo i rušenje svih vrijednosti.

Franjevci su dopuštena sva djelovanja. Isključuju se samo ona gdje bi se Malobraćanin mogao nametnuti nad druge i gospodariti njima u ime znanja, novca i vlasti. I zato Franjevca susrećemo kao istraživača, znanstvenika, profesora i učitelja, kao pisca i govornika, s dljetom u ruci kao kipara, s kistom i bojama kao slikara i pozlatara, sa stolarskom pilom i kovačkim čekićem, staklar je, postolar i krojač, dobar je kuhar, vješt orguljaš i učitelj orguljanja i pjevanja, razumije se i u izradu sukna. Djeluje kao dušobrižnik, ranarnik, ljekarnik, pomaže bolesnicima i dijeli siromasima.

Takav je i na ovome virovitičkom području već 700 godina, a posebno od 1684. do danas.” (Cvekan, 1984, str. 480)

Sveprisutnost i uključenost u javni i društveni život virovitičkih franjevaca zasigurno se temelji na krilatici „Ne samo sebi živjeti, nego i drugima koristiti!” (Cvekan, 1984, str. 480) pa su svoja filozofska razmatranja pretočili i u pristup kulturi i civilizaciji u nekoliko nastojanja:

„...što je za doprinos franjevačke djelatnosti ljudskome društvu bitno i važno – da se cjelokupno ljudsko djelovanje, što ga čovjek kao razumno i slobodno biće izvodi na svim područjima svoga djelovanja prema potrebama svoje razumne i slobodne naravi, naziva kulturom. Taj pak naziv - kultura – ima i sadrži dva bitna

oblika djelovanja: a) djelovanje kojim čovjek nastoji zavladata prirodom, a zove se civilizacija; b) djelovanje kojim čovjek nastoji zavladata sam sobom, a to je zapravo kultura u punom smislu riječi. Po unutrašnjoj vrijednosti elementi kulture jesu stvarna i lična kultura, tj. - kultura znanja i umijeća i kultura htijenja i karaktera. Jednostavnije: kultura uma i kultura srca.” (Cvekan, 1984, str. 480)

Franjevci tako sudjeluju i u oblikovanju virovitičkoga kulturnog identiteta stoljećima pa i u vremenu prijelaza iz 19. u 20. stoljeće. Njihova neograničena i bezrezervna suradnja na svim područjima postaje ponekad dominantni pristup formiranju kulture na virovitičkom području, a svakako ostaje dijelom kulturnog identiteta ovoga grada.

Književni pak prostor Virovitice oblikovan djelima virovitičkih književnika nikako se u ovom vremenu ne može nazvati bogatim. Književni časopisi i novine kao i knjige koje se čitaju u Kasinu većinom nisu djela domaćih autora, a to potvrđuju brojni izvori pa i Ivan Zelebrz:

„U sklopu čitaoničkog pokreta javljaju se i tzv. kasina. (Casino, tal. mjesto predviđeno za društveni i zabavni život te igre na sreću), tada čitaonička društva u kojima se okupljalo članstvo koje je čitalo pretežito strane (njemačke, talijanske ili mađarske) novine, časopise i knjige.” (Zelenbrz, 2007, str. 104)

Od početaka stvaranja ilirskih čitaonica, koje u ovom dijelu Hrvatske kasne pa se njihovi temelji vezuju uz sami kraj 19. stoljeća do prvih desetljeća 20. stoljeća, pa do opet obnovljenog virovitičkog Kasina 1874. i do njegova kraja 1926. godine, domaća književna proizvodnja ostaje usmjerena novinama i to najčešće onim domaćim. Značajna i književna figura ovoga vremena, Ivan Dobravec-Plevnik utemeljio je prve virovitičke novine *Virovitičan* koje su u gotovo svakom novom broju donosile i poneki književni tekst lokalnih autora.

Sam je Plevnik jedini autor s ovoga prostora kojega možemo imenovati književnikom zbog njegovih proznih, pjesničkih i dramskih djela koja su i igrana, ali i objavljivanja u njegovim novinama, o čemu će kasnije biti više riječi.

Očitovanja multikulturalnosti jednog regionalnog mikroprostora kao što je Virovitica u jednom vremenu nisu nužno i proturječna. Temelji tadašnje virovitičke kulture, kulturnoga identiteta toga prostora spoj su nekoliko⁴¹ navedenih i spomenutih elemenata: počeci prave

---

⁴¹ Peter Burke će u svojoj knjizi *Varieties of Cultural History* istaknuti kako: „Poput antropologa, novi povjesničari kulture govore o 'kulturama' u množini. Ne pretpostavljaju da su sve kulture jednake u svakom pogledu, ali se

kulturne renesanse vezuju se za kraj devetnaestoga stoljeća, osim kulture koja na prostoru Virovitice dočekuje nove snage koje donose nove ideje i rade na planu kulture oblikujući novu multikulturnu scenu; franjevac koji svojim doprinosom stoljećima prate društveni i javni život Virovitice; tu je i strana književnost koja se čita u dvorani Kasina i domaća književna scena koja u *Virovitičanu* izlazi u u fragmentima i ima svojeg velikog predstavnika, Ivana Dobravca-Plevnika, a tu su i prve virovitičke novine.

Ako u današnje vrijeme govorimo o globalizaciji i rastvaranju lokalnoga identiteta pod pritiskom drugih kultura, kraj devetnaestog stoljeća i početak dvadesetog stoljeća u Virovitici već je bio pod utjecajima tadašnjih globalizacijskih društvenih procesa.

5.1. Virovitica i identitet – od individualnog prema kolektivnom

Treba se svakako osvrnuti i na pojam identiteta u odnosu na onaj individualni i društveni, odnosno kolektivni. Zaključili smo već ranije kako je individualno djelovanje ili trud i napor pojedinca značajno utjecao na razvoj društvenoga mijenja. Pojedinci su svojim zalaganjem poticali promjene u društvu i usmjeravali ga prema kulturi i novim oblicima kulturnog izražavanja i djelovanja. Ovaj odnos je vrlo dobro prikazao i filozof Lino Veljak istaknuvši:

„Ovdje imamo dva relevantna pojma: oba se odnose na antropologijski identitet, ali prvi određuje individualni ili osobni identitet dok drugi definira i artikulira kolektivni (socijalni) identitet. U kojemu su odnosu ta dva identiteta? Već je na prvi pogled očigledno da bez prvog identiteta nema drugoga, očigledno je da bez individua nema društva; odnos, dakako, nije jednosmjernan: već je Aristotel znao da su izvan zajednice mogući tek bogovi i životinje, ali ne i ljudska bića.”
(Veljak, 2014, str. 55)

Veljak dalje nastavlja opisujući odnos identiteta pojedinca, navijača sportskog kluba i identiteta sportskog kluba – iako marginalan, primjer je dobar je pokazuje odnos individualnog

---

suzdržavaju od vrijednosnih sudova o nadmoći nekih nad drugima, sudova koji su neizbježno izraženi iz perspektive vlastite kulture povjesničara i djeluju kao mnoge prepreke razumijevanju.” (Prijevod J. Strija) Tako i u ovom slučaju ne možemo govoriti o prijašnjoj manje vrijednoj kulturi, odnosno više vrijednoj kulturi koju donose obrazovani pojedinci, već o sklopu koji nastaje spajanjem kultura i oblikuje novu kulturnu podlogu. Više: Burke, P. (1997) *Varieties of Cultural History*. Ithaca, N.Y.: Cornell University Press, str. 194.

i kolektivnog identiteta⁴². Bez jednog od dva navedena aktera cijele priče sustav pojedinac i kolektiv, točnije njihovih identiteta onaj drugi ne postoji. (Veljak, 2014, str. 56–57)

Zajednički, kolektivni identitet⁴³ se prema Belindi Robnett sastoji od zajedničkog „kulturnog kapitala” koji članovi stječu raspoređivanjem znanja unutar zajednice i koriste ga za izgradnju samih sebe u vlastitim uvjetima. Kolektivni identiteti formiraju se unutar zajednica, ali ih oblikuju unutarnji i vanjski čimbenici. Unutarnje svakodnevne prakse neke zajednice konstruiraju i dekonstruiraju granice između njezinih članova, a resursi, političke prilike i organizacijska snaga važne su odrednice u stvaranju kulture društva koja zauzvrat stvara kolektivne identitete. Robnett nadalje piše o dva glavna učinka vanjskih događaja na kolektivni identitet. Prvo, vanjski događaji i institucije izravno utječu na to kako članovi društva vide svoju poziciju, mogućnosti i ograničenja te dileme s kojima se suočavaju i drugo, tzv. kulturni kapital - znanje i informacije važne za sudjelovanje u društvu - raspoređuje se i kontrolira u kontekstu odnosa moći. Tko god kontrolira raspoređivanje kulturnog kapitala, polje moći i organizacijski kontekst u kojem je raspoređen utječe na odluke, a time i živote građana, odnosno „članova zajednice”. (Robnett, 2002, str. 267–268)

Osim vanjskih faktora koji djeluju na izgradnju identiteta te spomenutoga kulturnoga kapitala, identitet se može definirati i odnosom postojanja i nepostojanja. Američka filozofkinja Judith Butler u svojoj knjizi *Bodies that matter* iznosi argument prema kojem svi identiteti djeluju kao isključivanje „kroz diskurzivni kontekst konstitutivne zajednice i proizvodnju objektiviranih i marginaliziranih subjekata” (Butler, 2017, str. 22) Iako piše o temi vezanoj uz pitanje seksualnih manjina, vrlo jasno definira probleme koji nastaju prilikom definiranja identiteta svim onim značajkama koje potvrđuju što identitet jest. Najbolji smjer kojim je moguće ići prema Butler je upravo sasvim suprotan – većina se uvijek definira onime što nije u odnosu na manjinu, a manjina je uvijek ono što nije većina. Na isti se način definira identitet pojedinca u odnosu na kolektiv – definiranjem onih posebnosti koje on ima, a nitko drugi nema, a što će se dogoditi i u slučajevima usporedbe dvaju kolektivnih identiteta.

Istu je misao predočio i poljski sociolog Zygmunt Bauman naglasivši kako:

---

⁴² Zanimljivo je primijetiti i to da bez obzira što oboje postoje, njihovi identiteti i dalje ostaju upitni bez Drugog – bez drugih navijača i bez drugih klubova, kao što je u svojem radu naznačio i citirani Mladen Labus.

⁴³ U knjizi *Kulturnom geografijom kroz književnu baštinu* Tatjana Ileš će kolektivni identitet prepoznati kao „identitet skupine pojedinaca, odnosno zbroj njihovih individualnih identiteta, nadograđenih zajedničkim osjećajem pripadnosti, bliskosti i povezanosti, a ta je slojevitost kolektivnog identiteta ujedno i njegovo bitno obilježje”. (Ileš, 2019, str. 46)

*One thinks of identity whenever one is not sure of where one belongs; that is, one is not sure how to place oneself among the evident variety of behavioural styles and patterns, and how to make sure that people around would accept this placement as right and proper, so that both sides would know how to go on in each other's presence. 'Identity' is a name given to the escape sought from that uncertainty. Hence 'identity', though ostensibly a noun, behaves like a verb and it appears only in the future tense.*⁴⁴ (Bauman, 1996, str. 19)

Ako dvije suprotstavljene strane, prema Baumanu, pokušavaju ostvariti kakav-takav odnos u mijenjanju i prilagođavanju svojih obrazaca ponašanja kako bi njihove kulture, njihovi identiteti koji su sada u kontaktu preživjeli ili se naviknuli jedni na druge i ostvarili suživot potrebna je velika energija i snaga, a rezultat na kraju ne mora biti pozitivan. Thomas Stearns Eliot, engleski pisac američkog porijekla o sukobu identiteta govori kroz prizmu domorodaca i naseljenika. Kultura koja će se razviti na novom tlu (novom za naseljenike) morat će i domorodcima i naseljenicima biti krajnje zbunjujuća jer je prema Eliotu istovremeno slična i različita od matične kulture. Spajanje jedne s drugom može rezultirati dvojako: i jedni i drugi će svojim neposrednim kontaktom s novinama koje ona druga kultura donosi ostati zbunjeni, ali će (pokušati) prihvatiti promjene što stvara odnos suosjećanja, ili prema Eliotu „kulturu suosjećanja”. A ako je pak situacija suprotna i dvije se strane ne mogu pomiriti s različitostima i posebnostima, dolazi do sudara mišljenja, tzv. „kulture sudara”. (Eliot, 1949, str. 52)

Djelovanje unutarnjih i vanjskih faktora koji sudjeluju u izgradnji identiteta, kao i odnos suosjećanja i sudara kako ih definira Eliot, pojedinca i skupine ili samo pojedinca i unaprijed definirane tradicije, kompliciran je odnos koji se potvrdio i na primjeru Virovitice.

Kolektivni identitet grada Virovitice i njezinih građana s kraja 19. i početka 20. stoljeća formiran je na više razna, kroz navedene odnose svih dionika procesa stvaranja multikulturnog prostora ojačanog novim znanjima, financijskom potporom obrtnika i trgovaca i odnosom s pojedincima. Neodvojivost pojedinaca od pripadanja pojedinoj grupi više je nego primjetna na razini vremena i prostora. Kulturni život cvjeta zahvaljujući pojedincima⁴⁵, a pojedinci

---

⁴⁴ „Čovjek razmišlja o identitetu kad god nije siguran kamo pripada; to jest, kada nije siguran kako se smjestiti među evidentnu raznolikost, stilove i obrasce ponašanja te kako osigurati da okolina prihvati njegov stav kao ispravan i pravilan, tako da obje strane mogu znati na koji način nastaviti u prisutnosti jedna druge. 'Identitet' je naziv dan traženom bijegu iz te neizvjesnosti. Zbog toga se 'identitet', iako je naizgled imenica, ponaša kao glagol, i to samo u budućem vremenu.” (Preveo J. Strija)

⁴⁵ Nejednakosti uvijek ima pa ne treba očekivati od cjelokupnog društva istu reakciju i akciju s obzirom na kulturne teme i ideje. Profesor Dean Duda je komentirajući Williamsovu strukturu osjećaja istaknuo: „Ne dijele naravno, baš svi članovi određene zajednice doslovce iste vrijednosti, ali o njima ovisi komunikacija u najširem smislu – od gestikulacije i svakodnevnih razgovora o vremenu, poslu i kvaliteti komunalnih usluga, preko zgražanja kad je

napreduju kroz kulturni život koji stvaraju i izgrađuju, a svoja znanja donose s prostora s kojih dolaze.⁴⁶

Iako spomenuta situacija traje od sredine devetnaestoga stoljeća, a ne točno od 1899., treba je navesti kao preduvjete razvoju kulturnih dijelova identiteta Virovitice i njezinih građana na početku dvadesetoga stoljeća, a u skladu s Williamsovom teorijom kulture, posebno definicijom koja se odnosi na njezin socijalni dio koji će Williams sažeti u sintagmu *struktura osjećaja*:

*I think we can best understand this if we think of any similar analysis of a way of life that we ourselves share. For we find here a particular sense of life, a particular community of experience hardly needing expression, through which the characteristics of our way of life that an external analyst could describe are in some way passed, giving them a particular and characteristic colour. We are usually most aware of this when we notice the contrasts between generations, who never talk quite 'the same language', or when we read an account of our lives by someone from outside the community, or watch the small differences in style, of speech or behaviour, in someone who has learned our ways yet was not bred in them.*⁴⁷ (Williams, 1965, str. 64)

Potrebno je također, zaključno, a u skladu s navedenim, istaknuti i važnije elemente ne nužno vezane uz kulturu, ali koji su neposredno utjecali na razvoj kulture i kulturnoga identiteta Virovitice na početku dvadesetoga stoljeća.

Tatjana Ileš istaknut će kako je hrvatski kulturni identitet oblikovan u nekoliko različitih elemenata: pripadnošću Hrvatske srednjoeuropskom i mediteranskom kulturnom krugu, bogatom povijesnom nasljeđu te njezinu geopolitičkom položaju:

---

posrijedi ponašanje došljaka i zajedničke sućuti nad trenutnom sudbinom junaka televizijske sapunice, do onoga što obično, u skladu s 'našom' strukturom osjećaja, zovemo umjetničkim stvaranjem.“ (2002, str. 14)

⁴⁶ Tatjana Ileš u tom smislu zapisuje kako „oblici identiteta lokalne zajednice poput kulture kao načina života, tradicije, književnost, gastronomije pridonose takvoj kulturnoj raznolikosti koja potiče ili može potaknuti snažniji lokalni i regionalni gospodarski razvoj, ali i razvoj kulturnoga identiteta.“ (2019, str. 48)

⁴⁷ „Mislim da ovo najbolje možemo razumjeti ako pomislimo na bilo koju sličnu analizu načina života koji mi sami dijelimo. Jer ovdje nalazimo poseban smisao života, određenu zajednicu iskustva kojoj jedva treba izraz, kroz koji se karakteristike našeg načina života koje bi vanjski analitičar mogao opisati na neki način prolaze, dajući im posebnu i karakterističnu boju. Toga smo obično najviše svjesni kada uočimo suprotnosti između generacija koje nikad ne govore sasvim 'istim jezikom' ili kada čitamo izvještaj o našim životima od nekoga izvan zajednice, ili promatramo male razlike u stilu, govoru ili ponašanju, kod nekoga tko je naučio naše načine, ali nije odgajan u njima.“ (Preveo J. Strija)

„Kulturne se razlike u pravilu smatraju bogatstvom civilizacijskog nasljeđa, a težnja za njihovim očuvanjem vidljiva je i u naporima različitih međunarodnih organizacija koje potiču očuvanje kulturnog identiteta i kulturnih raznolikosti koja se nužno veže uz potrebu očuvanja kulturnoga identiteta, odnosno kulturnih specifičnosti.” (Ileš, 2019, str. 47)

Kakva je situacija u Virovitici na kraju 19. i početku 20. stoljeća? Virovitica je na prijelazu u dvadeseto stoljeće jedno od većih mjesta u sjevernom dijelu Hrvatske. Prometna povezanost joj omogućuje biti dijelom šireg kulturnog kruga – povezana je željeznicom⁴⁸ s većim gradovima tadašnje monarhije što će također imati veliku važnost za oblikovanje njezinih pogleda na kulturni svijet, ali i sudjelovanje u kulturnim aktivnostima. Do ovoga vremena je stekla mnoge značajne gospodarske, prometne i kulturne institucije: 1859. tvornica šećera (Brešić, 1999, str. 105), 1884. Kasino (Brešić, 1999, str. 96), 1889. prve virovitičke novine *Virovitičan* (Brešić, 1999, str. 108), 1893. vodovod (Brešić, 1999, str. 105), 1902. bolnica (Brešić, 1999, str. 108), 1903. most između Barča i Terezinog Polja dug „280 metara i sa temeljima 22 metra ispod vode” (Brešić, 1999, str. 109), a kulturna društva osnivana su iz virovitičkog Kasina kako je već ranije spomenuto.

Vanjski utjecaji na formiranje kulture vrlo su lako mogli djelovati na oblikovanje interesa i zanimanja virovitičke kulturne publike, tako je infrastrukturna izgrađenost s jedne strane i priljev ideja, onog modernog i onoga što je u trendu s druge strane, zajednički od malenoga trgovišta izgradilo kulturnu sredinu s vlastitim kulturnim identitetom.

Ovdje treba spomenuti i promišljanja antropologa Charlesa Lindholma koji kulturu doživljava kao objektivnu stvarnost. Ona dakle, kako navodi ovaj autor, „nije samo ogledalo ljudskih nada i strahova, nego i objektivna stvarnost, kolektivni entitet koji se razvija i traje vjekovima vremena, dajući svojim članovima uloge, identitete i moral koji doprinose održivosti grupe kao cjeline.” (Lindholm, 2007, str. 194)

Kultura je nadalje prema Lindholmu složeni sustav koji grade strukture građana koje se svakodnevno nose s brojnim ograničenjima i pritiscima: ekološkim, političkim, ekonomskim i

---

⁴⁸ O tome piše i povjesničar Rudolf Horvat: „Virovitica je pod konac 19. st. polučila željeznički spoj na četiri strane, tj. prema istoku i zapadu, te prema sjeveru i jugu. Društvo južne željeznice gradilo je godine 1884. prugu od Pakraca do 92 kilometara udaljenog Barča, odakle je već postojala željeznička pruga preko Zakanja do Mura - Kerestura, gdje je preko Kaniže dobila spoj s Bečom i Budimpeštom, a preko Čakovca i Pragerskoga s Trstom. Pruga od Barča preko Virovitice i Suhoga Polja do 71 kilometar udaljenog Daruvara dovršena je 18. kolovoza 1885., kada je predana prometu. Nastavak ove pruge od Daruvara do Pakraca otvoren je 4. listopada 1885., kada su otvoreni i njezini ogranci od Suhoga Polja do 17.210 metara udaljene Slatine, te od Bastaja do 12.857 metara udaljene Končanice.” (Horvat, 2001, str. 111)

strukturnim te pokušavaju preživjeti u sukobima s konkurentima stvarajući proizvodnju, prevladavajući nedostatke komunikacije, različite raspodjele, organiziranja rada, probleme hijerarhije i održavanja reda te sličnog, ukratko – različite ekonomske, društvene i političke prilike.

U tom se smislu sve aktivnosti virovitičkih društava i cijeli kulturni život nastavljaju i nakon prijelomne 1900. godine i prije i za vrijeme i nakon Prvoga svjetskog rata pa i do vremena u kojemu Plevnik prestaje biti urednikom *Virovitičana*. Važno je navesti godine prije početka pokretanja prvih virovitičkih novina i začetke kulture nakon požara 1871. godine kao temelj kasnijeg razvoja i oblikovanja kulture na malom prostoru Virovitice u kojoj se zahvaljujući franjevcima čitalo i pisalo od srednjega vijeka i koja je:

„1234. dobila status grada, imala je kraljevsku palaču u kojoj su ponekad boravili ugarsko-hrvatski kraljevi pa su u Virovitici napisane i znamenite povelje: Zlatna bula kojom Bela IV. 1242. daje kraljevske povlastice Gradecu na Griču, dakle Zagrebu. Iste godine sličnu povelju Bela IV. dao je Samoboru, a 1244. potvrdio je povlastice gradu Vukovaru.” (Zelenbrz, 2007, str. 99)

6. KNJIŽEVNOUMJETNIČKI KONTEKST – HRVATSKA I EUROPA NA KRAJU 19. I POČETKU 20. STOLJEĆA

Povijest književnosti promatrana i definirana kao niz jedinstvenih i samostalnih dijelova na vremenskoj lenti koji se s vremena na vrijeme suprotstavljaju, dopunjuju i reagiraju jedni na druge nije nepoznanica. U tome smislu navodimo misao Milivoja Solara koji zapisuje kako je povijest danas „mišljena kao slijed u vremenu koji prati i nastanak novoga, pa prema tome odgovara u najširem smislu riječi i pojmu razvitka”. (Solar, 2003, str. 13) Slijedom Solareva razmišljanja zaključujemo kako je u europskoj povijesti književnosti razdoblje realizma sredinom devetnaestoga stoljeća na zamišljenoj vremenskoj lenti zamijenio modernizam. Modernizmu se, za razliku od prijašnjih epoha, odredilo i konkretno vrijeme početka, a radi se o 1857. godini kada su objavljena dva temeljna modernistička djela: Flaubertov roman *Gospođa Bovary*, oko kojega se još vode rasprave pripada li visokom realizmu ili je prava preteča modernizma, te pjesnička zbirka za koju nema sumnje kamo pripada – Baudelaireovi *Cvjetovi zla*.

Ovakav modernitet, nova modernost, novo, moderno i drugačije razlikujemo od modernosti koja se suprotstavljala tradicionalizmu i starim konvencijama u ranijim epohama. Ranije je taj odnos bio sukob starih i novih ili klasičnih i modernih, dok je epoha modernizma, njezina razlika u odnosu na navedene suprotnosti, formirana oko ideje umjetnosti radi nje same. Takva će umjetnost biti oslobođena različitih vanjskih stega i društvenih funkcija pa će na kraju biti posvećena sama sebi.⁴⁹

Rušenje dotadašnjih spomenutih stega i funkcija u izravnoj je vezi s tvrdnjom Friedricha Nietzschea „da je Bog mrtav”. Kada govorimo o Nietzscheovoj filozofiji, moramo na umu imati pojam nihilizma kao temelj i glavnu okosnicu njegove filozofije. Nihilizam za Nietzschea čini nekoliko važnih elemenata – volja za moći, Božja smrt, nadčovjek, ponovno vrednovanje svih vrijednosti i konstantno vraćanje istoga. Iako je svojom idejom pokušao mijenjati ustaljenost i krutu tradicionalnost i zatvorenost dotadašnjih normi, prema Milivoju Solaru, samoga se Nietzschea može shvatiti i kao najvećega „antimodernista”: „Njegova je filozofija, naime,

---

⁴⁹ Iako piše o hrvatskoj moderni, Miroslav Šicel će u nekoliko rečenica sažeti ono najvažnije o modernizmu uopće: „Zaokret prema novim, dotad još neslućenim prostorima, traganje za svježim, originalnim i još netaknutim izražajnim mogućnostima, doživljavanje literature u prvom redu kao svojevrsnog medija u jeziku, poimanje umjetnosti kao samostalne discipline koja sama u sebi nosi svoje unutarnje zakonitosti, prodor u dubinu čovjekove ličnosti i otkrivanje njegova egzistencijalnog smisla kao centralne teme – sve se to u određenijim konturama javlja i započinje s generacijom modernista na svim područjima umjetničkog stvaralaštva.” (Šicel, 1975, str. 8)

podjednako tako pridonijela utemeljenju modernizma, kao što je bila izravno protiv onoga smjera u kojem je krenula matica književnog stvaranja nakon njega.” (Solar, 2003, str. 271)

Nova ideja⁵⁰, koju je Nietzsche oblikovao i usmjerio u izgradnju novoga društva lišenog starih vrijednosti oblikovala je književnost, ali i umjetnost usmjerenu „svetogrđu”. U knjizi Stevea Pinkertona *Blasphemous Modernism* glavna je ideja modernizma uistinu usmjerena suprotno od tradicije, prema novim oblicima izražavanja, a posebno prema novim temama. Objašnjavajući u uvodu u knjigu zašto se bavi temom vezanom uz svetogrđe na primjeru epohe koja se najčešće smatra postreligioznom, Pinkerton razjašnjava:

*Such an undertaking demands that we pay close attention to the abiding authority of religious language in an epoch that has traditionally been viewed as postreligious, as though the ascendance of various other realms of human experience (reason, science, art) had succeeded unconditionally in taking God’s no longer requisite place in the order of things. The standard assumption has been, in Charles Taylor’s paraphrase, that “modern civilization cannot but bring about a ‘death of God,’” and that modernism reflects that death in its literary texts.*⁵¹ (Pinkerton, 2017, str. 2)

Pinkerton se na primjeru Ezre Pounda koji 1922. godinu proglašava zadnjom godinom kršćanske ere naglašavajući kako bi sljedeća godina trebala biti prva godina poslije *Uliksa*, romana Jamesa Joycea, dotiče Nietzscheove tvrdnje o smrti Boga, pa naglašava:

A daunting yet seductive idea, this notion that in the wake of God’s death we not only can but must “become gods” ourselves— and modernism in many ways accepted the challenge with aplomb. Pound’s sober explanation, for example,

---

⁵⁰ Kulturolog Qi Xin će u svojoj knjizi posvećenoj europskoj kulturi dvadesetoga stoljeća detaljnije opisati i analizirati Nietzscheovu filozofiju: „Nietzsche je svjestan zloglasnog ciklusa povijesti kao i nepobjedivih mana i “osjećaja krivnje” u životu. On je strašljiv, skrušen, nemiran i nihilistički nastrojen. Ne vjeruje u postojanje savršenstva i protivi se samozavaravanju *summum bonum* iz instinkta. Otkriva tamnu stranu društva, života i ljudske prirode ljudima, gasi vatru nade za moralnost i potiče štovanje moći i individualne volje sa nihilističkom tamom i strahom od tame. Središnji koncept Nietzscheovih misli je naglasiti da je sam život volja za moći pod pretpostavkom “nihilističkog” stava prema racionalizmu”. (Xin, 2019, str. 65) (Prijevod J. Strija)

⁵¹ „Takav poduhvat zahtijeva pažljivu pozornost na trajnu autoritativnost religijskog jezika u epohi koja je tradicionalno smatrana postreligijskom, kao da je uzdizanje različitih drugih područja ljudskog iskustva (razum, znanost, umjetnost) uspjelo bezuvjetno preuzeti Božje, više nepotrebno mjesto u redu stvari. Standardna pretpostavka bila je, u parafrazi Charlesa Taylora, da ‘moderna civilizacija ne može izbjeći smrt Boga’, a modernizam odražava tu smrt u svojim književnim tekstovima.” (Preveo J. Strija)

*that "a man [can] become a god" by entering an "eternal state of mind" reflects the seriousness with which at least certain modernist writers approached the prospect of deific becoming.*⁵² (Pinkerton, 2017, str. 133)

Upravo se takvo razmišljanje proširilo umjetničkim modernističkim svijetom, Solar ju u prethodnom navodu naziva „novom maticom književnog stvaranja”, a koja je najbolje vidljiva na primjeru spomenutog Charlesa Baudelairea i njegove na sudu osuđene zbirke *Cvjetovi zla* (vrijeđanje javnog morala). Estetika ružnog i drugačijeg, simbolizam, ali i svojevrsni kult forme, koju Baudelaire dovodi do savršenstva pišući u sonetima, glavne su točke pobune modernističkih pjesnika.

Problem definiranja modernizma kao jedinstvene epohe možemo potvrditi dvama oglednim primjerima. Iako modernizam oblikovan svim navedenim sastavnicama, i za Milivoja Solara i za akademika Aleksandra Flakera, postoji kao posebna epoha u povijesti europske, a time i svjetske književnosti. Oba autora prilaze mu različitim tumačenjima vremenskih odrednica epohe i njezina naziva, ali se slažu u njezinim tematskim, žanrovskim i filozofskim odrednicama. Možemo tako govoriti o cjelovitoj epohi modernizma ili o epohi koju je moguće podijeliti na manje dijelove ili o avangardi kao što to čini Flaker.

On u svojoj knjizi *Stilske formacije* na ovo vremensko razdoblje gleda kao na prostor i vrijeme avangarde i označava ga niječnim odrednicama iz kojih će kasnije oblikovati konstruktivne i pozitivne:

„...mogu naše odrednice označiti najprije niječne težnje koje su zajedničke strukturama što su nosile zastave različitih -izama u vremenu između otprilike 1910. i 1930. godine.

Dakle, avangarda kao

- osporavanje postojećih struktura, a prema tome i izražavanje odnosa prema njima;
- dehijerarhizacija struktura i strukturnog sustava u cjelini;
- antiestetizam i ukidanje estetskih zabrana;

---

⁵² „Zastrašujuća, ali zavodljiva ideja, ideja da nakon Božje smrti ne samo da možemo, nego moramo i sami 'postati bogovi' - a modernizam je na mnogo načina prihvatio izazov s aplombom. Poundovo trezveno objašnjenje, na primjer, da 'čovjek [može] postati bog' ulaskom u 'vječno stanje uma' odražava ozbiljnost s kojom su barem neki modernistički pisci pristupili izgledima božanskog postajanja.” (Preveo J. Strija)

- depersonalizacija umjetnosti (gubitak ljudskog lika kao središta strukture i temeljnog predmeta oblikovanja);
- razbijanje logične sintakse, 'stare' semantike, zatvorenih struktura utemeljenih na 'zdravom smislu' itd.” (Flaker, 1976, str. 202)

Upravo iz ovog razloga, odrednica modernizam ili u Flakerovom slučaju avangarda, nije najbolje rješenje jer je vremensko razdoblje modernizma nakrcano brojnim stilskim pravcima pa je Milivoj Solar vrlo dobro primijetio:

„Razdijelimo li epohu modernizma na razdoblja, uvjetno smo ipak dobili barem nešto u smislu preglednosti epohe, koja je možda najveći izazov povjesničarima književnosti jer se u njoj moraju u najvećoj mjeri susresti i s problemom shvaćanja, razumijevanja i određenja suvremenosti. A za taj pokušaj možda je ipak najprikladnije razdijeliti epohu modernizma na četiri temeljna razdoblja: esteticizam, avangardu, kasni modernizam i postmodernizam.” (Solar, 2003, str. 269–270)

Iako se rasprava o modernizmu i općenito nazivu ove epohe, kako Solar ističe, vodi već stotinu godina, jasno je da je njezina rascjepkanost i različitost stilova i filozofskih pravaca dovela do toga da je podložna tumačenju s različitih književnoteorijskih stajališta i na brojne načine⁵³. U svojoj će knjizi *Književno stvaralaštvo i povijest društva* Viktor Žmegač na neki način dati zaključak ovom problemu:

„Teško je oteti se sumnji da ta podjela književnosti izvire iz nekih uvriježenih predrasuda prema svim proizvodima književne prakse koji izmiču uobičajenim shemama u klasifikaciji književnih rodova.” (Žmegač, 1976, str. 23)

---

⁵³ Miroslav Šicel piše: „Moderna (kao odjek srednjoeuropskih umjetničkih kretanja, a posebno bečke secesije odnosno moderne od koje i preuzima terminološku oznaku) bila je shvaćena u najznačajnijih naših pisaca i kritičara slično kao što su je doživljavali stvaraoci i u ostalim europskim literaturama: nazivala se ta moderna strujanja, stilovi i pravci dekadansa, simbolizam, impresionizam ili neoromantizam, bitna je novost u odnosu na tradicionalno shvaćanje smisla umjetnosti bila u spoznaji da se književnost ne može svoditi samo na nacionalnu ili socijalnu funkciju, već joj se autonomni njezin karakter očituje u specifičnim vlastitim unutarnjim zakonitostima, te u temeljnoj zadaći da izražava općeljudske probleme i, primarno, služi ljepoti, dakle estetskom doživljaju, koji se – bez obzira na temu – ostvaruje novim stilskim cima i nijansama: 'Modernizmi su, dakle, pitanje stila, evolucije forme, nove sinteze stila', pisao je A. G. Matoš 1907. godine u članku Sintetička kritika 'izrazi novih duša, novih umjetnosti, bez obzira na sadržaj' i takvom definicijom najpotpunije izrazio osnovni smisao modernog shvaćanja umjetnosti: kao estetskog fenomena u prvom redu.” (Šicel, 2005, str. 10)

Netradicionalizam i novine koje na planu književnosti donosi modernizam zasigurno pripadaju kategoriji „predrasuda” i „izmicanju uobičajenim shemama” pa je pitanje problema, ali i odgovor na postavljeno pitanje lakše shvatiti i razumjeti kao i definiranje epohe na nekoliko različitih načina.

U povijesti hrvatske književnosti vrlo je značajna podjela moderne (1892. – 1916.) na dvije faze, a gdje je 1903. granična godina.

Za hrvatsku modernu⁵⁴ možemo reći da je također vremenski određena djelima nastalim u posljednjem desetljeću 19. stoljeća – Leskovarovom novelom *Misao na vječnost*, 1891. i Matoševim prvijencem *Moć savjesti*, 1892., dok joj kraj treba tražiti u drugom desetljeću 20. stoljeća u Donadinijevim, Šimićevim i Krležinim djelima.

Kako je Solar podijelio modernizam na četiri dijela, definirajući svaki od njih kao zasebnu epohu unutar velike epohe, tako za hrvatsku modernu vrijedi podjela na dva dijela, dva kruga ili dvije faze u razmaku od nekoliko desetljeća u kojima bujaju različiti stilovi pa bez odmaka možemo govoriti o *stilskom pluralizmu*.⁵⁵

U prvoj će se fazi hrvatske moderne, autori pokušati približiti europskim teorijskim i filozofskim stavovima – to je razdoblje pokušaja spajanja tradicionalnih, konzervativnih shvaćanja umjetnosti s osnovnom idejom o stvaranju uvjeta za potpuni slobodan razvoj individualnog i osobnog talenta. Obračunavajući se na literarnom planu s tradicijom, hrvatski

---

⁵⁴ Književni povjesničar i kritičar Dragutin Prohaska u svojem tekstu „Naraštaji najnovije hrvatske književnosti od 1850-1915“ piše o hrvatskoj književnosti od 1850. pri čemu je usmjeren na ono što je bilo ranije i na novine koje se događaju na planu književnosti tih pedesetih godina 19. stoljeća, a koje će se i u književnom i u društvenom smislu produljiti i nakon 1891., odnosno 1892. godine. „Naraštaj koji sada ulazi u hrvatsku književnost odgojen je doduše usijanom romantikom apsolutizma, ali nosi u sebi i zdravu klicu kritike protiv te romantike. Romantika se prilagođuje novoj okolini građanskoj i ustavnoj. Sjetimo se Byronovog prezira građanske Engleske i Heineove ironije nad građanskom Njemačkom, oštiri satira romantika protiv filistra građanina, romantike, libertainke i revolucionarke. No malim narodima nije do toga da sačuvaju jednu književnu školu čistu i da je vjerno prenose na svoje stranice, oni će je svagda primjenjivati i unajmljivati u službu svojim narodnim potrebama. To su nadasve činili Česi. U Čeha pomirila se romantika s trijeznim zahtjevima maloga građanstva i s nacionalizmom jednog malog naroda. Tim kompromisom postaje romantika treznija, ulazi u male prilike i prelijeva se u neki realizam.” (Prohaska, 1975, str. 483)

⁵⁵ „Shvaćena kao stilsko razdoblje moderna je, kao što vidimo, vrlo heterogeno razdoblje u kojem egzistira uporedo nekoliko različitih stilova pa stoga možemo govoriti o svojevrsnom stilskom pluralizmu kao tipičnoj karakteristici toga razdoblja: dok već spomenuti pjesnici svojim poetskim tekstovima drže primat u impresionističkom stilskom izražavanju, a pridružuju im se i neki crtičari (Dežman, Livadić, Milčinović), istodobno na prijelazu stoljeća do punog izražaja dolaze u stvaralaštvu nekih pisaca i obilježja zrelog realizma, posebno uočljiva u Vjenceslava Novaka, koji kao tipični i najcjelovitiji realist ponajbolja svoja djela Posljednji Stipančići i Tito Dorčić objavljuje 1899, odnosno 1906. godine. Nadalje, uz dovoljno prisutne elemente ekspresionističkih stilova koje smo već spomenuli, u dramskom stvaralaštvu od Tucićeva Povratka (1898), preko nekih Hrčićevih tekstova do Ogrizovićeve Hasanaginice (1909) i Kosorova Požara strasti (1910) – snažno su naglašena i naturalistička stilska obilježja kao odjeci njemačkog naturalizma (Hauptmann) ili opet Tolstojeve drame Moć tmine, koja se u ono vrijeme dosta citirala.” (Šicel, 2005, str. 9)

autori se priklanjaju aktualnim događanjima na europskoj književnoj sceni, otvarajući prostor oslobađanju od različitih utvrđenih smjerova i književnih škola i pravila.⁵⁶

Druga će faza više biti orijentirana umjetničkoj i estetskoj vrijednosti književnosti pa će prema Miroslavu Šicelu, u tom vremenu nastati najznačajnija djela toga razdoblja:

„A taj drugi krug daje doista najznačajnija lirska i prozna te dramska ostvarenja ovoga razdoblja: Vidrić 1907. objavljuje jedinu, ali izvanrednu zbirku Pjesme, dvije godine kasnije - 1909. – samostalnom će se pjesničkom zbirkom, s istim naslovom, javiti i Dragutin Domjanić, iste te godine - koju možemo smatrati jednom od najplodnijih po objavljivanju novih i značajnih djela modernista - Matoš tiska i treću svoju zbirku pripovijedaka Umorne priče, Nehajev objavljuje roman Bijeg (najbolji roman hrvatske moderne uopće!), a Dinko Šimunović prvu i možda najbolju svoju zbirku pripovijedaka Mrkodol.” (Šicel, 2005, str. 11)

Ta je književnost druge faze hrvatske moderne gotovo preslikala svoje tendencije i pokušaj definiranja književnosti kako je to učinio europski modernizam.⁵⁷ Književnost je ovdje pobuna protiv malograđanske estetike i ljepote, autoriteta i kanona, tradicije u cjelini. Zanimljivo je primijetiti kako je istu liniju obrane od tradicionalizma imala i prva faza hrvatske moderne, dok su u drugoj fazi upravo te ideje zaživjele do kraja te, kako sam Šicel ističe, dale najznačajnija književna djela ovoga razdoblja.

---

⁵⁶ Iako pišući o suvremenim književnim stremljenjima, u svojoj knjizi Viktor Žmegač će naglasiti prolaznost ideje o književnosti ili umjetnosti koja se bavi sama sobom i stvara sama za i zbog sebe. To je vjerojatno i u prvoj fazi hrvatske moderne bio jedan od razloga ispreplitanja različitih stilova u pokušaju razrješavanja situacije i odnosa tradicija – moderno: „Prošla su vremena kad su se književnici - pogotovu oni kojima je bilo stalo do toga da ih nazivaju 'pjesnicima' – ponosili svojom poetskom naivnošću, uvjereni da im njihova misija naređuje da traže samo 'ljepotu', po mogućnosti daleko od svih briga i sukoba svakodnevnice. Takva je privilegirana bezbrižnost danas svojstvena samo još producentima nekih vrsta trivijalne književnosti - teško reći da li su iz cinizma ili iz naivnosti. Sva odgovorna suvremena književnost više je nego ikad obilježena kritičkom sviješću, u skladu sa shvaćanjima da ozbiljno književno djelo, koje sve više gubi svoj magijski ali i svoj 'kulinarski' karakter, legitimnost traži u težnji da postane specifičan oblik spoznaje. S toga se aspekta čini da Hegel svojom prognozom o budućnosti umjetnosti nije bio na krivom putu – iako se predviđanje obistinilo drukčije nego što je bilo zamišljeno.” (Žmegač, 1976, str. 142)

⁵⁷ Povjesničar književnosti i književni kritičar Ivo Hergešić će u svojoj knjizi posvećenoj moderni upozoriti na pitanje originalnosti, točnije autohtonosti hrvatske moderne koja na temeljima europskih modernističkih tendencija gradi svoje ideje: „Takovo je, npr. pitanje književnoga kozmopolitizma pitanje stranih utjecaja, autohtone kulture i nacionalizma u književnosti. Ili pitanje umjetničkih posuđivanja ili naprosto krađa. Ali ovdje se ne radi samo o nečijoj originalnosti ili neoriginalnosti, nego o tome, možemo li izgrađujući svoju nacionalnu književnost – tražiti pobude izvan domaće sfere. Je li poželjno ili dopustivo voditi računa o stranim književnim pojavama, presađivati strane ideje, ići u korak sa zbivanjem u stranome svijetu ili bar nastojati da opći razvoj dostignemo, ako smo – kako biva više ili manje okasnilo. Pitanja elementarna i naoko suvišna, ali pitanja koja iskravaju uvijek iznova, a baš u doba moderne postaju veoma akutna, pa se velik dio polemike između starih i mladih (pa i polemike između mladih i najmlađih) svodi na problematiku narodne i međunarodne književnosti. Književnosti, koja će biti nacionalna, ali i supra-nacionalna, što ne znači anacionalna ili čak antinacionalna.” (Hergešić, 2005, str. 301)

Književnost u svojoj esencijalnoj formi, najzastupljenija u razdoblju hrvatske moderne u obliku poezije i drame, paradoksalno se usmjerila u ovom razdoblju težnje za književnost lišenu bilo kakvih dogmatskih i tradicionalnih pristupa književnoj kritici.

„U toj preorijentaciji, u traženju i snalaženju u netradicionalnim shvaćanjima smisla i funkcije književnosti jednu je od presudnih uloga odigrala, bez sumnje, i književna kritika. Štoviše, mogli bismo reći da je, posebno u prvoj fazi Hrvatske Moderne, književna kritika, u najširem smislu tog značenja, bila najbrojnije zastupljena grana stvaralaštva, dominantnija i od poezije, i proze, i dramskog stvaralaštva.” (Šicel, 1975, str. 10)

Čak u skladu s načinom književne produkcije u ovom vremenu, i sama je kritika obilježena heterogenošću i bogatstvom stilova. Pregledom ideja i najvažnijih autora prve faze (Dežman, Livadić), dolazi se do zaključka kako bez obzira što se radi o kritici, ona ostaje usmjerena doživljavanju umjetnosti kao estetskog fenomena, koju s vremena na vrijeme prati određena nedosljednost, neodređeno filozofsko usmjerenje, ali i povodjenje za tada aktualnim europskim strujama misli usmjerenim ipak zajedničkom kriteriju koji će od književnosti tražiti da se afirmira kao autonomni izraz ljudskoga duha, odnosno da joj individualni talent treba biti u centru shvaćanja i vrijednosti, a kojim će se omogućiti potpuna sloboda izražavanja.

Spomenutu heterogenost na planu književnoga stvaranja, Miroslav Šicel zamjećuje i na planu književne kritike:

„Svi različiti izvori europske kulture na kojima su se mladi kritičari direktno ili indirektno napajali došli su sada u njihovu kritičarskom djelovanju do punog izražaja: od socijalnog realizma Masarykova tipa, preko bečkog secesionizma do pariškog simbolizma i impresionizma - sve je to našlo odjeka u tadašnjoj kritičkoj misli dajući joj obilježje heterogenosti, pa ako i u jednom razdoblju hrvatske književnosti možemo govoriti o šarenilu i bogatstvu različitih kritičkih pristupa književnom djelu (ali, nažalost, bez značajnije teoretske i filozofske podloge) - onda to sigurno možemo govoriti u prvom redu o kritici hrvatske moderne.” (Šicel, 2005, str. 275)

Iako heterogena na oba plana i onom književnom i na planu književne kritike, hrvatska moderna će se svojim minijaturnim književnim ostvarenjima pogodnim za pisce koji donose

novinu na plan književnoga stvaranja bilo pod utjecajem europskih književno-filozofskih nastojanja ili lokalnih, hrvatskih prilika – i književnih i društveno-političkih, također donositi izmjene i usmjeravati se onome što će joj omogućiti plasiranje promjena. Spomenute „minijature” u obliku kraće novele ili crtice, ali i poezije, omogućit će većini autora korištenje impresionizma kao dominantnog stila u drugoj fazi hrvatske moderne. I nakon njezina završetka, duh takve književnosti kojoj su neka od glavnih obilježja težnja općem skladu, višoj ljepoti, estetski ugodnom, kroz pejzažne motive nastavlja živjeti u hrvatskoj književnosti. Treba, također, reći kako ideje novoga pretočene u tekstove ne bi nikada zaživjele bez njihova tiska i objave.

Kako bismo zaokružili cjelinu o općim smjernicama hrvatske moderne, potrebno je svakako dotaknuti se sukoba *starih i mladih* na prijelazu stoljeća koji je izravno omogućio ovoj mlađoj generaciji širenje svojih književnih ideja u tekstovima objavljuvanima u književnim časopisima.

A časopis se prema Vinku Brešiću, „kao medij ne može primarno odrediti ograničavanjem bitnih novinskih obilježja, već ga se treba odrediti na temelju njegovih autonomnih funkcija u *društvu i vremenu*.” (Brešić, 2004a, str. 92) Istovremeno, bogatstvo različitih gotovo sinonimnih naziva izaziva zbrku u pokušaju definiranja njegova prostora funkcioniranja. Brešić tako navodi najčešće nazive: „list, novine, časopis, magazin, žurnal, glasilo, organ, kalendar, almanah, album, ljetopis, anali, godišnjak, bilten, arhiv, zbornik, smotra, gradiva, radovi, biblioteka, zbirka, prilog, zabavnik, glas itd.” (Brešić, 2005, str. 154)

Ono što možemo reći za časopis hrvatske moderne, točnije za njegovu funkciju – jer ga svakako možemo definirati kao časopis po otvaranju novoga prostora za objavu novih tekstova nastalih na idejama hrvatske moderne, odnosno europskoga modernizma, njegova je važna uloga koju ima u odnosu na sukob *starih i mladih*.

Društvo hrvatskih književnika osnovano je u Zagrebu 1900. godine, na samom prijelazu stoljeća kao reakcija na dotadašnje središte kulturnoga i umjetničkoga života – Maticu hrvatsku. Matica hrvatska kao utvrda *starih* svojim se djelovanjem opirala novim idejama i valu nove filozofsko-književne misli koju hrvatski modernisti preuzimaju iz pera svojih europskih kolega. Matica hrvatska ipak će na kraju od 1910. godine nakon kompromisa *mladih i starih* tiskati djela svih pisaca za koja drži da zadovoljavaju bitne umjetničke literarne kriterije.

Prije pomirbe i usuglašavanja o vrijednosti moderne literature, *mladi* su svoja djela objavljivali u književnim časopisima. Treba svakako napomenuti kako do 1905. godine, ako izuzmemo Antuna Gustava Matoša (*Iverje*, 1899.) i (*Novo iverje*, 1900.) te Nazora (*Slavenske legende*, 1900.) i Begovića (*Knjiga Boccadoro*, 1900.) nemamo na izdavačkom planu samostalno izdane knjige novela ili poezije.

Upravo ovdje, na scenu stupaju časopisi hrvatske moderne koji su *mladima* otvarali prostor za objavljivanje. Miroslav Šicel ističe:

„Sentenciozna misao Stanka Šimića, poznatog hrvatskog literarnog kritičara, da su časopisi 'motori književnosti', možda je svoju najbolju potvrdu dobila baš u razdoblju moderne: najznačajniji događaji što su se tada u hrvatskoj književnosti odigrali - od polemika, programa i manifesta, preko prvih najava novih pjesnika, prozaika i dramatičara, sve do njihove pune umjetničke afirmacije - prošli su, najvećim svojim dijelom, kroz književne časopise. Nova književna generacija i nije mogla na drugi način doći do izražaja nego pokretanjem i uređivanjem vlastitih glasila: sukob 'starih' i 'mladih' bio je, posebno na početku, i previše žestok, a da bi mladi svojim radikalnim poimanjima smisla i značenja umjetnosti mogli lako i jednostavno prodrijeti u tradicionalne časopise 'starih'. Odatle i dvije bitne karakteristike novih časopisa moderne: oni će, prije svega, imati vrlo određenu literarno-estetsku i programsku fizionomiju, i oko ovih listova, smotra ili almanaha okupljat će se uže skupine istomišljenika, koji će preko tih periodika propagirati svoje stavove i opredjeljenja.” (Šicel, 2005, str. 53)

Krećući od vremena dok su bili učenici pa izdavali vlastite litografske časopise pa do „ozbiljnih” časopisa, izdvojiti je one najvažnije: *Nada* (u kojoj Nehajev objavljuje svoje prve radove), *Vienac* (u kojemu svoje poetske prvijence između ostalih objavljuju Nazor, Domjanić, Nikolić, Begović, Tucić, Bertić...), u *Životu* objavljuje Vladimir Vidrić, a sarajevska *Nada* otvara vrata mladima zahvaljujući Silviju Strahimiru Kranjčeviću.

Gotovo sva važnija djela koja nastaju u prvih petnaest godina 20. stoljeća modernisti od 1906. godine tiskaju u *Savremeniku* koji je iste godine i pokrenut.

Književni časopisi tako postaju utočišta, i uistinu „motori” tadašnje književnosti koji omogućuju mladim autorima koji u zanosu ideja modernizma pristiglih s europskih književnih prostora otvaraju vrata novim književnim idejama objavom svojih tekstova u časopisima.

Virovitica u razdoblju hrvatske moderne nije imala književnih časopisa, ali je zahvaljujući *Virovitičanu*, svojim prvim novinama, duh filozofskih i društvenih promjena i novih oblika razmišljanja, a zatim i takve književne produkcije uspio stići do čitatelja i postupno oblikovati njihov čitateljski identitet ili ih barem usmjeriti prema književnoumjetničkim promjenama, prijevodima stranih autora ili objavama lokalnih autora upoznatih s idejama hrvatske moderne te drugim književnim ostvarenjima visoke književne vrijednosti, ali i trivijalnih ostvarenja

primjerenijih široj čitateljskoj publici. Kako god bilo, prve su novine u ovome gradu donosile i vijesti iz polja kulture, značajne informacije o novinama koje su konstruirale novi modernistički pogled na svijet umjetnosti, ali i one o trendovima iz područja zabavnoga štiva i popularne kulture.

7. KNJIŽEVNOUMJETNIČKI KONTEKST – VIROVITICA I SLAVONIJA NA KRAJU 19. I POČETKU 20. STOLJEĆA

Razdoblje između dva svjetska rata u gradu Virovitici bi se, prema povjesničaru književnosti Vinku Brešiću, moglo nazvati i *Plevnikovim dobom* (Brešić, 2004c, str. 218), no to bi se vremensko razdoblje moglo i proširiti pa obuhvatiti i petnaestak godina prije Prvoga svjetskog rata. Velikih književnih imena na virovitičkom prostoru u tom vremenskom razdoblju nema pa se osim velikog značaja za tiskarstvo Virovitice, pokretanje prvih virovitičkih novina i općenito za kulturu virovitičkog kraja u tom razdoblju, Plevnikovo ime nerijetko spominje i kao središnje ime vezano uz književnu proizvodnju i stvaralaštvo toga vremena.

O Plevniku ne možemo govoriti kao o kakvom kanonskome piscu⁵⁸. Ne spominju ga povijesti hrvatske književnosti, ne spominje ga ni *Leksikon hrvatskih pisaca*⁵⁹, ali je svoje mjesto ipak pronašao u trećem svesku *Hrvatske književne enciklopedije* koja o Plevniku, osim popisa djela i izbora literature, u kraćoj natuknici, navodi najvažnije informacije, ističući ga kao prozaista, dramskog pisca, publicista i nakladnika, rođenog u Zagrebu gdje je izučio tiskarski zanat. U Virovitici pokreće tiskaru i novine *Virovitičan* te pod „utjecajem A. Šenoë” piše „feljtonski povijesno-sentimentalni roman *Ljubav je jača od mača*. Tekst se nastavlja kraćom analizom Plevnikova romana te informacijama o Plevnikovim dramskim djelima – *Igrokazi za diletantske pozornice* (1930) čija se radnja zbiva u Virovitici, „prikazuje suvremene likove, tipične predstavnike svojega doba i malograđanske sredine.” (Ljubić, 2011, str. 389)

Plevnikov književni rad, osim objavljenih tekstova u novinama *Virovitičan* – proznih, memoarskih fragmenata te poezije i dramskih fragmenata kojima je sam bio autorom, obuhvaća i nekoliko zgotovljenih i završenih proznih te dramskih djela:

„Ljubav je jača od mača, Virovitica 1902; Lijepa naša domovina!, Virovitica 1913; Ukus poljupca i druge crtice, Cetinje 1918; Tiskarska pogrješka,

---

⁵⁸ Najbolje o Plevniku kao središnjoj književnoj ličnosti ovoga vremena piše Vinko Brešić: „Izvrstan novinar, vješt nakladnik i organizator, čineći kadšto nimalo lake političke kompromise samo da opstane, Plevnik se okušao također i u književnome stvaralaštvu. Godinama je njegov 'Virovitičan' donosio književne priloge kako domaćih, hrvatskih autora, tako i prijevode svjetskih pisaca. Naročito u početku najčešći literarni prilozi bili su iz pera samoga Plevnika. Svoje književne priloge (pjesme, članke, crtice, feljtone, igrokaze, osvrte, kronike i memoarske zapise) objavljivao je pod pseudonimom Ivan Starić i Pegaz. Tako već prvi broj 'Virovitičana' donosi 'crticu iz dnevnika' - U zločestom društvu, a svaki sljedeći broj donosio je barem po jedan Plevnikov literarni tekst. U novinama je Plevnik objavio nekoliko svojih ljubavnih pjesama (spomeničarskoga značaja) te prozu Majčina ljubav – izvadak iz dnevnika i Tri ljubavi – pripovijest iz suvremenog života. Osim novina Plevnik je u svojoj tiskari objavljivao i vlastite knjige.” (Brešić, 1999, Str. 187)

⁵⁹ *Leksikon hrvatskih pisaca* (2000). Školska knjiga.

Virovitica 1920; Igrokazi za diletantske pozornice, Virovitica 1930; Nasamareni mladoženja, Virovitica 1930; Počima smjehom, svršava plaćem, Virovitica 1931; Prva noć u braku, Virovitica 1931.” (Ljubić, 2011, str. 389)

Nevezano uz Plevnikov novinarski i tiskarski rad, iako mu je književno stvaralaštvo usmjereno najčešće na objavu u vlastitim novinama, od njegovih se umjetnički vrjednijih djela uvijek spominju „historijska pripovijest iz doba turskog gospodstva u Slavoniji” (Brešić, 1999, str. 187) – *Ljubav je jača od mača* te njegov dramski rad.

Kraći roman ili dulja pripovijest *Ljubav je jača od mača* temelji se na dotadašnjem isprobanom i gotovo arhetipskom predlošku – podloga joj je povijesna⁶⁰, a književnoteorijska uporišta temeljena na crno-bijelom, idealiziranom predlošku gdje se s jedne strane nalaze dobri i pozitivni, a s druge zli i negativni likovi. Središnja tema zabranjena je ljubav između agine kćeri Ljeposave i kršćanskog mladića Stanka, a o tadašnjoj popularnosti djela govori i podatak o nekoliko izdanja ovoga djela koje je 1938. godine izdano čak četvrti put.

Pet kraćih dramskih djela Plevnik piše za izvođenje na diletantskim virovitičkim pozornicama uz glazbenu pratnju, tako da se svojim dramskim izrazom priklanja trenutnoj situaciji na takvom dramskom izražajnom planu koji je još uvijek pod „snažnim utjecajem u prvome redu njemačkoga teatra”. (Brešić, 2004b, str. 214) Ujedno, to znači i oblikovanje teksta na taj način da se prikazano usmjerava djelovanju na gledatelje pa svojim moralističkim i didaktičkim načelima kao i kritičkim stavom pokušava prikazati svoje društveno okruženje i usmjeriti svoju kritiku onima kojima je najpotrebnija:

„Unatoč zabavno-poučnoj ulozi svojeg teatra, Plevnik uspjeva zauzeti i kritičan stav prema svojoj suvremenosti pa kroz humor i blagu ironiju upozorava na mane i poroke koji vladaju u njegovoj neposrednoj sredini i vremenu uopće: snobizam, licemjerje, pohlepu, poltronstvo, borbu za društveni prestiž...” (Brešić, 2004c, str. 216)

---

⁶⁰ „Pripovijest se zasniva na istinskim događajima u Virovitici polovicom 17. stoljeća. Autor zahvaća zbivanja iz godine 1663. i 1664. te spominje sve ugledne historijske ličnosti onog doba: Stanka Ilića i Ljeposavu, kćer virovitičkog age, samoga agu, fra Luku Ibrišimovića, fra Matu Lapsanovića, Tomu Šarića, Juru Šuprina, bana Nikolu Zrinskog i druge, a daje zanimljive opise Virovitice i tadašnjeg stanja u njoj. Riječi glavnoga junaka, Stanka Ilića: „Ja ljubim Hrvatsku i vjeru mojih otaca, a ta je ljubav jača od mača“ - leitmotiv su ove Plevnikove priče.” (Brešić, 1999, str. 188)

Književnost u Virovitici na prijelazu stoljeća, kao što smo do sada pokazali, a vidjet će se i u nastavku, funkcionira na dva načina. Čita se strani tisak u popularnom *Kasinu* pa to uključuje i književnost na stranom jeziku objavljenu u tiskovinama, ali i knjigama kako navodi Ivan Zelebrz⁶¹. Drugi način je tiskanjem knjiga (sam Plevnik je u svojoj tiskari otisnuo nekoliko svojih naslova) što je mnogo rjeđe, odnosno objavom u lokalnom mediju, novinama *Virovitičan*. Plevnik je često sam autor objavljenih tekstova pa je počesto kao vlasnik novina uzimao sebi za pravo objaviti svoja razmišljanja uobličena u kraće komentare, memoarske zapise, crtice i dnevničke zapise te višežanrovsku kolumnu uobličenu u formu kronike mjesta.

Osim Plevnika, i drugi su njegovi virovitički suvremenici na neki način sudjelovali u izgradnji književnoga identiteta Virovitice s početka dvadesetoga stoljeća. Danas većinom nepoznati, no ponekad i ostvareni autori kao što je na primjer Davorin Trstenjak, sudjelovali su u formiranju čitateljskoga ukusa starih Virovitičana, iako njihova primarna uloga često nije bila postati i dokazati se književnikom, već su to najčešće kraći umjetnički pokušaji kojima su kritizirali društvo, (ne)slagali se s političkim strujanjima toga vremena ili samo podijelili kakav literarni pokušaj na koji su bili osobito ponosni.

Vinko Brešić suradnike je koji su se češće pojavljivali u *Virovitičanu* popisao u nekoliko redaka:

„Što se 'Virovitičanovih' suradnika tiče, teško ih je danas imenovati ne samo zato što je sasvim sigurno Plevnik ispunjavao veći dio svojih novina već i zato što su prilozi bili mahom ili nepotpisani ili pak potpisani pseudonimima i šiframa, npr. Marinovac, Pegaz, Građanin, Drvo itd. No, one s nešto dužim suradničkim stažom moguće je navesti, npr. Dragutin Paulin, Ivan Zatlučka, Ivo Majer, Ivan Perišić, I. E. Cerovski, Davorin Trstenjak, Ivan Nepomuk Jemrešić, Stjepan Širola, Milovan Kordunaš i dr. Osim priloga Plevnikovih sinova Zvonimira i Božidara, među suradnicima su bili i Ivan Dienka, T. Mihalić i M. Ostojić.”
(Brešić, 1999, str. 137)

Književni prostor Virovitice u razdoblju koje je obuhvaćeno ovim radom, dakle od samoga kraja devetnaestoga do prva dva desetljeća dvadesetoga stoljeća, nije iznjedrio velikane književnosti upisane u važne kanonske smjernice povijesti hrvatske književnosti. Plevnikovo se prezime kontinuirano pojavljuje u svim za ovu temu relevantnim izvorima pa zaključke

---

⁶¹ Zelebrz, I. (2016) „Jan Vlašimsky - virovitička glazbena legenda“, u Jan Nepomuk Vlašimsky. Virovitica: Češka beseda Virovitica, str. 4–9.

vezane uz književno stvaralaštvo toga vremena i virovitičkoga prostora ne možemo formirati bez spominjanja njegova imena i svijesti o njegovu značaju pri stvaranju književnog prostora na ovom području.

Osim Plevnikova imena, čitav niz manje poznatih ili nepoznatih autora koji su osim u *Virovitičanu* objavljivali i u drugim glasilima s ovog prostora, formiraju čitateljski ukus u pravilu kraćim tekstovima objavljenima u lokalnim medijima. Svakako ne treba zanemariti ni važnost prijevoda strane književnosti koja tako *na mala vrata* u malom gradiću kraćim fragmentima objavljenim u tjednim, a jedno vrijeme i dnevnim novinama, ulazi u živote ljudi koji na taj način formiraju novu svijest o životu izvan granica njihova svijeta, upoznaju se s drugim kulturama, umjetničkim kretanjima i oblikuju vlastite poglede na književnost dograđujući svoj kulturni identitet već temeljen na brojnim multikulturnim zasadama.

Na ovaj način virovitička književnost, ako je tako možemo nazvati, doslovno u ovom vremenu na prijelazu stoljeća obitava tek na stranicama novina. Daleko je to od bilo koje „komparativno determinirane četiri književno-povijesne strategije” (Sablić Tomić i Rem, 2003, str. 17) o kojima u svojoj knjizi *Slavonski tekst hrvatske književnosti* pišu Helena Sablić Tomić i Goran Rem⁶². Vremenski, ovaj period najbolje odgovara književnom stvaralaštvu virovitičkih autora objavljenih u *Virovitičanu*, no ako govorimo o tematskim sličnostima, gotovo pa ih nema. Helena Sablić Tomić i Goran Rem će u ovom vremenskom razdoblju prepoznati nekoliko zanimljivih „kodova”⁶³ vezanih uz teme o kojima se piše, subjekte i stil te zaključiti kako su u ovom periodu dva važna tematska uporišta suvremenih slavonskih autora – graničarska tematika i model književnosti „...s tzv. šokačkom problematikom koji se može pokazati kao zasebna poetička matrica unutar hrvatske književnosti u Slavoniji, a čita se u onim književnim djelima u koja su upisane tradicionalne socijalne, političke i antropologijske karakteristike jedne specifične skupine nazvane Šokci.” (Sablić Tomić i Rem, 2003, str. 20)

Bez obzira na određenost tema, odnosno „slavonski tematsko-stilski kompleks” (Sablić Tomić i Rem, 2003, str. 20) u ovom razdoblju, one, odnosno stil, nisu prema autorima isključivo

---

⁶² Četiri su komparativno determinirane književno-povijesne strategije o kojima pišu Helena Sablić Tomić i Goran Rem: 1. Slavonski tekst od početaka pismenosti do romantizma (književnost nastala u 18. stoljeću i ranije), 2. Slavonija u književnosti (od 19. stoljeća do 1950. godine), 3. Književnost u Slavoniji (od 1951. godine do kraja 20. stoljeća) te 4. Slavonsko ratno pismo (od 1991. do 1994. godine).

⁶³ „Kodovi slavonskoga tematsko-stilskoga kompleksa čitaju se u tekstualnim strukturama preko triju poetičkih principa: teme – život u Slavoniji (u slavonskim selima i gradovima), odnos prema tradiciji (opis slavonskih običaja, slavonske pjesme, opis narodnih nošnji), povratak u zavičaj kao prostor egzistencijalnoga, vezanost uz prostor (zemlja, šuma, rijeka, ulica) granica i raskrižje; subjekta – opis Slavonca, njegova izgleda i njegove naravi (mentalitet slavonskoga sela kao i urbanih sredina), sentimentalnost duše, autodestruktivna osobnost; stila – jednostavnost izraza, upotreba ikavskoga narodnoga govora, humor, ironija, pritajena strastvenost, didaktičnost.” (Sablić Tomić i Rem, 2003, str. 19)

vezane za ovo razdoblje, već je sam stil „sinkrono djelatan i danas u pučkome i reminiscentnim fragmentima visoko umjetničkog teksta, odnosno u tekstovima koji dolaze iz ruralnih sredina ili govore o njima.” (Sablić Tomić i Rem, 2003, str. 20) Autori će na kraju zaključiti da bez obzira na zacrtani slavonski tematsko-stilski kompleks, autori ga u praksi često zanemaruju. Sve su njegove sastavnice potvrđene u književnim tekstovima, ali je s druge strane često izostavljen.

Kodovi o kojima govore Helena Sablić Tomić i Goran Rem nisu mogli pronaći uporište u virovitičkoj književnosti toga vremena jer je, kako smo već naveli, vrlo skromna i ograničena lokalnim tiskovinama, ali od svakog ćemo koda dio uspješno pronaći u Plevnikovim kraćim kronikama, kao i njegovim osobnim zapisima u bilo kojem obliku, a objavljenim u *Virovitičanu*.

Dotaknut će se on i opisa svojih sumješтана, njihove naravi i izgleda, njihova mentaliteta i njihova života. Ponavljamo, radi se o kraćim tekstovima koji nisu romani ili pripovijetke pa da bismo mogli tvrditi kako je i virovitička književnost toga vremena, točnije njezin tematski plan, u potpunosti sukladan s temama drugih slavonskih pisaca toga vremena, morat ćemo napraviti kompenzaciju te takvu hipotezu potvrditi iščitavanjem mnogo više manjih i kraćih tekstova.

Jedna od sastavnica Plevnikove pisane riječi, koja je u skladu s razmišljanjima povjesničara umjetnosti i putopisca Matka Peića, jest humor. Peić spominjući pojam *vitalizam* objašnjava tu posebnost slavonske književnosti koja je prisutna kod onih „pravih” i „velikih” autora, ali i kod Plevnika u njegovim umjetničko-novinskim minijaturama. Peić tako o humoru progovara kao o glavnoj snazi slavonske literature: „No, tu se pojavljuje za slavonske pisce tipičan motiv: vitalizam – život nas ne pita jesmo li optimisti ili pesimisti – mi moramo da ga živimo! To rađa posebno stanje duha: humor – glavnu snagu slavonske literature.” (Peić, 1984, str. 6) Te nastavlja: „smijeh je jedan od najneposrednijih puteva čovjeka prema čovjeku, obadvojice prema humanizmu. Zbog toga svega nasmijanog čovjekoljublja, slavonska književnost ne pozna nikakve emocionalne tvrdoglavosti, a ponajmanje nikakve misaone dogme.” (Peić, 1984, str. 14)

Humor je u Plevnikovim literarnim i literarno-novinskim minijaturama prisutan upravo kako to Peić navodi – kao stanje borbe s nepravdom i svakodnevicom, kao oblik smijanja u lice životnim problemima, ali u Plevnikovu slučaju i kao vrsta obračuna s neistomišljenicima bez obzira na kojoj razini taj obračun bio – privatnoj, javnoj ili političkoj.

Posebnost slavonske književnosti prema dosada spomenutim elementima vrlo će jednostavno u jedan pojam sažeti Dragutin Prohaska, pišući o „slavonštini” (Prohaska, 1994, str. 6) od početaka slavonske književnosti⁶⁴:

„Krivo bi bilo vidjeti u ovih neki separatizam slavonski ili sačuvaj Bože kakav politički Slavonitertum. Njihova slavonština izvija se iz njih organski, te stoji u načelima, koja traže savremenost i individualnost.

Pod 'slavonštinom' razumijevam specifičnu neku sentimentalnost duše, kojoj se pridružuje često neki humor i kadšto tiha ironija. Tko vjeruje u osebnost rase, slobodno može u takvom duševnom raspoloženju gledati nešto slavenskoga, no ja ću radije da upozorim na mnoge historičke i klimatičke momente, koji čine Slavonca takovim, kakav on jest.” (Prohaska, 1994, str. 6)

Za zaključiti je, dakle, kako su poseban osjećaj, sentimentalnost duše i ironija pa i humor prisutni i u književnim tekstovima objavljuvanima u *Virovitičanu*. No, ne treba zaključivati kako se radi i o posebnom stilu utemeljenom na teorijskim ili bilo kojim drugim sastavnicama vremena u kojemu izlazi *Virovitičan*, riječ je možda tek o kulturnogeografskoj predispoziciji – prostor slavonske književnosti, njezina prošlost i evolucija te društveni odnosi – prostor na kojemu se živi i ostali elementi stvaraju poseban odnos prema pisanoj riječi i stvaraju književna djela koja su drugačija, zaogrnuti tom slavonštinom, prožeta ironijom i humorom, izgrađena na vlastitom stilu i usmjerena lokalnim temama i subjektima.

Književnosti u ovom kontekstu nedostaju još dvije važne sastavnice kako bi se upotpunila slika književnih nastojanja u Slavoniji na kraju 19. i početku 20. stoljeća, odnosno kako bismo širi kontekst primijenili na lokalnu, virovitičku novinsku književnost.

U knjizi *Slavonska književnost i novi regionalizam* Vinko Brešić spominje nekoliko važnih sastavnica slavonske književnosti od kojih su neke u radu već ranije spomenute. To su prije svega hrvatski pripovjedači „na prijelazu iz romantizma u realizam, odnosno o deklarativno prvome protorealističkome zagovoru” (Brešić, 2004b, str. 24), zatim o spomenutom humoru i

---

⁶⁴ O modernim će slavonskim autorima, onima čiji rad obuhvaća kraj devetnaestoga i početak dvadesetoga stoljeća Prohaska istaknuti: „Dolazimo do modernih zastupnika Slavonije. Zanimivo je da je sâm Kozarac priznao Neslavoncu J. Kosoru veću vještinu u crtanju slavanskog narodnog života. Mladi, bili oni Slavonci ili ne, gledaju na svoj predmet okom umjetnika, oni izvješćivaju bez tendencije, bez moralnog ili političkog subjektivnog stanovišta. Njihov odnošaj prema slavonskom življenju je onaj jednog slikara prema dražesnom kraju. I nitko ne će moći utvrditi, da su oni plitki naturalisti, da tek imitiraju uzduž i poprijek, što vide i čuju. To već zato ne stoji, što rado obrađuju iste sujete i teme, što dakle biraju iz života ono, što im se čini poetičnim, zanimivim. Njihova je istina ne zbiljna, no umjetnička, viša. Oni traže tipične pojave. To se osjeća i u stilu kojim pišu: kraj vjerne imitacije dijalekta ima umjetničkih i književnih umetaka (Kosor).” (Prohaska, 1994, str. 8)

ironiji⁶⁵, kao i o književnoj slavonsštini, pisanju na njemačkom jeziku, ratnoj književnosti te pojmu književnoga regionalizma.

Ako bi se o virovitičkoj književnosti toga vremena moglo govoriti kao o dijelu slavonskoga teksta hrvatske književnosti, bez obzira na njezinu najvažniju značajku – činjenice da je objavljivana u novinama – onda je svakako možemo zvati i regionalnom. Kriterij koji se odnosi na jezik – pisanje na stranom, njemačkom jeziku u *Virovitičanu* je zanemaren. Postoje prijevodi književnih tekstova s njemačkoga jezika što je najčešće navedeno u samom podnaslovu teksta, no tekstova na njemačkom jeziku nema. U skladu je to i s ciljevima izdavanja virovitičkih novina na hrvatskom jeziku kojima se Plevnik pokušao obračunati s mađarizacijom. (Brešić, 1999, str. 135)

Regionalizam, s druge strane, i to ovaj s karakteristikama koje Brešić navodi, vrlo je izražen u književnim tekstovima *Virovitičana*.

„Druga značajka 'književne slavonsštine' (Dragutin Prohaska) povezana je s književnim regionalizmom našega realizma podrazumijevana, istina, na ponešto pejorativan način, jer je za kritičare regionalizam najčešće bio isto što i pojam provincijalizma. Radi se o činjenici da su od devedesetih godina 'gotovo sve hrvatske pokrajine dale pisce, koji su ih na ovaj ili na onaj način opisivali“ (Barac, 1941: 143, prema Brešić, 2004b, str. 25)

Provincijalizam ovdje nećemo shvatiti pogrдно, kako ističe Brešić. Iako mu je kontekst najčešće takav, u slučaju *Virovitičana* se on mijenja. Virovitica je provincija i u tom se vremenu virovitička, regionalan književnost temelji na elementima provincijalizma u toj mjeri da su joj teme vezane za provinciju, da su već spomenuti stil, tema i subjekt vezani uz sredinu u kojoj novine izlaze, dok je ona prvi dio nastojanja ovakve književnosti usmjeren svakako ideji Dragutina Prohaske, pa će tekstovi koji su prevedeni ili tekstovi hrvatskih autora koji su otisnuti u *Virovitičanu* svakako biti usmjereni onom umjetničkom, višem, zanimljivom, poetičnijem i slično.

Ideju regionalizma koja je potvrđena, ali često vrlo kruta i zatvorena ublažio je Matko Peić:

---

⁶⁵ „...a s njime i o humoru za koji će A. G. Matoš ustvrditi da ga u hrvatskoj književnosti ne bi ni bilo da nije bilo slavonskih pisaca. Da su slavonski pisci skloni humoru, istaknut će nakon Matoša i Matko Peić, te navesti pritom Antuna Kanižlića, Vida Došena, Matiju A. Reljkovića, dapače, ističe Peić, neki kao Jurković, Tomić i Korajac, ostvarili su upravo u humoru najbolje svoje stranice.“ (Brešić, 2004b, str. 25)

„Ove raznolikosti unutar jedinstva hrvatske književnosti shvatljive su ako se uzmu u obzir svi činioci koji utječu na formiranje svake umjetnosti: od društvenih činilaca do činilaca samog mentaliteta pojedinog književnog stvaraoca.” (Peić, 1984, str. 5)

Upravo u pojmovima društva i autora te mentaliteta u kombinaciji s tim pojmovima, potrebno je tražiti odgovore na pitanja funkcije književnosti u virovitičkim novinama *Virovitičan* te u njezinu odnosu s navedenim teorijskim zaključcima.

Virovitička je književnost na prijelazu stoljeća tako zasigurno regionalna i provincijalna, vremenski pripada odrednici *Slavonske književnosti* (razdoblje od 19. stoljeća do 1950. godine) prema Heleni Sablić Tomić i Goranu Remu, osim toga pojmovi stila, teme i subjekta gotovo u potpunosti funkcioniraju prema teorijskim odrednicama, karakterizira je spomenuti *vitalizam* – ironija i humor, kao i „osjećaj duše”, elementi slavonsštine, a u odnosu na objavljene tekstove drugih autora potvrđena je i usmjerenost umjetničkoj vrijednosti i poetičnijim temama.

Bez obzira na njezinu fragmentarnost i funkcioniranje u suživotu s novinskim redcima, virovitička književnost na prijelazu stoljeća zasigurno posjeduje određene kvalitativne elemente kojima se uklapa u književnopovijesni prostor slavonske književnosti, a time i hrvatske, ostvarujući ne samo svoju zabavnu, već i moralnu i didaktičku funkciju, ali onu usmjereniju umjetničkim stremljenjima.

8. NOVINE I KNJIŽEVNOUMJETNIČKI TEKSTOVI

Tisak i novine koje su njime doživjele pravu revoluciju u širenju informacija uvijek će biti popraćen brojnim komentarima vezanim uz napredak društva, shvaćen kao jaka gospodarska grana jer su se njegovom pojavom na gospodarskom planu javila i neka nova zanimanja kojih do tada nije bilo. Osim zanimanja *novinar* koji bi trebao biti „savjest društva, osoba koja istražuje i ukazuje na negativnosti, razotkriva nepravilnosti, ističe dobro, i – prije svega – izvještava o zbivanjima” (Malović, 2003, str. 9), a koji svojim znanjima i sposobnostima bira sadržaj i informacije koje za puk mogu biti korisne ili zanimljive⁶⁶, tu su i urednici, tiskari, strojoslagari, korektori i ručni slugači, a što je sve, ili većina, često funkcija i posao jedne osobe – upravo kao na primjeru *Virovitičana*. Sadržaj je tako često u rukama te jedne osobe ako govorimo o „pokrajinskim i pučkim listovima” (Horvat, 2003, str. 247) o kojima piše novinar Josip Horvat, ne spominjući *Virovitičan*. Odabir sadržaja je tako jedan od važnijih elemenata u pripremi ove vrste tiskovine, a koji ovisi o brojnim čimbenicima, a sve kako bi se novine što bolje prodavale:

„Svake novine pronalaze svoj put do kupca, tj. čitatelja: neke lagano, neke vrlo, vrlo teško, ali nijedna ne može preživjeti bez kupaca. Nakladnicima je to ujedno i najveća briga i – katkad – najteža zagonetka. Put do kupca je težak, dug i trnovit; savladati ga mogu samo dobri. No, taj put do kupca-čitatelja nije važan samo zbog preživljavanja novine kao proizvoda, već bitno utječe i na samu proizvodnju, sadržaj i izgled novine. Nijedne se novine ne rade samo za arhivu. Svima je prvenstvena zadaća doći do što većeg mogućeg broja čitatelja. Nakladnici novina odlučuju kojoj će se čitateljskoj publici obratiti i prema tome određuju kakve će novine proizvoditi.” (Malović, 2003, str. 91)

---

⁶⁶ Novinari su ti, ako se usmjerimo *Virovitičanu*, koji odabiru sadržaj jer je i novinar i glavni urednik bila ista osoba. Njezin je zadatak bio iz možda ne toliko mnogo informacija, ali iz sadržaja koji su mu bili dostupni, izdvojiti ono što je korisno i zanimljivo njegovim čitateljima – prije svega iz političke i društvene tematike, a onda i svih ostalih pa i književnih sadržaja. O problemu odabira piše i Stjepan Malović: „Današnji svijet vrvi zbivanjima: svaki čovjek je potencijalni izvor vijesti a svaki izvor može uvijek dati nekoliko vijesti. Sve se ne može objaviti naprosto stoga što svi događaji nisu toliko važni i značajni da bi se trebali objaviti u novinama. Ali, u svijetu se zbiva dnevno stotine, pa i tisuće događaja koji s punim pravom zavrjeđuju svoje mjesto na novinskim stupcima. Novine pak imaju vrlo ograničeni prostor i proizvode se u čvrsto određenim rokovima i ne mogu sve objaviti, već samo dio vijesti i to vrlo strogo izabranih. Posve je očito da su selekcija vijesti i odlučivanje što će se objaviti, a što ne, veoma važni elementi u proizvodnji novina.” (Malović, 2003, str. 69)

Ono što je najznačajnije doprinijelo razvoju novina jest već spomenuti razvoj tiska⁶⁷ pa brzina koju izdavač dobiva razvojem tiska i njegovim mogućnostima i kojom ostvaruje određenu zaradu doprinosi još većem interesu čitatelja. Dobiti sadržaj na vrijeme u obliku konkretne rubrike koja je stvorila određeni interes predstavlja zaokret u odnosu čitatelja i književnoumjetničkoga teksta. Čekanje na knjigu i njezinu cjelovitost u fizičkom ili fabularnom obliku ovdje se skratilo na, za to vrijeme (ako govorimo o razdoblju moderne o čemu će se više pisati u nastavku teksta) vrlo kratak vremenski period. Ako na trenutak zanemarimo književnoumjetničke tekstove, tisak je u obliku *Virovitičana* omogućavao starim Virovitičanima dolazak do informacija iz svijeta i domovine u veoma kratkom razdoblju – svakog su tjedna dobivali nove, svježije informacije, a jedno kraće vrijeme *Virovitičan* je bio i dnevnikom.

Ako se vratimo književnoumjetničkim tekstovima, brzim tiskom i medijem novina vraćamo se nekoliko stoljeća u prošlost jer su novine opet donijele, kao i većina medija koji će se kasnije pojaviti, provjeren i iskušan Šeherezadin način pričanja priče i to tako, da ju prekida u trenutcima najveće napetosti, kako bi nastavila idućega dana⁶⁸. Novine su iskoristile iskušanu metodu koju, pišući o romansi kao književnoj formi, potvrđuje i Northrop Frye kada ističe:

„(...) nijedna se knjiga ne može mjeriti s kontinuitetom novina, pa čim romana postigne književni oblik, sklona je da se ograniči na slijed manjih pustolovina koje vode prema glavnoj ili vrhunskoj pustolovini, obično najavljuvanj od samog početka, koje okončanje zaokružuje priču.” (Frye, 1979, str. 212)

Metoda je to koja se stvaranjem napetih scena i njihovim prekidanjem u najzanimljivijem trenutku pokazala uspješnom i u tiskanom mediju – u novinama. Akademik Krešimir Nemeć

---

⁶⁷ O tome u knjizi *The function of newspapers in society : a global perspective* piše Tamara Kay Baldwin: „Tisak je također omogućio da se vijesti šire većom jasnoćom i brzinom. S novim mogućnostima proizvodnje stotina ili tisuća istih kopija iste vijesti, tisak je osigurao da se izvorna vijest ne izobliči ili ne shvati pogrešno u prijenosu s tiska na čitatelje. Jednom kada je priča bila u tisku, nije bilo toliko prostora za tumačenje i promjene kao što je postojalo u usmenim ili pisanim kulturama.”, Martin i Copeland, (2003, str. 85) (Prijevod J. Strija)

⁶⁸ O zanimljivom fenomenu koji se iz *Tisuću i jedne noći* preslikao na današnje suvremene, ali i nekadašnje medije, piše Krešimir Nemeć: „Šeherezada (Šahrazad) nije bila teoretičarka književnosti, ali je očito bila vrstan praktičar naracije. Dobro je poznavala čari „beskonačne priče“ i njezine zakone koje su usvojili svi kasniji autori romana u nastavcima, stripova, filmskih i televizijskih serija: radnju treba prekinuti u najnapetijem trenutku, a rješenje zapleta prokušanim sredstvima odgoditi/odgađati za sljedeći nastavak/nastavke priče. Takva narativna strategija temelji se na susljednosti, adiciji i procesualnosti pa priča u načelu može ići u beskraj, sve dok autor ne posustane i/ili dok postoji zanimanje publike. Bit je u stalnom odlaganju razrješenja (suspense) i održavanju napetosti, dakle slušateljeve/čitateljeve/gledateljeve pozornosti. Budući da je temeljni element zapleta avantura, odmah je jasno da će takvu pripovjedačku logiku iskoristiti romansa i njezini noviji derivati: avanturistički, pikarski, povijesni i ljubavni romani, a kasnije, u neknjiževnim medijima, stripovi, filmovi, televizijske serije, među njima osobito „sapunice“.” (Nemeć, 2006)

tako u članku pod nazivom *Od feljtonskih romana i „sveščića“ do sapunica i Big Brothera* daje primjer novina *La Presse* koje je pokrenuo Émile de Gerardin čija naklada vrtoglavo raste ne zbog dnevnih i političkih tema, nego upravo zbog književnoumjetničkog teksta: „U Gerardinovim novinama Eugène Sue postiže svjetsku slavu svojom Mathildom (1841), a još više romanom Tajne Pariza (*Les Mystères de Paris*), tiskanim u 147 nastavaka u *Journal des Débats* 1842–1843.” (Nemec, 2006). Takva se situacija može prepoznati i u drugim gradovima Europe⁶⁹ sredinom devetnaestoga stoljeća. Nekoliko puta spomenuti razvoj tiskarstva još je bolje afirmirao novinski tisak u društvu. Godine 1873. izumljen je rotacijski stroj, a 1884. slagarski stroj, što još značajnije snizuje trošak tiska pa sve zajedno, s književnoumjetničkim tekstovima u nastavcima pridonosi još većem interesu i konzumaciji ovoga medija u društvu.⁷⁰

Iako je razvoj tiska i njegova pristupačnost doprinijela razvoju čitateljske publike, svakako treba naglasiti kako je pomogla i u negativnom raslojavanju društva⁷¹ u kontekstu vezanja uz određeni sadržaj, ovisno o obrazovanju, interesu, ulozi u društvu i slično. Kako u Europi, tako i u Hrvatskoj, najčešće velika naklada svoj ogroman broj tiskanih primjeraka duguje jednostavnijim i ne toliko ozbiljnim sadržajima⁷² – kao što smo mogli primijetiti na primjeru

---

⁶⁹ Imajući na umu sve navedeno, razvojem tiska i novina, razvio se značajan interes za književne tekstove u nastavcima. Zato i ne iznenađuje podatak o 45000 kolporteru u Njemačkoj i Austriji krajem devetnaestoga stoljeća: „Prvi sveščić najčešće bi se dijelio besplatno, u milijunskoj nakladi, a potom bi kolporteri skupljali pretplatnike. Tako i kolportaza postaje važan oblik transmisijske popularne književnosti. U Njemačkoj i Austriji bilo je 1894. godine čak 45000 kolporteru!” (Nemec, 2006)

⁷⁰ O problemu novoga i prihvaćanju novih oblika komunikacije ili širenja poruka u bilo kojem kontekstu piše filozof i književnik Sead Alić: „Na prijelazima velikih tehnoloških i kulturnih cjelina (mehaničko-elektroničko npr.) dolazi do velikih konfuzija i osjećaja izgubljenosti. McLuhan smatra da to velikim dijelom proizlazi iz pokušaja da se novi zahtjevi pokušavaju realizirati zastarjelim oruđem i konceptima... U tim se okolnostima mlađi lakše snalaze jer su neopterećeni utjecajem stare sredine i to je temelj nerazumijevanja među generacijama.” (Alić, 2009, str. 145)

⁷¹ Prema Nemecu: „No do pravog širenja hrvatskoga recepcijskog obzora, a time i fragmentiranja društvene cjeline, dolazi tek na samom kraju 19. stoljeća, dakle u razdoblju koje književna historiografija obično naziva modernom. Od tada se više ne može govoriti samo o jednoj hrvatskoj čitateljskoj publici nego o više publika od kojih svaka preferira svoje književno štivo, u skladu sa svojim intelektualnim potencijalima i estetskim prohtjevima. Nekim je čitateljima i dalje jedina lektira narodna pjesma i Andrija Kačić Miošić, drugi sloj čita kalendare, sanjarice, legende i knjige Društva sv. Jeronima, treći se zadovoljava romanima u sveščićima, napetim putopisima i Gričkom vješticom, četvrti čita knjige što izlaze u 'Zabavnoj biblioteci', a peti prati domaću i stranu 'bolju produkciju’” (Nemec, 2006)

⁷² Milivoj Solar piše o problemu definiranja takvog sadržaja pri čemu se pojmovi kojima ga imenujemo često uzimaju kao sinonimi, no oni to nikako nisu: „Imao sam, tako da kažem, na raspolaganju i nazive 'zabavna književnost', 'popularna književnost', 'šund', 'kič', i 'subliteratura', ali vjerujem da bi oni već unaprijed suviše upućivali na sasvim određene pravce interpretacije. Naziv 'zabavna književnost', koji sam i sâm rabio, naglašava svakako do te mjere jednu dimenziju, zabavnost, da izaziva raspravu o njezinoj opreci, o ozbiljnosti ili čak o dosadi; 'šund', opet, ima očito obezvređujuće značenje, a 'kič' s jedne strane obuhvaća mnogo šire polje značenja, jer se rabi možda i pretežno kada je riječ o likovnim umjetnostima, a s druge strane, kada je riječ o književnosti, obično znači tek jedan tip, ili jednu vrstu trivijalne književnosti. Već iz toga biva jasno kako se bez daljnega može dopustiti da svi spomenuti nazivi nisu sinonimi, pa bi čak bilo i poželjno da znanost o književnosti jasnije odredi svoje pojmove, pa onda i termine, na širem području problematike o kojoj govorim, ali će ovdje za nas biti dovoljno ako kažem da ću barem otpočeti svoje izlaganje na razini na kojoj i nije bitno za koje biste se od spomenutih naziva odlučili. Bitno je jedino da se slažete kako govorim o razlici između dvije vrste ili dva tipa književnosti, od kojih

Girardinovih novina. Podjela sadržaja prema rubrikama⁷³ usvojen je mehanizam pa je njihov odnos prema stalnim i „važnim” dijelovima novina često nemjerljiv, no ipak zauzimaju važnu ulogu u razvoju novina i njihovoj važnosti za pojedince:

„Pojedine rubrike su nositelji digniteta i ugleda lista, poput kulturne rubrike. Vrlo često kulturna rubrika ima jednom tjedno prilog na više stranica, a ujedno je i nositelj posebnih akcija, kao što su natječaji za kratku priču, zatim dodjeljuju nagrade za najbolji roman godine, najboljeg književnika, dramskog umjetnika, najbolji film i sl. Dobra kulturna rubrika okuplja kao suradnike istaknuta imena iz kruga kulturnih radnika, čiji tekstovi izazivaju posebnu pozornost i predstavljaju kvalitetan doprinos sadržaju novine.” (Malović, 2003, str. 152)

Virovitičan kao lokalne novine nije imao posebno razgranatu mrežu rubrika, nego se često usmjeravao na sadržaje koji su u tom trenutku bili aktualni pa bi izostavio određene rubrike koje su se naizgled, prema prethodnim brojevima, ustalile. Zanimljivo je primijetiti kako je književna ili umjetnička rubrika, ako je tako možemo nazvati, funkcionirala upravo ovako kako ističe Malović – za *Virovitičan* su pisali pojedinci, istaknuti građani, učitelji, kulturne i javne ličnosti toga vremena koji su na neki način svojim radovima objavljivanim u lokalnom mediju utjecali na mikro-prostor kulture u društvu u kojem su djelovali. Bez obzira na sadržaj, davanje više prostora određenim temama za vrijeme dok su bile aktualne, rubrika u kojoj su svoje mjesto pronašli tekstovi književnog karaktera je prisutna u gotovo stopostotnoj nakladi.

Književni tekstovi u *Virovitičanu* najčešće nisu uobličeni tako da poštuju standarde novinske struke. Njihov je žanr bliži književnom nego novinskom tekstu. Reportaža i feljton, odnosno podlistak su prema Maloviću novinski žanrovi koje „svojata i književnost” (Malović, 2005, str. 329). Reportažu tako karakterizira „vrstan stil”, čime će se približiti književnosti, ali i to da je „mnogo jači, uočljiviji oblik” od feljtona pa ih lakše možemo razlikovati, a može biti informativna i pripovjedačka. Također, prema Maloviću, karakteristike reportaže jesu: „pišemo ih da bismo zabavili čitatelje, novinar pušta da postupci i komentari sudionika nose priču, obično počinjemo određenom glavom, koja sadržava događaj ili anegdota koji uvode u priču,

---

jedna, 'visoka', 'ozbiljna' ili 'prava' književnost svakako ima temeljno značenje, jer je druga tek na temelju prve i kao naziv i kao pojam nekako izvedena.” (Solar, 1995, str. 72–73)

⁷³ O rubrikama će Stjepan Malović istaknuti: „Svaki dnevni list ima čitav niz rubrika koje ne spadaju među one glavne, vodeće, ali bez kojih se jednostavno ne može napraviti dobra novina. Broj i vrste rubrika nisu točno određen i ovisni su o uređivačkoj koncepciji lista, njegovoj veličini, broju uposlenih novinara pa čak i o njihovim afinitetima.” (Malović, 2003, str. 151)

tijelo priče sadržava ostala zbivanja i brojne citate, zaključak sažima priču ili je dovodi do vrhunca.” (Malović, 2005, str. 329) Feljton ili podlistak⁷⁴, s druge strane, na publicistički način piše o društvenim kretanjima, biografijama istaknutih ljudi, medicini, znanosti i slično. Obično dolaze u nastavcima, a jedna se tema često obrađuje u desetak i više nastavaka. Spomenute vrste kojima se pripisuju i elementi književnih i novinskih tekstova, imaju neke sličnosti, a najzanimljiviji element je onaj koji nas vraća na pitanje dijeljenja teksta na više cjelina kako bi se osigurao, ali i zadržao interes čitatelja.

O objavljivanju književnih tekstova u novinama sredinom devetnaestoga stoljeća u Hrvatskoj Krešimir Nemeć piše:

„Mnogi su hrvatski gradovi još sredinom 19. stoljeća bili gotovo potpuno germanizirani. Tako npr. u Zagrebu građanstvo i birokracija kupuje njemačke knjige i časopise i odlaze u kazalište s njemačkim predstavama. Glavno štivo domaćega plemstva i građanstva bila je Luna, zabavni prilog Agramer Zeitunga koji izlazi u Zagrebu od 1826. do 1852. na njemačkom jeziku i ima veću nakladu od Gajeve hrvatske Danice. U Luni se objavljuju drugorazredni njemački romani u nastavcima, a dame iz »boljeg društva« pretplaćene su i na njemačku kič reviju Gartenlaube, u kojoj se također tiskaju trivijalni prozni produkti. Nije stoga nimalo čudno što su njemačke pripovijesti o vitezovima, razbojnicima i tajnim družinama, poput npr. Zschokkeova romana Abällino der grosse Bandit (1794) i osobito Vulpiusova Rinalda Rinaldinija (1799-1801), bili u Hrvatskoj jednako popularni kao i na njemačkom govornom području.” (Nemeć, 2006)

---

⁷⁴ Stjepan Malović će dopuniti definiciju feljtona: „Feljton i podlistak, poput reportaže, vrlo su bliski književnosti. Suvremene novine promijenile su shvaćanje feljtona, pa on više nije isti kao prije pedesetak godina, kada su istaknuti pisci ispisivali svoje feljtone, obično smještene na dnu stranice (otuda i naš naziv podlistak), u kojima su raščlanjivali različite teme, uglavnom kulturne i društvenu kroniku.” (Malović, 2005, str. 332)

Takvoj se shemi književne proizvodnje⁷⁵ za šire mase priklanjaju i hrvatski autori pišući i objavljujući u književnim časopisima gotovo jednake⁷⁶ tekstove po unaprijed iskušanoj i afirmiranoj, dobro utvrđenoj i prihvaćenoj formuli.⁷⁷ Pomak prema naprijed i prema afirmaciji hrvatskoga romana stvorio je u 19. stoljeću časopis *Vienac*, i to upravo redovitim objavljivanjem romana u nastavcima. Osim Šenoinih romana (*Zlatarovo zlato*, *Čuvaj se senjske ruke*, *Mladi gospodin*, *Vladimir*, *Branka*) u *Vienacu* su tiskani i Kovačićevi romani *Baruničina ljubav* i *U registraturi*, zatim Gjalskijevi romani *U novom dvoru*, *Janko Borislavić*, *U noći*, *Đurđica Agićeva* i *Radmilović*, *Kozarčevi Mrtvi kapitali*, itd. Zanimljivo je primijetiti kako su to sve djela koja možemo razlikovati od onih koja pripadaju trivijalnoj književnosti, odnosno, ona koja danas pripadaju kanonu hrvatske književnosti.

Usmjeravajući se prije svega na prostor britanske književnosti, književni povjesničar Matthew Rubery u svojoj knjizi *The Novelty of Newspapers* poistovjećuje, a što je primjenjivo i na hrvatske književne prostore, vrijeme razvoja romana kao prihvaćene i vrijedne književne vrste s vremenom intenzivnoga razvoja novinstva⁷⁸. Novine su tako otvorile vrata književnosti

---

⁷⁵Obrazac, shemu ovakve književne proizvodnje detaljno objašnjava Krešimir Nemeč: „Tako se i radnja – uvijek podvrgnuta zakonima akcije – u biti svodi na dijalektičku strukturu: putanju dobra i zla, stalnu borbu antagonističkih parova. Kako je primijetio Frye, 'svaki tipični lik u romansi naginje tomu da ima svoju moralnu opreku kao protivnika, poput crnih i bijelih figura u šahu'. Zato su zastupnici dobra idealizirani i, Fryeovim riječima, 'naprosto viteški i čisti', dok su njihovi protivnici 'nitkovi i kukavice'. Sižejna se igra ipak redovito, nakon brojnih 'odgađanja' i lažnih kulminacija (u suvremenim 'sapunicama' ti se momenti nazivaju cliffhangers), u čemu je Zagorka bila pravi majstor, okončava sretnim završetkom. Nakon svih mogućih iskušenja, bezizlaznih situacija, napora i savladanih brojnih zapreka idealni junak ostvaruje svoj cilj. Fabularno razrješenje tako potvrđuje uspostavu etičkoga reda: pobjedu dobra, pravde, kreposti, domoljublja – ukratko, tradicionalnih moralnih vrednota. Pritom je važno da sam čin kazne za zlikovce stigne prije sretnog kraja, kako se njime ne bi pomutila sreća glavnih likova.” (Nemeč, 2006)

⁷⁶ Prema tome, može se postaviti pitanje važnosti teksta, dakle onoga što je rečeno i forme u kojoj je rečeno – koja preslikavanjem sa stranica njemačkih novina i časopisa ostaje nepromijenjena. „Poststrukturalisti su upozoravali da je značenje svake riječi kontaminirano značenjima različitih interpretacija, ali i drugih riječi. Svaki je tekst mreža koju pletu generacije, tkivo sastavljeno od suznačja, konteksta (citata, kodova). Kada danas, zajedno s Viktorom Žmegačem, analiziramo poimanje ljubavi u srednjovjekovnom tekstu, dolazimo do naizgled zapanjujućih zaključaka: naime da do izražaja puno više dolaze konvencije i riječi koje objašnjavaju kontekst, a manje riječi koje pojašnjavaju autentični ljubavni doživljaj aktera.” (Alić, 2009, str. 81)

⁷⁷ O uspješnosti široko prihvaćene formule piše Krešimir Nemeč: „Po formuli 'klin se klinom izbija' naši su pisci na putu do domaćega čitatelja preuzimali već poznate narativne modele i sheme. Tako je hajdučko-turska novelistika pedesetih godina 19. stoljeća, koja puni stranice 'Nevena', 'Dragoljuba' i 'Naše gore lista', zapravo hrvatski odgovor na trivijalnu njemačku prozu o razbojnicima. Intencija je jasna: pridobiti domaću čitateljsku publiku, odvratiti je od čitanja njemačkih knjiga i zainteresirati za hrvatsko štivo.“ (Nemeč, 2006)

⁷⁸ Koliko su novine utjecale na roman najbolje prikazuje popis autora koji su prema Matthewu Ruberyu koristili „konvencije“ posuđene iz novina u svojim romanima: „The English novel during the era of the commercial press drew on news as a rival practice of realistic representation and as an authoritative form of public knowledge. Mary Braddon, Charlotte Brontë, Wilkie Collins, Joseph Conrad, Charles Dickens, George Eliot, Elizabeth Gaskell, Henry James, Rudyard Kipling, Charles Reade, Bram Stoker, William Makepeace Thackeray, Anthony Trollope, and many other novelists all used narrative conventions borrowed from the press in their fiction.” (Rubery, 2009, str. 4) „Engleski roman tijekom ere komercijalnog tiska oslanjao se na vijesti kao konkurentnu praksu realističnog prikaza i kao autoritativni oblik javnog znanja. Mary Braddon, Charlotte Brontë, Wilkie Collins, Joseph Conrad, Charles Dickens, George Eliot, Elizabeth Gaskell, Henry James, Rudyard Kipling, Charles Reade, Bram Stoker, William Makepeace Thackeray, Anthony Trollope i mnogi drugi pisci u svojoj fikciji su koristili narativne konvencije koje su preuzeli iz tiska.” (Prijevod J. Strija)

koja je nakon toga pomogla u prodaji i većoj nakladi novina. Osim toga, novine su prema Ruberyju utjecale i na sam književni tekst, točnije na autore, oblikujući ga na taj način da se iz korpusa književnih djela najpoznatijih britanskih autora devetnaestoga stoljeća mogu razabrati određene zakonitosti, odnosno konvencije: „This study identifies five of these conventions – the shipping intelligence, personal advertisements, leading articles, personal interviews, and foreign correspondence – in order to show how concretely journalism influenced the novel at this time.“⁷⁹ (Rubery, 2009, str. 4)

Proces je, kako se vidi, obostran – književnost je pomogla afirmirati novine, dok su novine afirmirale, čak i oblikovale književna djela utječući svojim formatom na njihov sadržaj i oblik. Neraskidiva veza između književnosti i novina stvara nove književne oblike, često hibride između novinskih i književnoumjetničkih, ali s ciljem pridobivanja publike, stvaranja novih čitatelja i širenja popularnosti, kako književnika i njegova teksta, tako i novina.

---

⁷⁹ „Ovo istraživanje identificira pet takvih konvencija - pomorske/morske/brodske obavijesti, osobni oglasi, vodeći članci, osobni intervjui i strana korespondencija - kako bi se pokazalo kako je novinarstvo u to vrijeme konkretno utjecalo na roman.“ (Prijevod J. Strija)

VIROVITIČAN

GLASILO ZA PROMICANJE NARODNIH INTERESA.

„VIROVITIČAN“ izlazi svake subote na čitavom arku, padne li u subotu blagdan, to izlazi dan prije. — Cijena je lista: poštom ili dostavom u listu, na godinu 4 for; na pol godinu 2 for; na četvrt godinu 1 for. Seljačtvo, radništvo i djaci dobivaju list u upravi uz pol cijene. Pojedini brojevi 10 avč.

Odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik.
Tisak Ivana Dobravec-Plevnika u Virovitici.

Oglasi se primaju po cijeniku. Erazeta se pristojba plaća posebno, i to za svaki uređeni oglas 30 avč. — Za pripadane plaća se posebno. — Uredništvo i uprava ulazi se u Gajevoj ulici br. 2. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćeni se listovi ne primaju. Oglasi plaćivi u Virovitici.

Broj 1.

U VIROVITICI, d.č. 16. rujna 1899.

Godina I.

Što nam je zadaća?

Već pred više godina sastalo se nekolicina iskrenih prijatelja napredka našega, koji si postavše zadaćom, da u Virovitici pokrenu novine, jer su predobro vidjeli od kakove bi to koristi po razvoj i napredak našega mjesta bilo. Žalibože, oni naiđoše na zaprieke, koje, uz najbolju volju nemogoše svladati. Preveliki egoizam stanovite osobe uništio je tu lipu zamisao.

Nećemo da ovdje razlažemo od kakove su koristi dobro uređivane novine, svatko to sam predobro uvidja. Ogledajmo se malo oko nas i vidit ćemo, da svako iole veće mjesto uzdržuje svoje novine, oko njih se sakuplja sva duševna inteligencija dotičnog mjesta. I u istinu, mjesto, koje imade svoje glasilo odmah stupa u veću uvaženost, jer je svakomu moguće pratiti razvoj njegov.

Uvaživši sve to, odlučismo u miloj nam Virovitici, utemeljiti novine, ne bojeći se velikih žrtava, jer smo čvrsto uvjereni, da će nas svekoliki sugrađani u tom pomoći te nas slušno podupirati u svakom pogledu, bilo moralno ili materijalno.

Listu dadasmo ime „Virovitičan“ a izdavati ćemo ga svake subote po podne na čitavom arku. Cijenu smo listu najumjereniju ustanovili, a bude li našao dobar odziv, mi ćemo ju još sniziti.

„Virovitičan“ baviti će se dnevnimi pitanji, poglavito promicanjem narodnih interesa, nu bez političkog smjera, donasati će poučne članke obćenitog i narodno-gospodarskog sadržaja, razne predloge smjerajuće na napredak i procvat, koji Virovitice, toli čitave okolice. Pratići će događaje vanjskoga svijeta, da bude svakomu omogućeno, koji nije u stanju držati dnevnih novina, uputiti se u sve, što se u svijetu događa. Dona-

šati će u svakom broju dovoljno zabavnog štiva, za zabavu i pouku krasnomu spolu, te razna burzovna i trgovačka izvješća.

Naglašujemo ponovno, da se nećemo baviti politikom, već ćemo nastojati, da nam bude svim prva i jedina politika: napredak Virovitice i procvat gospodarskih prilika. Da budemo složni, kada se radi za napredak naš. Imade bo mnogo slučajeva, gdje je jedino nesloga našem napredku kriva. Zato kada se radi za obće dobro, zaboravimo na osobna i politička neprijateljstva. Nedajmo da kakova politička skitalica na nas upliva, te nas smućuje, već radimo složno, po svojoj najboljoj uvjdnosti.

Kloniti ćemo se osobnih napadača, nu žigosati svakoga, koji što uzradi na uštrb naših interesa. U tom pogledu neće nitko, moći na nas uplivati.

Da nam bude moguće što dostojnije našim obvezam zadovoljavati, molimo sve prijatelje naroda našega, da nas podupru, bilo strukovnimi članci, bilo dopisi, bilo širenjem našega lista.

Sa ovom svrhom šaljemo te, dični naš „Virovitičan“, u bijeli svijet, putuj skroman, u najsiromašnije kućice seljaka, otiraj mu mućenički znoj i navješćuj bolju budućnost. Ti kroči i u palače naših mogućnika, tumači im potrebe naroda, oni će tvoje savjete uvažiti, te uzraditi sve, što smjera na dobrobit našu.

Živila Virovitica! Živili njeni sugrađani! Živila Hrvatska!

Uredništvo „Virovitičana“.

U zloćoštom društvu.

(Čitica iz dnevnika. Priokloju J. Starić.)

Puna mi je glava bila raznih maštanja, odgojen u velegradu, imao sam prilike doći u razna društva, kako se čovjeka zlo uvijek rađe prima, odabrah si i ja jedno društvo, te odlučih po nazorih toga društva živjeti. A kakovo je bilo to društvo?

Kao članu tog društva, bilo mi je omogućeno čitati knjige raznog naturalističkog, bezvjeskog sadržaja, što mi mladu dušu sasvim smuti i ja postadoh gorjivi apostol tih nauka . . .

Jedne večeri, došavši sa radione kući, bijah osobito zle volje. Zelio sam, da mogu uništiti svu buržoaziju. Odložih knjigu nekog njemačkog ateista, kadno zazvoni zvono, pozivajući vjernike na svibanjsku pobožnost u crkvi sv. Katarine . . .

Ha! namijem se gorko, te progovorim skoro na glas: „Blaženi siromasi duhom, jer je . . .“ i misio mi sme glavom, da i ja podjem tamo, da čujem mračan i robski govor svećenika, koga sam držao najvećim neprijateljem naroda, a vjeru već prezirjeloj idejom.

I pošao sam u crkvu. Drzovito se stavih suprot propoviedaonice. Naskoro eto i njega, svećenika. Bjo je to čovjek slabasna tjela, u jeseni života. Njegova prikaza upravo me potresla. Akoprem sam porugljivo pomislio: što li će taj čovuljak pričati o svojem nebu, ipak sam se ga u duši nekako bojao . . .

Popevši se na propoviedaonicu, malo popostane, kao da mu je težak ovaj put . . .

Nehotice se sjetih Preradovićeve „Muznein“ . . . Sabravši se malo, počeo slabim, ali tada sve jačim glasom, ne proklinjati svijet, kako sam ja mislio, ne, govorio je liepo, sasma protivno onome što sam ja očekivao. Govorio je o pokvarenosti svijeta, koj će propasti, ako svojski ne prione uz vjern, jer jedino uz čvrstu vjeru spas je čovječanstvu. Govoreći dalje, razlagao je o dužnosti djece naprama roditeljih. A svi zajedno moramo ljubiti jedinu majku, ta majka jest — donovina. . . .

Našao sam se kod kuće na divani, neznaajući, kako sam došao. Čutio sam se uništenim. Svaka riječ svećenika pala je na moju dušu kao kaplja raztaljena olova. Po glavi mi se mješalo koješta, mislio sam mnogo i ništa . . . Na stolu jošte leži knjiga o ateizmu. Ja ju primem nu nemogu da čitam.

Na misao mi naprestance dolazi svećenikovo razlaganje o vjeri i domovini.

Skočim sa divana kao da me je sam demon gurnuo. Upravo rikom smijah se: šta vjera, šta domovina. To su tlapnje, to je za djecu i babe . . . Smijah se, nu to nije više bio smjeh ozbiljna čovjeka, već gotovoga ludjaka . . .

Nakon tromjesečne težke bolesti savjetovaše me liječnici, da ostavim Zagreb, jer mi je neobhodno nuždan seoski mir.

Ja se napokon odlučih, te podjoh u Daruvar, zapušteno kupalište, nu vriednije svim ukusom uređenih kupališta.

Ali predjmo na stran. Poslie onog događaja u crkvi shvala me težka bol, i ja da se spasim, uklonih se u ovo ubavo mjestance. Da si liečim tjelo i dušu. Potonjoj je mnogo više lieka trebalo.

U ovaj samoći, daleko od mojih drugova, bez političkih debata, svadje, bez knjižnice, koju posjedjujem u Zagrebu, u kojoj prvo mjesto zauzimalju djela Bebela, Leinknechta, Marxa, Farwina, Leibnitza i sličnih. Bez toga svega ja se očitih zdravim na tjelu i duši.

Poslie redovitog kupanja, jedina mi je bila zabava setaja. Setao sam mnogo, te putem svakoga seljaka nagovorio, da vidim što misli. Mnogo sam gorka i žalostna čuo, nu svaki je od njih završio sa riečima: „Dat će Bog i bit će bolje“.

Vise sam puta nastojao, da nvjerim seljake, kako Bog niti ne oksistira i da ih predobijem za svoju ideju. Bijah vrlo slabe sreće . . .

Napokon sam morao priznati, da vjera podaje narodu jakost te može sve nevolje i bjeđe strpljivo podnositi . . .

Jedne nedelje po podne ustanem rano od srola, te krenem put Badljevine. Nakon duljeg hoda umorih se, te odoh u blizjaku kućicu, da se odmorim i popijem čašicu svježeg mlieka.

Na pragu nizke, bijele i vrlo čiste kućice igralo se djetesce od kojih 3 godina. Čim me opazi, ustane, poravna opraviću, te me pozdravi ljubko sa: „Hvaljen Isus!“ Milo to djetesce vrlo mi se sridjalo. Ja ga podignem na ruke, a ono mi se ljubko i zadovoljno smieši. Pomislih, o koliko je sretno, to djetesce, ono jošte ne pozna taj opaki i pokvareni svijet. Sa uzdahom sjetih se na dneve mog djetinstva.

Slika 1. Naslovnica prvog broja Plevnikova Virovitičana objavljenog 16. rujna 1899. godine

9. VIROVITIČKO TISKARSTVO NA POČETKU 20. STOLJEĆA I *VIROVITIČAN* – PRVE VIROVITIČKE NOVINE

Dana 16. rujna 1899. godine objavljen je prvi broj⁸⁰ *Virovitičana*⁸¹ – prvih virovitičkih novina, a kao velika senzacija jer tada „niti gradovi kao Osijek nisu imali svoje hrvatske novine, već samo *Die Drau* i *Slavonische Presse*.” (Brešić, 1999, str. 132) Zahvaljujući Ivanu Dobravcu-Plevniku, vlasniku, uredniku i izdavaču *Virovitičana*, često se, nenamjerno, piše i govori o njemu i njegovoj tiskari kao prvoj virovitičkoj tiskari, što će svojim istraživanjem opovrgnuti Marija Malbaša. U svojoj knjizi *Povijest tiskarstva u Slavoniji*, istražujući razvoj tiskarstva u Slavoniji pa tako i Virovitici, dolazi do saznanja o tiskari prije tiskare.

Naime, Marija Malbaša u Izvještaju trgovačko obrtničke komore koje obuhvaća razdoblje do 1881. godine pronalazi informaciju o postojanju tiskare u Virovitici, za koju Malbaša vjeruje da je osnovana 1877. godine, a ugasila se 1919. godine. Prvi pravi dokaz o postojanju tiskare A. Habijanec imamo tek iz 1890. godine, i to zahvaljujući računu pod nazivom „XVIII. Računarski zaključak Virovitičke štedionice za godinu 1890. Brzotiskom A. Habijanca u Virovitici.” (Malbaša, 1978, str. 91)

U toj će se tiskari od 1900. godine tiskati *Virovitički zavičaj* urednika Đure Žakića, a zanimljiv je i podatak kako je u obavijesti o smrti udovice Alojzije Habijanec, ponovno udane Žakić, 1938. godine, udovica navedena samo kao vlasnica najstarije knjižare i papirnice u Virovitici. Malbaša zaključuje: „Tiskara ovdje nije navedena, jer u to doba davno već nije postojala.” (Malbaša, 1978, str. 91)

---

⁸⁰ Vinko Brešić detaljno opisuje farsu koja se odigrala s izdavanjem prvoga broja *Virovitičana*: „Plevnik u čestim kasnijim sjećanjima na te dane navodi tri različita datuma za pojavljivanje prvoga broja svojeg 'Virovitičana': 8., 16. i 24. rujna. O čemu se radi? Plevnik je namjeravao prvi broj izdati 8. rujna te je nakladu od 25 primjeraka poslao na državno odvjetništvo u Osijek s molbom za dozvolu da izdaje tjednik. Kako u idućih osam dana odgovor iz Osijeka nije stigao, što je bilo zakonski rok, Plevnik slaže i otiskuje 2.000 primjeraka prvoga broja s nadnevkom 16. rujna. Tek potom stiže odgovor iz Osijeka da molbu upotpuni, na što je Plevnik morao 'čitavu nakladu i slog baciti' i otposlati u Osijek traženo s napomenom 'da ćemo se baviti narodnim gospodarstvom te lokalnim vijestima'. Priradio je drugu nakladu i tiskao ponovljeni broj, ali stiže od državnog odvjetništva da mora položiti 2.000 forinti kao jamčevinu, na što Plevnik uloži protest, jer da su svi drugi pokrajinski listovi oslobođeni jamčevine. Biva uništena i druga naklada, no da list ipak krene, odlučuje Plevnik da se zasad pojavi kao polumjesečnik, pa je prvi broj 'Virovitičana' napokon u javnosti osvanuo 24. rujna; tako je datirana dotična obavijest uredništva iz prvoga broja koji je nesumnjivo ranije otisnut - možda i prije 16. rujna!” (Brešić, 1999, str. 140)

⁸¹ U *Virovitičanu* broj 37 iz 1924. godine Plevnik objašnjava kako su novine dobile ime i otkriva tko su sve bili dobrotvori koji su pomogli da novine zažive: „Da je list mogao izaći prvi su pripomogli i to najviše blagopokojni g. Pavao Rohrbacher, zatim blagopok. g. dr. Hugo Schubert, biskup Strosmajer a veći i trajni pomagač lista bio je Pavao grof. Pejačević u Podgoraču [...] Debatirali smo o imenu našega lista. Jedan predlagao ovo, drugi ono, dok napokon ne predloži g. Arnold Deutsch, trgovac drva i domaći sin. Novine moraju biti naše i pisati za nas. Zato predlaže da im se dade ime 'Virovitičan'. Neki primjeti da je pravilno 'Virovitičanin'. No to je jednodušno odbito jer naš narod kaže: Virovitičan, pa bi mu 'nin' značilo smiješno. Zatim je jednodušno prihvaćeno ime 'Virovitičan'.” (Brešić, 1999, str. 213)

Vjerojatno zahvaljujući *Virovitičanu* kao prvim virovitičkim novinama, Plevnikova se tiskara često ističe kao prva virovitička tiskara. Za ovaj rad zanimljivija, *Tiskara Ivan Plevnik*, otvara svoja vrata⁸² u Virovitici 1898. godine. Ivan Dobravec-Plevnik bio je i urednikom i vlasnikom i glavnim tiskarom *Virovitičana*, a tiskao ga je uvijek u svojoj tiskari. Tiskaru je kratko vrijeme vodila i njegova supruga Ema, a na kraju ju je preuzeo njegov sin Zvonimir.

Osim *Virovitičana* kao svojeg najpoznatijeg tiskanog proizvoda, poslovi Tiskare Plevnik bili su usmjereni svakodnevnom tisku. Marija Malbaša navodi: „Tiskara se bavila prije svega merkantilnim tiskom, tj. izradom tiskanica za općinske i kotarske urede, za sud, za trgovce i obrtnike, industriju i privatna lica.” (Malbaša, 1978, str. 92)

Ipak, osim tog svakodnevnog, merkantilnog tiska, Tiskara Plevnik tiska i književna djela pa možemo zaključiti kako književna produkcija toga vremena, iako vrlo skromna i usmjerena upravo Plevnikovim djelima, osim u novinama izlazi i u obliku knjiga, dakle, tiskana je.

Plevnik tako u svojoj tiskari tiska svoja djela: godine 1902. povijesnu pripovijest *Ljubav je jača od mača*, *Tri ljubavi*, 1910., a svoje igrokaze i pripovijesti tiska čak u nekoliko izdanja. Osim toga, kako navodi Marija Malbaša, tiskana je i *Rodoljubova spomenica* te crtice s putovanja *Rodoljuba* uobličene u putopis: „Spomenica u slavu 30-godišnjice obstanaka Hrv. pjev društva 'Rodoljub' u Virovitici tiskana je 1911., a putopis 'Lijepa naša domovina'. Putni doživljaji pjevačkog društva 'Rodoljub'. Pobilježio Ivan Dobravec-Plevnik 1913.” (Malbaša, 1978, str. 92)

Ako se vratimo *Virovitičanu*, zanimljivo je primijetiti kako je prvi broj tiskan iste godine, 1899., kada je Tiskara Plevnik počela s radom. Iako će Plevnik tvrditi kako su njegove novine „bez političkog smjera”⁸³ osim onoga da im je „prva dužnost, naš program, rušiti mađaronštinu” (Brešić, 1999, str. 133) i to u prilogu svojim novinama 1936. godine⁸⁴, detalje je potrebno razjasniti:

---

⁸² Plevnik u Viroviticu ne dolazi svojom voljom, točnije, u Viroviticu je poslan po nalogu čelništva Stranke prava. Vinko Brešić ističe: „Ivan Dobravec Plevnik, 'rodom iz Drachenburga u Štajerskoj', rođen je 10. listopada 1873. u Zagrebu, gdje je izučio tiskarski zanat. Prvo je radio u Albrechtovoj tiskari u Zagrebu, potom u Cetinju, Trstu, Ljubljani, Grazu i Beču. Jedan je od osnivača Hrvatskoga novinarskog društva 1910. Po nalogu čelništva Stranke prava, kojoj je pripadao, premješten je 1899. u Viroviticu i tu otvorio vlastitu tiskaru te pokrenuo novine 'Virovitičan'. Književni su mu pseudonimi Ivan Starić i Pegaz.” (Brešić, 1999, str. 213)

⁸³ U svojoj knjizi *Mediji, od zavođenja do manipuliranja* Sead Alić ističe tezu Waltera Benjamina primjenjivu na svaki medij pa i ovaj lokalni u obliku novina, otvarajući, odnosno potpuno afirmirajući pitanje djelovanja medija u političke svrhe: „Benjamin uviđa i povezanost pojave određenih medija i interesa nekih ideologija. Primjerice paralelu između uvođenja nacionalnih jezika zvučnoga filma i fašističkih naglašavanja nacionalnih interesa. To je teza kojom Benjamin dolazi do bitnog utjecaja medija na kreiranje svake pa i političke zbilje određenog vremena.” (Alić, 2009, str. 72)

⁸⁴ Usp. „Zašto sam došo u Viroviticu“, *Virovitičan*, 5. siječnja 1936, str. 1-2.

„Politikom se bavim već pedeset godina. Računam to od onda kada sam kao dvanestogodišnji đak bacao i tintu na zgradu zagrebačke fin. uprave, na koju su objesili tablu sa samo mađarskim napisom. To je prilikom bio ubit jedan stolarski pomoćnik i više znatno ranjenih, među njima i naš bivši sugrađanin Zatluka. Od onda sam si usadio u srce mržnju na sve što je mađarsko i mađaronsko, i protiv toga se borio do onoga časa kada je sve nje odnio đavo...” (Brešić, 1999, str. 213)

Plevnik je dakle, već kao dvanaestogodišnjak prigrlio ideju koja je kasnije dovela do stupnja vrenja cijelu situaciju u Hrvatskoj pa je vrlo zanimljivo što svoje novine proglašava apolitičnima iako se iz navedenih informacija zna tko ga je i zašto poslao u Viroviticu 1899. godine, na samom prijelazu stoljeća kako bi branio određenu ideju koju su branili mnogi i prije i nakon njega.

Kako je *Virovitičan* izlazio upravo u vrijeme banovanja Khuena Héderváryja, nekoliko je puta, točnije deset kako piše Plevnik 1939., *Virovitičan* zaplijenjen, a sam je Plevnik, urednik i tiskar, više puta bio zatvaran. Osim protiv mađarizacije, svojom se uređivačkom politikom *Virovitičan* pokušavao približiti puku čemu je razlog više nego jasan – Plevnik je upravo u tome vidio „sredinu u kojoj može djelovati i kao novinar i kao političar.” (Brešić, 1999, str. 136) *Virovitičan* je politička zbivanja, stavljajući se, najprije neslužbeno, a od 1911. i službeno na stranu Stranke prava, a zatim se 1912. deklarativno odričući politike, ipak uvrštavao na svoje stranice. Slavica Bakić će upravo u tom političkom svrstavanju prepoznati pravo političko pitanje koje je godinu kasnije bilo uzrokom rađanja novoga, suparničkog lista pod nazivom *Virovitički zavičaj*:

„Oštro Plevnikovo pero ubrzo je podijelilo Virovitičane, a kao odgovor na 'Virovitičan' već u travnju 1900. izaći će iz najstarije i dugo vremena jedine virovitičke tiskare, čiji je vlasnik najprije bio Alojzije Habianec, a zatim njegova udovica koja se udala za uglednog učitelja Gjuru Žakića, jednog od pokretača brojnih virovitičkih kulturnih društava – 'Virovitički zavičaj'. Urednik novoga lista bio je upravo Žakić, a od prvoga broja žestoko se okomio na Plevnika i njegov list. U skladu s programskom orijentacijom Žakićev je list prije svega pokazivao interes za virovitičku prošlost i praktičnu sadašnjost, objavljujući redovito obilje priloga za zabavu i pouku, nadmećući se i na tome području s 'Virovitičanom'.” (Bakić, 1996, str. 141)

Plevnikov je list uistinu i bio na suprotnoj strani od spomenutog, godinu dana mlađeg *Virovitičkog zavičaja*, jer su mu se i teme preklapale pa je trebalo održavati zainteresiranost čitateljske publike – *Virovitičan* je pisao o virovitičkom selu, savjetovao poljoprivrednike, bilježio kulturu i običaje sela, a time i nastojao okupiti što više suradnika vezanih uz teme kojima se bavio.⁸⁵ Osim toga, nerijetko je donosio i teme i vijesti iz drugih novina, posebno zagrebačkih. Ne čudi zato podatak kako je nakon nekoliko prvih brojeva imao više od stotinu pretplatnika⁸⁶, a osim toga, „još toliko se otprilike i prodalo”. (Brešić, 1999, str. 137)

Potrebno je za cjelovitu sliku značaja i vrijednosti *Virovitičana* za Viroviticu i njezinu okolicu pobrojiti najvažnije promjene, događaje i godine koji su obilježili njegovo izlaženje.⁸⁷

Godine 1911. *Virovitičan* se deklarirao kao stranačko političko glasilo s međunaslovom *pokrajinsko glasilo stranke prava* i podnaslovom *glasilo za politiku, javni i društveni život*. I 1912. godine još uvijek nosi oznaku *pravaški*, a iste će godine biti i zabranjen pa će u svoje petnaesto godišće ući kao *Virovitičke novosti – glasilo za gospodarstvo i prosvjetu naroda*. Na taj će se način barem u naslovu odreći svojeg političkog smjera. Plevnik iste godine svoju tiskaru prenosi na suprugu Emu Plevnik, a u dvadesetak su se brojeva ovog godišta promijenili i urednici – prva će dva broja urediti Josip Zimmerman, potom August Lesjak (br. 3-25) te zadnji, 26. broj Branko Kraljek.

Pod svojim starim imenom ponovno će izaći 1914. godine, a javlja se i različitost numeracije godišta – pojedini brojevi nose oznaku od XIV. do XVI. godišta, iako bi trebalo biti XIII., odnosno XIV. ako im se pribroji jedno godišće *Virovitičkih novosti*. Godine 1914. *Virovitičan* izlazi u 57 brojeva, zadnjih 17 brojeva kao dnevnik, čime je bio i ostao prvi i jedini virovitički dnevnik.

O *Virovitičanu* kao dnevniku, iako u kratkom vremenskom razdoblju, pišu i Dubravka

---

⁸⁵ Vrlo samokritičan prema sadržaju objavljenom u *Virovitičanu*, sam će Plevnik, kako prenosi Brešić, posegnuti za terminom „glupost“ za neke ne pretjerano afirmativne tekstualne priloge svojih novina: „U 43 sveska *Virovitičana* 'sakupljena je povijest našega grada ovo gotovo pola vijeka, pa bi se drugi gradovi time i te kako ponosili'. Veliki je to prilog novijoj povijesti Virovitice, dodaje Plevnik te nastavlja u drugoj prilici: 'O, koliko je zanimljivo prelistati one stare godišnjake u kojima je zrcalo našega grada, ali i naše velike – gluposti...' Šteta što mu nije pošlo za rukom da izda jubilarni broj *Virovitičana* - u povodu 40. obljetnice jer je kanio objaviti niz 'vanredno zanimljivih stvari iz nedavne prošlosti' Virovitice, kad mu se već nije ostvarila ona o 50-godišnjem *Virovitičanu* kao 'uglednom i velikom dnevniku!'“ (Brešić, 1984, str. 442)

⁸⁶ O problemima s pretplatnicima zanimljivu informaciju donosi također Vinko Brešić: „U početku, kako će Plevnik jednom zapisati, i cijela ulica čitala je jedan broj, pa je 'trebalo mnogo borbe i prijegora da se list uzdrži’”. (Brešić, 1999, str. 137–138)

⁸⁷ Zapis o izlaženju i posebnostima te promjenama u načinu izlaženja pripremljen je prema: Brešić, V. (1984) „Virovitičko građansko novinarstvo (do 1941. godine)”, u *Virovitički zbornik (1234-1984)*. Virovitica: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Skupština općine, str. 437–448. i prema Brešić, V. (1999) *Knjiga o Virovitici*. Virovitica: Mikešland.

Sabolić: „Iako nakratko od 3. do 27. rujna 1914. ovih 100 godina novina u Virovitici jedino je 'Virovitičan' postao dnevnik.” (1999, str. 36) i Slavica Bakić:

„No, Plevnik se vrlo brzo vratio starome imenu i 1914. ostvario ono što se nikada više u ovome gradu nije ponovilo – 'Virovitičan' je postao dnevnik! Prvi primjerak dnevnika koji je izlazio na dvije stranice velikog formata pojavio se 3. rujna i potrajao do 27. rujna 1914., donoseći svakoga dana, uz uobičajene domaće, najnovije brzojavne vijesti s ratišta. Odlukom, koju je potpisao 1. listopada 1914. ban Skerlecz dnevnik 'Virovitičan' je prestao izlaziti zbog, kako se navodi, 'njegova pisanja protiv interesom ratovanja'. Plevnik je pozvan u vojsku, a prvi poslijeratni 'Virovitičan' pojavio se 25. svibnja 1919. i ubrzo postao glasilo Hrvatske zajednice za kotar virovitički i slatinski, koja je ujedno postala i njegov vlasnik, dok je urednik ostao isti.” (Bakić, 1996, str. 142)

Virovitica je tako, iako iznimno kratko vrijeme, imala i svoj dnevni list. Sve do spomenute odluke bana Skerlecza kojom je određena obustava dnevnika *Virovitičan* „radi njegova pisanja protiv interesom ratovanja”. (Brešić, 1999, str. 141)

Poslijeratni *Virovitičan* nastavlja izlaziti 25. svibnja 1919. podnaslovljen kao *list za politiku, javni i društveni život*, vrativši se tako na svoje ciljeve zacrtane 1911. godine. U svojem će prvom broju donijeti i Skerleczovu odluku o ranijoj obustavi. Ovo je godište označeno kao XX., a do kraja godine u njemu izlaze 32 broja. Novo godište nosi podnaslov *glasilo Hrvatske zajednice za kotar virovitički i slatinski*. Od 1. siječnja do 24. veljače izlazi čak 67 brojeva jer od 16. rujna, svojeg 39. broja izlazi dva puta tjedno.⁸⁸

Iduće, 1921. godine izlazi čak 76 brojeva – *Virovitičan* kontinuirano izlazi dva puta tjedno. Godine 1922. u XXIV. godištu ukupno su izašla 54 broja, prema čemu možemo zaključiti kako je izlazio tjedno, a u idućoj 1923. izašla su četiri broja više.

U XXV. godištu, na prvoj će stranici četvrtog broja uredništvo *Virovitičana* upozoriti Virovitičane: „Neke podle duše, da što više smutnje unesu u naš narod, izdaše nekakav pamflet pod naslovom 'Virovitičanin'. Da ga mogu proturiti, uzeli sasvim ista pismena, kakova imade naš list, samo su mjesto imena našega urednika metnuli ime Josipa Begovića...” (Brešić, 1999,

---

⁸⁸ Vinko Brešić o 1920. godini piše: „Bijaše to uistinu izuzetna godina za Viroviticu: uz *Virovitičan* izlaze još demokratski *Vjesnik* i *Seljački glas* te komunistički *Proletarac*. Dakako, među njima se razvija oštra polemika, posebice između *Virovitičana* i *Proletarca*, pojačano svakako time što je to bila izborna godina za općinsko zastupstvo. *Virovitičan* u više navrata donosi vijesti o radničkim štrajkovima u Virovitici i izvan nje, napada komunizam kao utopiju, pa i nakon uvjerljive pobjede komunista na izborima.” (Brešić, 1999, str. 142)

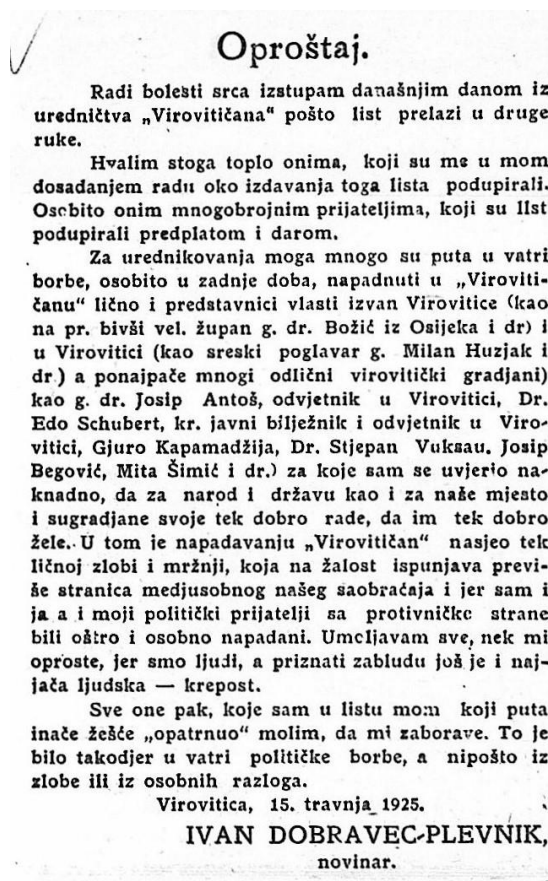
str. 142)

Ovaj *Virovitičanov* dvojnjak *Virovitičanin* bio je besplatno raspućavan, a prema informacijama kojima raspolaže sam Plevnik „i financiran pojednoj eminentnoj kapitalističkoj grupi ljudi” (Brešić, 1999, str. 143)

Iduće, 1924. godine, Plevnikov list izlazi kontinuirano u svojem XXVI. godištu u ukupnom broju od 55 brojeva, a od broja 4. do 37. u istom godištu, *Virovitičan* je opet *glasilo mjesne organizacije Hrvatske zajednice* koja mu je vlasnik.

Izlaženje 38.⁸⁹ broja pada točno na 16. rujna 1924. godine pa se taj se broj pojavio u svečanom izdanju s prigodnim prilogima vrlo korisnim za utvrđivanje činjenica iz njegove povijesti.

Godine 1925. *Virovitičan* ulazi u XXVII. godište i izlazi u 55 brojeva, a od 18. broja (19. travnja 1925. godine) postaje *organ Narodne radikalne stranke* s urednikom doktorom Josipom Antošem, odnosno postaje vlasništvo i uređuje ga uredništvo radikalskog, već spomenutog *Virovitičanina*.

⁸⁹ Prema Brešiću: „Ovaj jubilarni broj zapravo je Plevnikov pokušaj da 'sačini bilancu prošlosti', da utvrdi koliko je kroz 'tih dugih godina koristio narodu svome', je li dao koliko je mogao i znao, 'uvjeren da će strogi pozniji historičar blagohotno honorirati njegovu dobru volju da koristi narodu i bližnjemu svomu'. Međutim, riječ je samo o pokušaju, a Plevnik se uistinu pripremao da jednom takvu bilancu i napravi, možda u povodu 50. obljetnice za koju veli: 'Jedina mi je tek želja da draga Virovitica proslavi 50 godišnjicu *Virovitičana* kao uglednog i velikog dnevnika...’” (Brešić, 1999, str. 143–144)

Slika 2. *Oproštaj* Ivana Dobravca-Plevnika od *Virovitičana* objavljen na naslovnici *Virovitičana* 19. travnja 1925. godine

U tom prvom broju koji preuzima Josip Antoš, dva su teksta posebno zanimljiva jer u njima pronalazimo odgovore na pitanja vezana uz promjenu urednika i promjenu uređivačke politike i novoga smjera novina: prvi je tekst Plevnikov *Oproštaj*, a drugi koji potpisuje uredništvo pod nazivom *Štovanim čitateljima Virovitičanina*. Ono što je jasno iz oba teksta, odnosno njihova konteksta, jest činjenica da je *Virovitičan* postao glasilo organizacije Narodne radikalne stranke, iste one stranke u monarhističkoj Jugoslaviji koja je bila glavni nositelj centralističko-hegemonističke vladavine, odnosno koja 1920. godine donosi *Obznanu* te 1921. godine *Vidovdanski ustav*. *Virovitičan* tako postaje režimski list koji će kao i ostali politički listovi uvođenjem tzv. šestosiječanjske diktature kralja Aleksandra 1929. biti obustavljen.

Razlog Plevnikova povlačenja iz redakcije *Virovitičana*, a koji čitamo u *Oproštaju*, najvjerojatnije je izmišljen. Nelogično je da njegove, u punom smislu te riječi, novine samo tako, bez pritiska, prelaze u ruke stranke koju je do tog trenutka žestoko napadao. Osim toga, Plevnik više u tim novinama ne surađuje⁹⁰ pa će se i tema ovoga rada odnositi samo na razdoblje do 1925., odnosno do 19. travnja spomenute godine. Plevnikova suradnja svela se na objavu nekoliko crtica iz virovitičke prošlosti, i to tek pred kraj 1927. pod njegovim književnim imenom Ivan Starić.

Bez obzira na Plevnikov odlazak *Virovitičan* nastavlja izlaziti i 1926. godine kada izlaze ukupno 52 broja, a odgovorni se urednici mijenjaju – od 34. broja to je Ivan Musić, a od 43. Franjo Frgić. U idućem XXIX. godištu izlazi jednak broj tjednih izdanja, kao i u XXX. godištu koje ima 52 broja. U tom vremenu Plevnik preuzima⁹¹ *Virovitički hrvatski glasnik* pokušavajući tako opet u svoje uredničke ruke vratiti i svoj, oduzeti mu *Virovitičan*. Novim zakonom o štampi ministra pravde Milana Srškića gasi se i radikalski *Virovitičan* te 13. siječnja 1929. godine prestaje izlaziti.

---

⁹⁰ Kako je navedeno na početku ovoga rada, kontinuitet uređivačke politike prekida se toga datuma (19. travnja 1925. godine) pa iako se Plevnik, kako je navedeno, opet vraća u uredničku stolicu, korpus književnih tekstova koje obuhvaća ovaj rad odnosi se samo na to prvo uredničko razdoblje, prije prekida, prije izmjena, spajanja s drugim novinama, drugim uređivačkim politikama, točnije, prije drugačijeg oblikovanja *Virovitičana*.

⁹¹ Detaljnije o tome piše Vinko Brešić: „Ivan Plevnik, rekosmo, te se 1929. javlja u Badovinac-Markovinovićeveu *Virovitičkom hrvatskom glasniku* kojeg je vlasnik jamačno bilo akcionarsko društvo u kojemu je svojeg udjela imao i sâm Plevnik. On će od broja 35. preuzeti od Markovinovića ulogu odgovornog urednika da bi iduće godine od broja 21. bio i vlasnik i odgovorni urednik; već od prošle godine tiskara je bila na imenu sina Zvonimira.” (Brešić, 1984, str. 442)

Preuzevši *Virovitički hrvatski glasnik*, Plevnik ga uređuju na isti način kao što je činio i s *Virovitičanom* pa će Brešić u oba svoja djela koja se odnose na virovitičko novinstvo zaključiti kako *Virovitički hrvatski glasnik* na neki način treba promatrati kao nastavak *Virovitičana*, prije svega zbog uređivačke politike, samoga urednika, ali i zbog toga što *Virovitički hrvatski glasnik* od 1. siječnja 1932. nosi dvojaku godišnju numeraciju: svoju (V) i numeraciju *Virovitičana* (34), a nosi i sličan podnaslov – *list za politiku, gospodarstvo, javni i društveni život*. Izlazio je kontinuirano do 25. prosinca te godine u 52 broja.

Godište VI. *Virovitičkog hrvatskog glasnika*, odnosno 35. *Virovitičana* se od 11. broja 1933. spajaju pod zajedničkim nazivom: *Virovitičan (Virovitički hrvatski glasnik)* što traje do kraja navedena godišta, dok će u idućem godištu ostati samo godišnja numeracija *Virovitičana*, a od 15. broja list se ponovno zove samo *Virovitičan*.

Nestabilne prilike u zemlji, a nakon smrti kralja Aleksandra Karađorđevića u listopadu 1934., zacijelo utječu na promjenu imena novina početkom 1935. kada *Virovitički hrvatski glasnik* u prvih šest brojeva izlazi pod oznakom petog godišta kao novi list s odgovornim urednicima Petrom Tarleom (1-4) i Antunom Čosom (5-6) te vlasnikom i, dakako, tiskom Eme Plevnik. Od sedmog je broja ponovno *Virovitičan*, a od broja 15. opet *Virovitički hrvatski glasnik*. U ovom godištu bez obzira na kolebanje numeracije izlazi 55 brojeva.

Od 1936. nema više kolebanja u oznakama godišta pa se one odnose na stari *Virovitičan* - ali će zato do samoga kraja i kao vlasnici i kao urednici biti potpisani Ivan Plevnik, Ema Plevnik i Božo Plevnik. U XXXVIII. godištu prva 24 broja izlaze kao *Virovitičan*, nakon toga kao *Virovitički hrvatski glasnik* do 15. broja 1943. Godine 1936. izlaze ukupno 53 broja, iduće jedan broj više, a 1938. jedan broj manje. Čini se da je i 1939. izlazio kontinuirano, iako svi brojevi nisu sačuvani, a u idućem 42. godištu bilo je prekida (br. 1-43, od 1. siječnja do 25. prosinca). Promjene su u ovom razdoblju vezane i uz mjesto glavnoga urednika koje od 1938. do 1940. preuzima opet stari Plevnik, a uspostavom NDH stari Plevnik se povlači pa uredništvo preuzima Božo Plevnik.⁹²

Odlukom povjerenika poglavnika doktora Milana Badovinca o zabrani izlaženja *Virovitičana*, od 18. travnja 1941. godine prve virovitičke novine prestaju izlaziti.

Virovitičan, dakle, izlazi gotovo puna četiri desetljeća, a njegova burna povijest zasigurno

---

⁹² Nastojanja Bože Plevnika da održi očevu tradiciju opisuje Vinko Brešić: „Pišući još jedanput uvodnik za ponovno svoj *Virovitičan*, Božo Plevnik spreman je da po svaku cijenu spasi i održi očev list, a ta cijena znači: posve izmijeniti kurs *Virovitičana*: '(...) Bilo je za očekivati da će hrvatski narod prići velikom njemačkom narodu. To se i dogodilo, pa zato danas kada je slobodna Hrvatska uskrsnula, molitve njezinih sinova upućene su Bogu i providnosti što žrtve, unatoč svega, nisu bile tako strašne kako su to stanoviti krugovi htjeli...” (Brešić, 1999, str. 147)

govori mnogo i o njegovoj važnosti za grad Viroviticu. Napadi, zabrane i cenzure, povlačenje tiskanih brojeva, zatvorske kazne, smjene, povlačenja s mjesta urednika – sve su to dokazi da je *Virovitičan* bez obzira na svoju burnu povijest uspijevaio pisati o temama važnim za prostor Virovitice, često vrlo kritički u tekstovima usmjerenim prema onima koji gospodare bilo kojim geografsko-političkim određenjem prostora – gradom, županijom ili cijelom Monarhijom, a na taj način „uvjeravajući”⁹³ svoju publiku u stavove svojih urednika i autora.

Sam Plevnik će naglasiti kako je *Virovitičan* u svojem dugogodišnjem izlaženju uspio sačuvati povijest Virovitice tih godina kojom se možemo ponositi, ali i onaj dio povijesti koju možemo nazvati Plevnikovim, već citiranim pojmom *velike gluposti*. *Virovitičan* je zbog svega navedenog imao značajnu ulogu u definiranju prostor javnoga mišljenja kroz objavljene informativne, novinske tekstove, ali i njegovo shvaćanje kulture kroz tekstove umjetničke vrijednosti o čemu će biti više riječi u nastavku rada.

---

⁹³ Teoretičar medija i sveučilišni profesor Ivan Tanta u svojem radu *Oblikovanje mnijenja ili nužnost manipulacije* naglašava: „Kada govorimo o stvaranju javnog mnijenja, govorimo zapravo o značenju moći nad mnijenjem ili jednostavnije o tehnikama vladanja pomoću upotrebe simbola, odnosno ideja. Pokušaj da se ponašanje pojedinaca i skupina nadzire pomoću više ili manje vješte manipulacije simbolima ili idejama, označava glavni preokret u metodi vladanja, i u tome smislu grube metode vladanja silom i prinudom zamijenjene su suptilnom tehnikom uvjeravanja, ili kao što je rekao Sartre: 'Odričem se vlasti nad vašim tijelima, ali samo da bih upravljao vašim dušama'. Uostalom, nastavak naše teme definirali su prije nas i Hugo i Mann, prvi u svojim *Jadnicima* kada govori: 'Ništa nije gluplje nego pobijediti; prava je slava ubijediti', a potomji u *Legendama* o Josipu tumači i pita se: 'Jer je u riječima, a ne u ruci, vlast i nadzor. Imaš li što primijetiti ili prigovoriti mojim mislima?’” (Tanta, 2007, str. 20)

10. IZVANKNJIŽEVNOTEORIJSKI KLASIFIKACIJSKI KRITERIJI

Prema podacima koje je moguće iščitati uz književnoumjetničke tekstove objavljene u *Virovitičanu*, može ih se klasificirati prema nekoliko kriterija, ne toliko vezanih uz književnoteorijske pojmove, koliko uz novinske, društvene, kulturne čak i političke sastavnice. Kriterije tako možemo podijeliti u nekoliko kategorija uz koje možemo vezati odgovore na određena pitanja:

- a) postoje li podatci o autoru ili samo pseudonim ili podatci uopće ne postoje;
- b) koliko tekstova ima naslov i podnaslov;
- c) koliko tekstova su prijevodi s drugih jezika i postoji li podatak o prevoditelju, te
- d) koliko je tekstova iz *Virovitičanova* podlistka ili njegovih drugih priloga, a koliko ih je objavljeno negdje drugdje pa preuzeto i umetnuto u lokalne virovitičke novine.

Većinu podataka o autorstvu tekstova u *Virovitičanu* pronalazimo u *Knjizi o Virovitici*, kao i u dijelu *Virovitičkog zbornika* naslovljenom *Virovitičko građansko novinarstvo (do 1941. godine)* Vinka Brešića koji konkretnim imenom i prezimenom navodi suradnike *Virovitičana*:

„Što se *Virovitičanovi*' suradnika tiče, teško ih je danas imenovati - ne samo zato što je sasvim sigurno Plevnik ispunjavao veći dio svojih novina već i zato što su prilogi bili mahom ili nepotpisani ili pak potpisani pseudonimima i šiframa, npr. Marinovac, Pegaz, Građanin, Drvo itd. No, one s nešto dužim suradničkim stažom moguće je navesti, npr. Dragutin Paulin, Ivan Zatluka, Ivo Majer, Ivan Perišić, I. E. Cerovski, Davorin Trstenjak, Ivan Nepomuk Jemrešić, Stjepan Širola, Milovan Kordunaš i dr. Osim priloga Plevnikovih sinova Zvonimira i Božidara, među suradnicima su bili i Ivan Dienka, T. Mihalić i M. Ostojić koji je, inače, za *Virovitički zavičaj* pisao *kratki pregled Virovitice i njene županije*, a i ugledni Emil Laszovski iz Zagreba je slao svoj feljton o Virovitici nakon 1527. koji je, međutim, ostao nedovršen.” (Brešić, 1999, str. 137)

Konkretno se informacije mogu iščitati ispod tekstova ili vrlo često u podnaslovima književnih uradaka zbog čega su nam oni iznimno vrijedni pri imenovanju autora. Podnaslov tako imaju čak 273 teksta. Brešić govori o suradnicima i uistinu, navedeni suradnici se javljaju u *Virovitičanu* kao suradnici tekstova koji najčešće nisu literarnog karaktera – to su često vijesti

iz zemlje, komentari na političku situaciju, različiti osvrti i neke vrste izvješća. Ukupno ćemo u *Virovitičanu* tako pronaći čak 253 podatka o autorstvu vezana uz književnoumjetničke tekstove. Podatci su to koji najčešće nose pune informacije o autorima, rjeđe prezime s inicijalom imena, a ponekad uz inicijal imena i inicijal prezimena. Anonimnih tekstova je 95, dok njih 83 ne nosi nikakav podatak o autorstvu.

Ako isključimo Plevnikovu kolumnu koju najčešće piše pod pseudonimom, tekstova potpisanih pseudonimom⁹⁴ ima ukupno 83 i to, kako sam Brešić piše, najčešće Plevnikovih tekstova. O tome je pisala i Dubravka Sabolić: „U svojim novinama u nastavcima također objavljuje priče pod pseudonimom Ivan Starić, a virovitičku kroniku vodi pod pseudonimom Pegaz.” (Sabolić, 2006, str. 241). Možemo dakle zaključiti kako su upravo Plevnikovi pseudonimi najčešće zastupljeni u obliku Ivan Starić i Pegaz, a zatim i Pegazić, Ja i Pegaz i sličnim varijacijama.

Autori koji su pisali pod pseudonimom imali su za to svoje razloge koji su se vremenom mijenjali. U srednjem vijeku nailazimo na veliki broj tekstova koji su pisani anonimno što se pripisuje kršćanskoj poniznosti⁹⁵ koja je sprječavala pisce da sebi pridaju važnost. Razvojem tiska zanemaruje se pitanje autorstva ponajprije zbog materijalne dobiti tiskara kojemu je u interesu bilo otisnuti što veći broj naslova, nevežno čijeg djela. U renesansi se nastavlja trend anonimnosti i korištenja pseudonima no ne iz istih srednjovjekovnih razloga – razlozi se ovdje mijenjaju pa autori skrivaju svoje ime ne želeći se zamjeriti Crkvi ili vlasti. Upravo je taj strah

---

⁹⁴ Prema profesorici Vesni Nosić: „Riječ pseudonim potječe iz grčkog jezika „(pseudonimos: lažnoimeni, lažnog imena; od pseudos: laž, izmišljotina i onoma: ime) – izmišljeno ili iskrivljeno ime kojim autor potpisuje sva ili neka od svojih djela“.[1] Grčki povjesničar i filozof Ksenofont (430. pr. Kr. – 354. pr. Kr.) prvi je autor koji je upotrijebio pseudonim. Djelo „Anabaza, Povijest helenska“ potpisao je pseudonimom Temistogen Sirakužanin. Dakle, prvi pseudonim nastao je u antičkoj Grčkoj. Od antičkih vremena do danas stvoreni su brojni pseudonimi. Različiti su razlozi zbog kojih su književnici odlučivali uzeti jedan ili više pseudonima. Iza pseudonima obično se nalazila: 1. želja za potpunom anonimnošću zbog političkih razloga (opasnost za karijeru ili za život), 2. želja za izbjegavanjem kritika i negativnih recenzija, 3. želja za skrivanjem pravog imena koje loše zvuči ili je trivijalno 4. skromnost [2] te 5. skrivanje spola (uglavnom ženskog jer se smatralo da pisanje književnih djela nije primjereno ženama), 6. naglašavanje književnikove povezanosti s rodnim krajem, 7. autoparodija vlastitog autorstva brojnim pseudonimima.” (Nosić, 2019, str. 3)

⁹⁵ Ivana Šafranko u svojem diplomskom radu spominje upravo tu zanimljivu povezanost pseudonima i poniznosti: „Pojam pseudonimnosti, ili upotrebe više različitih imena, vrlo se rano javlja. Mogli bismo usporediti postojanje pseudonimnosti uz sam pojam anonimnosti. Anonimnost je bila učestala pojava srednjovjekovnih tekstova. Kao jedan od glavnih razloga anonimnosti često se spominje kršćanska poniznost, koja je nalagala pojedincu da ne pridaje važnost vlastitoj osobi. Osim poniznosti, postojala su i različita praktična objašnjenja anonimnosti, na primjer način prikupljanja građe u onodobnim knjižnicama, gdje su se sve svesci vezali u jedan veći svezak, često izostavljajući imena svih autora prilikom prepisivanja tih svezaka. Naglasak se uvijek stavljao na građu, to jest na novo znanje koje se trebalo prenijeti i sačuvati, autori nisu bili na prvom mjestu. Vjerojatno je takva praksa ponukala stvaranje zaštićenih autorskih prava jer je suviše lagano prepisati nečije znanje nego li izmisliti nešto novo. Osim toga, jedan od zanimljivih razloga postojanja pseudonima pokazuju zabilježeni primjeri anonimnih pohvala vlastitih djela, što je zapravo izvrsna samoreklama karakteristična za 17. i 18. stoljeće. U renesansi se počinje javljati pojava skrivanja vlastitog identiteta iza drugog imena, najčešće zbog straha ili neizazivanja pažnje. Jedan od poznatijih autora koji je pisao pod pseudonimom zbog straha pred crkvenim vlastima bio je François Rabelais; on se koristio anagramom svog imena i prezimena, Alcofribas Nasier.” (Šafranko, 2020, str. 6)

od posljedica koje bi autor mogao imati zbog objavljivanja svog djela ostao jednim od uzroka anonimnosti i pseudonimnosti kojega pronalazimo i u znanstvenim tekstovima od 18. stoljeća. Mnogi su znanstvenici zbog straha od posljedica od svjetovnih ili crkvenih vlasti svoja djela pisali anonimno. Uvođenjem instituta privilegija, a kasnije i autorskog prava nad djelima pridonijelo je isticanju važnosti autora. Bez obzira na legislativu, često zbog spomenutih razloga nezamjeranja i straha od posljedica autori odabiru ostati anonimnima.

Plevnikovi tekstovi koji su potpisani nekim od pseudonima u *Virovitičanu* potpisani su tako najvjerojatnije iz nekoliko razloga. Vesna Nosić donosi tri kriterija prema kojima možemo razvrstati pseudonime – s obzirom na raznolikost njihovih funkcija, na broj autora koji se nalazi pod jednim pseudonimom te s obzirom na oblik.⁹⁶ Svaki kriterij je moguće razraditi, a za potrebe konkretnog primjera, Plevnikovih pseudonima u *Virovitičanu*, možemo izdvojiti upravo one koji se na njega odnose.

Ako govorimo o kriteriju raznolikosti funkcija, kod Plevnika možemo prepoznati onu koja nastoji sakriti pravi identitet autora (u slučajevima kada se npr. potpisuje kao Pegaz) kao i onu koja nastoji izgraditi lažni književni identitet (u slučajevima tekstova potpisanih kao Ivan Starić). Iako su često veze s temama o kojima piše, posebno u slučajevima obiteljskih prigodnica, vrlo jasne, kao glavnom uredniku novina koje su imale burnu povijest, zasigurno mu je jedan od ciljeva bio prikriti svoj identitet. Osim toga, jasna je i situacija vezana uz kriterij broja autora koji se služe određenim pseudonimom – Plevnik će se sam, u svojim novinama, služiti psudonimima prema vlastitoj procjeni o prigodnosti korištenja nekog od pseudonima. Zanimljivo je primijetiti kako se pri pisanju književnoumjetničkih tekstova najčešće koristi pseudonimom Ivan Starić, dok će pseudonim Pegaz i varijacije na taj pseudonim najčešće biti vezane uz njegovu kroniku.

Prema kriteriju oblika, kao što smo već zaključili, Plevnik se koristi drugim imenom i prezimenom (uobičajenim imenom), ali i neobičnim oblikom – različitim varijacijama pseudonima Pegaz. Posljednji kriterij nije jednostavno raščlaniti jer kombinacija koju koristi Plevnik ne odgovara ni jednoj koju je ponudila Vesna Nosić. Plevnik se uistinu služi različitim pseudonimima, ali u to vrijeme kada piše nije, barem ne službeno i potvrđeno, poznati prema svojem pravom imenu. Djelomično bismo mogli u obzir uzeti četvrti kriterij prema kojemu se književnik u svom stvaralačkom radu služi pravim imenom i jednim ili više pseudonimima, ali je poznatiji pod pseudonimom. Plevnik s vremena na vrijeme objavljuje tekstove potpisane svojim imenom, no oni nisu vezani uz književni rad.

---

⁹⁶ Vidjeti više: Nosić, V. (2019). „Pseudonimi književnika“. *Varaždinski učitelj - digitalni stručni časopis za odgoj i obrazovanje*, 2(2), 1–12.

U *Virovitičanu* se osim tekstova koji su originalno nastali na hrvatskom jeziku nalazi i 70 književnoumjetničkih prevedenih tekstova. Kao i kod podataka o autorstvu, tako i podatke o prevoditeljima gdje su navedeni, jeziku prijevoda i podatku da se radi o prijevodu, najčešće pronalazimo u podnaslovu koji se još jednom pokazuje kao važan element s mnoštvom informacija vezanih uz književnoumjetnički tekst.

O problemu prijevoda i njegovim funkcijama piše profesor Tomislav Kuzmanović ističući najvažniji problem: „Naime, prijevod se često ne smatra autorskim djelom, a pozicija prevoditelja kao autora (umjetnika da ni ne spominjemo) i više je nego problematična. Takav stav ne čudi jer se prijevod po mnogočemu udaljava od općeprihvaćene definicije izvornog djela ili originala.” (Kuzmanović, 2011, str. 188)

Kuzmanović, ukazujući na rečenu problematiku, nastavlja:

„Prijevod se ne smatra samostalnim, neovisnim djelom. Česti su primjeri prijevoda (osobito poezije) u kojima se prijevod pojavljuje uz original na koji se izravno referira i od kojega, na određeni način, traži potvrdu. Potvrdu autentičnosti, uspješnosti, vjernosti, umjetničke kvalitete, izraza, itsl. Jedna od češće spominjanih izreka vezanih uz prevođenje, uspoređuje ga s gledanjem kroz komad stakla čime se želi sugerirati nevidljivost prevođenja, nevidljivost ruke i rukopisa prevoditelja, odnosno iskazuje se želja da izvorni autor neometano, neokrznuto i neokaljano progovori kroz prevoditelja. Pored umanjivanja uloge i zasluga prevoditelja (savršen prijevod ipak je iluzija), ovime se naglašava pozicija izvornog autora, odnosno, zagovara se romantičarska ideja originalnosti i originalnog.” (Kuzmanović, 2011, str. 188–189)

Prijevodna književnost prema ovom autoru može imati aktivnu ulogu te može zauzimati različite pozicije. Njezina pozicija može biti centralna ili periferna, baš kao i njezin utjecaj na domaće sustave unutar sustava književnosti primateljice. Pitanje koje se ovdje može postaviti je ono koje možemo ponoviti – pitanje originalnosti prevedenoga teksta i utjecaja koje različiti pisci i djela imaju na domaće autore. Ako prijevodna književnost (a to se može odnositi i na pojedinačne prijevode kao elemente sustava prijevodne književnosti) ima središnju ulogu, ona može utjecati na domaću književnu produkciju i to tako da u nju prijevodom unosi novine. Ako tomu nije slučaj, književnost može imati i perifernu poziciju, što znači da nema utjecaj na književnost i kulturu koja ju je prihvatila. Tako da nema značajnog utjecaja u smislu uvođenja novih načina pisanja, novih stilova, književnih postupaka. Takvu poziciju Kuzmanović, a prije

njega Even-Zohar naziva, konzervativnom pozicijom u kojoj prijevod ima podređenu ulogu i uglavnom sa sobom donosi sekundarne, dakle, neinovativne modele.

Prijevod, postajući novo književno djelo upravo prevođenjem, postaje ono što je važno za tezu ovoga rada – nova kultura u novom obliku koja djeluje i utječe na čitateljski ukus starih Virovitičana, njihov doživljaj pisane riječi, prihvaćanje književnosti i tekstova koji su novi i drugačiji. Na taj način Plevnik neposredno, svojom uređivačkom politikom i prijevodima koje odabire i objavljuje djeluje na čitatelje usmjeravajući ih na novu kulturu, nove oblike pisanja i nove književne prakse i modele. Kuzmanović piše:

„U trenutku svog nastanka prijevod na određeni način prestaje biti činjenica kulture, književnosti i jezika u kojoj je nastao njegov izvornik Bez obzira na to što se prijevod vrlo često referira na izvornik, što predstavlja izvornog autora u kulturi primateljici, on postaje autorsko djelo prevoditelja. Na taj način prijevod ostvaruje svojevrsan stupanj autonomije na koju izvorni autor, ali i izvorna kultura, više ne može utjecati. Sada izvan domašaja izvornog sustava, prijevod ulazi u sustav druge kulture u kojem će biti iznova propitivan i izvrnut različitim književnim i neknjiževnim procesima koji se uvelike razlikuju od istih procesa u izvornoj kulturi.” (Kuzmanović, 2011, str. 191)

Prevoditelji tako i u slučaju *Virovitičana* djeluju kao pripadnici svoje, izvorne kulture, ali i kao pripadnici izvorne književnosti s čijeg jezika prevode. Prevoditelj je prema Kuzmanoviću tako potpuno svjestan svoje nepripadnosti, točnije interkulturene pozicije jer istovremeno pripada i jednoj i drugoj kulturi, i jednoj i drugoj književnosti.⁹⁷

Pitanje autorstva također treba spomenuti u kontekstu lokalnih novina. Iako je prema povjesničarki književnosti Marini Protrka Štimec 19. i početak 20. stoljeća vrijeme u kojemu se u periodici funkcija autora stabilizira i postaje sve važnija, čak iako se njihova imena skrivaju ili izostavljaju, „ime postaje prepoznatljivom simboličkom valutom unutar književnog polja” bez obzira što se „pravo autora da ne otkrije svoje građansko ime i identitet najčešće kavalirski čuva, čak i kad u polemikama prestaju svi kavalirski odnosi”. (Protrka Štimec, 2008, str. 106) Iako je u ovom vremenu, kako piše ista autorica, zaživjela opća valorizacija autora, iako se pazi

---

⁹⁷ Kuzmanović detaljno razrađuje ovu misao: „Kako se prevođenje ne događa u vakuumu, prevoditelj mora znati što će uzeti iz izvorne književnosti i što će dati književnosti primateljici. Ova činjenica poziciju prevoditelja čini vrlo kompliciranom što se moglo zorno vidjeti prilikom rasprave o procesu prevođenja i sustavu prijevodne književnosti. Svojim radom između dvaju jezika prevoditelj uspostavlja dijalog između dvije književnosti, između dvije kulture.” (Kuzmanović, 2011, str. 197)

da se djela potpisuju i autori navode kako bi se potvrdila njihova izvornost i iako je autor prepoznat kao relevantni čimbenik u stvaranju djela, lokalna književnost objavljena u novinama okreće se drugoj strani ovih tvrdnji i više usmjerava Brešićevoj tvrdnji kojom on naglašava anonimnost za kojom posežu autori objavljeni u *Virovitičanu*.

„Pitanje autora pojedinih priloga relativiziralo se u rasponu od potpunoga izostavljanja preko skrivanja iza inicijala, šifri i 'slijepih imena', tj. pseudonima, do djelomičnoga otkrivanja samo dijelova imena i prezimena tako da se ni danas mnogim priložima - uz najbolju volju - ne zna autor ili se pri naknadnim pokušajima da im se imena ipak otkriju nerijetko događaju pogreške.” (Brešić, 2005, str. 45)

Preostalo je još popisati priloge iz drugih časopisa kojih je u *Virovitičanu* svega jedanaest, a preuzeti su iz novina i časopisa pod nazivima *Hrvatska Zastava*, *Mlada Hrvatska*⁹⁸, *Narodnjak*, *Obitelj*⁹⁹, *Pučki list*, *Slobodna riječ*¹⁰⁰ i *Večer*. Konceptija prema kojoj je glavni urednik Plevnik tekstove preuzimao nije uvijek najjasnija. Jasna je funkcija preuzetog teksta u određenom broju

---

⁹⁸ Novinar Nikica Mihaljević u Hrvatskoj književnoj enciklopediji o *Mladost* piše sljedeće: „Mjesečno „glasilo starčevićanskog djaštva“, izlazilo je u Zagrebu i Beču od siječnja 1908. do travnja 1914, isprva u nakladi Organizacije starčevićanske akademske mladosti, od 1909. Literarnog odbora „Mlade Hrvatske“ te od 1910. Organizacije starčevićanske mladosti. Odgovorni urednik bio je Ivo Mikinac, a urednici Mile Budak i Fran Galović (1908-11), F. Galović i Josip Matasović (1911-12), te Krešimir Kovačić (1912-14). Ideološki se list oslanjao na liberalne kulturne ideje prvih pravaša, podržavajući Frankovu Čistu stranku prava do njezine oportunističke i klerikalne kapitulacije, zadržavajući samostalan radikalni nacionalni i antiklerikalni stav: „Naš program na kulturnom i političkom polju je Hrvatska Hrvatima, a naš ideal slobodna i ujedinjena Hrvatska... 'Mlada Hrvatska' mora solidarnošću i ozbiljnošću prednjačiti staroj Hrvatskoj, ako želimo jednom uspješno riješiti gordijski čvor hrvatske nezavisnosti i ujedinjenja“ (1911, 1).” (Mihaljević, 2020, str. 118)

⁹⁹ U *Hrvatskoj književnoj enciklopediji* leksikografkinja Marina Ljubić o *Obitelji* piše: „Ilustrovani časopis za hrvatsku porodicu“, koji je 1928-44. u Zagrebu izdavalo Književno društvo sv. Jeronima (1929) i konzorcij koji je u sastavu toga društva tiskao i niz drugih časopisa (Konzorcij Jeronimskih časopisa, 1930-32; Konzorcij Kuća dobre štampe, od 1933). Izlazio je kao tjednik i kao polumjesečnik (u dvobrojima od 1938), isprva na 900 stranica, a potom na 400 stranica godišnje, u nakladi od 5000 do 8000 primjeraka. Odgovorni, a jedno vrijeme i glavni urednik bio je Josip Andrić. Časopis je donosio „najzanimljivije izvorne i prevedene romane, u svakom broju jednu novelu, članke iz svih područja ljudskoga znanja, nedjeljno evanđelje sa slikama, vijesti iz katoličke Hrvatske i katoličkoga svijeta“ i dr.” (Ljubić, 2020, str. 248)

¹⁰⁰ Detalje o *Slobodnoj riječi* u Hrvatskoj književnoj enciklopediji donosi novinar Filip Erceg: “U početku s podnaslovom „socijaldemokratsko glasilo“, a potom „glasilo Socijalnodemokratske stranke Hrvatske i Slavonije“ (one na čijem je čelu bio V. Korać); izlazilo je 2. i 4. ponedjeljka svakoga mjeseca u Zagrebu 1902-14. Promijenilo i je nekoliko glavnih urednika (ponajviše zbog kaznenih prijava i sudskih procesa kojima su bili izloženi): Vilim Bukšeg (1902-04; 1908-09), Stjepan Matačić (1904-05), Slavko Henč (1905), Stjepan Batt (1905-08), Nikola Vukojević (1909-11) i Juraj Bukšeg (1911-14). List je bio zamišljen kao stranački bilten, pa je često izvještavao sa stranačkih konferencija SSHS-a, donoseći pritom i cjelovite zapisnike (koji se mogu čitati kao dramski dijalozi), a gotovo u svakom broju objavljivao je vijesti iz života strukovnih sindikata, te vrlo iscrpan politički i socijalni pregled. Otvoreno je istupao protiv mađarona, frankovaca i građanskih stranaka uopće, a kao alternativu zastupao je slobodu i nezavisnost svih južnosl. naroda i društvo socijalne pravde.” (Erceg, 2020, str. 87-88)

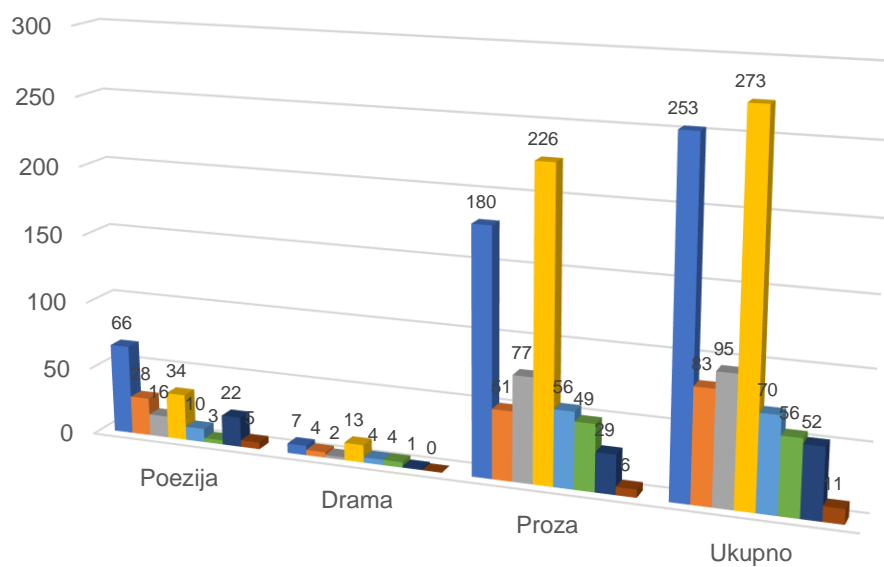

novina, ali ne postoji opći princip prema kojemu bi se prepoznalo konkretne elemente iz kojih bi se moglo zaključiti postoji li određeno pravilo kod preuzimanja tekstova. Može se, dakle, zaključiti kako su preneseni tekstovi izabirani bez unaprijed postavljenih uredničkih pravila, ali vjerojatno u skladu s aktualnim trenutkom, odnosno s kulturološkom situacijom u Virovitici i okolici.

Posebnu strukturu ili pravila ne prepoznajemo niti kod izdavanja priloga *Virovitičanu*. U različitim priložima novinama objavljena su 52 književnoumjetnička teksta. U odnosu na sve ostale objavljene tekstove, može se primijetiti kao ih nema mnogo, a čemu je uzrok neredovito izdavanje priloga novinama, a što opet možemo vidjeti i prema neujednačenim nazivima i različitim, nedosljednim godinama objavljivanja. Ti su prilozima nosili nazive: Božićnica tjednika *Virovitičan*, Božićni prilog *Virovitičana* god. 1920., Božićni prilog *Virovitičana* za godinu 1923., Božićnica Tjednika *Virovitičan* 1906., Božićnica *Virovitičanu*, Uskrсни prilog *Virovitičana* 1923., Uskrсни prilog *Virovitičana* 1924. godine, uzkrсни prilog broju 13. *Virovitičana*, Zabavni prilog *Virovitičanu*.

Književnoumjetnička djela su za potrebe ovoga rada klasificirana prema izvanknjiževnoteorijskim kriterijima upravo zbog važnosti informacija koje ti kriteriji donose, a o čemu će biti više riječi u nastavku teksta. Prije svega, to su informacije iz podnaslova koje često donose podatke o posvetama ili napomene o prijevodima i slično, tu su i podatci o pseudonimima, posebno važni u dijelu o društvenoj kronici, odnosno Plevnikovoj kolumni, kao i u tekstovima kojima je on sam autorom. Prijevođe nikako ne treba izostaviti jer pokazuju utjecaj na kulturu tadašnjeg stanovništva te prijenos elemenata drugih kultura, načina i postupaka u književnosti na domaće autore. Preuzeti tekstovi također, iako u manjem obimu, svjedoče o Plevnikovu nastojanju da suvremene književne ideje prenese recipijentima i putem svojih novina.

Grafikon 1. Prikaz književnoumjetničkih tekstova u *Virovitičanu* klasificiranih prema izvanknjiževnoteorijskim kriterijima

	Poezija	Drama	Proza	Ukupno
■ Podaci o autorstvu – ime i prezime autora ili inicijali	66	7	180	253
■ Podaci o autorstvu – pseudonim	28	4	51	83
■ Podaci o autorstvu – nema navedenih podataka	16	2	77	95
■ Tekstovi koji uz naslov imaju i podnaslov	34	13	226	273
■ Prijevodi s drugih jezika	10	4	56	70
■ Podaci o prevoditeljima – ime i prezime prevoditelja ili inicijali	3	4	49	56
■ Tekstovi iz Virovitičanova podlistka ili njegovih ostalih priloga	22	1	29	52
■ Tekstovi preuzeti iz drugih novina, časopisa ili knjiga	5	0	6	11

11. BIBLIOGRAFIJA KNJIŽEVNIH TEKSTOVA OBJAVLJENIH U NOVINAMA VIROVITIČANA ZA VRIJEME UREDNIKA IVANA DOBRAVCA-PLEVNIKA OD 1899. DO 1925. GODINE

Prvi broj *Virovitičana* pojavljuje se 16. rujna 1899. godine¹⁰¹, a list izlazi sve do zabrane 18. travnja 1941. godine.¹⁰² Njegov pokretač i glavni urednik, Ivan Dobravec-Plevnik na uredničkom mjestu, prije prvih promjena, ostaje do 19. travnja 1925. godine.¹⁰³ Kontinuitet uređivačke politike prekida se toga datuma pa iako se Plevnik, kako je navedeno, opet vraća u uredničku stolicu, korpus književnih tekstova koje popisuje ova bibliografija odnosi se samo na to prvo uredničko razdoblje, prije prekida, prije izmjena, spajanja s drugim novinama, drugim uređivačkim politikama, točnije, prije drugačijeg oblikovanja *Virovitičana*. Prema dostupnim podacima koje je u radu *Virovitičko građansko novinarstvo (do 1941. godine)* iznio Vinko Brešić, u tom razdoblju (16. rujna 1899. – 19. travnja 1925.) *Virovitičan* je dosegao vrlo visok broj izlaženja – u tom je razdoblju objavljeno čak 405 brojeva *Virovitičana*.¹⁰⁴ Iako najprije „glasnik”, često s neredovitim izlaženjem, *Virovitičan* osim standardnih novinskih tekstova gotovo u svakom broju donosi i izbor književnoumjetničkih tekstova, kako prijevoda sa stranih jezika, tako i tekstova na hrvatskom jeziku, ali i tekstova napisanih upravo za objavu u *Virovitičanu*.

---

¹⁰¹ U poglavlju „Virovitičko građansko novinarstvo (do 1941. godine)“ u *Virovitičkom zborniku: (1234-1984)* Vinko Brešić o izlasku prvoga broja *Virovitičana* piše sljedeće: „Prvi broj 'Virovitičana' pojavio se s datumom 16. rujna 1899. na četiri stranice velikog novinskog formata, koji se kasnije tek u rijetkim prilikama mijenjao. U podnaslovu se deklarira kao 'glasilo za promicanje narodnih interesa', a u programskom uvodniku kao novine 'bez političkog smjera', dakle kao slobodni i nezavisni tjednik – sa subotom, a potom nedjeljom kao danom izlaženja.“ (Brešić, 1984, str. 440)

¹⁰² U istom će tekstu Vinko Brešić o gašenju *Virovitičana* pisati: „Budući da je Drugi svjetski rat već uvelike gutao Evropu, da je monarhistička Jugoslavija kapitulirala a Plevnikov 'premili Kralj' nepovratno napustio 'dragu Jugoslaviju', bilo je već posve jasno da nikome baš nikakva providnost više nije mogla pomoći, pa ni starome 'Virovitičanu', kojemu je to bio i posljednji broj. No 'Hrvatski tjednik', neće ga ostaviti na miru, pa će Plevnika napadati dovodeći ga preko 'Pokreta' u vezu s Nijemcima odnosno s 'vrlo uglađenim ličnostima njemačke novinske službe', a odluku sada već 'povjerenika Poglavnika Dra Milana Badovinca' od 18. travnja 1941. o zabrani izlaženja 'Virovitičana', ovaj zadnji i posljednji virovitički građanski tjednik naziva 'tužnim svršetkom jednog protuhrvatskog lista.'“ (Brešić, 1984, str. 442)

¹⁰³ Plevnik će se na mjesto urednika vratiti 1929. Prema Vinku Brešiću: „Ivan Plevnik, rekosmo, te se 1929. javlja u Badovinac-Markovinovićevu 'Virovitičkom hrvatskom glasniku' kojeg je vlasnik jamačno bilo akcionarsko društvo u kojemu je svojeg udjela imao i sam Plevnik. On će od broja 35. preuzeti od Markovinovića ulogu odgovornog urednika da bi iduće godine od broja 21. bio i vlasnik i odgovorni urednik; već od prošle godine tiskara je bila na imenu sina Zvonimira. Od trenutka kada Plevnik preuzima 'Virovitički hrvatski glasnik' on ga uređuje na način svojeg 'Virovitičana' pa ga zapravo valja i gledati kao nastavak 'Virovitičana' što će Plevnik i formalno osnažiti 1932. Naime, Virovitički hrvatski glasnik od 1. siječnja 1932. nosi dvojaku godišnju numeraciju: svoju (V) i 'Virovitičana' (34), a podnaslovom uvelike podsjeća na stari 'Virovitičan' (list za politiku, gospodarstvo, javni i društveni život).“ (Brešić, 1984, str. 442.).

¹⁰⁴ Vidjeti više: Brešić, V. (1984). Virovitičko građansko novinarstvo (do 1941. godine). U *Virovitički zbornik (1234-1984)* (str. 437-448). Virovitica: JAZU.

Glavni cilj ove bibliografije bio je popisati književnoumjetničke tekstove objavljene u *Virovitičanu* za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine, kako bi se na jednom mjestu dobio uvid u korpus književnih tekstova¹⁰⁵ objavljenih u lokalnim, virovitičkim novinama na samom kraju 19. i početku 20. stoljeća, a kako bi se na osnovi tog korpusa mogli donijeti zaključci o mogućem utjecaju književnih tekstova na čitateljstvo, njihov odnos s književnom teorijom i književnom genologijom te vrednovati novinsko-književnu praksu toga vremena u imenovanim novinama. Kako do sada nije bilo bibliografija koje su popisivale književnoumjetničke tekstove u novinama *Virovitičan*, treba istaknuti kako su polazište za rad i stvaranje bibliografije bili sačuvani i digitalizirani brojevi *Virovitičana*, a cjelokupan posao izrade bibliografije se tako ne temelji ni na kojem prethodno objavljenom popisu bibliografskih jedinica. Svakako treba napomenuti kako se pri preuzimanju podataka i slaganju bibliografskog zapisa vodilo računa u pravopisu pa su podatci preuzimani u originalu, prema pravopisnoj normi koja je bila važeća u to vrijeme.¹⁰⁶

U komentarima na stranici 215. u knjizi *Knjiga o Virovitičani* Vinko Brešić će istaknuti: „Radeći na ovoj studiji, autor je doznao da u Virovitičani nema nijednog sačuvanog kompleta 'Virovitičana'” (Brešić, 1999, str. 215), a upravo je iz tog razloga vrlo vrijedan projekt Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod nazivom *Stare hrvatske novine: portal digitaliziranih novina*¹⁰⁷ na mrežnoj stranici <http://dnc.nsk.hr> jer je njime obuhvaćena i digitalizacija *Virovitičana* što ga je učinilo dostupnim za proučavanje. Digitalizacija zavičajne građe tako se opet pokazala kao iznimno važan cilj kojemu treba stremiti, ne samo zbog njezine zaštite i očuvanja, već i zbog mogućnosti jednostavnijeg pristupa i korištenja stare i rijetke građe.

Prema korpusu popisanih i prema vrstama klasificiranih tekstova, u obuhvaćenom je razdoblju u *Virovitičanu* objavljen čak 951 književnoumjetnički fragment, odnosno 698

---

¹⁰⁵ Sama bibliografija nije bila cilj, ali je nastala kao pomoćni alat u oblikovanju doktorske disertacije. Kao svojevrsni istraživački alat, olakšala je istraživanje i klasificiranje književnoumjetničkih tekstova te omogućila lakše i brže oblikovanje ideja, ali i potvrdila hipoteze rada.

¹⁰⁶ Primjer koji je odmah uočljiv odnosi se na podnaslov *Virovitičana*. Primjerice, podnaslov u bibliografskom zapisu 775. (1907. godina) glasi *glasilo za politiku, javni i društveni život*, dok je u zapisu 777. (1924. godina) *list za politiku, javni i društveni život*.

¹⁰⁷ Sa stranica projekta, <http://dnc.nsk.hr>, datum pristupa: 17. 9. 2019.: „Stare hrvatske novine su iznimno važna i vrijedna građa koja dokumentira nacionalnu i lokalnu povijest, politiku i kulturu i često je tražena u svrhu različitih istraživanja. Zbog načina tiska, loše kvalitete papira i velikih formata na kojima su objavljivane stare su novine izrazito krhke i osjetljive, a posebno su podložne uništavanju učestalim korištenjem. Digitalizacija omogućuje posrednu zaštitu novina jer smanjuje korištenje izvornika i osigurava korisnicima lakši pristup sadržaju novina putem interneta. Projekt Stare hrvatske novine Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (2008.-2009.) imao je za cilj uspostavu sustava za prihvatanje, upravljanje i pristup starim hrvatskim novinama digitaliziranim u Knjižnici. Kao mjesto pristupa digitaliziranim novinama, uspostavljen je Portal starih hrvatskih novina koji sadrži i bazu podataka s bibliografskim podacima starih hrvatskih novina Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (trenutačni obuhvat 19. stoljeće).“

cjelovitih književnoumjetničkih tekstova. Upravo zbog odabira građe i jedinica koje ova bibliografija popisuje, može ju se nazvati i *specijalnom* – popisuje radove, u kontekstu odabira građe, iz posebnog izvora s posebnim kriterijima i to one književnoumjetničke tekstove iz tiskanog, informativnog medija. Osim što je specijalna, ova je bibliografija i *mjesna* (popisuje građu s jednog prostora, prostora stare Virovitice), *retrospektivna* (popisuje građu koja je ranije objavljena, odnosno koja je objavljena u određenom vremenskom razdoblju), *popisna* (sastavljena je isključivo od popisa, bez opisa, anotacija ili dopuna) i *primarna* (za izradu bibliografije korišteni su izvorni, iako digitalizirani, brojevi *Virovitičana*).¹⁰⁸

Bibliografske su jedinice poredane abecednim redom, bilo prema autoru ili prema naslovu djela. Ako je uz djelo naveden bilo koji podatak o odgovornosti u bilo kojem obliku, on je iskorišten za izgradnju autorske odrednice i to u obliku u kojem je zatečen osim u slučajevima kada je književna ili povijesna znanost potvrdila identitet autora koji piše, npr. pod pseudonimom. Takav je slučaj npr. s autorstvom *kronika* – o autorstvu i autoru kronika potpisivanih pseudonimom Pegaz, Ja i Pegaz, Pegazić i slično, ne treba dvojititi. Vinko Brešić u knjizi *Slavonska književnost i novi regionalizam* u poglavlju „Virovitički Šenoa: Ivan Dobravec Plevnik (1873-1959)” potvrđuje ono što se iz korpusa objavljenih tekstova gotovo nameće:

„Naročito u početku najčešći literarni prilozi bili su iz pera samoga Plevnika. Svoje književne priloge (pjesme, članke, crtice, feljtone, igrokaze, osvрте, kronike i memoarske zapise) objavljivao je pod pseudonimom Ivan Starić i Pegaz. Tako već prvi broj *Virovitičana* donosi crticu iz dnevnika - U zločestom društvu, a svaki sljedeći broj donosio je barem po jedan Plevnikov literarni tekst.” (Brešić, 2004c, str. 211)

Isto će, u radu *Književna baština u Gradskome muzeju Virovitica*, potvrditi i Dubravka Sabolić: „U svojim novinama u nastavcima također objavljuje priče pod pseudonimom Ivan Starić, a virovitičku kroniku vodi pod pseudonimom Pegaz.” (Sabolić, 2006, str. 241)

---

¹⁰⁸ Više o vrstama, značajkama i povijesnom razvoju izrade bibliografija vidjeti u mrežnom izdanju Hrvatske enciklopedije: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=7459> Datum pristupa: 10. veljače 2020. Osim osnovnih informacija o bibliografiji i vrstama bibliografija u Hrvatskoj enciklopediji, više informacija se može potražiti u knjigama i člancima - Pehar, F. (2008) „Od statističke bibliografije do bibliometrije : povijest razvoja kvantitativnog pristupa istraživanju pisane riječi“, *Libellarium*, 3(2010), str. 1-28.; Sečić, D. (2006) *Informacijska služba u knjižnici*. Lokve: Benja.; Tadić, K., M. (1994) „Kritika u doba hrvatske moderne“, u *Aparac-Jelušić, T. (ur.) Izazovi pisane baštine : zbornik radova u povodu 75. obljetnice života Aleksandra Stipčevića*. Osijek: Filozofski fakultet, str. 163-171.; Horvat, A. (2000) „Nacionalna tekuća bibliografija u službi Univerzalne bibliografske kontrole“, *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 43(2000), str. *Libellarium*, 3(2010), str. 1-7.

Za izradu autorske odrednice poslužili su sljedeći podatci: ime i prezime autora (npr. zapis 931.), samo ime autora (475.), inicijali (805.), jedan inicijal (52.) ili nerazriješen pseudonim (846.). Svi podatci o odgovornosti navedeni su u obliku u kojemu su pronađeni, osim onih kod kojih postoji potpuni podatak, dakle i ime i prezime pa su u autorskoj odrednici navedeni u inverziji, npr. zapisi 32., 500. i 668.

U slučaju kada podatci o bilo kakvoj autorskoj odgovornosti nisu navedeni, prema pravilima struke¹⁰⁹, odrednicu čine prve tri riječi naslova djela, odnosno dvije ili jedna ako je slučaj da je djelo nazvano jednom ili dvama riječima.

Nakon prvoga elementa bibliografske jedinice koji je najčešće naslov, u uglatim je zagradama dodan i podatak o književnoj vrsti. Kako bibliografija popisuje upravo književne tekstove, autor je smatrao da je poželjno nakon naslova, a prije podnaslova ako postoji, dodati i podatak o književnoj vrsti što će budućim istraživačima i proučavateljima tekstova uvelike olakšati posao. Poslije podatka o književnoj vrsti unutar podataka o naslovu, slijedi, ako postoji, podnaslov te iza njega, nakon oznake za podatke o autorstvu, podatci o autoru ako je poznat, odnosno važni i vrijedni podatci o prevoditelju. Upravo podatci o prevoditelju u ovom slučaju igraju značajnu ulogu jer se filtriranjem tih podataka može doći do zaključka o broju prijevodnih tekstova u korpusu književnoumjetničkih tekstova objavljenih u *Virovitičanu*.

Podacima o mediju, tiskanim novinama *Virovitičan*, dodani su podnaslovi¹¹⁰ te podatak o odgovornosti koji se odnosi na urednika, Ivana Dobravca-Plevnika, a osim toga i standardnih podataka o godištu i broju te stranicama, svakom je zapisu dodan i datum izdavanja broja novina s godinom.

Krajnji rezultat izrade bibliografije može se sažeti u nekoliko informacija o književnoumjetničkim vrstama tekstova objavljenih u *Virovitičanu*, autorima i prijevodima te prevoditeljima. Potrebno je naglasiti kako se u evidentiranju bibliografskih jedinica treba postupiti oprezno, naime, svaka je bibliografska jedinica temeljena na onom književnoumjetničkom tekstu koji je objavljen u jednom broju novina. Broj od 951 fragmenta književnoumjetničkog teksta se ne odnosi tako, kao što je na početku ovoga rada navedeno, na broj tekstova, nego samo na broj tekstualnih dijelova. Za ilustraciju rečenoga uzet ćemo

---

¹⁰⁹ Odrednice su izrađene prema Pravilniku Eve Verona za izradu abecednih kataloga: Verona, E. (1970). Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga: Dio 1: Odrednice i redalice. Zagreb: Društvo bibliotekara Hrvatske.

¹¹⁰ *Virovitičan* je u ovom razdoblju koje obuhvaća bibliografija čak sedam puta mijenjao svoj podnaslov. Tako se od 16. rujna 1899. do 19. travnja 1925. godine kao podnaslovi mogu pronaći: Glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život; Glasilo za politiku, javni i društveni život; List za politiku, javni i društveni život; List za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski; List za politiku, javni i društveni život; Pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život i Pokrajinsko glasilo stranke prava.

pripovijest koja je objavljivana u nastavcima. Dakle, iako se radi o jednom književnoumjetničkom djelu, ono je u *Virovitičanu* izlazilo u devet brojeva. Zbog bibliografskih podataka (prije svega broj novina i broj stranica), moramo djelo istaknuti kao devet zasebnih bibliografskih jedinica.¹¹¹

Kada govorimo o književnoumjetničkim vrstama, one se vrlo lako mogu navesti abecednim redom, s brojem bibliografskih jedinica koje su im pridružene. U *Virovitičanu* prema popisanim fragmentima možemo, dakle, pronaći: aforizme (8)¹¹², basnu (2), biografski zapis (7), crticu (213), dnevnički zapis (31), dijalog (4), dramu (39), epsku pjesmu (2), feljton (17), historijsku raspravu (2), humoresku (4), igrokaz (1), kolumnu (241)¹¹³, legendu (1), lirsku pjesmu (106), lirsku prozu (1), pismo (1), pjesmu u prozi (1), pregled (1)¹¹⁴, priču (12), pripovijest (209), putopis (31), šalu (14), zahvalnicu/prigodnicu (2), zanimljivost (1).

Zbog pseudonimizacije imena i prezimena, pravi identitet autora ponekad je vrlo teško utvrditi. Fragmenta uz koje uopće nisu navedeni bilo kakvi podatci o autorstvu, gdje je pseudonimizacija provedena do kraja ima 162 – neki primjeri se nalaze pod zapisima 706., 751. i 752. te 811. i 812. Osim takvih slučajeva, u *Virovitičanu* nailazimo i na književnoumjetnička djela uz koje stoji samo inicijal ili pseudonim. Takvih je fragmenata 93, dok je većina fragmenata potpisana, njih 697. Iako kod ove zadnje kategorije nemamo uvijek potpuni podatak o autorstvu – ponekad je za autorovo ime samo naveden inicijal, ipak se može tvrditi da određeni podatak o autorstvu i odgovornosti postoji.

Podatak o prijevodu može se pronaći u čak 125 bibliografskih zapisa. Ponekad nije eksplicitno navedeno da se radi o prijevodu (npr. zapisi 57., 501. ili 627.), dok kod nekih fragmenata postoji konkretna napomena da se radi o prijevodu ili da je tekst preveden s nekog jezika (npr. zapisi 118., 669., 707.). Podatci o odgovornosti vezani uz prevoditelje pojavljuju se u 99 fragmenata, s time da je uz njih 11 naveden samo inicijal X¹¹⁵, dok kod ostalih 88 postoji konkretan podatak o prevoditelju teksta – npr. zapisi 51., 118. i 924.

---

¹¹¹ U bibliografiji se te jedinice nalaze od broja 599. do 607.

¹¹² Broj se odnosi se broj fragmenata književnoumjetničkih tekstova, a time i na broj bibliografskih zapisa. Stvarni broj književnoumjetnički cjelovitih djela je prema istraživanju 698.

¹¹³ Problem Plevnikove kronike je njezina binarnost – s jedne je strane čvrsto vezana uz medij u kojemu se pojavljuje – novinski rod omeđen pravilima struke, dok je s druge strane hibridna vrsta koju Plevnik oblikuje korištenjem umjetničkoga jezika i elemenata književnih vrsta. Tako oblikovana kolumna, sa standardiziranim novinskim normama, a opet visoko umjetnički i književno dotjerana, obilježena binarnošću i hibridnošću postaje zanimljiv predmet proučavanja.

¹¹⁴ Radi se o zapisu broj 866. (ŠALIĆ, Vilko Božanstvena komedija - Pakao [pregled] : piše o. Vilko Šalić, vjeroučitelj / Vilko Šalić. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 23 (7. 6. 1908.), str. 1-2.). Kako se ne radi o konkretnom književnoumjetničkom tekstu, već o pregledu *Božanstvene komedije*, tekst je ipak uvršten u korpus književnoumjetničkih tekstova jer ipak zadržava određene književnoumjetničke kvalitete, no ne i originalnost.

¹¹⁵ Radi se o bibliografskim zapisima od 599. do 607. te zapisima 929. i 930.

Izradom bibliografije načinili smo, dakle, istraživački alat za daljnja proučavanja tema iz polja književnosti u sačuvanim brojevima *Virovitičana*, a sa svim potrebnim podacima za lakšu prohodnost kroz korpus objavljenih književnoumjetničkih tekstova. Cilj je postignut jer je baza s 951 zapisom dobar temelj za buduća znanstvena istraživanja, a osim toga je i zanimljiv pregled jednog posebnog dijela starih virovitičkih novina koje su čitatelju nudile književne tekstove za zabavu, a time i neizravno oblikovale njihov čitateljski ukus i interes za književnost.

12. ANALIZA KNJIŽEVNOUMJETNIČKIH TEKSTOVA U ODNOSU NA IZVANKNJIŽEVNOTEORIJSKI KLASIFIKACIJSKI KRITERIJ

12.1. Pjesnički tekstovi objavljeni u *Virovitičanu* od 1899. do 1925. godine – izvanknjiževnoteorijski klasifikacijski kriteriji

Kako je spomenuto u uvodnom dijelu rada, u *Virovitičanu* je objavljen čitav niz književnih zapisa, različitih književnih vrsta. Kada govorimo o poeziji u *Virovitičanu*, među objavljenim tekstovima nailazimo na dvije epske pjesme, jedan tekst koji možemo opisati kao lirsku prozu, jednu pjesmu u prozi te čak 106 lirskih pjesama.

12.1.1. Podatci o autorstvu – ime i prezime autora ili inicijali

Zanimljivo je primijetiti kako je poezija većinom autorska, točnije, uz pjesništvo ćemo najčešće imati točan podatak o pjesniku ili će tek ime biti zamijenjeno inicijalom. Takvih je lirskih pjesama 66 i kod njih prijepora o autorstvu nikako ne bi trebalo biti jer je autor uredno naveden, bilo ispod naslova pjesme, na njezinu kraju, a ponekad i u podnaslovu. Strani su, prevedeni autori, najčešće navedeni punim osobnim podacima, dok je ime kod domaćih, najčešće lokalnih autora, ponekad samo navedeno inicijalom.

Od stranih se autora tako mogu izdvojiti Heinrich Heine, Castelli, G. Ephrein Lessing, M. J. Ljermontov, August von Platen, Hansa Rait, Ludwig Uhland, a od domaćih Ivan Bedek-Radosavljev, Fran Galović, Jelka Jager, Martin D. Kantoci, Roko Klaić, Mato Lukačević, Vilko Šalić, Vendelin pl. Tucić, Dragan Velković i Stjepan Vuksan.

Autorski su podatci jasno navedeni kod sljedećih pjesničkih tekstova:

1. *Andjeo [lirska pjesma]* : Sjeverni poljupci : ruski od M. J. Lermontova / M. J. Ljermontov. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
2. *Baltazar [lirska pjesma]* : Sjeverni poljupci : njemački od Heinricha Heine-a / Heinrich Heine. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
3. *Bez naslova [lirska pjesma]* / S. Beklić. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 18 (15. 7. 1900.), str. 1.
4. *Bilo nekad... [lirska pjesma]* / Ivan Klemenčić. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 11 (20. 5. 1900.), str. 1.
5. *Bogovi Grčke [poezija]* : Sjeverno more : ciklus drugi; preveo Fran Galović / Heinrich Heine. U: *Virovitičan* : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 37 (22. 10. 1907.), str. 1-2.
6. *Boj kod Skadra [lirska pjesma]* / Roko Klaić. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 7.

7. *Čedu svom [lirska pjesma]* / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 8 (28. 2. 1904.), str. 1.
8. *Da sam [lirska pjesma]* / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.
9. *Dal' se sjećaš...? [lirska pjesma]* / Ivan Klemenčić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 4 (11. 2. 1900.), str. 1.
10. *Duh Hrvata na ruševinama grada Zrinjskih i Frankopana [epska pjesma]* / Sane Kurjaković. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 17 (26. 4. 1908.), str. 1.
11. *Duh Hrvata na ruševinama grada Zrinjskih i Frankopana [epska pjesma]* / Stjepan Vuksan. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str.
12. *Dva pluga [lirska pjesma]* : Sjeverni poljupci : njemački od Castelli-a / Castelli. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
13. *Grob [lirska pjesma]* : spjevao Ivan Bedek-Radosavljev / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 4 (1. 11. 1899.), str. 1.
14. *Harmozan [lirska pjesma]* : njemački od Augusta von Platena / August von Platen. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 2.
15. *Hrvatska vila [lirska pjesma]* : U proslavu "tridesetgodišnjice" Rodoljuba u Virovitici 3. rujna 1911 spjev. Katarina ud. P. / Katarina P.. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 30 (10. 9. 1911.), str. 2.
16. *Iz banskih dvorova [lirska pjesma]* / Hansa. Persijanac Rait. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 27 (4. 8. 1907.), str. 7.
17. *Još više!.. [lirska pjesma]* / Dragan Veljković. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 9.
18. *Kažnjen ponos [lirska pjesma]* / Ivan Klemenčić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 14 (10. 6. 1900.), str. 1.
19. *Kažnjen ponos [lirska pjesma]* / J. Klemenčić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 5.
20. *Kraj česme [lirska pjesma]* / Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 4.
21. *Kraj kama lednog [lirska pjesma]* / Martin D. Kantoci. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 8.
22. *Lanci [lirska pjesma]* : njemački od Ludwiga Uhlanda / Ludwig Uhland. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 47 (18. 12. 1904.), str. 1.
23. *Lirski ntermezzo [lirska pjesma]* : njemački spjevao Heinrich Heine / Heinrich Heine. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 2 (15. 1. 1905.), str. 1.
24. *Majci i sestri [lirska pjesma]* : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 5 (25. 1. 1903.), str. 1.
25. *Moj ideal [lirska pjesma]* / Ivan Klemenčić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 6 (3. 12. 1899.), str. 1.
26. *Moje sanje [lirska pjesma]* / Martin D. Kantoci. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 8.

27. *Molitva [lirska pjesma]* : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.
28. *Nada i bojazan [lirska pjesma]* / Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 7.
29. *Najmilije [lirska pjesma]* / Sane Kurjaković. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 12 (12. 4. 1914.), str. 5.
30. *Naša sudba [lirska pjesma]* / Ivan Klemenčić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 4 (11. 2. 1900.), str. 1.
31. *Našem narodnom zastupniku Ivanu Nep. Jermešiću [lirska pjesma]* : spjevao Mato Lukačević ratar u Lozanu / Mato Lukačević. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 7 (23. 2. 1908.), str. 2.
32. *Nebo i zvijezde [lirska pjesma]* : Sjeverni poljupci : ruski od M. J. Lermontova / M. J. Ljermontov. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
33. *Novome zvonu [lirska pjesma]* : spjevao: Sane Kurjaković / Sane Kurjaković. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3.
34. *Njoj! [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 35 (23. 8. 1903.), str. 1.
35. *Njoj! [lirska pjesma]* : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 7.
36. *O Ti koji pojmiš boli [lirska pjesma]* / Bogumil Š.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 7 (4. 3. 1906.), str. 2.
37. *Odgovor pijanog pjesnika [lirska pjesma]* : spjevao Goithoid Ephrein Lessing. Preveo R. Klaić / G. E. Lessing. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 7.
38. *Pitanje [lirska pjesma]* / Ivan Klemenčić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 4 (11. 2. 1900.), str. 1.
39. *Pjesma o vlazi [lirska pjesma]* / Vilko o. Šalić. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 18 (21. 5. 1911.), str. 3.
40. *Pjesma pastira [lirska pjesma]* : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 6.
41. *Pokojnom bratu Josipu [lirska pjesma]* / brat Josip. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 11 (20. 3. 1904.), str. 1.
42. *Povratak iz svieta [lirska pjesma]* / Sane Kurjaković. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 3.
43. *Pozdrav Virovitiči! [lirska pjesma]* / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3.
44. *Pred spomenikom Ante Starčevića [lirska pjesma]* / Fran Galović. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 28 (11. 8. 1907.), str. 1-2.
45. *Prognanik [lirska pjesma]* / Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 13 (14. 4. 1906.), str. 3.
46. *Prolog [lirska pjesma]* : spjevao V. pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 3.

47. *Putnik [lirska pjesma]* : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 55 (25. 12. 1924.), str. 2.
48. *Rodnim zvonovima [lirska pjesma]* : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 5.
49. *Samostanac [lirska pjesma]* / Martin D. Kantoci. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 7-8.
50. *San Paolo [lirska pjesma]* / Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 3.
51. *Sirotan [lirska pjesma]* / Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 6.
52. *Starčevićeva himna [lirska pjesma]* : ispjevao dr. August Harambašić / August Harambašić. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 12 (17. 3. 1912.), str. 2-3.
53. *Svečaru [lirska pjesma]* : pedesetgodišnjici njegove prakse. Prikazuje, odani unuk Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 5 (25. 1. 1903.), str. 1.
54. *Tajna žena [lirska pjesma]* : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 57 (25. 12. 1923.), str. 3.
55. *Tebi [lirska pjesma]* / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 9 (6. 3. 1904.), str. 1.
56. *Ti si htjela... [lirska pjesma]* / Ivan Klemenčić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 7 (1. 4. 1900.), str. 2.
57. *Tvoje cvieće [lirska pjesma]* / Ivan Klemenčić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 11 (20. 5. 1900.), str. 1.
58. *U daljini [lirska pjesma]* / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 3.
59. *U očaju [pjesma u prozi]* / Jelka Jager. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 17 (16. 4. 1922.), str. 1-2.
60. *U spomenar [lirska pjesma]* / Ivan Klemenčić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 17 (8. 7. 1900.), str. 2.
61. *U tudjini [lirska pjesma]* / J. D.. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 33 (29. 8. 1908.), str. 2.
62. *U tudjini [lirska pjesma]* : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 7.
63. *Utjeha [lirska pjesma]* : po Jorgovaniću pjevao Milan V. / Milan V. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 6.
64. *Virovitičanu! [lirska pjesma]* / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 38 (4. 9. 1924.), str. 1.
65. *Zavičaju [lirska pjesma]* / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 11 (24. 3. 1901.), str. 1.
66. *Zora [lirska pjesma]* : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5.

12.1.2. Podatci o autorstvu – pseudonim

Osim jasnih podataka o imenu i prezimenu autora u *Virovitičanu* postoji i čitav niz književnih uradaka bez autorskih podataka, ali s pseudonimom. Sam je Ivan Dobravec-Plevnik, kao što je već ranije spomenuto, pisao pod pseudonimom. Takvih je pjesama 28, a najčešći je njegov pseudonim Ivan Starić – pseudonim koji su u svojim radovima spominjali i Vinko Brešić i Dubravka Sabolić, a uz kojega se javljaju i pseudonimi Argus, Pegaz, Sphynks, Calisantus, brat Josip i Pokojni Pegaz.

Takvi se pseudonimizirani podatci o imenu i prezimenu nalaze uz sljedeće pjesme:

1. *1848. - 1914. [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 38 (18. 8. 1914.), str. 2.
2. *Crnoj duši [lirska pjesma]* / Argus. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 31 (26. 7. 1903.), str. 1.
3. *Čemu pišem [lirska pjesma]* / Argus. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 32 (2. 8. 1903.), str. 1.
4. *Emici [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 6 (3. 12. 1899.), str. 1.
5. *Ivici [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
6. *Još uvijek Te volim [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 13 (29. 3. 1908.), str. 2.
7. *K imendanu [lirska pjesma]* : veleč. gosp. Ivanu Nep. Jemeršiću spjevao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 17 (14. 5. 1911.), str. 1.
8. *K imendanu gospojice Julke K. [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1.
9. *Kajanje [lirska pjesma]* / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 16 (8. 5. 1911.), str. 3.
10. *Mojim klevetnikom [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 21 (17. 5. 1903.), str. 5.
11. *Mojoj šogorici [lirska pjesma]* : k vjenčanju dne 21. veljače 1903 / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 9 (22. 2. 1903.), str. 1.
12. *Mome idealu [lirska pjesma]* : u spomen Gabriele L. / Graničar. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 13 (3. 6. 1900.), str. 1.
13. *Nekoć i sad [lirska pjesma]* / Dragan. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 7 (11. 3. 1914.), str. 5.
14. *Pokojnom bratu Josipu [lirska pjesma]* / brat Josip. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 11 (20. 3. 1904.), str. 1.
15. *Prijatelju B...u! [lirska pjesma]* / Calisantus. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.

16. *Rodoljub i Sloga* [lirska pjesma] / Rodoljubni Slogaš. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 5 (11. 2. 1906.), str. 1-2.
17. *Salamun* [lirska pjesma] / Vuk Vuk. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 17 (11. 4. 1925.), str. 3.
18. *Sestrici Julki* [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 23 (31. 5. 1903.), str. 3.
19. *Spevec ide...* [lirska pjesma] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 15 (30. 4. 1911.), str. 2.
20. *Što nam treba?* [lirska pjesma]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 9 (6. 5. 1900.), str. 3.
21. *Štreber* [lirska pjesma] / Argus. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 5.
22. *U spomen* [lirska pjesma] : godišnjici smrti mog tasta dne 10 ožujka 1903 / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 11 (15. 3. 1903.), str. 1.
23. *U spomen gospojici Emici H.* [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1.
24. *Uz kiticu cvieća gospojici Mariji V.* [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1.
25. *Uzrujan sam* [lirska pjesma] / Calisantis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.
26. *Volio bih* [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 1.
27. *Votum separatum...* [lirska pjesma] / Sphynks. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 8 (11. 2. 1923.), str. 3.
28. *Znanje je najvrijednije* [lirska pjesma] : spjevao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3.

12.1.3 Podatci o autorstvu – nema navedenih podataka

Uz čak 16 pjesničkih tekstova nisu navedeni podatci o autoru – ni ime ni prezime niti pseudonim. To su sljedeće pjesme:

1. *Da je meni* [lirska pjesma]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 7 (4. 3. 1906.), str. 1.
2. *Dal se sječaš...?* [lirska pjesma]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 6.
3. *Gdje su dani* [lirska pjesma]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 7 (4. 3. 1906.), str. 1.
4. *HRT se je uspisao* [lirska pjesma]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 14 (23. 4. 1911.), str. 3.
5. *Mrcinište* [lirska pjesma/kolumna]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 53 (25. 11. 1923.), str. 3.
6. *Nezaboravnoj uspomeni prijatelja Milana Vuksana* [lirska proza] : umrog dne 20. studena 1899.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 7 (16. 12. 1899.), str. 1-2.

7. *Oda Pakračkom Dekretu [lirska pjesma]*. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 5 (27. 1. 1924.), str. 1-2.
8. *Originalan poziv [lirska pjesma]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 5 (11. 2. 1906.), str. 1.
9. *Osveta [lirska pjesma]* : preveo Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 3.
10. *Pegaz [lirska pjesma]*. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 7 (28. 2. 1911.), str. 2.
11. *Pjesma o ženama [lirska pjesma]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 6-7.
12. *Poklade nam evo odu [lirska pjesma]*. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 7 (28. 2. 1911.), str. 2.
13. *Sjeta [lirska pjesma]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 7 (4. 3. 1906.), str. 1.
14. *Što nam treba? [lirska pjesma]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 9 (6. 5. 1900.), str. 3.
15. *To si meni ti [lirska pjesma]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 4.
16. *Zašto? [lirska pjesma]*. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 5.

12.1.4. Tekstovi koji uz naslov imaju i podnaslov

Od 110 književnoumjetničkih, pjesničkih tekstova, svi imaju naslov, dok ih podnaslov imaju samo 34 teksta. Funkcija podnaslova najčešće je vezana uz napomenu o prijevodu ili autoru, ali i izvoru, a u nekoliko slučajeva se radi i o posveti. Tako će se primjerice pjesmu *Hrvatska vila* spjevati i objaviti „u proslavu 'tridesetgodišnjice' Rodoljuba u Virovitici 3. rujna 1911”, *Svečaru* se pjeva o „pedesetgodišnjici njegove prakse”, a *Mojoj šogorici* se pjeva u čast njezina vjenčanja „k vjenčanju dne 21. veljače 1903”.

Pjesme koje imaju i podnaslov navedene su u nastavku.

1. *Andjeo [lirska pjesma]* : Sjeverni poljupci : ruski od M. J. Lermontova / M. J. Ljermontov. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
2. *Baltazar [lirska pjesma]* : Sjeverni poljupci : njemački od Heinricha Heine-a / Heinrich Heine. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
3. *Bogovi Grčke [poezija]* : Sjeverno more : ciklus drugi; preveo Fran Galović / Heinrich Heine. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 37 (22. 10. 1907.), str. 1-2.
4. *Dva pluga [lirska pjesma]* : Sjeverni poljupci : njemački od Castelli-a / Castelli. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
5. *Grob [lirska pjesma]* : spjevao Ivan Bedek-Radosavljev / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 4 (1. 11. 1899.), str. 1.
6. *Harmozan [lirska pjesma]* : njemački od Augusta von Platena / August von Platen. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 2.

7. *Hrvatska vila [lirska pjesma]* : U proslavu "tridesetgodisnjice" Rodoljuba u Virovitici 3. rujna 1911 spjev. Katarina ud. P. / Katarina P.. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 30 (10. 9. 1911.), str. 2.
8. *K imendanu [lirska pjesma]* : veleč. gosp.Ivanu Nep. Jemeršiću spjevao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 17 (14. 5. 1911.), str. 1.
9. *Lanci [lirska pjesma]* : njemački od Ludwiga Uhlanda / Ludwig Uhland. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 47 (18. 12. 1904.), str. 1.
10. *Lirski ntermezzo [lirska pjesma]* : njemački spjevao Heinrich Heine / Heinrich Heine. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 2 (15. 1. 1905.), str. 1.
11. *Majci i sestri [lirska pjesma]* : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 5 (25. 1. 1903.), str. 1.
12. *Mojoj šogorici [lirska pjesma]* : k vjenčanju dne 21. veljače 1903 / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 9 (22. 2. 1903.), str. 1.
13. *Molitva [lirska pjesma]* : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.
14. *Mome idealu [lirska pjesma]* : u spomen Gabriele L. / Graničar. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 13 (3. 6. 1900.), str. 1.
15. *Našem narodnom zastupniku Ivanu Nep. Jermešiću [lirska pjesma]* : spjevao Mato Lukačević ratar u Lozanu / Mato Lukačević. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 7 (23. 2. 1908.), str. 2.
16. *Nebo i zvijezde [lirska pjesma]* : Sjeverni poljupci : ruski od M. J. Lermontova / M. J. Ljermontov. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
17. *Nezaboravnoj uspomeni prijatelja Milana Vuksana [lirska proza]* : umrog dne 20. studena 1899.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 7 (16. 12. 1899.), str. 1-2.
18. *Novome zvonu [lirska pjesma]* : spjevao Sane Kurjaković / Sane Kurjaković. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3.
19. *Njoj! [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 35 (23. 8. 1903.), str. 1.
20. *Odgovor pijanog pjesnika [lirska pjesma]* : spjevao Goithoid Ephrein Lessing. Preveo R. Klaić / G. E. Lessing. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 7.
21. *Osveta [lirska pjesma]* : preveo Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 3.
22. *Pjesma pastira [lirska pjesma]* : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 6.
23. *Prolog [lirska pjesma]* : spjevao V. pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 3.
24. *Proslov - 25-godisnjici čitaon. Društva "KASINO" [lirska pjesma]* : spjevao Miroslav Ostojić / Miroslav Ostojić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 5 (11. 11. 1899.), str. 1.
25. *Putnik [lirska pjesma]* : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 55 (25. 12. 1924.), str. 2.

26. *Rodnim zvonovima* [**lirska pjesma**] : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 5.
27. *Starčevićeva himna* [**lirska pjesma**] : ispjevao dr. August Harambašić / August Harambašić. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 12 (17. 3. 1912.), str. 2-3.
28. *Svečaru* [**lirska pjesma**] : pedesetgodišnjici njegove prakse. Prikazuje, odani unuk Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 5 (25. 1. 1903.), str. 1.
29. *Tajna žena* [**lirska pjesma**] : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 57 (25. 12. 1923.), str. 3.
30. *U spomen* [**lirska pjesma**] : godišnjici smrti mog tasta dne 10 ožujka 1903 / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 11 (15. 3. 1903.), str. 1.
31. *U tudjini* [**lirska pjesma**] : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 7.
32. *Utjeha* [**lirska pjesma**] : po Jorgovaniću pjevao Milan V. / Milan V. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 6.
33. *Znanje je najvrijednije* [**lirska pjesma**] : spjevao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3.
34. *Zora* [**lirska pjesma**] : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5.

12.1.5. Prijevodi s drugih jezika

Samo je desetak pjesama objavljenih u *Virovitičanu* prevedeno s nekog drugog jezika, autori su im poznati i tada vjerojatno veoma popularni. Plevnik tako u svojim novinama objavljuje pjesme Ljermontova, Heinea, Platena, Uhlanda i drugih.

1. *Andjeo* [**lirska pjesma**] : Sjeverni poljupci : ruski od M. J. Lermontova / M. J. Ljermontov. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
2. *Baltazar* [**lirska pjesma**] : Sjeverni poljupci : njemački od Heinricha Heine-a / Heinrich Heine. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
3. *Bogovi Grčke* [**poezija**] : Sjeverno more : ciklus drugi; preveo Fran Galović / Heinrich Heine. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 37 (22. 10. 1907.), str. 1-2.
4. *Dva pluga* [**lirska pjesma**] : Sjeverni poljupci : njemački od Castelli-a / Castelli. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
5. *Harmozan* [**lirska pjesma**] : njemački od Augusta von Platena / August von Platen. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 2.
6. *Lanci* [**lirska pjesma**] : njemački od Ludwiga Uhlanda / Ludwig Uhland. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 47 (18. 12. 1904.), str. 1.
7. *Lirski ntermezzo* [**lirska pjesma**] : njemački spjevao Heinrich Heine / Heinrich Heine. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 2 (15. 1. 1905.), str. 1.

8. *Nebo i zvijezde* [**lirska pjesma**] : Sjeverni poljupci : ruski od M. J. Lermontova / M. J. Ljermontov. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.
9. *Odgovor pijanog pjesnika* [**lirska pjesma**] : spjevao Goithoid Ephrein Lessing. Preveo R. Klaić / G. E. Lessing. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 7.
10. *Osveta* [**lirska pjesma**] : preveo Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 3.

12.1.6. Podatci o prevoditeljima – ime i prezime prevoditelja ili inicijali

Kao poseban podatak o odgovornosti, samo se pored tri pjesme pojavljuje podatak o prevoditelju – to su Fran Galović i Roko Klaić koji je preveo dvije pjesme.

1. *Bogovi Grčke* [**poezija**] : Sjeverno more : ciklus drugi; preveo Fran Galović / Heinrich Heine. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 37 (22. 10. 1907.), str. 1-2.
2. *Odgovor pijanog pjesnika* [**lirska pjesma**] : spjevao Goithoid Ephrein Lessing. Preveo R. Klaić / G. E. Lessing. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 7.
3. *Osveta* [**lirska pjesma**] : preveo Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 3.

12.1.7. Tekstovi iz Virovitičanova podlistka ili njegovih ostalih priloga

Virovitičan nije imao poseban podlistak koji bismo mogli nazvati stalnim ili čak povremenim dijelom novina. Podlistak, kao i posebni prilozi uz Božić ili Uskrs, čak i Duhove, nisu se javljali uvijek i o njima se ne može govoriti kao o stalnom ili tradicionalnom načinu izdavanja književnih tekstova uokvirenih jednom temom.

Dvadeset i dvije su pjesme tako objavljene zajedno s drugim tekstovima u obliku književnog priloga *Virovitičanu*.

1. *Boj kod Skadra* [**lirska pjesma**] / Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 7.
2. *Čedu svom* [**lirska pjesma**] / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 8 (28. 2. 1904.), str. 1.
3. *Da sam* [**lirska pjesma**] / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.
4. *Dal se sjećaš...?* [**lirska pjesma**]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 6.
5. *Molitva* [**lirska pjesma**] : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.
6. *Nada i bojazan* [**lirska pjesma**] / Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 7.

7. *Novome zvonu [lirska pjesma]* : spjevao: Sane Kurjaković / Sane Kurjaković. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3.
8. *Njoj! [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 35 (23. 8. 1903.), str. 1.
9. *Pjesma o ženama [lirska pjesma]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 6-7.
10. *Pokojnom bratu Josipu [lirska pjesma]* / brat Josip. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 11 (20. 3. 1904.), str. 1.
11. *Povratak iz svieta [lirska pjesma]* / Sane Kurjaković. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 3.
12. *Pozdrav Virovitiči! [lirska pjesma]* / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3.
13. *Prijatelju B...u! [lirska pjesma]* / Calisantus. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.
14. *Samostanac [lirska pjesma]* / Martin D. Kantoci. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 7-8.
15. *Sirotan [lirska pjesma]* / Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 6.
16. *Tajna žena [lirska pjesma]* : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 57 (25. 12. 1923.), str. 3.
17. *U tudjini [lirska pjesma]* : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 7.
18. *Utjeha [lirska pjesma]* : po Jorgovaniću pjevao Milan V. / Milan V. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 6.
19. *Uzrujan sam [lirska pjesma]* / Calisantus. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.
20. *Zasto? [lirska pjesma]*. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 5.
21. *Znanje je najvrijednije [lirska pjesma]* : spjevao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3.
22. *Zora [lirska pjesma]* : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5.

12.1.8. Tekstovi preuzeti iz drugih novina, časopisa ili knjiga

Pet je pjesama preuzeto iz drugih izvora. Uz pjesmu *Duh Hrvata na ruševinama grada Zrinjskih i Frankopana* navedeno je kako je iz „Hrvatske smotre”, dok je pjesma *Salamun* iz „Večeri”. Za tri se preostale pjesme navodi kako su preuzete iz „zbirke Ivana Starića”.

1. *Duh Hrvata na ruševinama grada Zrinjskih i Frankopana [epska pjesma]* / Sane Kurjaković. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 17 (26. 4. 1908.), str. 1.

2. *K imendanu gospojice Julke K. [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1.
3. *Salamun [lirska pjesma]* / Vuk Vuk. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 17 (11. 4. 1925.), str. 3.
4. *U spomen gospojici Emici H. [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1.
5. *Uz kiticu cvieća gospojici Mariji V. [lirska pjesma]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1.

12.2. Dramski tekstovi objavljeni u *Virovitičanu* od 1899. do 1925. godine – izvanknjiževnoteorijski klasifikacijski kriteriji

12.2.1. Podatci o autorstvu – ime i prezime autora ili inicijali

Dramski su tekstovi u *Virovitičanu* najslabije zastupljeni – svega su 44¹¹⁶ dramske minijature objavljene u razdoblju od 1899. do 1925. godine. Kod sedam tekstova postoje jasni podatci o autoru – autor je uredno naveden, bilo ispod naslova teksta, na njegovu kraju, a ponekad i u podnaslovu.

Od autora tako možemo izdvojiti Vendelina pl. Tucića, Mariju Sigmund, G. Ephreina Lessinga, I. E. Cerovskog, Josefa Kayetana Tyla te T. Pfeiffera.

Autorski su podatci jasno navedeni kod sljedećih dramskih tekstova:

1. *Eva* [**drama**] : od Vendelin pl. Tucića / Vendelin pl. Tucić. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 41 (20. 10. 1901.), str. 1-2.
2. *Ljubomornost* [**drama**] : dramatska štica u 1. činu. Napisala Marija Sigmund. Preveo Nikola Slatinski. / Marija Sigmud. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 25 (14. 7. 1907.), str. 1-2.
3. *Philotas* [**drama**] : žalobna igra u 1 činu - napisao G. E. Lessing / G. E. Lessing. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 38 (29. 9. 1901.), str. 1.
4. *Sitnice života* [**dijalog**] : kozerija u obliki čeretanja. Piše I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 32 (12. 5. 1921.), str. 1-2.
5. *Sitnice života* [**dijalog**] : kozerija u obliki čeretanja. Piše I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 33 (15. 5. 1921.), str. 1-2.
6. *Sitnice života* [**dijalog**] : kozerija u obliki čeretanja. Piše I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 34 (19. 5. 1921.), str. 1-2.
7. *Skitalica i starežar* [**drama**] : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 47 (18. 12. 1904.), str. 1-2.
8. *Skitalica i starežar* [**drama**] : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.
9. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 13 (14. 4. 1906.), str. 1-2.
10. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 14 (22. 4. 1906.), str. 1-2.
11. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U:

---

¹¹⁶ Treba napomenuti kako se nesrazmjer podataka u ovom dijelu teksta vezanih uz prozne i dramske tekstove javlja iz jednostavnog razloga što su u bibliografiji i ovdje prilikom klasificiranja korišteni podatci o fragmentima. Svaki književni frgment ima svoj zapis zbog drugačijih bibliografskih podataka pa će se jedan dramski ili jedan prozni tekst navesti onoliko puta koliko je objavljen u dijelovima, dok cjeloviti tekst brojimo kao jedan.

- Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 15 (30. 4. 1906.), str. 1., 3.
12. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 20 (15. 5. 1906.), str. 1-2.
  13. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 21 (20. 5. 1906.), str. 1-2.
  14. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 22 (30. 5. 1906.), str. 1-2.
  15. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 23 (3. 6. 1906.), str. 1-2.
  16. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 24 (11. 6. 1906.), str. 1.
  17. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 26 (24. 6. 1906.), str. 1-2.
  18. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 27 (1. 7. 1906.), str. 1.
  19. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 28 (8. 7. 1906.), str. 1.
  20. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 29 (15. 7. 1906.), str. 1.
  21. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 30 (22. 7. 1906.), str. 1-2.
  22. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 31 (29. 7. 1906.), str. 1-3.
  23. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 33 (19. 8. 1906.), str. 1-2.
  24. *Vojnički bjegunac [drama]* : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 24 (12. 6. 1904.), str. 1-2.
  25. *Vojnički bjegunac [drama]* : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 25 (19. 6. 1904.), str. 1-2.
  26. *Vojnički bjegunac [drama]* : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 26 (29. 6. 1904.), str. 1-2.

27. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 27 (10. 7. 1904.), str. 1-2.
28. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 28 (17. 7. 1904.), str. 1.
29. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 29 (31. 7. 1904.), str. 1-2.
30. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 31 (14. 8. 1904.), str. 1-2.
31. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 32 (20. 8. 1904.), str. 1-2.
32. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 33 (28. 8. 1904.), str. 1-2.
33. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 34 (11. 9. 1904.), str. 1-2.
34. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 35 (21. 9. 1904.), str. 1-2.

12.2.2. Podatci o autorstvu – pseudonim

Pseudonim uz objavljene tekstove najčešće koristi sam Plevnik, pa je i situacija vezana uz dramske tekstove vrlo jasna – sva četiri dramska teksta potpisana pseudonimom potpisana su pseudonimom Ivan Starić.

1. *Na Silvestrovu noć* [**igrokaz**] : igrokaz u jednom činu. Iznio Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 1 (1. 1. 1901.), str. 3.
2. *Nasamarenji mladoženja* [**drama**] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 41 (22. 10. 1905.), str. 1-2.
3. *Nasamarenji mladoženja* [**drama**] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 42 (29. 10. 1905.), str. 1-2.
4. *Nasamarenji mladoženja* [**drama**] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 46 (26. 11. 1905.), str. 1-2.
5. *Nasamarenji mladoženja* [**drama**] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 47 (3. 12. 1905.), str. 2-3.
6. *Prva noć u braku* [**drama**] : vesela igra u jednom činu / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 39 (23. 10. 1904.), str. 1-2.

7. *Prva noć u braku* [**drama**] : vesela igra u jednom činu / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 40 (30. 10. 1904.), str. 1-2.
8. *Tiskarska pogreška* [**Drama**] : vesela igra u tri čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 28 (12. 10. 1902.), str. 1-3.

12.2.3. Podatci o autorstvu – nema navedenih podataka

Samo dva dramska tekste nemaju nikakav podatak o odgovornosti – ni podatke autora, a ni pseudonim. To su tekstovi:

1. *Ljubav i proza* [**drama**] : dialog sa pjev.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 2 (20. 1. 1914.), str. 2-3.
2. *Razgovori* [**dijalozi**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 16 (18. 4. 1920.), str. 1.

12.2.4. Tekstovi koji uz naslov imaju i podnaslov

Trinaest književnoumjetničkih, dramskih tekstova ima podnaslov. Kako smo već istaknuli, funkcija podnaslova je najčešće vezana uz napomenu o prijevodu ili autoru, ali i izvoru. Osim toga, podnaslovi nam govore i o književnoj vrsti djela. Tako će se na primjer *Ljubav i proza* definirati kao „dialog s pjev.“, *Na Silvestrovu noć* kao „igrokaz u jednom činu“, *Nasamareni mladoženja* kao „igrokaz s pjevanjem u dva čina“, *Strakojnički gajdaš* kao „narodna bajka s pjevanjem u tri čina“, a uz to imamo i podatke o autorstvu i prijevodu, „Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu“, a *Vojnički bjegunac* će biti „drama u 4 čina“.

Dramski tekstovi koji imaju podnaslov navedeni su u nastavku.

1. *Eva* [**drama**] : od Vendelin pl. Tucića / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 41 (20. 10. 1901.), str. 1-2.
2. *Ljubav i proza* [**drama**] : dialog sa pjev.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 2 (20. 1. 1914.), str. 2-3.
3. *Ljubomornost* [**drama**] : dramatska škica u 1. činu. Napisala Marija Sigmund. Preveo Nikola Slatinski. / Marija Sigmud. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 25 (14. 7. 1907.), str. 1-2.
4. *Na Silvestrovu noć* [**igrokaz**] : igrokaz u jednom činu. Iznio Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 1 (1. 1. 1901.), str. 3.
5. *Nasamareni mladoženja* [**drama**] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 41 (22. 10. 1905.), str. 1-2.
6. *Nasamareni mladoženja* [**drama**] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih

- interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 42 (29. 10. 1905.), str. 1-2.
7. *Nasamarenji mladoženja* [**drama**] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 46 (26. 11. 1905.), str. 1-2.
  8. *Nasamarenji mladoženja* [**drama**] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 47 (3. 12. 1905.), str. 2-3.
  9. *Philotas* [**drama**] : žalobna igra u 1 činu - napisao G. E. Lessing / G. E. Lessing. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 38 (29. 9. 1901.), str. 1.
  10. *Prva noć u braku* [**drama**] : vesela igra u jednom činu / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 39 (23. 10. 1904.), str. 1-2.
  11. *Prva noć u braku* [**drama**] : vesela igra u jednom činu / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 40 (30. 10. 1904.), str. 1-2.
  12. *Sitnice života* [**dijalog**] : kozerija u obliki čeretanja. Piše I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 32 (12. 5. 1921.), str. 1-2.
  13. *Sitnice života* [**dijalog**] : kozerija u obliki čeretanja. Piše I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 33 (15. 5. 1921.), str. 1-2.
  14. *Sitnice života* [**dijalog**] : kozerija u obliki čeretanja. Piše I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 34 (19. 5. 1921.), str. 1-2.
  15. *Skitalica i starežar* [**drama**] : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 47 (18. 12. 1904.), str. 1-2.
  16. *Skitalica i starežar* [**drama**] : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.
  17. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 13 (14. 4. 1906.), str. 1-2.
  18. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 14 (22. 4. 1906.), str. 1-2.
  19. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 15 (30. 4. 1906.), str. 1., 3.
  20. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 20 (15. 5. 1906.), str. 1-2.
  21. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 21 (20. 5. 1906.), str. 1-2.
  22. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 22 (30. 5. 1906.), str. 1-2.
  23. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U:

- Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 23 (3. 6. 1906.), str. 1-2.
24. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 24 (11. 6. 1906.), str. 1.
  25. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 26 (24. 6. 1906.), str. 1-2.
  26. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 27 (1. 7. 1906.), str. 1.
  27. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 28 (8. 7. 1906.), str. 1.
  28. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 29 (15. 7. 1906.), str. 1.
  29. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 30 (22. 7. 1906.), str. 1-2.
  30. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 31 (29. 7. 1906.), str. 1-3.
  31. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 33 (19. 8. 1906.), str. 1-2.
  32. *Tiskarska pogreška [Drama]* : vesela igra u tri čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 28 (12. 10. 1902.), str. 1-3.
  33. *Vojnički bjegunac [drama]* : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 24 (12. 6. 1904.), str. 1-2.
  34. *Vojnički bjegunac [drama]* : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 25 (19. 6. 1904.), str. 1-2.
  35. *Vojnički bjegunac [drama]* : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 26 (29. 6. 1904.), str. 1-2.
  36. *Vojnički bjegunac [drama]* : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 27 (10. 7. 1904.), str. 1-2.
  37. *Vojnički bjegunac [drama]* : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 28 (17. 7. 1904.), str. 1.
  38. *Vojnički bjegunac [drama]* : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 29 (31. 7. 1904.), str. 1-2.
  39. *Vojnički bjegunac [drama]* : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 31 (14. 8. 1904.), str. 1-2.

40. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 32 (20. 8. 1904.), str. 1-2.
41. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 33 (28. 8. 1904.), str. 1-2.
42. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 34 (11. 9. 1904.), str. 1-2.
43. *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 35 (21. 9. 1904.), str. 1-2.

12.2.5. Prijevodi s drugih jezika

Prema dostupnim podatcima, četiri su dramska teksta prijevodi sa stranih jezika:

1. *Ljubomornost* [**drama**] : dramska štica u 1. činu. Napisala Marija Sigmund. Preveo Nikola Slatinski. / Marija Sigmud. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 25 (14. 7. 1907.), str. 1-2.
2. *Razgovori* [**dijalozi**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 16 (18. 4. 1920.), str. 1.
3. *Skitalica i starežar* [**drama**] : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 47 (18. 12. 1904.), str. 1-2.
4. *Skitalica i starežar* [**drama**] : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.
5. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 13 (14. 4. 1906.), str. 1-2.
6. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 14 (22. 4. 1906.), str. 1-2.
7. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 15 (30. 4. 1906.), str. 1., 3.
8. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 20 (15. 5. 1906.), str. 1-2.
9. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 21 (20. 5. 1906.), str. 1-2.
10. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 22 (30. 5. 1906.), str. 1-2.
11. *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 23 (3. 6. 1906.), str. 1-2.

12. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 24 (11. 6. 1906.), str. 1.
13. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 26 (24. 6. 1906.), str. 1-2.
14. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 27 (1. 7. 1906.), str. 1.
15. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 28 (8. 7. 1906.), str. 1.
16. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 29 (15. 7. 1906.), str. 1.
17. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 30 (22. 7. 1906.), str. 1-2.
18. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 31 (29. 7. 1906.), str. 1-3.
19. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 33 (19. 8. 1906.), str. 1-2.

12.2.6. Podatci o prevoditeljima – ime i prezime prevoditelja ili inicijali

Kao poseban podatak o odgovornosti, a kao i kod prethodnog kriterija, uz četiri se prijevoda pojavljuje podatak o prevoditeljima – to su Nikola Slatinski (najvjerojatnije se radi o pseudonimu), Drag Paulin¹¹⁷ i Roko Klaić.

1. *Ljubomornost [drama]* : dramatska škica u 1. činu. Napisala Marija Sigmund. Preveo Nikola Slatinski. / Marija Sigmund. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 25 (14. 7. 1907.), str. 1-2.
2. *Razgovori [dijalozi]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 16 (18. 4. 1920.), str. 1.
3. *Skitalica i starežar [drama]* : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 47 (18. 12. 1904.), str. 1-2.
4. *Skitalica i starežar [drama]* : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.
5. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U:

¹¹⁷ Sa sigurnošću ne možemo reći radi li se o pseudonimu ili imenu kojemu u skraćenom obliku (najvjerojatnije od Dragutin) nedostaje točka.

- Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 13 (14. 4. 1906.), str. 1-2.
6. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 14 (22. 4. 1906.), str. 1-2.
  7. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 15 (30. 4. 1906.), str. 1., 3.
  8. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 20 (15. 5. 1906.), str. 1-2.
  9. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 21 (20. 5. 1906.), str. 1-2.
  10. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 22 (30. 5. 1906.), str. 1-2.
  11. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 23 (3. 6. 1906.), str. 1-2.
  12. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 24 (11. 6. 1906.), str. 1.
  13. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 26 (24. 6. 1906.), str. 1-2.
  14. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 27 (1. 7. 1906.), str. 1.
  15. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 28 (8. 7. 1906.), str. 1.
  16. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 29 (15. 7. 1906.), str. 1.
  17. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 30 (22. 7. 1906.), str. 1-2.
  18. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 31 (29. 7. 1906.), str. 1-3.
  19. *Strakojnički gajdaš [drama]* : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 33 (19. 8. 1906.), str. 1-2.

12.2.7. Tekstovi iz Virovitičanova podlistka ili njegovih ostalih priloga

Dramskih tekstova u priložima *Virovitičanu* nema mnogo. Radi se o jednom tekstu, *Skitalica i starežar* koji je izdan u dva broja i to onim koj isu izdavani u božićno vrijeme – 18. i 25. prosinca 1904. godine.

1. *Skitalica i starežar* [**drama**] : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 47 (18. 12. 1904.), str. 1-2.
2. *Skitalica i starežar* [**drama**] : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.

12.2.8. Tekstovi preuzeti iz drugih novina, časopisa ili knjiga

Dramskih tekstova za razliku od proze (6) i poezije (5) koji su preuzeti iz drugih izvora nema. Točnije, ni uz jedna dramski tekst, u bilo kakvoj napomeni ili podnaslovu ne stoji da je preuzet iz kakvog drugog izvora.

12.3. Prozni tekstovi objavljeni u *Virovitičanu* od 1899. do 1925. godine – izvanknjiževnoteorijski klasifikacijski kriteriji

12.3.1. Podatci o autorstvu – ime i prezime autora ili inicijali

Prozni su tekstovi najzastupljeniji u *Virovitičanu* pa i podataka za interpretaciju i analizu ima najviše. Od 556 fragmenata¹¹⁸ na kraju preostaje 308 cjelovitih književnoumjetničkih tekstova. Najviše ih je s poznatim podatcima o autorstvu – njih čak 180, a autor je uredno naveden, bilo ispod naslova teksta, na njegovu kraju, a ponekad i u podnaslovu.

Od stranih autora mogu se izdvojiti O. Wilde, A. Čehov, A. Colfoor, C. Petra, H. Sienkiewicz, E. About, S. Čech, M. Drenigg, J. Osten, K. V. Reis., G. Toporezanka i J. Korzeniovski, a od domaćih, gotovo stalni Plevnikovi suradnici I. E. Cerovski, V. pl. Tucić, I. Zahar, I. Bedek-Radosavljev, D. Trstenjak, D. pl. Božić, V. Rakosi, V. Horvat i brojni drugi.

Autorski su podatci jasno navedeni kod sljedećih prozних tekstova:

1. *Aforizmi o ženama [aforizmi]* / Oscar Wilde. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 24 (13. 6. 1920.), str. 1.
2. *Afremova ljubav [pripovijest]* : napisao: Oton Alšerović / Oton Alšerović. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 3-4.
3. *Ako ćeš biti bogat ne pravdaj se [crtica]* / D. S. Penšić. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 33 (9. 8. 1903.), str. 1-2.
4. *Ave Marija! [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 8 (12. 2. 1922.), str. 1-2.
5. *Bez rada [crtica]* : preveo Josip Ber-s / Josip Ber-s. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 4.
6. *Bijela smrt [pripovijest]* / A. V. Mihičić. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 4 (16. 1. 1921.), str. 1-2.
7. *Bijela smrt [pripovijest]* / A. V. Mihičić. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 6 (23. 1. 1921.), str. 1-2.
8. *Bijela smrt [pripovijest]* / A. V. Mihičić. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 8 (30. 1. 1921.), str. 1-2.
9. *Bjegunica [crtica]* : napisao Marin Rajko / Marin Rajko. U: *Virovitičan* : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 36 (24. 8. 1924.), str. 1-2.
10. *Bjegunica [pripovijest]* : napisao Marin Rajko / Marin Rajko. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 48 (12. 11. 1922.), str. 1-2.

---

¹¹⁸ Nesrazmjer podataka je već spomenut – javlja se iz jednostavnog razloga što su u bibliografiji i u samoj klasifikaciji korišteni podatci o fragmentima. Svaki književni fragment ima svoj zapis zbog drugačijih bibliografskih podataka pa će se prozni tekstovi navesti onoliko puta koliko je objavljen u dijelovima, dok cjeloviti tekst brojimo kao jedan. Fragmenta je tako 556 bez Plevnikove kronike, a cjelovitih tekstova 308.

11. *Blagotvorno djelovanje dugova [feljton]* : poslanica prijateljima od Gejze Rekettye-a / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 3 (4. 2. 1900.), str. 1-2.
12. *Borba [crtica]* : izvorna crtica od Vendelin pl. Tucića / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 43 (3. 11. 1901.), str. 1-2.
13. *Božanstvena komedija - Pakao [pregled]* : piše o. Vilko Šalić, vjeroučitelj / Vilko Šalić. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 23 (7. 6. 1908.), str. 1-2.
14. *Branimir [pripovijest]* : pripovjedka iz zagrebačkoga života. Napisao dr. Ivan Zahar / Ivan dr. Zahar. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 57 (24. 9. 1914.), str. 2.
15. *Branimir [pripovijest]* : pripovjedka iz zagrebačkoga života. Napisao dr. Ivan Zahar / Ivan dr. Zahar. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 58 (27. 9. 1914.), str. 2.
16. *Buna duše [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 12 (11. 3. 1923.), str. 1-2.
17. *Ceminovi cvijeci [pripovijest]* : napisao Ivan Pavešić / Ivan Pavešić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 50 (26. 11. 1922.), str. 1-2.
18. *Cigani [crtica]* : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 6 (28. 1. 1923.), str. 1.
19. *Cvietislava [pripovijest]* : pripoviest / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 2 (13. 1. 1901.), str. 1.
20. *Cvietislava [pripovijest]* : pripoviest / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 3 (21. 1. 1901.), str. 1-2.
21. *Cvietislava [pripovijest]* : pripoviest / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 4 (2. 2. 1901.), str. 1.
22. *Čarug [crtica]* : napisao I. E. Cerovski. Satira / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 7 (10. 2. 1924.), str. 1-2.
23. *Čika Frane [pripovijest]* : pripovjest. Napisao Jadoslav / Jadoslav. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 35 (20. 11. 1900.), str. 1.
24. *Čika Frane [pripovijest]* : pripovjest. Napisao Jadoslav / Jadoslav. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 36 (12. 12. 1900.), str. 1.
25. *Dardanelska priča [priča]* : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 54 (2. 12. 1923.), str. 3-4.
26. *Djeca [crtica]* : napisao Janko Barle / Janko Barle. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 3 (11. 1. 1925.), str. 1-2.
27. *Dječakova tragedija [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 5 (29. 1. 1922.), str. 1-2.
28. *Do sunca mrtvih [pripovijest]* / Dragan Vir. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 62 (5. 12. 1920.), str. 2-3.
29. *Domaća odredba [pripovijest]* : crtica iz nedavnog života hrvatskog seljaka - napisao Ivan Bedek-Radosavljev / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 37 (16. 12. 1900.), str. 1-3.

30. *Dora* [**pripovijest**] : crtice iz svakdašnjeg života. Napisao Stjepan Širola / Stjepan Širola. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 17 (11. 4. 1925.), str. 1-2.
31. *Dvoje poklade* [**crtica**] : napisao Spiridion Petranović / Spiridion Petranović. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 7 (8. 2. 1925.), str. 1.
32. *Erža* [**pripovijest**] : slika iz života Šlovaka u Slavoniji / R. Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 36 (1. 10. 1904.), str. 1-2.
33. *Erža* [**pripovijest**] : slika iz života Šlovaka u Slavoniji / R. Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 37 (9. 10. 1904.), str. 1-2.
34. *Erža* [**pripovijest**] : slika iz života Šlovaka u Slavoniji / R. Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 38 (17. 10. 1904.), str. 1-2.
35. *Gospodin Dujo* [**pripovijest**] : napisao Davorin Trsenjak / Davorin Trstenjak. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 43 (30. 9. 1923.), str. 1-3.
36. *Halka* [**pripovijest**] : od M. Drenigg-a. Preveo Ljudevit Hoffer / M. Drenigg. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 6 (21. 3. 1906.), str. 1-2.
37. *I Erna se udala* [**pripovijest**] / E. R. M.. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 41 (17. 11. 1907.), str. 1-4.
38. *Iskrice Ante Starčevića* [**aforizmi**] / Ante Starčević. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 7 (24. 2. 1907.), str. 2.
39. *Ispovijed* [**crtica**] : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 23 (13. 5. 1923.), str. 1-2.
40. *Ivanova mladost i ljubav* [**pripovijest**] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 41 (14. 10. 1906.), str. 1-2.
41. *Ivanova mladost i ljubav* [**pripovijest**] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 42 (22. 10. 1906.), str. 1-2.
42. *Ivanova mladost i ljubav* [**pripovijest**] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 43 (28. 10. 1906.), str. 1-2.
43. *Ivanova mladost i ljubav* [**pripovijest**] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 44 (4. 11. 1906.), str. 1-2.
44. *Ivanova mladost i ljubav* [**pripovijest**] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 45 (11. 11. 1906.), str. 1-3.
45. *Ivica* [**pripovijest**] / Viktor Rakosi. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 8 (29. 2. 1920.), str. 1.
46. *Ivica* [**pripovijest**] / Viktor Rakosi. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 0 (22. 2. 1920.), str. 1-2.
47. *Ivica* [**pripovijest**] : napisao Rakosi Viktor / Viktor Rakosi. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 6 (15. 2. 1920.), str. 1-2.
48. *Iz "Proljetnih sanja"* [**crtica**] : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 19 (15. 4. 1923.), str. 1-2.
49. *Iz bračnih zapisaka* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 6.
50. *Iz bračnih zapisaka* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 24 (8. 6. 1924.), str. 1-2.

51. *Iz bračnih zapisaka [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 25 (15. 6. 1924.), str. 1-2.
52. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 6 (28. 1. 1923.), str. 1-2.
53. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 9 (18. 2. 1923.), str. 1-2.
54. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 1-2.
55. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : napisao o. Vladimir Horvat / Vlado [Vladimir Horvat]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 54 (2. 12. 1923.), str. 4.
56. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : originalni dopis "Virovitičanu". Piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 17 (8. 4. 1923.), str. 1-2.
57. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 3 (7. 1. 1923.), str. 1-2.
58. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 4 (14. 1. 1923.), str. 1-2.
59. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 12 (11. 3. 1923.), str. 2.
60. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 13 (18. 3. 1923.), str. 1-2.
61. *Izdajica [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 4 (18. 1. 1925.), str. 1-2.
62. *Izgubljena suza [crtica]* : napisao S. S-š. / S. S-š.. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 8 (17. 2. 1924.), str. 1-2.
63. *Izgubljeni raj [crtica]* : napisao Makso Brozinčević / Makso Brozinčević. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 47 (1. 11. 1924.), str. 2.
64. *Jedan izlet u prošlost [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 37 (31. 8. 1924.), str. 1-2.
65. *Jesen [crtica]* : snatrenje jednog jesenjeg sutona u vinogradu. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 44 (7. 10. 1923.), str. 1-4.
66. *Jorgovanka [crtica]* : napisala Julka Jager / Julka Jager. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 21 (29. 4. 1923.), str. 2-3.
67. *Jožica [pripovijest]* : sličica iz dječakog života / E. R. M.. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 8-9.
68. *Jutarnji zvuci [crtica]* : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 24 (20. 5. 1923.), str. 1-2.
69. *Kad je žena srećna [crtica]* : napisao V. Dorošević / V. Dorošević. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 19 (28. 9. 1919.), str. 1-2.
70. *Kad nema ekscelencije [crtica]* : intermezzo, da umiriš redaktora, koji te gnjavi za rukopis / K-ć. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 25 (9. 11. 1919.), str. 1-2.

71. *Kad prolazi mladost* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 16 (13. 4. 1924.), str. 1.
72. *Kajanje* [**certica**] : napisao Slavko Balog / Slavko Balog. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 2 (4. 1. 1925.), str. 1-2.
73. *Kako da se ljudima učini pravo?* [**pripovijest**] / Antun Čehov. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 12 (20. 2. 1921.), str. 1-2.
74. *Kako da se ljudima učini pravo?* [**pripovijest**] : crtina. Napisao Antun Čehov / Antun Čehov. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 11 (13. 2. 1921.), str. 1-2.
75. *Kako je u Braziliji* [**putopis**] : izvorni dopis. Piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 4 (21. 1. 1912.), str. 1-2.
76. *Kako laž raste* [**certica**] : napisao Ben Akiba Nušić / Ben Akiba Nušić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 16 (7. 9. 1919.), str. 1-2.
77. *Kako ruža vene* [**certica**] : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 15 (30. 4. 1911.), str. 1-2.
78. *Kartaš* [**pripovijest**] / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 25 (14. 4. 1921.), str. 1-2.
79. *Kartaš* [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 24 (10. 4. 1921.), str. 1-2.
80. *Kasno* [**pripovijest**] : češki napisao Jan Osten. Preveo R. Klaić / Jan Osten. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 24 (25. 6. 1905.), str. 1-2.
81. *Kasno* [**pripovijest**] : češki napisao Jan Osten. Preveo R. Klaić / Jan Osten. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 25 (2. 7. 1905.), str. 1-2.
82. *Kičenje* [**certica**] : napisala i čitala na akademiji kongregacije Anka Šolc / Anka Šolc. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 35 (22. 8. 1920.), str. 2.
83. *Kismet* [**pripovijest**] : crtica od Alberta Colfoor. Preveo Ljudevit Hoffer / Albert Colfoor. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 3 (20. 1. 1907.), str. 2.
84. *Kismet* [**pripovijest**] : crtica od Alberta Colfoor. Preveo Ljudevit Hoffer / Albert Colfoor. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 4 (2. 2. 1907.), str. 1-2.
85. *Kišobran* [**certica**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 3.
86. *Kosci* [**pripovijest**] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 1 (1. 1. 1904.), str. 1-2.
87. *Kosci* [**pripovijest**] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 3 (24. 1. 1904.), str. 1-2.
88. *Kosci* [**pripovijest**] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 4 (31. 1. 1904.), str. 1-2.
89. *Košarica sa cvijećem* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 46 (26. 10. 1924.), str. 1-2.
90. *Košarica sa cvijećem* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 47 (1. 11. 1924.), str. 1-2.

91. *Kradljivac* [**pripovijest**] / G. Lorković. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 46 (11. 12. 1904.), str. 1-2.
92. *Kraljica ljeta* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 32 (15. 7. 1923.), str. 1.
93. *Lazine gusle* [**crtica**] : napisala Julka Jager / Jelka Jager. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 22 (6. 5. 1923.), str. 1-2.
94. *Lažna demokracija* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 29 (13. 7. 1924.), str. 1.
95. *Lažna demokracija* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 30 (20. 7. 1924.), str. 1.
96. *Ledena ruža* [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 3 (13. 1. 1924.), str. 1-2.
97. *Ledena ruža* [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 4 (20. 1. 1924.), str. 1-2.
98. *Ludak* [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 13 (23. 3. 1924.), str. 1-2.
99. *Ludak* [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 14 (30. 3. 1924.), str. 1-2.
100. *Luta* [**pripovijest**] : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 9 (6. 3. 1904.), str. 1-2.
101. *Luta* [**pripovijest**] : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 10 (13. 3. 1904.), str. 1-2.
102. *Ljubav u ćelijama* [**crtica**] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 53 (14. 12. 1924.), str. 1-2.
103. *Magleni akordi* [**crtica**] : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 5 (21. 1. 1923.), str. 1-2.
104. *Mali tat* [**crtica**] : napisao Ferd. Hanusch. / Ferd. Hanusch.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 21 (29. 4. 1923.), str. 1-2.
105. *Mars i Vesna* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 16 (5. 4. 1925.), str. 1-2.
106. *Mate* [**crtica**] / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 18 (23. 4. 1922.), str. 1.
107. *Mate* [**crtica**] : odlomak jednog života. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 17 (16. 4. 1922.), str. 2-3.
108. *Mjesec za oblakom* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 31 (27. 7. 1924.), str. 1-2.
109. *Mladi umjetnik* [**pripovijest**] : piše Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 5-6.
110. *Mladi umjetnik* [**pripovijest**] : piše Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 1 (6. 1. 1907.), str. 1-2.

111. *Mladi umjetnik [pripovijest]* : piše Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 2 (13. 1. 1907.), str. 1-2.
112. *Moć pozorišne svjetlosti [crtica]* / M.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 30 (14. 12. 1919.), str. 1-2.
113. *Moja prva ljubav [crtica]* : napisao Srećko Gruber Marijanović / Srećko Gruber Marijanović. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 39 (11. 10. 1908.), str. 1-2.
114. *Moje selo [crtica]* : impresije jedne duše. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 64 (9. 10. 1921.), str. 1.
115. *Mrtva noć [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 47 (28. 10. 1923.), str. 1-2.
116. *Na groblju [crtica]* : napisala Jelka Jager / Jelka Jager. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 31 (23. 7. 1922.), str. 1.
117. *Na Lovrenčevo [pripovijest]* : crtica od Ivana B. Tugorodskoga (posvećena uspomeni Milana Vuksana na godišnjicu njege smrti, dne 20. studena 1900. / Ivan B. Tugorodski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 38 (25. 12. 1900.), str. 1.
118. *Na Lovrenčevo [pripovijest]* : crtica od Ivana B. Tugorodskoga / Ivan B. Tugorodski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 1 (1. 1. 1901.), str. 1-2.
119. *Na ljutu ranu - ljutu travu! [feljton]* / Stjepan H.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5-6.
120. *Na prozoru [crtica]* : napisao S. S-š. / S. S-š.. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 5 (27. 1. 1924.), str. 1.
121. *Na žalu [pripovijest]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 35 (20. 8. 1922.), str. 1-2.
122. *Na žalu [pripovijest]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 36 (27. 8. 1922.), str. 1-2.
123. *Nadjak baba [pripovijest]* / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 34 (16. 8. 1903.), str. 1-2.
124. *Nadjak baba [pripovijest]* : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 15 (8. 4. 1903.), str. 1-2.
125. *Nadjak baba [pripovijest]* : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 16 (12. 4. 1903.), str. 1-2.
126. *Nadjak baba [pripovijest]* : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 17 (19. 4. 1903.), str. 1.
127. *Nadjak baba [pripovijest]* : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 19 (3. 5. 1903.), str. 1-2.
128. *Nadjak baba [pripovijest]* : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 21 (17. 5. 1903.), str. 1-2.
129. *Nadjak baba [pripovijest]* : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 22 (24. 5. 1903.), str. 1-2.

130. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 23 (31. 5. 1903.), str. 4.
131. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 24 (7. 6. 1903.), str. 1.
132. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 26 (21. 6. 1903.), str. 1.
133. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 27 (28. 6. 1903.), str. 1.
134. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 28 (5. 7. 1903.), str. 1.
135. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 32 (2. 8. 1903.), str. 1-2.
136. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 35 (23. 8. 1903.), str. 3.
137. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 36 (30. 8. 1903.), str. 1-2.
138. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 37 (6. 9. 1903.), str. 1-2.
139. *Najveselija zгода moga života* [**crtica**] : napisao Rakosi Viktor / Viktor Rakosi. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 2 (11. 1. 1920.), str. 1-2.
140. *Narod rado zaboravlja* [**crtica**] : crtica po istini. Piše Mirko Petranić / Mirko Petranić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 45 (19. 10. 1924.), str. 1-2.
141. *Nekoć ko i danas* [**priča**] : davna priča o divljem čovjeku. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 22 (25. 5. 1924.), str. 1-2.
142. *Nekoć ko i danas* [**priča**] : davna priča o divljem čovjeku. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 23 (1. 6. 1924.), str. 1-2.
143. *Neshvaćeni sni* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 34 (29. 7. 1923.), str. 1-2.
144. *Nešto o ciganima* [**crtica**] : sabrao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 20 (22. 4. 1923.), str. 1-2.
145. *Nešto o plesu* [**crtica**] / Vilko o. Šalić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 5.
146. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 12 (31. 3. 1901.), str. 1-2.
147. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 13 (7. 4. 1901.), str. 1-2.
148. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 14 (14. 4. 1901.), str. 1.

149. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 15 (21. 4. 1901.), str. 1.
150. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 16 (28. 4. 1901.), str. 1.
151. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 17 (5. 5. 1901.), str. 1.
152. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 18 (12. 5. 1901.), str. 1.
153. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 22 (9. 6. 1901.), str. 1.
154. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 23 (16. 6. 1901.), str. 1-2.
155. *Nezaboravni prijatelj* [**crtica**] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 19 (15. 4. 1923.), str. 1.
156. *Noć na jezeru* [**crtica**] : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 1 (1. 1. 1923.), str. 1.
157. *Noćni mir* [**crtica**] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 31 (8. 7. 1923.), str. 1-2.
158. *O ljubavi* [**aforizmi**] / M.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3-4.
159. *O ljubavi* [**aforizmi**] : od Platona, Senece, Petöfija, Oorneilka, Rechebruna, Pongesa, Byrona, Rousseava, Sergijevića i drugih. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 12 (8. 4. 1906.), str. 2.
160. *Odlomak života* [**crtica**] : Iz "Mojih zapisaka." Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 68 (6. 11. 1921.), str. 1.
161. *Okrutni ljudi* [**pripovijest**] : crtica od Camillo Petra. Preveo Ljudevit Hoffer / Camillo Perta. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 5 (14. 2. 1907.), str. 1-2.
162. *Okrutni ljudi* [**pripovijest**] : crtica od Camillo Petra. Preveo Ljudevit Hoffer / Camillo Perta. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 6 (17. 2. 1907.), str. 1.
163. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 44 (23. 6. 1921.), str. 1-2.
164. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 45 (26. 6. 1921.), str. 1-2.
165. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 46 (3. 7. 1921.), str. 1-2.
166. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 47 (10. 7. 1921.), str. 1-2.
167. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 48 (17. 7. 1921.), str. 1-2.
168. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 49 (21. 7. 1921.), str. 1-2.

169. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 50 (24. 7. 1921.), str. 1.
170. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 51 (28. 7. 1921.), str. 1-2.
171. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 52 (31. 7. 1921.), str. 1.
172. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 53 (4. 8. 1921.), str. 1-2.
173. *Osveta* [**lirska pjesma**] : preveo Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 3.
174. *Otrovno tane* [**pripovijest**] : franceski napisao Edmond About. Preveo N. Toth / Edmond About. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 13 (29. 3. 1908.), str. 2-3.
175. *Otrovno tane* [**pripovijest**] : franceski napisao Edmond About. Preveo N. Toth / Edmond About. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 14 (5. 4. 1908.), str. 2-3.
176. *Pisma iz Brazilije južne* [**putopis/dnevnik**] : piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 22 (1. 7. 1911.), str. 1-3.
177. *Pisma iz Brazilije južne* [**putopis/dnevnik**] : piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 29 (26. 7. 1911.), str. 1-2.
178. *Pisma iz Brazilije južne* [**putopis/dnevnik**] : piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 27 (31. 7. 1911.), str. 1-2.
179. *Pismo iz Kine* [**pismo/putopis**] / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 56 (16. 12. 1923.), str. 1-2.
180. *Plave oči* [**crtica**] : sanja o davnoj priči. Napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 6 (3. 2. 1924.), str. 1-2.
181. *Plavo cvijeće* [**crtica**] / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 15 (25. 3. 1923.), str. 1-2.
182. *Pod samotnom brezom* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 6 (28. 1. 1923.), str. 1.
183. *Pod starom kruškom* [**pripovijest**] : napisao Johan Ward / Johan Ward. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 9 (6. 2. 1921.), str. 1-2.
184. *Pokajanje* [**pripovijest**] : slika iz narodnog života. Napisao I. T-i. / I. T-i.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 8 (3. 3. 1901.), str. 1.
185. *Pokajanje* [**pripovijest**] : slika iz narodnog života. Napisao I. T-i. / I. T-i.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 10 (17. 3. 1901.), str. 1.
186. *Pokajanje* [**pripovijest**] : slika iz narodnog života. Napisao I. T-i. / I. T-i.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 11 (24. 3. 1901.), str. 1.
187. *Pomorčeva zaručnica* [**pripovijest**] : franceski napisao Louis Collas. Preveo Nikola Toth / Louis Collas. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 1 (1. 1. 1908.), str. 1-2.

188. *Pomorčeva zaručnica* [**pripovijest**] : franceski napisao Louis Collas. Preveo Nikola Toth / Louis Collas. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 2 (12. 1. 1908.), str. 3-5.
189. *Poslie trideset godina* [**crtica**] : crtica od Gejze Rehettye-a / Gejza Rehettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 27 (16. 9. 1900.), str. 2-3.
190. *Poslijedni pametan čovjek* [**pripovijest**] : ruski napisao V. Dorošević / V. Dorošević. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 17 (13. 3. 1921.), str. 1-2.
191. *Posrednik* [**crtica**] : šaljivi prizor iz današnjega društva. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 19 (4. 5. 1924.), str. 1-2.
192. *Povijest jednog izgubljenog života* [**crtica**] : napisao S. S-š. / S. S-š.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 45 (14. 10. 1923.), str. 1-2.
193. *Povratak* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 8 (11. 2. 1923.), str. 1-2.
194. *Prava sreća* [**šala**] : napisao A. I. Carić / A. I. Carić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 1 (1. 1. 1925.), str. 1-2.
195. *Prerana ljubav* [**crtica**] : historijska crtica napisao M. Dragolić / M. Dragolić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 14 (24. 8. 1919.), str. 1-2.
196. *Prerana ljubav* [**crtica**] : historijska crtica napisao M. Dragolić / M. Dragolić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 15 (31. 8. 1919.), str. 1-2.
197. *Prnjkar David* [**pripovijest**] : crtice iz života od Gejze Rehettye-a / Gejza Rehettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 19 (22. 7. 1900.), str. 1.
198. *Prnjkar David* [**pripovijest**] : crtice iz života od Gejze Rehettye-a / Gejza Rehettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 20 (29. 7. 1900.), str. 2.
199. *Proljetna fantazija o ciglama* [**crtica**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 11 (25. 3. 1905.), str. 1-3.
200. *Prva smutnja u braku* [**crtica**] / S. Retter. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 74 (11. 12. 1921.), str. 1-2.
201. *Prva sreća* [**crtica**] : crtica. Napisao Ivan B. Tugorodski / Ivan B. Tugorodski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1-2.
202. *Putovanje u Ameriku* [**crtica**] / Jaroslav. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 15 (11. 4. 1920.), str. 1-2.
203. *Putovanje u Ameriku* [**crtica**] : pripovijeda Jaroslav / Jaroslav. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 14 (4. 4. 1920.), str. 1-2.
204. *Razočaranje* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 26 (3. 6. 1923.), str. 1-5.
205. *Razorena sreća* [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 34 (10. 8. 1924.), str. 1-2.
206. *Razorena sreća* [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 35 (17. 8. 1924.), str. 1-2.

207. *Riješena zagonetka [crtica]* / Ad. T.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 43 (5. 11. 1905.), str. 1-2.
208. *Rodoljubka [crtica]* : slovački napisao Kalinov. Pohrvatio Roko Klaić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5.
209. *Sa jesenske vježbe [pripovijest]* / Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 32 (15. 9. 1907.), str. 3-5.
210. *Samoubojstvo [pripovijest]* : napisao Guy de maupassant - Preveo N. Blasius / Guy de Maupassant. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 6 (17. 2. 1901.), str. 1.
211. *Samoubojstvo [pripovijest]* : Preveo N. Blasius / Guy de Maupassant. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 7 (24. 2. 1901.), str. 1-2.
212. *San [pripovijest]* : slika. Napisao Iv. B.-R. / Iv. B.-R.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 18 (2. 5. 1920.), str. 1-2.
213. *San [pripovijest]* : slika. Napisao Iv. B.-R. / Iv. B.-R.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 18 (2. 5. 1920.), str. 1-2.
214. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 4 (15. 6. 1919.), str. 1.
215. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 5 (22. 6. 1919.), str. 1.
216. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 6 (29. 6. 1919.), str. 1.
217. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 7 (6. 7. 1919.), str. 1.
218. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 8 (12. 7. 1919.), str. 1.
219. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 9 (20. 7. 1919.), str. 1.
220. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 10 (27. 7. 1919.), str. 1.
221. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 11 (3. 8. 1919.), str. 1.
222. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 12 (10. 8. 1919.), str. 1-2.
223. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 13 (17. 8. 1919.), str. 1-2.
224. *Sječanje [crtica]* : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 1 (1. 1. 1923.), str. 1.
225. *Sječanje [crtica]* : napisala V-ć / V-ć. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 3-4.
226. *Sličice sa dječjeg dana (Na Zrinjevcu) [crtica]* : može se liepo prenjeti i na neke naše / Julije F.. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 24 (14. 6. 1908.), str. 1-2.

227. *Smrt u Badnjoj noći [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 55 (25. 12. 1924.), str. 1-2.
228. *Spis 114. [crtica]* : napisao Alexis Bouvier / Alexis Bouvier. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 21 (12. 10. 1919.), str. 1-2.
229. *Sretan Uskrs! [crtica]* : napisao Dragutin Paulin / Dragutin Paulin. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3.
230. *Staklo [pripovijest]* : napisao Kurt Julije Wolff / Kurt Julije Wolff. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 30 (1. 5. 1921.), str. 1-2.
231. *Starci [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 50 (11. 11. 1923.), str. 1-2.
232. *Stari dani [crtica]* : napisao Bora Stanković / Bora Stanković. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 71 (27. 11. 1921.), str. 1-2.
233. *Stari savjetnik [pripovijest]* : vidi božićni prilog / Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 2 (22. 1. 1911.), str. 1-3.
234. *Stehlikov duh [pripovijest]* : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 18 (14. 5. 1905.), str. 1-2.
235. *Stehlikov duh [pripovijest]* : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 19 (21. 5. 1905.), str. 1.
236. *Strazza gospodina Biloga [pripovijest]* / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 13 (9. 4. 1905.), str. 1-2.
237. *Strazza gospodina Biloga [pripovijest]* / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 14 (16. 4. 1905.), str. 2-3.
238. *Strazza gospodina Biloga [pripovijest]* : češki napisao Vacslav Beneš-Šumavski. Preveo Roko Klaić / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 12 (2. 4. 1905.), str. 1-2.
239. *Sudbina slamnatog šešira [crtica]* : napisala Rigica Španfudler. Preveo -ić. (Crtica iz nedavne prošlosti) / Rigica Španfudler. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 30 (1. 9. 1907.), str. 2-3.
240. *Svašta po malo [feljton]* / Vicko Dobrić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 1.
241. *Svemirske priče [priča]* : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 9 (24. 2. 1924.), str. 1.
242. *Svemirske priče [priča]* : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 10 (2. 3. 1924.), str. 1-2.
243. *Svemirske priče [priča]* : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 11 (9. 3. 1924.), str. 1.
244. *Svemirske priče [priča]* : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 12 (16. 3. 1924.), str. 1-2.
245. *Sveštenik mrtve ljubavi [crtica]* / A. V. Mihičić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 6.
246. *Što da ti kažem [crtica]* : napisao Vincentije Mikša / Vincentije Mikša. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 7 (8. 2. 1925.), str. 1-2.

247. *Tajanstveni mačak* [**pripovijest**] / M.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 26 (17. 4. 1921.), str. 1-2.
248. *Tamo gore* [**pripovijest**] : napisao Gejza Rekettye / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 39 (6. 10. 1901.), str. 1-2.
249. *Tamo gore* [**pripovijest**] : napisao Gejza Rekettye / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 44 (3. 10. 1920.), str. 1-2.
250. *Tamo gore* [**pripovijest**] : napisao Gejza Rekettye / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 46 (10. 10. 1920.), str. 1-2.
251. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istani - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 40 (27. 9. 1903.), str. 1-2.
252. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 41 (4. 10. 1903.), str. 1-2.
253. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 42 (18. 10. 1903.), str. 1-2.
254. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 43 (25. 10. 1903.), str. 1-2.
255. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 44 (1. 11. 1903.), str. 1-2.
256. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 45 (8. 11. 1903.), str. 1-2.
257. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 46 (22. 11. 1903.), str. 1-2.
258. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 47 (6. 12. 1903.), str. 1-2.
259. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 48 (13. 12. 1903.), str. 1-2.
260. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 49 (20. 12. 1903.), str. 1-2.
261. *Tomaševa smrt* [**crtica**] : češki napisao Karel Lager. Preveo Roko Klaić / Karel Leger. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 8 (5. 2. 1905.), str. 1-2.
262. *Tomaševa smrt* [**pripovijest**] : češki napisao Karel Lager. Preveo Roko Klaić / Karel Leger. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 8 (26. 2. 1905.), str. 1-2.
263. *U badnjoj noći* [**pripovijest**] / Josip Malatić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 6-7.
264. *U jesenskoj magli* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 52 (7. 12. 1924.), str. 1-2.
265. *U jesenskom sumračju* [**pripovijest**] : napisao S-S-Š / S-S-Š. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 55 (9. 12. 1923.), str. 1-2.
266. *U mutnome se ribe love!* [**crtica**] / P-k. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 27 (23. 11. 1919.), str. 1.

267. *U očaju [pjesma u prozi]* / Jelka Jager. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 17 (16. 4. 1922.), str. 1-2.
268. *U odsuću duha [crtica]* : ruski napisao Ant. P. Čehov. Preveo Roko Klaić / A. P. Čehov. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 38 (8. 10. 1905.), str. 1
269. *U polusnu [crtica]* : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 25 (25. 5. 1923.), str. 1.
270. *U potjeri za srećom [crtica]* : napisao S. Retter / S. Retter. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 73 (4. 12. 1921.), str. 1-2.
271. *U zatvoru [biografski zapis]* / Ivan Dobravec-Plevnik. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 1 (1. 1. 1912.), str. 1-3.
272. *U zatvoru [biografski zapis]* / Ivan Dobravec-Plevnik. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 2 (6. 1. 1912.), str. 1-2.
273. *Udaja gdjice. Mary [pripovijest]* : američanska pripovijest od Veillera, preveo x / Bayard Veiller. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 1 (1. 1. 1900.), str. 1.
274. *Udaja gdjice. Mary [pripovijest]* : američanska pripovijest od Veillera, preveo x / Bayard Veiller. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 2 (14. 1. 1900.), str. 1.
275. *Ugasnula sreća - potamnio život [crtica]* : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 5.
276. *Umiruće sunce [feljton]* : piše Izak Selimov / Izak Selimov. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 5 (25. 1. 1925.), str. 1-2.
277. *Uništena mladost [pripovijest]* : napisao Milan Žetić / Milan Žetić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 9 (15. 2. 1925.), str. 1-2.
278. *Uništena mladost [pripovijest]* : napisao Milan Žetić / Milan Žetić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 10 (22. 2. 1925.), str. 1-2.
279. *Uskrsni zec [crtica]* : napisao Ortman. Preveo Školnik / Ortman. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 1-2.
280. *Uspomene [crtica]* / M. K.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 4.
281. *Uspomene [crtica]* / M. K.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 22 (3. 4. 1921.), str. 1.
282. *Uspomene [crtica]* / Ž.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 35 (22. 5. 1921.), str. 1.
283. *Uspomene [crtica]* / Ž.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 36 (26. 5. 1921.), str. 1.
284. *Uspomene [pripovijest]* / M. K.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 6 (1. 2. 1903.), str. 1-2.
285. *Vampir [pripovijest]* : češki napisao Jan Neruda. Preveo J. Nikšić / Jan Neruda. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 9.
286. *Vampir [pripovijest]* : napisao Jan Neruda. Preveo: Š. P. / Jan Neruda. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 4.
287. *Večernja pjesma [crtica]* / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 34 (13. 8. 1922.), str. 1.

288. *Večernja pjesma [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 33 (6. 8. 1922.), str. 1-2.
289. *Virovitička legenda [pripovijest]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 26 (25. 6. 1922.), str. 2-3.
290. *Virovitički palladij 2904. [feljton]* : u Abderi dne - 2904. / Vilko Otello. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 43 (24. 11. 1904.), str. 1-2.
291. *Vojnika odlazak i dolazak [pripovijest]* : iz prošlosti od Gejze Rekettye-a / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 7 (1. 4. 1900.), str. 1-2.
292. *Vrag u mlinu [pripovijest]* : crtica po istina. Napisala Ljubica / Ljubica. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 4-5.
293. *Vuk dlaku mienja, čudi nikada [pripovijest]* : događaj iz nedavne prošlosti piše J. Ivčević / J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 37 (27. 9. 1908.), str. 1-2.
294. *Vuk dlaku mienja, čudi nikada [pripovijest]* : događaj iz nedavne prošlosti piše J. Ivčević / J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 38 (4. 10. 1908.), str. 1-3.
295. *Zaćarani ples [pripovijest]* : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 50 (23. 11. 1924.), str. 1-2.
296. *Zaćarani ples [pripovijest]* : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 51 (30. 11. 1924.), str. 1-2.
297. *Zagreb, jedna velika - lopta! [crtica]* / P. K.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 45 (22. 10. 1922.), str. 1-2.
298. *Zaposjednuto [crtica]* : češki napisao Oldržeh S. Kostelecky! Preveo Roko Klaić / Oldržeh S. Kostelecky. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 5 (7. 2. 1904.), str. 1-2.
299. *Zašto da mre? [crtica]* : piše Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 41 (16. 9. 1923.), str. 1-2.
300. *Zašto psi progone mačke, a mačke miševe? [priča]* : po češkoj priči / A. Pakaci. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 15 (6. 3. 1921.), str. 1.
301. *Zašto se sve ne svadjaju muž i žena? [crtica]* / S. G.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 1-2.
302. *Zavod za pomladjivanje [pripovijest]* : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 8 (11. 3. 1906.), str. 1-2.
303. *Zavod za pomladjivanje [pripovijest]* : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 9 (18. 3. 1906.), str. 1-2.
304. *Zavod za pomladjivanje [pripovijest]* : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 10 (25. 3. 1906.), str. 1-2.
305. *Zimska priča [crtica]* / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 6 (28. 1. 1923.), str. 2-3.
306. *Žena [legenda]* : indijska legenda; spj. Jan Nerudy; priča I. E. Cerovski / Jan Neruda. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 15 (2. 4. 1922.), str. 1.
307. *Ženska duša [pripovijest]* / Mavro Špicer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 10 (26. 3. 1911.), str. 1-3.

308. *Život u Kini* [**putopis**] / o. Vladimir Horvat. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 32 (3. 8. 1924.), str. 1-2.
309. *Život u Kini* [**putopis**] / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 10 (2. 3. 1924.), str. 2-3.
310. *Život u Kini* [**putopis**] / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 11 (9. 3. 1924.), str. 2-3.
311. *Život u Kini* [**putopis**] : napisao o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 33 (22. 7. 1923.), str. 1-2.
312. *Život u Kini* [**putopis**] : napisao o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 35 (5. 8. 1923.), str. 1-2.
313. *Život u Kini* [**putopis**] : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 39 (2. 9. 1923.), str. 1

12.3.2. Podatci o autorstvu – pseudonim

Kao i u dosadašnjim primjerima vezanim uz pseudonime korištene uz tekstove objavljene u *Virovitičanu*, proznih tekstova s autorskim podacima u obliku pseudonima najčešći je pseudonim Ivan Starić. Pristuni su još i pseudonimi Čika Mita, Slatinka i Stjepanić.

1. *Bez domovine* [**crtica**] / I. K-ć.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 2 (8. 1. 1922.), str. 1.
2. *Bez domovine* [**crtica**] / I. K-ć.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 3 (15. 1. 1922.), str. 1.
3. *Božić neženje* [**crtica**] : crtica po istini, napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 32 (25. 12. 1919.), str. 1-2.
4. *Božić neženje* [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 1-2.
5. *Demon* [**crtica**] : pikanteska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 30 (7. 8. 1904.), str. 1-2.
6. *Dva bosanca* [**pripovijest**] / Dr. Emin. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 7 (8. 2. 1903.), str. 1-2.
7. *Gdje ima prave ljubavi?* [**crtica**] : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 37 (19. 8. 1923.), str. 1-2.
8. *Gubernatorovo pseto* [**crtica**] : napisao Vazov / Vazov. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 1 (1. 1. 1924.), str. 1-2.
9. *I ne uvedi nas u napast...* [**crtica**] : uskrсна crtica. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 1-2.
10. *I ne uvedi nas u napast...* [**crtica**] : uskrсна crtica. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 12 (12. 4. 1914.), str. 4-5.
11. *Ivan Nep. Jemeršić* [**crtica**] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 26 (28. 6. 1908.), str. 1-2.

12. *Ivan Nep. Jemeršić [crtica]* : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 27 (8. 7. 1908.), str. 1-2.
13. *Ivan Nep. Jemeršić [crtica]* : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 28 (12. 7. 1908.), str. 1-2.
14. *Ivan Nep. Jemeršić [crtica]* : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 29 (26. 7. 1908.), str. 2-3.
15. *Ivan Nep. Jemeršić [crtica]* : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 30 (2. 8. 1908.), str. 2-3.
16. *Ivan Nep. Jemeršić [crtica]* : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 31 (9. 8. 1908.), str. 1-2.
17. *Ivan Nep. Jemeršić [crtica]* : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 32 (16. 8. 1908.), str. 1-2.
18. *Iz dnevnika jednog lovnog nadziratelja [crtica]* : izvorna crtica - napisao y / Y. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 5.
19. *Iz života prvih ljudi [historijska rasprava]* / Baća Đuka. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 43 (19. 6. 1921.), str. 1-2.
20. *Iz života prvih ljudi [historijska rasprava]* : historijska rasprava. Napisao Baća Đuka / Baća Đuka. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 40 (9. 6. 1921.), str. 1.
21. *Iz života prvih ljudi [historijska rasprava]* : historijska rasprava. Napisao Baća Đuka / Baća Đuka. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 42 (16. 6. 1921.), str. 1.
22. *Kad se stari panj upali [crtica]* : crtica po istini. Piše: Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 8 (5. 3. 1911.), str. 1-2.
23. *Kad se stari panj upali [crtica]* : crtica po istini. Piše: Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 41 (23. 9. 1920.), str. 1.
24. *Kakav život, takva smrt [crtica]* : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 21 (18. 5. 1924.), str. 1-2.
25. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 29 (11. 7. 1920.), str. 1-2.
26. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 30 (18. 7. 1920.), str. 1-2.
27. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 31 (25. 7. 1920.), str. 1.
28. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 32 (1. 8. 1920.), str. 1-2.
29. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar

- virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 33 (8. 8. 1920.), str. 1-2.
30. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 34 (15. 8. 1920.), str. 1.
  31. *Kako sam se oženio [pripovijest]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 3 (29. 1. 1911.), str. 1-3.
  32. *Kako sam se oženio [pripovijest]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 4 (12. 2. 1911.), str. 1-3.
  33. *Kako sam se oženio [pripovijest]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 5 (19. 2. 1911.), str. 2-3.
  34. *Kako sam se spasio [crtica]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 4 (22. 1. 1922.), str. 1-2.
  35. *Kako sam se spasio [crtica]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 11 (5. 3. 1922.), str. 1-2.
  36. *Kako se osvajaju ženska srca [biografski zapis]* : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 42 (28. 9. 1924.), str. 1.
  37. *Kako se osvajaju ženska srca [biografski zapis]* : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 43 (5. 10. 1924.), str. 1-3.
  38. *Kako se osvajaju ženska srca [biografski zapis]* : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 44 (12. 10. 1924.), str. 1-2.
  39. *Kakovi smo mi katolici [feljton]* / Ivan Miošić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 6-7.
  40. *Karakteristi [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 5-6.
  41. *Karakteristi [pripovijest]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 4.
  42. *Karakteristi [pripovijest]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 23 (18. 6. 1905.), str. 1-2.
  43. *Koješta [crtice]* : sabrao A. / A.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 75 (18. 12. 1921.), str. 1.
  44. *Kuda plovimo? [crtica]* : momentna slika današnjega Zagreba. Napisao Stari Stekliš / Stari Stekliš. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 20 (11. 5. 1924.), str. 1-3.
  45. *Laik Silverije [crtice]* : crtice po istini / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 28 (30. 11. 1919.), str. 1-2.
  46. *Ljubav je jača od mača [pripovijest]* : historička pripovijest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 7 (2. 3. 1902.), str. 1-3.
  47. *Ljubav je jača od mača [pripovijest]* : historička pripovijest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 16 (5. 6. 1902.), str. 2-3.

48. *Ljubav je jača od mača* [**pripovijest**] : historička pripovijest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 22 (23. 8. 1902.), str. 1-2.
49. *Ljubav je jača od mača* [**pripovijest**] : historička pripovijest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 23 (31. 8. 1902.), str. 1-3.
50. *Ljubavne uspomene* [**crtica**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 17 (14. 9. 1919.), str. 1-2.
51. *Madame Satan* [**crtica**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 21 (23. 5. 1920.), str. 1-2.
52. *Madame Satan* [**crtica**] : crtica po istini. Piše: Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 20 (16. 5. 1920.), str. 1-2.
53. *Majčina ljubav* [**crtica**] / V-ka.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 33 (25. 8. 1901.), str. 1.
54. *Majčinska ljubav* [**crtica, dnevnički zapis**] : izvadak iz mog dnevnika / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 4 (11. 2. 1900.), str. 1-2.
55. *Majčinska ljubav* [**crtica, dnevnički zapis**] : izvadak iz mog dnevnika / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 5 (1. 3. 1900.), str. 1-2.
56. *Mile uspomene* [**crtica**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 16 (9. 4. 1922.), str. 1.
57. *Mlada mučenica* [**crtica**] : iz nedavne prošlosti. Piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 11 (1. 3. 1925.), str. 1-2.
58. *Moć svete Krunice* [**crtica**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 62 (25. 9. 1921.), str. 1-2.
59. *Moć svete Krunice* [**crtica**] : istinita crtica. Piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 61 (18. 9. 1921.), str. 1.
60. *Muha* [**crtica**] / Slavosrb. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 27 (4. 8. 1907.), str. 2-4.
61. *Na Jankovac!* [**putopis**] : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 33 (27. 8. 1905.), str. 1-2.
62. *Na Jankovac!* [**putopis**] : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 34 (3. 9. 1905.), str. 1-2.
63. *Na Jankovac!* [**putopis**] : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 35 (17. 9. 1905.), str. 2.
64. *Na Jankovac!* [**putopis**] : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 36 (24. 9. 1905.), str. 2-3.
65. *Na mrtvih god.* [**crtica**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 47 (5. 11. 1922.), str. 1.
66. *Nehotice ostala vjerna* [**crtica**] : crtica po istini. Piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 32 (30. 7. 1922.), str. 1-2.

67. *Novi župnik [crtica]* : po istinitom događaju pripovjeda školnik. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 33 (29. 8. 1908.), str. 1-2.
68. *Pismo iz Amerike [putopis/pismo]* / Slatinka. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 12 (12. 4. 1914.), str. 3-4.
69. *Prije dvadestpet godina! [prigodni tekst]* / Ivan Dobravec-Plevnik. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 38 (4. 9. 1924.), str. 1.
70. *Prikaza [crtica]* : istiniti doživljaj jednog lugara / Stjepanić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 23 (26. 10. 1919.), str. 1-2.
71. *Razočarana... [crtica]* : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 6 (4. 2. 1912.), str. 2-3.
72. *Sa puta u Dubrovnik [putopis]* : putopisna crtica od Ivana Starića / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 22 (9. 6. 1901.), str. 4.
73. *Sa ulice [crtica]* / Aron. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 48 (17. 10. 1920.), str. 1.
74. *Sablasti [humoreska]* : humoreska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 29 (28. 7. 1901.), str. 1-2.
75. *Sablasti [humoreska]* : humoreska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 1-2.
76. *Sablasti [humoreska]* : humoreska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 18 (27. 4. 1924.), str. 1-2.
77. *Sve mine [biografski zapis]* / Plevnik [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 57 (25. 12. 1923.), str. 4.
78. *Tko je sretan? [crtica]* : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 17 (17. 5. 1914.), str. 4.
79. *Tko je sretan? [crtica]* : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 18 (24. 5. 1914.), str. 3.
80. *Tko je sretan? [crtica]* : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 19 (3. 6. 1914.), str. 3.
81. *Tko je sretan? [crtica]* : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 20 (7. 6. 1914.), str. 3.
82. *Tko je sretan? [crtica]* : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 21 (11. 6. 1914.), str. 3.
83. *Tko je sretan? [crtica]* : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 22 (14. 6. 1914.), str. 3.
84. *Tko je sretan? [crtica]* : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 23 (21. 6. 1914.), str. 3.
85. *Tko je sretan? [crtica]* : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 24 (29. 6. 1914.), str. 3.

86. *Tko je sretan?* [**certica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 27 (9. 7. 1914.), str. 3.
87. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 25 (2. 9. 1900.), str. 1.
88. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 26 (8. 9. 1900.), str. 1-2.
89. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 27 (16. 9. 1900.), str. 1.
90. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 28 (23. 9. 1900.), str. 1.
91. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 29 (30. 9. 1900.), str. 1-2.
92. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 30 (7. 10. 1900.), str. 1.
93. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 31 (14. 10. 1900.), str. 1.
94. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 32 (21. 10. 1900.), str. 1-2.
95. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 8 (15. 4. 1900.), str. 1.
96. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 9 (6. 5. 1900.), str. 1-2.
97. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 10 (13. 5. 1900.), str. 1-2.
98. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 11 (20. 5. 1900.), str. 1-2.
99. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 12 (27. 5. 1900.), str. 1-2.
100. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 13 (3. 6. 1900.), str. 1-2.
101. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 14 (10. 6. 1900.), str. 1-2.
102. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 15 (24. 6. 1900.), str. 1-2.
103. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 16 (1. 7. 1900.), str. 1-2.
104. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 17 (8. 7. 1900.), str. 1.
105. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 18 (17. 7. 1900.), str. 1.

106. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 19 (22. 7. 1900.), str. 1.
107. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 20 (29. 7. 1900.), str. 1-2.
108. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 21 (5. 8. 1900.), str. 1.
109. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 22 (12. 8. 1900.), str. 1.
110. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 23 (18. 8. 1900.), str. 2-3.
111. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 24 (26. 8. 1900.), str. 2.
112. *Tri ljubavi* [**certica, dnevnički zapis**] : crtice iz mog dnevnika. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 10 (12. 3. 1905.), str. 1-2.
113. *U zločestom društvu* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz dnevnika. Priobćio ju J. Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 1 (16. 9. 1899.), str. 1-2.
114. *U zločestom društvu* [**certica, dnevnički zapis**] : crtica iz dnevnika. Priobćio ju J. Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 2 (7. 10. 1899.), str. 1-2.
115. *Ubogi vjerovnik* [**certica**] : česki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Calisantus. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.
116. *Uspomena na Radića* [**biografski zapis**] : piše Ivan Starić / Ivan Dobravec-Plevnik. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 6 (2. 2. 1925.), str. 1-2.
117. *Uspomene ne umiru* [**certica/memoarski zapis**] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 44 (15. 10. 1922.), str. 1-2.
118. *Uzgojni kodex japanke* [**certica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 9 (25. 2. 1912.), str. 2.
119. *Večer na atlanskom oceanu* [**putopis**] : crtica iz mornarskog života / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 47 (26. 11. 1906.), str. 1-2.
120. *Virovitica u godini 2000.* [**feljton**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5-6.
121. *Zmija* [**certica**] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 27 (31. 7. 1911.), str. 2.

12.3.3. Podatci o autorstvu – nema navedenih podataka

Uz čak 77 proznih tekstova nije naveden podatak o odgovornosti. Ne postoje podatci o autoru, kao ni pseudonim.

1. *Aforizmi* [**aforizmi**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 8 (29. 2. 1920.), str. 1-2.

2. *Bez rada* [**certica**] : preveo Josip Ber-s / Josip Ber-s. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 4.
3. *Bio je nekoč...* [**certica**]. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 9 (24. 2. 1924.), str. 1-2.
4. *Budi blagoslovljena* [**priča**] : indijska priča; preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 11 (10. 3. 1912.), str. 1-2.
5. *Čiča Gavro u Zagrebu* [**certica**]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 14 (23. 4. 1911.), str. 1-2.
6. *Dokaz ljubavi* [**pripovijest**] : crtica sa ustanka na Kubi. Prevela Anka Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 4 (29. 1. 1905.), str. 1.
7. *Dokaz ljubavi* [**pripovijest**] : crtica sa ustanka na Kubi. Prevela Anka Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 5 (5. 2. 1905.), str. 1-2.
8. *Doktorovo kupovanje konja* [**certica**] : preveo Jozo Lalić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 50 (16. 12. 1906.), str. 5-6.
9. *Društveni telefon* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 3 (14. 1. 1912.), str. 1-2.
10. *Društveni telefon* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 4 (21. 1. 1912.), str. 2-3.
11. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 38 (27. 10. 1907.), str. 1-2.
12. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 39 (3. 10. 1907.), str. 1-2.
13. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 40 (10. 11. 1907.), str. 1-3.
14. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 41 (17. 11. 1907.), str. 4-5.
15. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 42 (24. 11. 1907.), str. 1-2.
16. *Gospojica upravitelj* [**certica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 20 (4. 6. 1911.), str. 1-2.
17. *Grob kaludjera* [**certica**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 24 (20. 5. 1923.), str. 2-3.
18. *Hrvatska kultura i novinstvo* [**feljton**]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 5.
19. *Iz dnevnika uskrsnog zeca* [**certica**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 8 (15. 3. 1914.), str. 3.
20. *Iz dnevnika uskrsnog zeca* [**certica**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 7 (11. 3. 1914.), str. 5.
21. *Iz dnevnika uskrsnog zeca* [**certica**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 9 (22. 3. 1914.), str. 4.
22. *Iz povijesti englezke banke* [**feljton**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 2 (14. 1. 1906.), str. 1-2.

23. *Iz povijesti pasa* [**feljton**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 15 (29. 3. 1925.), str. 1-2.
24. *Iz prošlosti "Virovitičana"* [**certica**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 18 (21. 9. 1919.), str. 1-2.
25. *Iz seljačkog života* [**pripovijest**] : pohrvatio J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 11 (24. 3. 1907.), str. 1-2.
26. *Iz seljačkog života* [**pripovijest**] : pohrvatio J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 2-3.
27. *Iz života Japanaca i Kineza* [**feljton**] / P-ć.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 6.
28. *Iz života jednog američanskog detektiva* [**humoreska**] : humoreska. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 33 (28. 10. 1900.), str. 1-2.
29. *Jahačica* [**pripovijest**] : skica. Preveo Josip Zimmerman. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 4 (6. 2. 1906.), str. 1-2.
30. *Kako se istina izvraća* [**certica**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 25 (20. 6. 1920.), str. 2.
31. *Kako si je liepa gospodja Marianka stekla muža* [**certica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 18 (21. 5. 1911.), str. 1-3.
32. *Kao kukavica* [**priča**] : priča iz života. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 1 (1. 1. 1921.), str. 1.
33. *Kao kukavica* [**priča**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 2 (9. 1. 1921.), str. 1-2.
34. *Klasifikacija plesa* [**feljton**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 13 (15. 3. 1925.), str. 1-2.
35. *Književna molba* [**zamolba**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 31 (23. 7. 1922.), str. 5.
36. *Koješta* [**certice**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 1 (1. 1. 1922.), str. 1-2.
37. *Kralj i gazdarica* [**certica**]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 19 (28. 5. 1907.), str. 1-2.
38. *Krava koju valja - objesiti* [**certica**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 1 (1. 1. 1920.), str. 1-2.
39. *Malo šale* [**šala, vic**]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 1 (16. 9. 1899.), str. 3.
40. *Malo šale* [**šala, vic**]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 2 (7. 10. 1899.), str. 3.
41. *Malo šale* [**šala, vic**]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 3 (14. 10. 1899.), str. 3.
42. *Malo šale* [**šala, vic**]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 5 (11. 11. 1899.), str. 3.
43. *Malo šale* [**šala**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 55 (25. 12. 1924.), str. 3.
44. *Malo šale* [**šala**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 1 (1. 1. 1925.), str. 3.
45. *Malo šale* [**šala**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 10 (29. 3. 1914.), str. 4.
46. *Malo šale* [**šala**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 12 (12. 4. 1914.), str. 5.
47. *Malo šale* [**šala**]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 13 (21. 4. 1914.), str. 3.

48. *Malo šale [šala]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 14 (26. 4. 1914.), str. 3.
49. *Malo šale [šala]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 22 (14. 6. 1914.), str. 3.
50. *Misli jednoga škrtice [pripovijest]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 34 (11. 11. 1900.), str. 1.
51. *Moca Cicvarić [pripovijest]* : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 25 (17. 6. 1906.), str. 1-2.
52. *Moca Cicvarić [pripovijest]* : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 27 (1. 7. 1906.), str. 2.
53. *Moca Cicvarić [pripovijest]* : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 28 (8. 7. 1906.), str. 2.
54. *Moca Cicvarić [pripovijest]* : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 29 (15. 7. 1906.), str. 2.
55. *Moca Cicvarić [pripovijest]* : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 39 (30. 9. 1906.), str. 1-2.
56. *Moca Cicvarić [pripovijest]* : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 40 (7. 10. 1906.), str. 1.
57. *Moderno zvanje američkih žena [feljton]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 3 (21. 1. 1906.), str. 1.
58. *Molitva u pjesmi [feljton]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.
59. *Mudre perzijske rečenice [aforizmi]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 24 (4. 6. 1922.), str. 2.
60. *Mudre rečenice [aforizmi]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 7 (21. 2. 1904.), str. 1-2.
61. *Mudre rečenice [aforizmi]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 8 (28. 2. 1904.), str. 1-2.
62. *Mudrovanje strine Lojze! [crtica]*. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 7 (28. 2. 1911.), str. 2.
63. *Na odar pokojnici! [crtica]*. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 6 (3. 2. 1924.), str. 2-3.
64. *Način života japanske gospoje [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 9 (25. 2. 1912.), str. 1-2.
65. *Najbolji lijek proti nedopustivoj ljubavi [pripovijest]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 64 (12. 12. 1920.), str. 1-2.
66. *Najbolji lijek proti nedopustivoj ljubavi [pripovijest]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 65 (16. 12. 1920.), str. 1-2.
67. *Najbolji lijek proti nedopustivoj ljubavi [pripovijest]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 66 (19. 12. 1920.), str. 1-2.
68. *Najbolji lijek proti nedopustivoj ljubavi [pripovijest]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 1.
69. *Narodne pošalice iz Bosne [šala]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 42 (26. 9. 1920.), str. 1.

70. *Nasjela [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 72 (1. 12. 1921.), str. 1.
71. *Ne poželi žene [crtica]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 23 (31. 5. 1903.), str. 3-4.
72. *Nenadano [pripovijest]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 11 (1. 4. 1906.), str. 1-2.
73. *Nenadano [pripovijest]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 12 (8. 4. 1906.), str. 1-2.
74. *O jadu telefonisticah [pripovijest]* : posjet telefonisticam na bečkoj centrali. Preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 4-5.
75. *O jadu telefonisticah [pripovijest]* : posjet telefonisticam na bečkoj centrali. Preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 45 (15. 12. 1907.), str. 2-3.
76. *O vješanju [crtica]* : razmatranje naprednog čovjeka. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 4-5.
77. *Odgovor na aforizme o ženama [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 27 (4. 7. 1920.), str. 1-2.
78. *Osamljeni [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 63 (2. 10. 1921.), str. 1-2.
79. *Ostavina [pripovijest]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 16 (19. 4. 1908.), str. 1-3.
80. *Pakleni stroj [pripovijest]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 3 (18. 1. 1920.), str. 1-2.
81. *Pakleni stroj [pripovijest]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 4 (1. 2. 1920.), str. 1-2.
82. *Pismo [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 51 (3. 12. 1922.), str. 1-2.
83. *Pismo [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 52 (10. 12. 1922.), str. 2.
84. *Pogibeljna susjeda [pripovijest]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 13 (16. 4. 1911.), str. 1-4.
85. *Pospanac je bio i ostaje [crtica]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 3 (11. 1. 1903.), str. 1-2.
86. *Prekasno [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 31 (21. 12. 1919.), str. 1-2.
87. *Prvi Božić na ratištu [crtica]* : ratne uspomene. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 5.
88. *Puran [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 36 (29. 10. 1911.), str. 1-2.
89. *Put oko zemlje [putopis]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 40 (15. 10. 1905.), str. 1-2.
90. *Rastanak [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 21 (11. 6. 1911.), str. 1-2.
91. *Razgovor [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 38 (2. 6. 1921.), str. 1-2.
92. *Razgovor [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 39 (5. 6. 1921.), str. 1-2.

93. *Reformirani brak [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 26 (27. 6. 1920.), str. 1-2.
94. *Rodoljub [priča]* : istinita priča sadašnjosti. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 9 (19. 2. 1922.), str. 1-2.
95. *Ruska tamnica za političke krivce [feljton]* : preštampano iz "Slobodne rieči". U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 16 (30. 4. 1905.), str. 1.
96. *Ruska tamnica za političke krivce [feljton]* : preštampano iz "Slobodne rieči". U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 17 (7. 5. 1905.), str. 1-2.
97. *Samo sanak [pripovijest]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 38 (13. 9. 1903.), str. 1-2.
98. *San pristava Babića [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 59 (11. 9. 1921.), str. 1-2.
99. *San pristava Babića [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 60 (15. 9. 1921.), str. 1.
100. *Sličice iz samostana [pripovijest]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 48 (8. 12. 1901.), str. 1.
101. *Sliepac [crtica]*. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 28 (12. 7. 1908.), str. 2
102. *Slike sa ulice [crtica]* : srijeda na večer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 3 (20. 1. 1907.), str. 1.
103. *Spiro Costre, postolar [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 17 (14. 5. 1911.), str. 2-4.
104. *Srebreno čajno posudje [crtica]* : prievod. Karakterna crtica. / C.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 44 (10. 11. 1901.), str. 1-2.
105. *Svašta po malo [šala, zanimljivost]*. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 12 (9. 4. 1911.), str. 1.
106. *Svaštice [zanimljivost]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 10 (3. 3. 1912.), str. 1.
107. *Škola bez Boga [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 23 (28. 5. 1922.), str. 1.
108. *Tako vam je nekoč bilo! [crtica]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 12 (8. 3. 1925.), str. 1.
109. *Tomu kumuje vrag [feljton]*. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 14 (22. 3. 1925.), str. 1-2.
110. *Tri dana na Niagari [putopis]* : napisao F. H. Preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 5-6.
111. *Tri mjeseca krvnik [putopis]* : iz doživljaja jednog prijatelja na San Mauritius-u. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 3 (14. 10. 1899.), str. 1-2.
112. *Tri mjeseca krvnik [putopis]* : iz doživljaja jednog prijatelja na San Mauritius-u. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 4 (1. 11. 1899.), str. 1-2.
113. *Tri mjeseca krvnik [putopis]* : iz doživljaja jednog prijatelja na San Mauritius-u. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 5 (11. 11. 1899.), str. 1-2.
114. *Založena vojvodkinja [pripovijest]*. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 45 (6. 12. 1908.), str. 1-2.
115. *Založena vojvodkinja [pripovijest]*. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 46 (13. 12. 1908.), str. 1-2.
116. *Založena vojvodkinja [pripovijest]*. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 1-2.

117. *Žene u zrakoplovu [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 8 (18. 2. 1912.), str. 1.

12.3.4. Tekstovi koji uz naslov imaju i podnaslov

Velik broj prozних tekstova ima i podnaslov, njih čak 226. Podnaslov teksta *Kolumbovo jajce* daje nam informaciju o autoru – „napisao Stjepan Gorupić”, iz podnaslova ćemo saznati i da je tekst *Budi blagoslovljena* „indijska priča”, uz Plevnikove tekstove, odnosno tekstove Ivana Starića često stoji kako se radi o „crtici po istini” ili kako je tekst „izvadak iz mog dnevnika”. Upravo zbog količine podataka koje donose, podnaslovi su iznimno važni kao informacijska točka u tekstu usmjerena književnoj vrsti, osobi koja tekst piše, prevodi, kojoj je tekst posvećen ili brojnim drugim napomenama.

Prozni tekstovi koji imaju podnaslov navedeni su u nastavku.

1. *Afremova ljubav [pripovijest]* : napisao: Oton Alšerović / Oton Alšerović. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 3-4.
2. *Ave Marija! [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 8 (12. 2. 1922.), str. 1-2.
3. *Bez rada [crtica]* : preveo Josip Ber-s / Josip Ber-s. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 4.
4. *Bjegunica [crtica]* : napisao Marin Rajko / Marin Rajko. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 36 (24. 8. 1924.), str. 1-2.
5. *Bjegunica [pripovijest]* : napisao Marin Rajko / Marin Rajko. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 48 (12. 11. 1922.), str. 1-2.
6. *Blagotvorno djelovanje dugova [feljton]* : poslanica prijateljima od Gejze Rekettye-a / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 3 (4. 2. 1900.), str. 1-2.
7. *Borba [crtica]* : izvorna crtica od Vendelin pl. Tucića / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 43 (3. 11. 1901.), str. 1-2.
8. *Božanstvena komedija - Pakao [pregled]* : piše o. Vilko Šalić, vjeroučitelj / Vilko Šalić. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 23 (7. 6. 1908.), str. 1-2.
9. *Božić neženje [crtica]* : crtica po istini, napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 32 (25. 12. 1919.), str. 1-2.
10. *Božić neženje [crtica]* : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 1-2.
11. *Branimir [pripovijest]* : pripovjedka iz zagrebačkoga života. Napisao dr. Ivan Zahar / Ivan dr. Zahar. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 57 (24. 9. 1914.), str. 2.

12. *Branimir* [**pripovijest**] : pripovjedka iz zagrebačkoga života. Napisao dr. Ivan Zahar / Ivan dr. Zahar. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 58 (27. 9. 1914.), str. 2.
13. *Budi blagoslovljena* [**priča**] : indijska priča; preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 11 (10. 3. 1912.), str. 1-2.
14. *Buna duše* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 12 (11. 3. 1923.), str. 1-2.
15. *Ceminovi cvijeci* [**pripovijest**] : napisao Ivan Pavešić / Ivan Pavešić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 50 (26. 11. 1922.), str. 1-2.
16. *Cigani* [**crtica**] : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 6 (28. 1. 1923.), str. 1.
17. *Cvietislava* [**pripovijest**] : pripoviest / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 2 (13. 1. 1901.), str. 1.
18. *Cvietislava* [**pripovijest**] : pripoviest / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 3 (21. 1. 1901.), str. 1-2.
19. *Cvietislava* [**pripovijest**] : pripoviest / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 4 (2. 2. 1901.), str. 1.
20. *Čarug* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski. Satira / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 7 (10. 2. 1924.), str. 1-2.
21. *Čika Frane* [**pripovijest**] : pripovjest. Napisao Jadoslav / Jadoslav. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 35 (20. 11. 1900.), str. 1.
22. *Čika Frane* [**pripovijest**] : pripovjest. Napisao Jadoslav / Jadoslav. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 36 (12. 12. 1900.), str. 1.
23. *Dardanelska priča* [**priča**] : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 54 (2. 12. 1923.), str. 3-4.
24. *Demon* [**crtica**] : pikanteska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 30 (7. 8. 1904.), str. 1-2.
25. *Djeca* [**crtica**] : napisao Janko Barle / Janko Barle. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 3 (11. 1. 1925.), str. 1-2.
26. *Dječakova tragedija* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 5 (29. 1. 1922.), str. 1-2.
27. *Dokaz ljubavi* [**pripovijest**] : crtica sa ustanka na Kubi. Prevela Anka Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 4 (29. 1. 1905.), str. 1.
28. *Dokaz ljubavi* [**pripovijest**] : crtica sa ustanka na Kubi. Prevela Anka Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 5 (5. 2. 1905.), str. 1-2.
29. *Doktorovo kupovanje konja* [**crtica**] : preveo Jozo Lalić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 50 (16. 12. 1906.), str. 5-6.
30. *Domaća odredba* [**pripovijest**] : crtica iz nedavnog života hrvatskog seljaka - napisao Ivan Bedek-Radosavljev / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 37 (16. 12. 1900.), str. 1-3.

31. *Dora* [**pripovijest**] : crtice iz svakdašnjeg života. Napisao Stjepan Širola / Stjepan Širola. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 17 (11. 4. 1925.), str. 1-2.
32. *Društveni telefon* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 3 (14. 1. 1912.), str. 1-2.
33. *Društveni telefon* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 4 (21. 1. 1912.), str. 2-3.
34. *Dva polja - indijska basna* [**basna**] : indijska basna. Preveo Ljudevit Hofer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 29 (25. 8. 1907.), str. 1-2.
35. *Dva polja - indijska basna* [**basna**] : indijska basna. Preveo Ljudevit Hofer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 30 (1. 9. 1907.), str. 1-2.
36. *Dvoje poklade* [**crtica**] : napisao Spiridion Petranović / Spiridion Petranović. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 7 (8. 2. 1925.), str. 1.
37. *Emá* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 38 (27. 10. 1907.), str. 1-2.
38. *Emá* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 39 (3. 10. 1907.), str. 1-2.
39. *Emá* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 40 (10. 11. 1907.), str. 1-3.
40. *Emá* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 41 (17. 11. 1907.), str. 4-5.
41. *Emá* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 42 (24. 11. 1907.), str. 1-2.
42. *Erža* [**pripovijest**] : slika iz života Šlovaka u Slavoniji / R. Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 36 (1. 10. 1904.), str. 1-2.
43. *Erža* [**pripovijest**] : slika iz života Šlovaka u Slavoniji / R. Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 37 (9. 10. 1904.), str. 1-2.
44. *Erža* [**pripovijest**] : slika iz života Šlovaka u Slavoniji / R. Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 38 (17. 10. 1904.), str. 1-2.
45. *Gdje ima prave ljubavi?* [**crtica**] : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 37 (19. 8. 1923.), str. 1-2.
46. *Gospodin Dujo* [**pripovijest**] : napisao Davorin Trstenjak / Davorin Trstenjak. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 43 (30. 9. 1923.), str. 1-3.
47. *Gospojica upravitelj* [**crtica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 20 (4. 6. 1911.), str. 1-2.
48. *Gubernatorovo pseto* [**crtica**] : napisao Vazov / Vazov. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 1 (1. 1. 1924.), str. 1-2.
49. *Halka* [**pripovijest**] : od M. Drenigg-a. Preveo Ljudevit Hoffer / M. Drenigg. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 6 (21. 3. 1906.), str. 1-2.
50. *I ne uvedi nas u napast...* [**crtica**] : uskrсна crtica. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 1-2.

51. *I ne uvedi nas u napast...* [**certica**] : uskrсна crtica. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 12 (12. 4. 1914.), str. 4-5.
52. *Ispovijed* [**certica**] : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 23 (13. 5. 1923.), str. 1-2.
53. *Ivan Nep. Jemeršić* [**certica**] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 26 (28. 6. 1908.), str. 1-2.
54. *Ivan Nep. Jemeršić* [**certica**] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 27 (8. 7. 1908.), str. 1-2.
55. *Ivan Nep. Jemeršić* [**certica**] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 28 (12. 7. 1908.), str. 1-2.
56. *Ivan Nep. Jemeršić* [**certica**] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 29 (26. 7. 1908.), str. 2-3.
57. *Ivan Nep. Jemeršić* [**certica**] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 30 (2. 8. 1908.), str. 2-3.
58. *Ivan Nep. Jemeršić* [**certica**] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 31 (9. 8. 1908.), str. 1-2.
59. *Ivan Nep. Jemeršić* [**certica**] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 32 (16. 8. 1908.), str. 1-2.
60. *Ivanova mladost i ljubav* [**pripovijest**] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 41 (14. 10. 1906.), str. 1-2.
61. *Ivanova mladost i ljubav* [**pripovijest**] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 42 (22. 10. 1906.), str. 1-2.
62. *Ivanova mladost i ljubav* [**pripovijest**] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 43 (28. 10. 1906.), str. 1-2.
63. *Ivanova mladost i ljubav* [**pripovijest**] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 44 (4. 11. 1906.), str. 1-2.
64. *Ivanova mladost i ljubav* [**pripovijest**] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 45 (11. 11. 1906.), str. 1-3.
65. *Ivica* [**pripovijest**] / Viktor Rakosi. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 8 (29. 2. 1920.), str. 1.
66. *Ivica* [**pripovijest**] / Viktor Rakosi. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 0 (22. 2. 1920.), str. 1-2.
67. *Ivica* [**pripovijest**] : napisao Rakosi Viktor / Viktor Rakosi. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 6 (15. 2. 1920.), str. 1-2.
68. *Iz "Proljetnih sanja"* [**certica**] : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 19 (15. 4. 1923.), str. 1-2.
69. *Iz bračnih zapisaka* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 6.
70. *Iz bračnih zapisaka* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 24 (8. 6. 1924.), str. 1-2.

71. *Iz bračnih zapisaka [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 25 (15. 6. 1924.), str. 1-2.
72. *Iz dnevnika jednog lovnog nadziratelja [crtica]* : izvorna crtica - napisao y / Y. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 5.
73. *Iz povijesti englezke banke [feljton]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 2 (14. 1. 1906.), str. 1-2.
74. *Iz seljačkog života [pripovijest]* : pohrvatio J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 11 (24. 3. 1907.), str. 1-2.
75. *Iz seljačkog života [pripovijest]* : pohrvatio J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 2-3.
76. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 6 (28. 1. 1923.), str. 1-2.
77. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 9 (18. 2. 1923.), str. 1-2.
78. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 1-2.
79. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : napisao o. Vladimir Horvat / Vlado [Vladimir Horvat]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 54 (2. 12. 1923.), str. 4.
80. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : originalni dopis "Virovitičanu". Piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 17 (8. 4. 1923.), str. 1-2.
81. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 3 (7. 1. 1923.), str. 1-2.
82. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 4 (14. 1. 1923.), str. 1-2.
83. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 12 (11. 3. 1923.), str. 2.
84. *Iz Virovitice u Kinu [putopis]* : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 13 (18. 3. 1923.), str. 1-2.
85. *Iz života jednog američanskog detektiva [humoreska]* : humoreska. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 33 (28. 10. 1900.), str. 1-2.
86. *Iz života prvih ljudi [historijska rasprava]* / Baća Đuka. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 43 (19. 6. 1921.), str. 1-2.
87. *Iz života prvih ljudi [historijska rasprava]* : historijska rasprava. Napisao Baća Đuka / Baća Đuka. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 40 (9. 6. 1921.), str. 1.
88. *Iz života prvih ljudi [historijska rasprava]* : historijska rasprava. Napisao Baća Đuka / Baća Đuka. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 42 (16. 6. 1921.), str. 1.
89. *Izdajica [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 4 (18. 1. 1925.), str. 1-2.
90. *Iz gubljenja suza [crtica]* : napisao S. S-š. / S. S-š.. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 8 (17. 2. 1924.), str. 1-2.

91. *Izgubljeni raj* [**certica**] : napisao Makso Brozinčević / Makso Brozinčević. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 47 (1. 11. 1924.), str. 2.
92. *Jahačica* [**pripovijest**] : skica. Preveo Josip Zimmerman. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 4 (6. 2. 1906.), str. 1-2.
93. *Jedan izlet u prošlost* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 37 (31. 8. 1924.), str. 1-2.
94. *Jesen* [**certica**] : snatrenje jednog jesenjeg sutona u vinogradu. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 44 (7. 10. 1923.), str. 1-4.
95. *Jorgovanka* [**certica**] : napisala Julka Jager / Julka Jager. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 21 (29. 4. 1923.), str. 2-3.
96. *Jožica* [**pripovijest**] : sličica iz djačkog života / E. R. M.. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 8-9.
97. *Jutarnji zvuci* [**certica**] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 24 (20. 5. 1923.), str. 1-2.
98. *Kad je žena srećna* [**certica**] : napisao V. Dorošević / V. Dorošević. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 19 (28. 9. 1919.), str. 1-2.
99. *Kad nema ekscelencije* [**certica**] : intermezzo, da umiriš redaktora, koji te gnjavi za rukopis / K-ć. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 25 (9. 11. 1919.), str. 1-2.
100. *Kad prolazi mladost* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 16 (13. 4. 1924.), str. 1.
101. *Kad se stari panj upali* [**certica**] : certica po istini. Piše: Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 8 (5. 3. 1911.), str. 1-2.
102. *Kad se stari panj upali* [**certica**] : certica po istini. Piše: Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 41 (23. 9. 1920.), str. 1.
103. *Kajanje* [**certica**] : napisao Slavko Balog / Slavko Balog. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 2 (4. 1. 1925.), str. 1-2.
104. *Kakav život, takva smrt* [**certica**] : certica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 21 (18. 5. 1924.), str. 1-2.
105. *Kako da se ljudima učini pravo?* [**pripovijest**] / Antun Čehov. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 12 (20. 2. 1921.), str. 1-2.
106. *Kako da se ljudima učini pravo?* [**pripovijest**] : crtina. Napisao Antun Čehov / Antun Čehov. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 11 (13. 2. 1921.), str. 1-2.
107. *Kako je u Braziliji* [**putopis**] : izvorni dopis. Piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 4 (21. 1. 1912.), str. 1-2.
108. *Kako laž raste* [**certica**] : napisao Ben Akiba Nušić / Ben Akiba Nušić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 16 (7. 9. 1919.), str. 1-2.
109. *Kako ruža vene* [**certica**] : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 15 (30. 4. 1911.), str. 1-2.

110. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 29 (11. 7. 1920.), str. 1-2.
111. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 30 (18. 7. 1920.), str. 1-2.
112. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 31 (25. 7. 1920.), str. 1.
113. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 32 (1. 8. 1920.), str. 1-2.
114. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 33 (8. 8. 1920.), str. 1-2.
115. *Kako sam se oženio [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 34 (15. 8. 1920.), str. 1.
116. *Kako sam se oženio [pripovijest]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 3 (29. 1. 1911.), str. 1-3.
117. *Kako sam se oženio [pripovijest]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 4 (12. 2. 1911.), str. 1-3.
118. *Kako sam se oženio [pripovijest]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 5 (19. 2. 1911.), str. 2-3.
119. *Kako se osvajaju ženska srca [biografski zapis]* : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 43 (5. 10. 1924.), str. 1-3.
120. *Kako se osvajaju ženska srca [biografski zapis]* : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 42 (28. 9. 1924.), str. 1.
121. *Kako se osvajaju ženska srca [biografski zapis]* : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 44 (12. 10. 1924.), str. 1-2.
122. *Kako si je liepa gospodja Marianka stekla muža [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 18 (21. 5. 1911.), str. 1-3.
123. *Kao kukavica [priča]* : priča iz života. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 1 (1. 1. 1921.), str. 1.
124. *Karakteristi [crtica]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 5-6.
125. *Karakteristi [pripovijest]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 4.
126. *Karakteristi [pripovijest]* : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 23 (18. 6. 1905.), str. 1-2.
127. *Kartaš [pripovijest]* / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 25 (14. 4. 1921.), str. 1-2.

128. *Kartaš* [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 24 (10. 4. 1921.), str. 1-2.
129. *Kasno* [**pripovijest**] : češki napisao Jan Osten. Preveo R. Klaić / Jan Osten. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 24 (25. 6. 1905.), str. 1-2.
130. *Kasno* [**pripovijest**] : češki napisao Jan Osten. Preveo R. Klaić / Jan Osten. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 25 (2. 7. 1905.), str. 1-2.
131. *Kičenje* [**certica**] : napisala i čitala na akademiji kongregacije Anka Šolc / Anka Šolc. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 35 (22. 8. 1920.), str. 2.
132. *Kismet* [**pripovijest**] : crtica od Alberta Colfoor. Preveo Ljudevit Hoffer / Albert Colfoor. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 3 (20. 1. 1907.), str. 2.
133. *Kismet* [**pripovijest**] : crtica od Alberta Colfoor. Preveo Ljudevit Hoffer / Albert Colfoor. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 4 (2. 2. 1907.), str. 1-2.
134. *Kišobran* [**certica**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 3.
135. *Koješta* [**certice**] : sabrao A. / A.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 75 (18. 12. 1921.), str. 1.
136. *Kolumbovo jajce* [**certica**] : napisao Stjepan Gorupić / Stjepan Gorupić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3-4.
137. *Kosci* [**pripovijest**] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 1 (1. 1. 1904.), str. 1-2.
138. *Kosci* [**pripovijest**] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 3 (24. 1. 1904.), str. 1-2.
139. *Kosci* [**pripovijest**] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 4 (31. 1. 1904.), str. 1-2.
140. *Košarica sa cvijećem* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 46 (26. 10. 1924.), str. 1-2.
141. *Košarica sa cvijećem* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 47 (1. 11. 1924.), str. 1-2.
142. *Kraljica ljeta* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 32 (15. 7. 1923.), str. 1.
143. *Kuda plovimo?* [**certica**] : momentna slika današnjega Zagreba. Napisao Stari Stekliš / Stari Stekliš. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 20 (11. 5. 1924.), str. 1-3.
144. *Laik Silverije* [**certica**] : crtice po istini / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 28 (30. 11. 1919.), str. 1-2.
145. *Lazine gusle* [**certica**] : napisala Julka Jager / Jelka Jager. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 22 (6. 5. 1923.), str. 1-2.
146. *Lažna demokracija* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 29 (13. 7. 1924.), str. 1.

147. *Lažna demokracija [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 30 (20. 7. 1924.), str. 1.
148. *Ledena ruža [pripovijest]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 3 (13. 1. 1924.), str. 1-2.
149. *Ledena ruža [pripovijest]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 4 (20. 1. 1924.), str. 1-2.
150. *Luđak [pripovijest]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 13 (23. 3. 1924.), str. 1-2.
151. *Luđak [pripovijest]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 14 (30. 3. 1924.), str. 1-2.
152. *Luta [pripovijest]* : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 9 (6. 3. 1904.), str. 1-2.
153. *Luta [pripovijest]* : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 10 (13. 3. 1904.), str. 1-2.
154. *Ljubav je jača od mača [pripovijest]* : historička pripoviest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 7 (2. 3. 1902.), str. 1-3.
155. *Ljubav je jača od mača [pripovijest]* : historička pripoviest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 16 (5. 6. 1902.), str. 2-3.
156. *Ljubav je jača od mača [pripovijest]* : historička pripoviest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 22 (23. 8. 1902.), str. 1-2.
157. *Ljubav je jača od mača [pripovijest]* : historička pripoviest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 23 (31. 8. 1902.), str. 1-3.
158. *Ljubav u ćelijama [crtica]* : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 53 (14. 12. 1924.), str. 1-2.
159. *Madame Satan [crtica]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 21 (23. 5. 1920.), str. 1-2.
160. *Madame Satan [crtica]* : crtica po istini. Piše: Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 20 (16. 5. 1920.), str. 1-2.
161. *Magleni akordi [crtica]* : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 5 (21. 1. 1923.), str. 1-2.
162. *Majčinska ljubav [crtica, dnevnički zapis]* : izvadak iz mog dnevnika / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 4 (11. 2. 1900.), str. 1-2.
163. *Majčinska ljubav [crtica, dnevnički zapis]* : izvadak iz mog dnevnika / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 5 (1. 3. 1900.), str. 1-2.
164. *Mali tat [crtica]* : napisao Ferd. Hanusch. / Ferd. Hanusch.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 21 (29. 4. 1923.), str. 1-2.

165. *Mars i Vesna* [**critica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 16 (5. 4. 1925.), str. 1-2.
166. *Mate* [**critica**] : odlomak jednog života. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 17 (16. 4. 1922.), str. 2-3.
167. *Mjesec za oblakom* [**critica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 31 (27. 7. 1924.), str. 1-2.
168. *Mlada mučenica* [**critica**] : iz nedavne prošlosti. Piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 11 (1. 3. 1925.), str. 1-2.
169. *Mladi umjetnik* [**pripovijest**] : piše Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 5-6.
170. *Mladi umjetnik* [**pripovijest**] : piše Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 1 (6. 1. 1907.), str. 1-2.
171. *Mladi umjetnik* [**pripovijest**] : piše Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 2 (13. 1. 1907.), str. 1-2.
172. *Moca Cicvarić* [**pripovijest**] : doživljaji jednog aspiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 25 (17. 6. 1906.), str. 1-2.
173. *Moca Cicvarić* [**pripovijest**] : doživljaji jednog aspiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 27 (1. 7. 1906.), str. 2.
174. *Moca Cicvarić* [**pripovijest**] : doživljaji jednog aspiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 28 (8. 7. 1906.), str. 2.
175. *Moca Cicvarić* [**pripovijest**] : doživljaji jednog aspiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 29 (15. 7. 1906.), str. 2.
176. *Moca Cicvarić* [**pripovijest**] : doživljaji jednog aspiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 39 (30. 9. 1906.), str. 1-2.
177. *Moca Cicvarić* [**pripovijest**] : doživljaji jednog aspiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 40 (7. 10. 1906.), str. 1.
178. *Moć svete Krunice* [**critica**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 62 (25. 9. 1921.), str. 1-2.
179. *Moć svete Krunice* [**critica**] : istinita critica. Piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 61 (18. 9. 1921.), str. 1.
180. *Moderno zvanje američkih žena* [**feljton**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 3 (21. 1. 1906.), str. 1.
181. *Moja prva ljubav* [**critica**] : napisao Srećko Gruber Marijanović / Srećko Gruber Marijanović. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 39 (11. 10. 1908.), str. 1-2.
182. *Moje selo* [**critica**] : impresije jedne duše. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 64 (9. 10. 1921.), str. 1.
183. *Mrtva noć* [**critica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 47 (28. 10. 1923.), str. 1-2.
184. *Na groblju* [**critica**] : napisala Jelka Jager / Jelka Jager. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 31 (23. 7. 1922.), str. 1.

185. *Na Jankovac!* **[putopis]** : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 33 (27. 8. 1905.), str. 1-2.
186. *Na Jankovac!* **[putopis]** : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 34 (3. 9. 1905.), str. 1-2.
187. *Na Jankovac!* **[putopis]** : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 35 (17. 9. 1905.), str. 2.
188. *Na Jankovac!* **[putopis]** : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 36 (24. 9. 1905.), str. 2-3.
189. *Na Lovrenčevo* **[pripovijest]** : crtica od Ivana B. Tugorodskoga (posvećena uspomeni Milana Vuksana na godišnjicu njegove smrti, dne 20. studena 1900. / Ivan B. Tugorodski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 38 (25. 12. 1900.), str. 1.
190. *Na Lovrenčevo* **[pripovijest]** : crtica od Ivana B. Tugorodskoga / Ivan B. Tugorodski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 1 (1. 1. 1901.), str. 1-2.
191. *Na prozoru* **[crtica]** : napisao S. S-š. / S. S-š.. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 5 (27. 1. 1924.), str. 1.
192. *Na žalu* **[pripovijest]** : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 35 (20. 8. 1922.), str. 1-2.
193. *Na žalu* **[pripovijest]** : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 36 (27. 8. 1922.), str. 1-2.
194. *Način života japanske gospoje* **[crtica]** : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 9 (25. 2. 1912.), str. 1-2.
195. *Nadjak baba* **[pripovijest]** / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 34 (16. 8. 1903.), str. 1-2.
196. *Nadjak baba* **[pripovijest]** : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 15 (8. 4. 1903.), str. 1-2.
197. *Nadjak baba* **[pripovijest]** : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 16 (12. 4. 1903.), str. 1-2.
198. *Nadjak baba* **[pripovijest]** : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 17 (19. 4. 1903.), str. 1.
199. *Nadjak baba* **[pripovijest]** : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 19 (3. 5. 1903.), str. 1-2.
200. *Nadjak baba* **[pripovijest]** : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 21 (17. 5. 1903.), str. 1-2.
201. *Nadjak baba* **[pripovijest]** : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 22 (24. 5. 1903.), str. 1-2.
202. *Nadjak baba* **[pripovijest]** : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 23 (31. 5. 1903.), str. 4.
203. *Nadjak baba* **[pripovijest]** : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 24 (7. 6. 1903.), str. 1.

204. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 26 (21. 6. 1903.), str. 1.
205. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 27 (28. 6. 1903.), str. 1.
206. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 28 (5. 7. 1903.), str. 1.
207. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 32 (2. 8. 1903.), str. 1-2.
208. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 35 (23. 8. 1903.), str. 3.
209. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 36 (30. 8. 1903.), str. 1-2.
210. *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 37 (6. 9. 1903.), str. 1-2.
211. *Najveselija zgodna moga života* [**crtica**] : napisao Rakosi Viktor / Viktor Rakosi. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 2 (11. 1. 1920.), str. 1-2.
212. *Narod rado zaboravlja* [**crtica**] : crtica po istini. Piše Mirko Petranić / Mirko Petranić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 45 (19. 10. 1924.), str. 1-2.
213. *Nehotice ostala vjerna* [**crtica**] : crtica po istini. Piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 32 (30. 7. 1922.), str. 1-2.
214. *Nekoć ko i danas* [**priča**] : davna priča o divljem čovjeku. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 22 (25. 5. 1924.), str. 1-2.
215. *Nekoć ko i danas* [**priča**] : davna priča o divljem čovjeku. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 23 (1. 6. 1924.), str. 1-2.
216. *Nenadano* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 11 (1. 4. 1906.), str. 1-2.
217. *Nenadano* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 12 (8. 4. 1906.), str. 1-2.
218. *Neshvaćeni sni* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 34 (29. 7. 1923.), str. 1-2.
219. *Nešto o ciganima* [**crtica**] : sabrao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 20 (22. 4. 1923.), str. 1-2.
220. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 12 (31. 3. 1901.), str. 1-2.
221. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 13 (7. 4. 1901.), str. 1-2.
222. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 14 (14. 4. 1901.), str. 1.

223. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 15 (21. 4. 1901.), str. 1.
224. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 16 (28. 4. 1901.), str. 1.
225. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 17 (5. 5. 1901.), str. 1.
226. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 18 (12. 5. 1901.), str. 1.
227. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 22 (9. 6. 1901.), str. 1.
228. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 23 (16. 6. 1901.), str. 1-2.
229. *Nezaboravni prijatelj* [**crtica**] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 19 (15. 4. 1923.), str. 1.
230. *Noć na jezeru* [**crtica**] : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 1 (1. 1. 1923.), str. 1.
231. *Noćni mir* [**crtica**] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 31 (8. 7. 1923.), str. 1-2.
232. *Novi župnik* [**crtica**] : po istinitom događaju pripovjeda školnik. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 33 (29. 8. 1908.), str. 1-2.
233. *O jadu telefonisticah* [**pripovijest**] : posjet telefonisticam na bečkoj centrali. Preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 4-5.
234. *O jadu telefonisticah* [**pripovijest**] : posjet telefonisticam na bečkoj centrali. Preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 45 (15. 12. 1907.), str. 2-3.
235. *O ljubavi* [**aforizmi**] : od Platona, Seneca, Petőfija, Oorneilka, Rechebruna, Pongesa, Byrona, Rousseava, Sergijevića i drugih. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 12 (8. 4. 1906.), str. 2.
236. *O vješanju* [**crtica**] : razmatranje naprednog čovjeka. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 4-5.
237. *Odlomak života* [**crtica**] : Iz "Mojih zapisaka." Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 68 (6. 11. 1921.), str. 1.
238. *Okrutni ljudi* [**pripovijest**] : crtica od Camillo Petra. Preveo Ljudevit Hoffer / Camillo Petra. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 5 (14. 2. 1907.), str. 1-2.
239. *Okrutni ljudi* [**pripovijest**] : crtica od Camillo Petra. Preveo Ljudevit Hoffer / Camillo Petra. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 6 (17. 2. 1907.), str. 1.
240. *Ona druga* [**crtica**] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 13 (24. 3. 1912.), str. 1-2.
241. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 44 (23. 6. 1921.), str. 1-2.
242. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 45 (26. 6. 1921.), str. 1-2.

243. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 46 (3. 7. 1921.), str. 1-2.
244. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 47 (10. 7. 1921.), str. 1-2.
245. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 48 (17. 7. 1921.), str. 1-2.
246. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 49 (21. 7. 1921.), str. 1-2.
247. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 50 (24. 7. 1921.), str. 1.
248. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 51 (28. 7. 1921.), str. 1-2.
249. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 52 (31. 7. 1921.), str. 1.
250. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 53 (4. 8. 1921.), str. 1-2.
251. *Ostavina* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 16 (19. 4. 1908.), str. 1-3.
252. *Osveta* [**lirska pjesma**] : preveo Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 3.
253. *Otrovno tane* [**pripovijest**] : franceski napisao Edmond About. Preveo N. Toth / Edmond About. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 13 (29. 3. 1908.), str. 2-3.
254. *Otrovno tane* [**pripovijest**] : franceski napisao Edmond About. Preveo N. Toth / Edmond About. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 14 (5. 4. 1908.), str. 2-3.
255. *Pisma iz Brazilije južne* [**putopis/dnevnik**] : piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 22 (1. 7. 1911.), str. 1-3.
256. *Pisma iz Brazilije južne* [**putopis/dnevnik**] : piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 29 (26. 7. 1911.), str. 1-2.
257. *Pisma iz Brazilije južne* [**putopis/dnevnik**] : piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 27 (31. 7. 1911.), str. 1-2.
258. *Plave oči* [**certica**] : sanja o davnoj priči. Napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 6 (3. 2. 1924.), str. 1-2.
259. *Pod samotnom brezom* [**certica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 6 (28. 1. 1923.), str. 1.
260. *Pod starom kruškom* [**pripovijest**] : napisao Johan Ward / Johan Ward. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 9 (6. 2. 1921.), str. 1-2.
261. *Pogibeljna susjeda* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 13 (16. 4. 1911.), str. 1-4.

262. *Pokajanje [pripovijest]* : slika iz narodnog života. Napisao I. T-i. / I. T-i.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 8 (3. 3. 1901.), str. 1.
263. *Pokajanje [pripovijest]* : slika iz narodnog života. Napisao I. T-i. / I. T-i.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 10 (17. 3. 1901.), str. 1.
264. *Pokajanje [pripovijest]* : slika iz narodnog života. Napisao I. T-i. / I. T-i.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 11 (24. 3. 1901.), str. 1.
265. *Pomorčeva zaručnica [pripovijest]* : franceski napisao Louis Collas. Preveo Nikola Toth / Louis Collas. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 1 (1. 1. 1908.), str. 1-2.
266. *Pomorčeva zaručnica [pripovijest]* : franceski napisao Louis Collas. Preveo Nikola Toth / Louis Collas. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 2 (12. 1. 1908.), str. 3-5.
267. *Poslie trideset godina [crtica]* : crtica od Gejze Rehettye-a / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 27 (16. 9. 1900.), str. 2-3.
268. *Poslijedni pametan čovjek [pripovijest]* : ruski napisao V. Dorošević / V. Dorošević. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 17 (13. 3. 1921.), str. 1-2.
269. *Posrednik [crtica]* : šaljivi prizor iz današnjega društva. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 19 (4. 5. 1924.), str. 1-2.
270. *Povijest jednog izgubljenog života [crtica]* : napisao S. S-š. / S. S-š.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 45 (14. 10. 1923.), str. 1-2.
271. *Povratak [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 8 (11. 2. 1923.), str. 1-2.
272. *Prava sreća [šala]* : napisao A. I. Carić / A. I. Carić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 1 (1. 1. 1925.), str. 1-2.
273. *Prerana ljubav [crtica]* : historijska crtica napisao M. Dragolić / M. Dragolić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 14 (24. 8. 1919.), str. 1-2.
274. *Prerana ljubav [crtica]* : historijska crtica napisao M. Dragolić / M. Dragolić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 15 (31. 8. 1919.), str. 1-2.
275. *Prikaza [crtica]* : istiniti doživljaj jednog lugara / Stjepanić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 23 (26. 10. 1919.), str. 1-2.
276. *Prnjkar David [pripovijest]* : crtice iz života od Gejze Rekettye-a / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 19 (22. 7. 1900.), str. 1.
277. *Prnjkar David [pripovijest]* : crtice iz života od Gejze Rekettye-a / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 20 (29. 7. 1900.), str. 2.
278. *Proljetna fantazija o ciglama [crtica]* : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 11 (25. 3. 1905.), str. 1-3.
279. *Prva sreća [crtica]* : crtica. Napisao Ivan B. Tugorodski / Ivan B. Tugorodski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1-2.
280. *Prvi Božić na ratištu [crtica]* : ratne uspomene. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 5.

281. *Puran* [**critica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 36 (29. 10. 1911.), str. 1-2.
282. *Put oko zemlje* [**putopis**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 40 (15. 10. 1905.), str. 1-2.
283. *Putovanje u Ameriku* [**critica**] / Jaroslav. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 15 (11. 4. 1920.), str. 1-2.
284. *Putovanje u Ameriku* [**critica**] : pripovijeda Jaroslav / Jaroslav. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 14 (4. 4. 1920.), str. 1-2.
285. *Rastanak* [**critica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 21 (11. 6. 1911.), str. 1-2.
286. *Razočarana...* [**critica**] : critica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 6 (4. 2. 1912.), str. 2-3.
287. *Razočaranje* [**critica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 26 (3. 6. 1923.), str. 1-5.
288. *Razorena sreća* [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 34 (10. 8. 1924.), str. 1-2.
289. *Razorena sreća* [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 35 (17. 8. 1924.), str. 1-2.
290. *Rodoljub* [**priča**] : istinita priča sadašnjosti. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 9 (19. 2. 1922.), str. 1-2.
291. *Rodoljubka* [**critica**] : slovački napisao Kalinov. Pohrvatilo Roko Klaić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5.
292. *Ruska tamnica za političke krivce* [**feljton**] : preštampano iz "Slobodne rieči". U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 16 (30. 4. 1905.), str. 1.
293. *Ruska tamnica za političke krivce* [**feljton**] : preštampano iz "Slobodne rieči". U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 17 (7. 5. 1905.), str. 1-2.
294. *Sa puta u Dubrovnik* [**putopis**] : putopisna critica od Ivana Starića / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 22 (9. 6. 1901.), str. 4.
295. *Sablasi* [**humoreska**] : humoreska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 29 (28. 7. 1901.), str. 1-2.
296. *Sablasi* [**humoreska**] : humoreska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 1-2.
297. *Sablasi* [**humoreska**] : humoreska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 18 (27. 4. 1924.), str. 1-2.
298. *Samoubojstvo* [**pripovijest**] : napisao Guy de maupassant - Preveo N. Blasius / Guy de Maupassant. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 6 (17. 2. 1901.), str. 1.
299. *Samoubojstvo* [**pripovijest**] : Preveo N. Blasius / Guy de Maupassant. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 7 (24. 2. 1901.), str. 1-2.

300. *San [pripovijest]* : slika. Napisao Iv. B.-R. / Iv. B.-R.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 18 (2. 5. 1920.), str. 1-2.
301. *San [pripovijest]* : slika. Napisao Iv. B.-R. / Iv. B.-R.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 18 (2. 5. 1920.), str. 1-2.
302. *Sanja [crtica]* : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 4.
303. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 4 (15. 6. 1919.), str. 1.
304. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 5 (22. 6. 1919.), str. 1.
305. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 6 (29. 6. 1919.), str. 1.
306. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 7 (6. 7. 1919.), str. 1.
307. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 8 (12. 7. 1919.), str. 1.
308. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 9 (20. 7. 1919.), str. 1.
309. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 10 (27. 7. 1919.), str. 1.
310. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 11 (3. 8. 1919.), str. 1.
311. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 12 (10. 8. 1919.), str. 1-2.
312. *Sestra Marija [pripovijest]* : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 13 (17. 8. 1919.), str. 1-2.
313. *Sjećanje [crtica]* : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 1 (1. 1. 1923.), str. 1.
314. *Sjećanje [crtica]* : napisala V-ć / V-ć. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 3-4.
315. *Sjeme Mira!!! [crtica]* : preveo Makso Brozinčević. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 5.
316. *Sličice sa dječjeg dana (Na Zrinjvcu) [crtica]* : može se liepo prenjeti i na neke naše / Julije F.. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 24 (14. 6. 1908.), str. 1-2.
317. *Slike sa ulice [crtica]* : srijeda na večer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 3 (20. 1. 1907.), str. 1.
318. *Smrt u Badnjoj noći [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 55 (25. 12. 1924.), str. 1-2.
319. *Spiro Costre, postolar [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 17 (14. 5. 1911.), str. 2-4.

320. *Spis 114. [crtica]* : napisao Alexis Bouvier / Alexis Bouvier. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 21 (12. 10. 1919.), str. 1-2.
321. *Srebreno čajno posudje [crtica]* : prievod. Karakterna crtica. / C.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 44 (10. 11. 1901.), str. 1-2.
322. *Sretan Uskrs! [crtica]* : napisao Dragutin Paulin / Dragutin Paulin. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3.
323. *Staklo [pripovijest]* : napisao Kurt Julije Wolff / Kurt Julije Wolff. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 30 (1. 5. 1921.), str. 1-2.
324. *Starci [crtica]* : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 50 (11. 11. 1923.), str. 1-2.
325. *Stari dani [crtica]* : napisao Bora Stanković / Bora Stanković. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 71 (27. 11. 1921.), str. 1-2.
326. *Stari savjetnik [pripovijest]* : vidi božićni prilog / Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 2 (22. 1. 1911.), str. 1-3.
327. *Stehlikov duh [pripovijest]* : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 18 (14. 5. 1905.), str. 1-2.
328. *Stehlikov duh [pripovijest]* : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 19 (21. 5. 1905.), str. 1.
329. *Strazza gospodina Biloga [pripovijest]* / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 13 (9. 4. 1905.), str. 1-2.
330. *Strazza gospodina Biloga [pripovijest]* / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 14 (16. 4. 1905.), str. 2-3.
331. *Strazza gospodina Biloga [pripovijest]* : češki napisao Vacslav Beneš-Šumavski. Preveo Roko Klaić / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 12 (2. 4. 1905.), str. 1-2.
332. *Sudbina slamnatog šešira [crtica]* : napisala Rigica Španfulder. Preveo -ić. (Crtica iz nedavne prošlosti) / Rigica Španfulder. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 30 (1. 9. 1907.), str. 2-3.
333. *Svaštice [zanimljivost]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 10 (3. 3. 1912.), str. 1.
334. *Svemirske priče [priča]* : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 9 (24. 2. 1924.), str. 1.
335. *Svemirske priče [priča]* : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 10 (2. 3. 1924.), str. 1-2.
336. *Svemirske priče [priča]* : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 11 (9. 3. 1924.), str. 1.
337. *Svemirske priče [priča]* : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 12 (16. 3. 1924.), str. 1-2.
338. *Što da ti kažem [crtica]* : napisao Vinčentije Mikša / Vinčentije Mikša. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 7 (8. 2. 1925.), str. 1-2.

339. *Tamo gore* [**pripovijest**] : napisao Gejza Rekettye / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 39 (6. 10. 1901.), str. 1-2.
340. *Tamo gore* [**pripovijest**] : napisao Gejza Rekettye / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 44 (3. 10. 1920.), str. 1-2.
341. *Tamo gore* [**pripovijest**] : napisao Gejza Rekettye / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 46 (10. 10. 1920.), str. 1-2.
342. *Tko je sretan?* [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 17 (17. 5. 1914.), str. 4.
343. *Tko je sretan?* [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 18 (24. 5. 1914.), str. 3.
344. *Tko je sretan?* [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 19 (3. 6. 1914.), str. 3.
345. *Tko je sretan?* [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 20 (7. 6. 1914.), str. 3.
346. *Tko je sretan?* [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 21 (11. 6. 1914.), str. 3.
347. *Tko je sretan?* [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 22 (14. 6. 1914.), str. 3.
348. *Tko je sretan?* [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 23 (21. 6. 1914.), str. 3.
349. *Tko je sretan?* [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 24 (29. 6. 1914.), str. 3.
350. *Tko je sretan?* [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 27 (9. 7. 1914.), str. 3.
351. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 40 (27. 9. 1903.), str. 1-2.
352. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 41 (4. 10. 1903.), str. 1-2.
353. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 42 (18. 10. 1903.), str. 1-2.
354. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 43 (25. 10. 1903.), str. 1-2.
355. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 44 (1. 11. 1903.), str. 1-2.
356. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 45 (8. 11. 1903.), str. 1-2.
357. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 46 (22. 11. 1903.), str. 1-2.
358. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 47 (6. 12. 1903.), str. 1-2.

359. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 48 (13. 12. 1903.), str. 1-2.
360. *Tko je sretan?* [**pripovijest**] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 49 (20. 12. 1903.), str. 1-2.
361. *Tomaševa smrt* [**crtica**] : češki napisao Karel Lager. Preveo Roko Klaić / Karel Leger. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 8 (5. 2. 1905.), str. 1-2.
362. *Tomaševa smrt* [**pripovijest**] : češki napisao Karel Lager. Preveo Roko Klaić / Karel Leger. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 8 (26. 2. 1905.), str. 1-2.
363. *Tri dana na Niagari* [**putopis**] : napisao F. H. Preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 5-6.
364. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 8 (15. 4. 1900.), str. 1.
365. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 9 (6. 5. 1900.), str. 1-2.
366. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 10 (13. 5. 1900.), str. 1-2.
367. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 11 (20. 5. 1900.), str. 1-2.
368. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 12 (27. 5. 1900.), str. 1-2.
369. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 13 (3. 6. 1900.), str. 1-2.
370. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 14 (10. 6. 1900.), str. 1-2.
371. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 15 (24. 6. 1900.), str. 1-2.
372. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 16 (1. 7. 1900.), str. 1-2.
373. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 17 (8. 7. 1900.), str. 1.
374. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 18 (17. 7. 1900.), str. 1.
375. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 19 (22. 7. 1900.), str. 1.
376. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 20 (29. 7. 1900.), str. 1-2.
377. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 21 (5. 8. 1900.), str. 1.
378. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 22 (12. 8. 1900.), str. 1.

379. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 23 (18. 8. 1900.), str. 2-3.
380. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 24 (26. 8. 1900.), str. 2.
381. *Tri ljubavi* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 10 (12. 3. 1905.), str. 1-2.
382. *Tri mjeseca krvnik* [**putopis**] : iz doživljaja jednog prijatelja na San Mauritius-u. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 3 (14. 10. 1899.), str. 1-2.
383. *Tri mjeseca krvnik* [**putopis**] : iz doživljaja jednog prijatelja na San Mauritius-u. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 4 (1. 11. 1899.), str. 1-2.
384. *Tri mjeseca krvnik* [**putopis**] : iz doživljaja jednog prijatelja na San Mauritius-u. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 5 (11. 11. 1899.), str. 1-2.
385. *U jesenskoj magli* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 52 (7. 12. 1924.), str. 1-2.
386. *U jesenskom sumračju* [**pripovijest**] : napisao S-S-Š / S-S-Š. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 55 (9. 12. 1923.), str. 1-2.
387. *U odsuću duha* [**crtica**] : ruski napisa Ant. P. Čehov. Preveo Roko Klaić / A. P. Čehov. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 38 (8. 10. 1905.), str. 1
388. *U polusnu* [**crtica**] : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 25 (25. 5. 1923.), str. 1.
389. *U potjeri za srećom* [**crtica**] : napisao S. Retter / S. Retter. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 73 (4. 12. 1921.), str. 1-2.
390. *U zločestom društvu* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz dnevnika. Priobćio ju J. Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 1 (16. 9. 1899.), str. 1-2.
391. *U zločestom društvu* [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz dnevnika. Priobćio ju J. Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 2 (7. 10. 1899.), str. 1-2.
392. *Ubogi vjerovnik* [**crtica**] : česki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Calisantus. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.
393. *Udaja gdjice. Mary* [**pripovijest**] : američanska pripovijest od Veillera, preveo x / Bayard Veiller. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 1 (1. 1. 1900.), str. 1.
394. *Udaja gdjice. Mary* [**pripovijest**] : američanska pripovijest od Veillera, preveo x / Bayard Veiller. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 2 (14. 1. 1900.), str. 1.
395. *Ugasnula sreća - potamnio život* [**crtica**] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 5.
396. *Umiruće sunce* [**feljton**] : piše Izak Selimov / Izak Selimov. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 5 (25. 1. 1925.), str. 1-2.
397. *Uništena mladost* [**pripovijest**] : napisao Milan Žetić / Milan Žetić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 9 (15. 2. 1925.), str. 1-2.

398. *Uništena mladost* [**pripovijest**] : napisao Milan Žetić / Milan Žetić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 10 (22. 2. 1925.), str. 1-2.
399. *Uskrсни zec* [**crtica**] : napisao Ortman. Preveo Školnik / Ortman. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 1-2.
400. *Uspomena na Radića* [**biografski zapis**] : piše Ivan Starić / Ivan Dobravec-Plevnik. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 6 (2. 2. 1925.), str. 1-2.
401. *Uspomene ne umiru* [**crtica/memoarski zapis**] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 44 (15. 10. 1922.), str. 1-2.
402. *Uzgojni kodex japanke* [**crtica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 9 (25. 2. 1912.), str. 2.
403. *Vampir* [**pripovijest**] : češki napisao Jan Neruda. Preveo J. Nikšić / Jan Neruda. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 9.
404. *Vampir* [**pripovijest**] : napisao Jan Neruda. Preveo: Š. P. / Jan Neruda. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 4.
405. *Večer na atlanskom oceanu* [**putopis**] : crtica iz mornarskog života / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 47 (26. 11. 1906.), str. 1-2.
406. *Večernja pjesma* [**crtica**] / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 34 (13. 8. 1922.), str. 1.
407. *Večernja pjesma* [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 33 (6. 8. 1922.), str. 1-2.
408. *Virovitička legenda* [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 26 (25. 6. 1922.), str. 2-3.
409. *Virovitički palladij 2904*. [**feljton**] : u Abderi dne - 2904. / Vilko Otello. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 43 (24. 11. 1904.), str. 1-2.
410. *Vojnika odlazak i dolazak* [**pripovijest**] : iz prošlosti od Gejze Rekettye-a / Gejza Rekettye. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 7 (1. 4. 1900.), str. 1-2.
411. *Vrag u mlinu* [**pripovijest**] : crtica po istina. Napisala Ljubica / Ljubica. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 4-5.
412. *Vuk dlaku mienja, čudi nikada* [**pripovijest**] : događaj iz nedavne prošlosti piše J. Ivčević / J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 37 (27. 9. 1908.), str. 1-2.
413. *Vuk dlaku mienja, čudi nikada* [**pripovijest**] : događaj iz nedavne prošlosti piše J. Ivčević / J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 38 (4. 10. 1908.), str. 1-3.
414. *Za čast žene!* [**crtica**] : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3.
415. *Začarani ples* [**pripovijest**] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 50 (23. 11. 1924.), str. 1-2.
416. *Začarani ples* [**pripovijest**] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 51 (30. 11. 1924.), str. 1-2.
417. *Zaposjednuto* [**crtica**] : češki napisao Oldržeh S. Kostelecky! Preveo Roko Klaić / Oldržeh S. Kostelecky. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 5 (7. 2. 1904.), str. 1-2.

418. *Zašto da mre?* [**critica**] : piše Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 41 (16. 9. 1923.), str. 1-2.
419. *Zašto psi progone mačke, a mačke miševe?* [**priča**] : po češkoj priči / A. Pakaci. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 15 (6. 3. 1921.), str. 1.
420. *Zavod za pomladjivanje* [**pripovijest**] : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 8 (11. 3. 1906.), str. 1-2.
421. *Zavod za pomladjivanje* [**pripovijest**] : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 9 (18. 3. 1906.), str. 1-2.
422. *Zavod za pomladjivanje* [**pripovijest**] : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 10 (25. 3. 1906.), str. 1-2.
423. *Žena* [**legenda**] : indijska legenda; spj. Jan Nerudy; priča I. E. Cerovski / Jan Neruda. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 15 (2. 4. 1922.), str. 1.
424. *Žene u zrakoplovu* [**critica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 8 (18. 2. 1912.), str. 1.
425. *Život u Kini* [**putopis**] / o. Vladimir Horvat. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 32 (3. 8. 1924.), str. 1-2.
426. *Život u Kini* [**putopis**] / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 10 (2. 3. 1924.), str. 2-3.
427. *Život u Kini* [**putopis**] / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 11 (9. 3. 1924.), str. 2-3.
428. *Život u Kini* [**putopis**] : napisao o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 33 (22. 7. 1923.), str. 1-2.
429. *Život u Kini* [**putopis**] : napisao o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 35 (5. 8. 1923.), str. 1-2.
430. *Život u Kini* [**putopis**] : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 39 (2. 9. 1923.), str. 1

12.3.5. Prijevodi s drugih jezika

Iako najčešće nemamo informaciju s kojeg je jezika tekst preveden, često imamo napomenu kako se radi o prijevodu i najčešće znamo tko je bio predvoditelj.

Takvih je tekstova u *Virovitičanu* 56.

1. *Aforizmi o ženama* [**aforizmi**] / Oscar Wilde. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 24 (13. 6. 1920.), str. 1.
2. *Bez rada* [**critica**] : preveo Josip Ber-s / Josip Ber-s. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 4.
3. *Dokaz ljubavi* [**pripovijest**] : critica sa ustanka na Kubi. Prevela Anka Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 4 (29. 1. 1905.), str. 1.

4. *Dokaz ljubavi* [**pripovijest**] : crtica sa ustanka na Kubi. Prevela Anka Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 5 (5. 2. 1905.), str. 1-2.
5. *Doktorovo kupovanje konja* [**crtica**] : preveo Jozo Lalić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 50 (16. 12. 1906.), str. 5-6.
6. *Društveni telefon* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 3 (14. 1. 1912.), str. 1-2.
7. *Društveni telefon* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 4 (21. 1. 1912.), str. 2-3.
8. *Dva polja - indijska basna* [**basna**] : indijska basna. Preveo Ljudevit Hofer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 29 (25. 8. 1907.), str. 1-2.
9. *Dva polja - indijska basna* [**basna**] : indijska basna. Preveo Ljudevit Hofer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 30 (1. 9. 1907.), str. 1-2.
10. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 38 (27. 10. 1907.), str. 1-2.
11. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 39 (3. 10. 1907.), str. 1-2.
12. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 40 (10. 11. 1907.), str. 1-3.
13. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 41 (17. 11. 1907.), str. 4-5.
14. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 42 (24. 11. 1907.), str. 1-2.
15. *Gospojica upravitelj* [**crtica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 20 (4. 6. 1911.), str. 1-2.
16. *Halka* [**pripovijest**] : od M. Drenigg-a. Preveo Ljudevit Hoffer / M. Drenigg. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 6 (21. 3. 1906.), str. 1-2.
17. *Iz povijesti englezke banke* [**feljton**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 2 (14. 1. 1906.), str. 1-2.
18. *Iz seljačkog života* [**pripovijest**] : pohrvatio J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 11 (24. 3. 1907.), str. 1-2.
19. *Iz seljačkog života* [**pripovijest**] : pohrvatio J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 2-3.
20. *Kako si je liepa gospodja Marianka stekla muža* [**crtica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 18 (21. 5. 1911.), str. 1-3.
21. *Kasno* [**pripovijest**] : češki napisao Jan Osten. Preveo R. Klaić / Jan Osten. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 24 (25. 6. 1905.), str. 1-2.
22. *Kasno* [**pripovijest**] : češki napisao Jan Osten. Preveo R. Klaić / Jan Osten. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 25 (2. 7. 1905.), str. 1-2.
23. *Kismet* [**pripovijest**] : crtica od Alberta Colfoor. Preveo Ljudevit Hoffer / Albert Colfoor. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 3 (20. 1. 1907.), str. 2.

24. *Kismet* [**pripovijest**] : crtica od Alberta Colfoor. Preveo Ljudevit Hoffer / Albert Colfoor. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 4 (2. 2. 1907.), str. 1-2.
25. *Kišobran* [**crtica**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 3.
26. *Kosci* [**pripovijest**] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 1 (1. 1. 1904.), str. 1-2.
27. *Kosci* [**pripovijest**] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 3 (24. 1. 1904.), str. 1-2.
28. *Kosci* [**pripovijest**] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 4 (31. 1. 1904.), str. 1-2.
29. *Luta* [**pripovijest**] : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 9 (6. 3. 1904.), str. 1-2.
30. *Luta* [**pripovijest**] : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 10 (13. 3. 1904.), str. 1-2.
31. *Moderno zvanje američkih žena* [**feljton**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 3 (21. 1. 1906.), str. 1.
32. *Način života japanske gospoje* [**crtica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 9 (25. 2. 1912.), str. 1-2.
33. *Nenadano* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 11 (1. 4. 1906.), str. 1-2.
34. *Nenadano* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 12 (8. 4. 1906.), str. 1-2.
35. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 12 (31. 3. 1901.), str. 1-2.
36. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 13 (7. 4. 1901.), str. 1-2.
37. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 14 (14. 4. 1901.), str. 1.
38. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 15 (21. 4. 1901.), str. 1.
39. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 16 (28. 4. 1901.), str. 1.
40. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 17 (5. 5. 1901.), str. 1.
41. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 18 (12. 5. 1901.), str. 1.
42. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 22 (9. 6. 1901.), str. 1.

43. *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 23 (16. 6. 1901.), str. 1-2.
44. *O jadu telefonisticah* [**pripovijest**] : posjet telefonisticam na bečkoj centrali. Preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 4-5.
45. *O jadu telefonisticah* [**pripovijest**] : posjet telefonisticam na bečkoj centrali. Preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 45 (15. 12. 1907.), str. 2-3.
46. *O ljubavi* [**aforizmi**] : od Platona, Senece, Petöfija, Oorneilka, Rechebruna, Pongesa, Byrona, Rousseava, Sergijevića i drugih. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 12 (8. 4. 1906.), str. 2.
47. *Okrutni ljudi* [**pripovijest**] : crtica od Camillo Petra. Preveo Ljudevit Hoffer / Camillo Perta. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 5 (14. 2. 1907.), str. 1-2.
48. *Okrutni ljudi* [**pripovijest**] : crtica od Camillo Petra. Preveo Ljudevit Hoffer / Camillo Perta. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 6 (17. 2. 1907.), str. 1.
49. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 44 (23. 6. 1921.), str. 1-2.
50. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 45 (26. 6. 1921.), str. 1-2.
51. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 46 (3. 7. 1921.), str. 1-2.
52. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 47 (10. 7. 1921.), str. 1-2.
53. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 48 (17. 7. 1921.), str. 1-2.
54. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 49 (21. 7. 1921.), str. 1-2.
55. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 50 (24. 7. 1921.), str. 1.
56. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 51 (28. 7. 1921.), str. 1-2.
57. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 52 (31. 7. 1921.), str. 1.
58. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 53 (4. 8. 1921.), str. 1-2.
59. *Ostavina* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 16 (19. 4. 1908.), str. 1-3.
60. *Otrovno tane* [**pripovijest**] : franceski napisao Edmond About. Preveo N. Toth / Edmond About. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 13 (29. 3. 1908.), str. 2-3.
61. *Otrovno tane* [**pripovijest**] : franceski napisao Edmond About. Preveo N. Toth / Edmond About. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 14 (5. 4. 1908.), str. 2-3.
62. *Pogibeljna susjeda* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 13 (16. 4. 1911.), str. 1-4.

63. *Pomorčeva zaručnica* [**pripovijest**] : franceski napisao Louis Collas. Preveo Nikola Toth / Louis Collas. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 1 (1. 1. 1908.), str. 1-2.
64. *Pomorčeva zaručnica* [**pripovijest**] : franceski napisao Louis Collas. Preveo Nikola Toth / Louis Collas. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 2 (12. 1. 1908.), str. 3-5.
65. *Proljetna fantazija o ciglama* [**crtica**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 11 (25. 3. 1905.), str. 1-3.
66. *Puran* [**crtica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 36 (29. 10. 1911.), str. 1-2.
67. *Put oko zemlje* [**putopis**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 40 (15. 10. 1905.), str. 1-2.
68. *Rastanak* [**crtica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 21 (11. 6. 1911.), str. 1-2.
69. *Riješena zagonetka* [**crtica**] / Ad. T.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 43 (5. 11. 1905.), str. 1-2.
70. *Rodoljubka* [**crtica**] : slovački napisao Kalinov. Pohrvatio Roko Klaić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5.
71. *Sa jesenske vježbe* [**pripovijest**] / Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 32 (15. 9. 1907.), str. 3-5.
72. *Samoubojstvo* [**pripovijest**] : napisao Guy de maupassant - Preveo N. Blasius / Guy de Maupassant. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 6 (17. 2. 1901.), str. 1.
73. *Samoubojstvo* [**pripovijest**] : Preveo N. Blasius / Guy de Maupassant. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 7 (24. 2. 1901.), str. 1-2.
74. *San* [**pripovijest**] : slika. Napisao Iv. B.-R. / Iv. B.-R.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 18 (2. 5. 1920.), str. 1-2.
75. *Sestra Marija* [**pripovijest**] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 4 (15. 6. 1919.), str. 1.
76. *Sestra Marija* [**pripovijest**] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 5 (22. 6. 1919.), str. 1.
77. *Sestra Marija* [**pripovijest**] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 6 (29. 6. 1919.), str. 1.
78. *Sestra Marija* [**pripovijest**] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 7 (6. 7. 1919.), str. 1.
79. *Sestra Marija* [**pripovijest**] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 8 (12. 7. 1919.), str. 1.
80. *Sestra Marija* [**pripovijest**] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 9 (20. 7. 1919.), str. 1.
81. *Sestra Marija* [**pripovijest**] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 10 (27. 7. 1919.), str. 1.
82. *Sestra Marija* [**pripovijest**] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 11 (3. 8. 1919.), str. 1.

83. *Sestra Marija* [**pripovijest**] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 12 (10. 8. 1919.), str. 1-2.
84. *Sestra Marija* [**pripovijest**] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 13 (17. 8. 1919.), str. 1-2.
85. *Sjeme Mira!!!* [**crtica**] : preveo Makso Brozinčević. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 5.
86. *Spiro Costre, postolar* [**crtica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 17 (14. 5. 1911.), str. 2-4.
87. *Spis 114.* [**crtica**] : napisao Alexis Bouvier / Alexis Bouvier. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 21 (12. 10. 1919.), str. 1-2.
88. *Stehlikov duh* [**pripovijest**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 18 (14. 5. 1905.), str. 1-2.
89. *Stehlikov duh* [**pripovijest**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 19 (21. 5. 1905.), str. 1.
90. *Strazza gospodina Biloga* [**pripovijest**] / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 13 (9. 4. 1905.), str. 1-2.
91. *Strazza gospodina Biloga* [**pripovijest**] / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 14 (16. 4. 1905.), str. 2-3.
92. *Strazza gospodina Biloga* [**pripovijest**] : češki napisao Vacslav Beneš-Šumavski. Preveo Roko Klaić / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 12 (2. 4. 1905.), str. 1-2.
93. *Tomaševa smrt* [**crtica**] : češki napisao Karel Lager. Preveo Roko Klaić / Karel Leger. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 8 (5. 2. 1905.), str. 1-2.
94. *Tomaševa smrt* [**pripovijest**] : češki napisao Karel Lager. Preveo Roko Klaić / Karel Leger. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 8 (26. 2. 1905.), str. 1-2.
95. *U odsuću duha* [**crtica**] : ruski napisao Ant. P. Čehov. Preveo Roko Klaić / A. P. Čehov. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 38 (8. 10. 1905.), str. 1
96. *Ubogi vjerovnik* [**crtica**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Calisantis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.
97. *Udaja gdjice. Mary* [**pripovijest**] : američanska pripovijest od Veillera, preveo x / Bayard Veiller. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 1 (1. 1. 1900.), str. 1.
98. *Udaja gdjice. Mary* [**pripovijest**] : američanska pripovijest od Veillera, preveo x / Bayard Veiller. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 2 (14. 1. 1900.), str. 1.
99. *Uskrsni zec* [**crtica**] : napisao Ortman. Preveo Školnik / Ortman. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 1-2.
100. *Vampir* [**pripovijest**] : češki napisao Jan Neruda. Preveo J. Nikšić / Jan Neruda. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 9.
101. *Vampir* [**pripovijest**] : napisao Jan Neruda. Preveo: Š. P. / Jan Neruda. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 4.

102. *Zaposjednuto* [**critica**] : češki napisao Oldržeh S. Kostelecky! Preveo Roko Klaić / Oldržeh S. Kostelecky. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 5 (7. 2. 1904.), str. 1-2.
103. *Zašto psi progone mačke, a mačke miševe?* [**priča**] : po češkoj priči / A. Pakaci. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 15 (6. 3. 1921.), str. 1.
104. *Zavod za pomladjivanje* [**pripovijest**] : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 8 (11. 3. 1906.), str. 1-2.
105. *Zavod za pomladjivanje* [**pripovijest**] : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 9 (18. 3. 1906.), str. 1-2.
106. *Zavod za pomladjivanje* [**pripovijest**] : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 10 (25. 3. 1906.), str. 1-2.
107. *Žene u zrakoplovu* [**critica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 8 (18. 2. 1912.), str. 1.

12.3.6. Podatci o prevoditeljima – ime i prezime prevoditelja ili inicijali

Uz 49 se prozних tekstova javlja i podatak o prevoditeljima. Tekstove su tako prevodili ili „pohrvatili” najvećim dijelom I. E. Cerovski i Roko Klaić, a zatim i Ljudevit Hoffer, Makso Brozinčević, Jozo Lalić i Anka Hoffer.

1. *Bez rada* [**critica**] : preveo Josip Ber-s / Josip Ber-s. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 4.
2. *Dokaz ljubavi* [**pripovijest**] : crtica sa ustanka na Kubi. Prevela Anka Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 4 (29. 1. 1905.), str. 1.
3. *Dokaz ljubavi* [**pripovijest**] : crtica sa ustanka na Kubi. Prevela Anka Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 5 (5. 2. 1905.), str. 1-2.
4. *Doktorovo kupovanje konja* [**critica**] : preveo Jozo Lalić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 50 (16. 12. 1906.), str. 5-6.
5. *Društveni telefon* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 3 (14. 1. 1912.), str. 1-2.
6. *Društveni telefon* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 4 (21. 1. 1912.), str. 2-3.
7. *Dva polja - indijska basna* [**basna**] : indijska basna. Preveo Ljudevit Hofer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 29 (25. 8. 1907.), str. 1-2.
8. *Dva polja - indijska basna* [**basna**] : indijska basna. Preveo Ljudevit Hofer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 30 (1. 9. 1907.), str. 1-2.
9. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 38 (27. 10. 1907.), str. 1-2.
10. *Ema* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 39 (3. 10. 1907.), str. 1-2.

11. *Ena [pripovijest]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 40 (10. 11. 1907.), str. 1-3.
12. *Ena [pripovijest]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 41 (17. 11. 1907.), str. 4-5.
13. *Ena [pripovijest]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 42 (24. 11. 1907.), str. 1-2.
14. *Gospojica upravitelj [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 20 (4. 6. 1911.), str. 1-2.
15. *Halka [pripovijest]* : od M. Drenigg-a. Preveo Ljudevit Hoffer / M. Drenigg. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 6 (21. 3. 1906.), str. 1-2.
16. *Iz povijesti englezke banke [feljton]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 2 (14. 1. 1906.), str. 1-2.
17. *Iz seljačkog života [pripovijest]* : pohrvatio J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 11 (24. 3. 1907.), str. 1-2.
18. *Iz seljačkog života [pripovijest]* : pohrvatio J. Ivčević. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 2-3.
19. *Kako si je liepa gospodja Marianka stekla muža [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 18 (21. 5. 1911.), str. 1-3.
20. *Kasno [pripovijest]* : češki napisao Jan Osten. Preveo R. Klaić / Jan Osten. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 24 (25. 6. 1905.), str. 1-2.
21. *Kasno [pripovijest]* : češki napisao Jan Osten. Preveo R. Klaić / Jan Osten. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 25 (2. 7. 1905.), str. 1-2.
22. *Kismet [pripovijest]* : crtica od Alberta Colfoor. Preveo Ljudevit Hoffer / Albert Colfoor. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 3 (20. 1. 1907.), str. 2.
23. *Kismet [pripovijest]* : crtica od Alberta Colfoor. Preveo Ljudevit Hoffer / Albert Colfoor. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 4 (2. 2. 1907.), str. 1-2.
24. *Kišobran [crtica]* : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 3.
25. *Kosci [pripovijest]* : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 1 (1. 1. 1904.), str. 1-2.
26. *Kosci [pripovijest]* : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 3 (24. 1. 1904.), str. 1-2.
27. *Kosci [pripovijest]* : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 4 (31. 1. 1904.), str. 1-2.
28. *Luta [pripovijest]* : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 9 (6. 3. 1904.), str. 1-2.
29. *Luta [pripovijest]* : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 10 (13. 3. 1904.), str. 1-2.

30. *Moderno zvanje američkih žena [feljton]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 3 (21. 1. 1906.), str. 1.
31. *Način života japanske gospoje [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 9 (25. 2. 1912.), str. 1-2.
32. *Nenadano [pripovijest]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 11 (1. 4. 1906.), str. 1-2.
33. *Nenadano [pripovijest]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 12 (8. 4. 1906.), str. 1-2.
34. *Nevina žrtva [pripovijest]* : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 12 (31. 3. 1901.), str. 1-2.
35. *Nevina žrtva [pripovijest]* : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 13 (7. 4. 1901.), str. 1-2.
36. *Nevina žrtva [pripovijest]* : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 14 (14. 4. 1901.), str. 1.
37. *Nevina žrtva [pripovijest]* : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 15 (21. 4. 1901.), str. 1.
38. *Nevina žrtva [pripovijest]* : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 16 (28. 4. 1901.), str. 1.
39. *Nevina žrtva [pripovijest]* : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 17 (5. 5. 1901.), str. 1.
40. *Nevina žrtva [pripovijest]* : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 18 (12. 5. 1901.), str. 1.
41. *Nevina žrtva [pripovijest]* : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 22 (9. 6. 1901.), str. 1.
42. *Nevina žrtva [pripovijest]* : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 23 (16. 6. 1901.), str. 1-2.
43. *O jadu telefonisticah [pripovijest]* : posjet telefonisticam na bečkoj centrali. Preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 4-5.
44. *O jadu telefonisticah [pripovijest]* : posjet telefonisticam na bečkoj centrali. Preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 45 (15. 12. 1907.), str. 2-3.
45. *Okrutni ljudi [pripovijest]* : crtica od Camillo Petra. Preveo Ljudevit Hoffer / Camillo Perta. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 5 (14. 2. 1907.), str. 1-2.
46. *Okrutni ljudi [pripovijest]* : crtica od Camillo Petra. Preveo Ljudevit Hoffer / Camillo Perta. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 6 (17. 2. 1907.), str. 1.
47. *Orso [pripovijest]* : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 44 (23. 6. 1921.), str. 1-2.
48. *Orso [pripovijest]* : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 45 (26. 6. 1921.), str. 1-2.
49. *Orso [pripovijest]* : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 46 (3. 7. 1921.), str. 1-2.

50. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 47 (10. 7. 1921.), str. 1-2.
51. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 48 (17. 7. 1921.), str. 1-2.
52. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 49 (21. 7. 1921.), str. 1-2.
53. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 50 (24. 7. 1921.), str. 1.
54. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 51 (28. 7. 1921.), str. 1-2.
55. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 52 (31. 7. 1921.), str. 1.
56. *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 53 (4. 8. 1921.), str. 1-2.
57. *Ostavina* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 16 (19. 4. 1908.), str. 1-3.
58. *Otrovno tane* [**pripovijest**] : franceski napisao Edmond About. Preveo N. Toth / Edmond About. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 13 (29. 3. 1908.), str. 2-3.
59. *Otrovno tane* [**pripovijest**] : franceski napisao Edmond About. Preveo N. Toth / Edmond About. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 14 (5. 4. 1908.), str. 2-3.
60. *Pogibeljna susjeda* [**pripovijest**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 13 (16. 4. 1911.), str. 1-4.
61. *Pomorčeva zaručnica* [**pripovijest**] : franceski napisao Louis Collas. Preveo Nikola Toth / Louis Collas. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 1 (1. 1. 1908.), str. 1-2.
62. *Pomorčeva zaručnica* [**pripovijest**] : franceski napisao Louis Collas. Preveo Nikola Toth / Louis Collas. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 2 (12. 1. 1908.), str. 3-5.
63. *Proljetna fantazija o ciglama* [**certica**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 11 (25. 3. 1905.), str. 1-3.
64. *Puran* [**certica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 36 (29. 10. 1911.), str. 1-2.
65. *Put oko zemlje* [**putopis**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 40 (15. 10. 1905.), str. 1-2.
66. *Rastanak* [**certica**] : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 21 (11. 6. 1911.), str. 1-2.
67. *Riješena zagonetka* [**certica**] / Ad. T.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 43 (5. 11. 1905.), str. 1-2.
68. *Rodoljubka* [**certica**] : slovački napisao Kalinov. Pohrvatio Roko Klaić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5.
69. *Sa jesenske vježbe* [**pripovijest**] / Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 32 (15. 9. 1907.), str. 3-5.

70. *Samoubojstvo [pripovijest]* : napisao Guy de maupassant - Preveo N. Blasius / Guy de Maupassant. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 6 (17. 2. 1901.), str. 1.
71. *Samoubojstvo [pripovijest]* : Preveo N. Blasius / Guy de Maupassant. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 7 (24. 2. 1901.), str. 1-2.
72. *Sjeme Mira!!! [crtica]* : preveo Makso Brozinčević.
73. *Spiro Costre, postolar [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 17 (14. 5. 1911.), str. 2-4.
74. *Spis 114. [crtica]* : napisao Alexis Bouvier / Alexis Bouvier. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 21 (12. 10. 1919.), str. 1-2.
75. *Stehlikov duh [pripovijest]* : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 18 (14. 5. 1905.), str. 1-2.
76. *Stehlikov duh [pripovijest]* : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 19 (21. 5. 1905.), str. 1.
77. *Strazza gospodina Biloga [pripovijest]* / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 13 (9. 4. 1905.), str. 1-2.
78. *Strazza gospodina Biloga [pripovijest]* / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 14 (16. 4. 1905.), str. 2-3.
79. *Strazza gospodina Biloga [pripovijest]* : češki napisao Vacslav Beneš-Šumavski. Preveo Roko Klaić / Vacslav Beneš-Šumavski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 12 (2. 4. 1905.), str. 1-2.
80. *Tomaševa smrt [crtica]* : češki napisao Karel Lager. Preveo Roko Klaić / Karel Leger. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 8 (5. 2. 1905.), str. 1-2.
81. *Tomaševa smrt [pripovijest]* : češki napisao Karel Lager. Preveo Roko Klaić / Karel Leger. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 8 (26. 2. 1905.), str. 1-2.
82. *U odsuču duha [crtica]* : ruski napisa Ant. P. Čehov. Preveo Roko Klaić / A. P. Čehov. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 38 (8. 10. 1905.), str. 1
83. *Ubogi vjerovnik [crtica]* : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Calisantis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.
84. *Udaja gdjice. Mary [pripovijest]* : američanska pripovijest od Veillera, preveo x / Bayard Veiller. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 1 (1. 1. 1900.), str. 1.
85. *Udaja gdjice. Mary [pripovijest]* : američanska pripovijest od Veillera, preveo x / Bayard Veiller. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 2 (14. 1. 1900.), str. 1.
86. *Uskrsni zec [crtica]* : napisao Ortman. Preveo Školnik / Ortman. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 1-2.
87. *Vampir [pripovijest]* : češki napisao Jan Neruda. Preveo J. Nikšić / Jan Neruda. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 9.
88. *Vampir [pripovijest]* : napisao Jan Neruda. Preveo: Š. P. / Jan Neruda. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 4.
89. *Zaposjednuto [crtica]* : češki napisao Oldržeh S. Kostelecky! Preveo Roko Klaić / Oldržeh S. Kostelecky. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 5 (7. 2. 1904.), str. 1-2.

90. *Zavod za pomladjivanje [pripovijest]* : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 8 (11. 3. 1906.), str. 1-2.
91. *Zavod za pomladjivanje [pripovijest]* : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 9 (18. 3. 1906.), str. 1-2.
92. *Zavod za pomladjivanje [pripovijest]* : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 10 (25. 3. 1906.), str. 1-2.
93. *Žene u zrakoplovu [crtica]* : preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 8 (18. 2. 1912.), str. 1.

12.3.7. Tekstovi iz Virovitičanova podlistka ili njegovih ostalih priloga

Proznih tekstova u prilogima *Virovitičanu* ima 29, a po veličini ističe se tekst *Tko je sretan?* koji je izlazio u fragmentima i to čak deset puta.

1. *Dardanelska priča [priča]* : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 54 (2. 12. 1923.), str. 3-4.
2. *Hrvatska kultura i novinstvo [feljton]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 5.
3. *Iz života Japanaca i Kineza [feljton]* / P-ć.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 6.
4. *Kakovi smo mi katolici [feljton]* / Ivan Miošić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 6-7.
5. *Kolumbovo jajce [crtica]* : napisao Stjepan Gorupić / Stjepan Gorupić. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3-4.
6. *Kosci [pripovijest]* : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 1 (1. 1. 1904.), str. 1-2.
7. *Kosci [pripovijest]* : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 3 (24. 1. 1904.), str. 1-2.
8. *Kosci [pripovijest]* : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 4 (31. 1. 1904.), str. 1-2.
9. *Luta [pripovijest]* : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 9 (6. 3. 1904.), str. 1-2.
10. *Luta [pripovijest]* : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 10 (13. 3. 1904.), str. 1-2.
11. *Mladi umjetnik [pripovijest]* : piše Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 5-6.
12. *Molitva u pjesmi [feljton]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.
13. *Mudre rečenice [aforizmi]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 7 (21. 2. 1904.), str. 1-2.

14. *Mudre rečenice [aforizmi]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 8 (28. 2. 1904.), str. 1-2.
15. *Na ljutu ranu - ljutu travu! [feljton]* / Stjepan H.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5-6.
16. *O ljubavi [aforizmi]* / M.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3-4.
17. *Pismo iz Amerike [putopis/pismo]* / Slatinka. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 12 (12. 4. 1914.), str. 3-4.
18. *Prvi Božić na ratištu [crtica]* : ratne uspomene. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 5.
19. *Rodoljubka [crtica]* : slovački napisao Kalinov. Pohrvatio Roko Klaić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5.
20. *Samo sanak [pripovijest]*. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 38 (13. 9. 1903.), str. 1-2.
21. *Sanja [crtica]* : napisao Tihomil B. / Tihomil B.. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 4.
22. *Sretan Uskrs! [crtica]* : napisao Dragutin Paulin / Dragutin Paulin. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3.
23. *Sve mine [biografski zapis]* / Plevnik [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 57 (25. 12. 1923.), str. 4.
24. *Tko je sretan? [pripovijest]* : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 40 (27. 9. 1903.), str. 1-2.
25. *Tko je sretan? [pripovijest]* : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 41 (4. 10. 1903.), str. 1-2.
26. *Tko je sretan? [pripovijest]* : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 42 (18. 10. 1903.), str. 1-2.
27. *Tko je sretan? [pripovijest]* : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 43 (25. 10. 1903.), str. 1-2.
28. *Tko je sretan? [pripovijest]* : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 44 (1. 11. 1903.), str. 1-2.
29. *Tko je sretan? [pripovijest]* : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 45 (8. 11. 1903.), str. 1-2.
30. *Tko je sretan? [pripovijest]* : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 46 (22. 11. 1903.), str. 1-2.
31. *Tko je sretan? [pripovijest]* : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 47 (6. 12. 1903.), str. 1-2.
32. *Tko je sretan? [pripovijest]* : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 48 (13. 12. 1903.), str. 1-2.
33. *Tko je sretan? [pripovijest]* : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić.. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 49 (20. 12. 1903.), str. 1-2.
34. *Tri dana na Niagari [putopis]* : napisao F. H. Preveo Ljudevit Hoffer. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 5-6.

35. *U badnjoj noći [pripovijest]* / Josip Malatić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 6-7.
36. *Ubogi vjerovnik [crtica]* : česki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Calisantus. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.
37. *Ugasnula sreća - potamnio život [crtica]* : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin.. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 5.
38. *Vampir [pripovijest]* : češki napisao Jan Neruda. Preveo J. Nikšić / Jan Neruda. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 9.
39. *Vampir [pripovijest]* : napisao Jan Neruda. Preveo: Š. P. / Jan Neruda. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 4.
40. *Virovitica u godini 2000. [feljton]* / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5-6.
41. *Vrag u mlinu [pripovijest]* : crtica po istina. Napisala Ljubica / Ljubica. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 4-5.
42. *Za čast žene! [crtica]* : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3.

12.3.8. Tekstovi preuzeti iz drugih novina, časopisa ili knjiga

Kako je spomenuto u dijelu vezanom uz dramske tekstove, šest je proznih tekstova objavljenih u *Virovitičanu* uz koje postoji podatak o izvoru iz kojega su preuzeti.

Tekstovi preuzeti iz drugih izvora sljedeći su tekstovi:

1. *Ako ćeš biti bogat ne pravdaj se [crtica]* / D. S. Penšić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 33 (9. 8. 1903.), str. 1-2.
2. *O vješanju [crtica]* : razmatranje naprednog čovjeka. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 4-5.
3. *Odlomak života [crtica]* : Iz "Mojih zapisaka." Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 68 (6. 11. 1921.), str. 1.
4. *Ruska tamnica za političke krivce [feljton]* : preštampano iz "Slobodne rieči". U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 16 (30. 4. 1905.), str. 1.
5. *Ruska tamnica za političke krivce [feljton]* : preštampano iz "Slobodne rieči". U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 17 (7. 5. 1905.), str. 1-2.
6. *Slijepac [crtica]*. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 28 (12. 7. 1908.), str. 2
7. *Svašta po malo [feljton]* / Vicko Dobrić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 1.
8. *Svašta po malo [šala, zanimljivost]*. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 12 (9. 4. 1911.), str. 1.

13. ANALIZA I INTERPRETACIJA IZABRANIH KNJIŽEVNIH PRIMJERA

13.1. Lirski i dramski tekstovi u *Virovitičanu*

Svim do sada navedenim zaključcima, možemo pridružiti još jedan, vezan uz dramske i lirске tekstove objavljene u *Virovitičanu*, od kojih su dramski najmanje zastupljeni, dok lirskih, s druge strane, ima mnogo. Prema podacima, fragmentima prikupljenim u bibliografiji koja je prilog ovom radu, 43 fragmenta su vezana uz osnovnu dramsku strukturu, dok je broj kod lirike mnogo veći – čak je 109 umjetničkih tekstova na neki način povezano s pjesništvom. Najveći je dio književnoumjetničkih tekstova ipak proznoga karaktera.

Dramski tekstovi u *Virovitičanu* nisu česti i nisu obimni – svega dva teksta izlaze u nekoliko brojeva *Virovitičana* – *Vojnički bjegunac*¹¹⁹ i *Strakojnički gajdaš*¹²⁰. Tekst pod nazivom *Nasamarenji mladoženja*¹²¹ izlazi u četiri broja, dok su ostali najčešće kraći, objavljeni u jednom ili ponekad u dva broja. Upravo njihova kratkoća upućuje i na njihovu svrhu koja u pravilu jest nasmijati i zabaviti čitatelja, bez otvaranja pitanja o umjetničkoj vrijednosti. S druge strane, a kako piše Vinko Brešić o Plevnikovim dramskim pokušajima, i ovi su kraći tekstovi imali ulogu prosvjećivanja i kritiziranja društva¹²², kao i oni koje je namijenio izvođenju:

„Dramski rad Ivana D. Plevnika obuhvaća pet kraćih dramskih djela koje i sam Plevnik naziva igrokazima za diletantske pozornice s glazbenim prilogom a u duhu hrvatske prošlostoljetne tradicije pučkoga teatra. Njih je Plevnik namijenio neprofesionalnim kazalištarcima koji se glumom bave prvenstveno iz ljubavi prema teatru. Time sam priznaje da nema literarnih ambicija, već da je i on tek neprofesionalni zaljubljenik u kazalište. Priznaje međutim i to da je - poput Šenoe - itekako svjestan snage kazališne riječi te da njome može utjecati na prosvjećivanje i poučavanje običnog puka. Dao se na pisanje igrokaza i za to da

---

¹¹⁹ *Vojnički bjegunac* [**drama**] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Bibliografski podatci o objavljivanju dostupni su u bibliografskim zapisima od 908. do 918.

¹²⁰ *Strakojnički gajdaš* [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Bibliografski podatci o objavljivanju dostupni su u bibliografskim zapisima od 556. do 570.

¹²¹ *Nasamarenji mladoženja* [**drama**] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Bibliografski podatci o objavljivanju dostupni su u bibliografskim zapisima od 201. do 204.

¹²² Likovi Plevnikovih drama, ali i drama koje odabire i objavljuje u svojim novinama, što i Vinko Brešić zaključuje, preslika su tadašnjeg društva čime Plevnik uspješno „nagovara“ svoje sugrađane da na sceni gledaju sami sebe: „Radnja Plevnikovih veselih igara smještena je u Virovitiču ili Slavoniji, zbiva se u sadašnjosti, a svaki od male galerije likova tipičan je predstavnik svoga doba i svoje (malo)građanske sredine.“ (Brešić, 1999, str. 189)

istisne loše prijevode, koji kvare ukus domaće publike te šire tuđinštinu. Iako mu je prvenstveno do zabave ("šale koja poučava"), Plevnik duhovito kritizira neposrednu sredinu i njezine mane: snobizam, licemjerje, pohlepu, poltronstvo, borbu za društveni prestiž... U tome ne pretjeruje već se zadovoljava time da zlo ismije i ponizi." (Brešić, 1999, str. 188–189)

Brešić će svoj kraći dio teksta o Plevniku kao dramskom piscu zaključiti mišlju u potpunosti primjenjivom na drame, točnije dramske ulomke ili fragmente koji se u *Virovitičanu* javljaju:

„Plevnikovi su se igrokazi više puta izvodili u Virovitici, u početku u sklopu koncerata Rodoljuba i Sloge (jednočinka Počima smjehom, svršava plačem), kasnije i samostalno (Nasamareni mladoženja, Tiskarska pogrješka i druge). Zbog otvorene didaktičnosti i moraliziranja te naglašene sentimentalnosti Plevnik nije dosegao vrhunce pučkog glumišta, no ispunjavao je svoju ulogu: puk je zabavljao i kroz zabavu ga poučavao." (Brešić, 1999, str. 189)

Puk je uistinu dramskim tekstovima mogao biti zabavljen i nasmijati im se, a kako smo već zaključili nasmijati se i sam sebi istovremeno. To je veoma jednostavno zaključiti iščitavajući kratke dramske zapise, ali i samim pogledom na njihove naslove: *Prva noć u braku*¹²³, *Ljubomornost*¹²⁴, *Nasamareni mladoženja*¹²⁵, *Sitnice života*¹²⁶. Upravo je zadnji spomenuti tekst i najzanimljiviji jer nosi i podnaslov – koserija¹²⁷ u obliku čeretanja. Poznat nam je, iako samo prezimenom, i autor *kozarije*, I. E. Cerovski, a tema je gotovo standardni *topos* kraćih dramskih tekstova objavljivanih u *Virovitičanu* – bračni odnosi uobličeni u prave male bisere mudrosti

---

¹²³ *Prva noć u braku* [**drama**] : vesela igra u jednom činu / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 39 (23. 10. 1904.), str. 1-2. te *Prva noć u braku* [**drama**] : vesela igra u jednom činu / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 40 (30. 10. 1904.), str. 1-2.

¹²⁴ *Ljubomornost* [**drama**] : dramatska škica u 1. činu. Napisala Marija Sigmund. Preveo Nikola Slatinski. / Marija Sigmund. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 25 (14. 7. 1907.), str. 1-2.

¹²⁵ *Nasamareni mladoženja* [**drama**] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Bibliografski podatci o objavljivanju dostupni su u bibliografskim zapisima od 201. do 204.

¹²⁶ *Sitnice života* [**dijalog**] : koserija u obliku čeretanja. Piše I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 32 (12. 5. 1921.), str. 1-2. i God. XXIII., br. 33 (15. 5. 1921.), str. 1-2. te God. XXIII., br. 34 (19. 5. 1921.), str. 1-2.

¹²⁷ Termin dolazi od francuske riječi *causerie* koja u prijavodu na hrvatski glasi razgovor; duhovit članak, a ovdje označava tekst u kojem se na lak, zabavan i duhovit način govori o aktualnim zbivanjima, problemima, osobama. Vidi: *Koserija*. *Hrvatska enciklopedija*, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 19. 7. 2022. <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=33570>

koje autori prosipaju kako bi nas, kako smo već detektirali, natjerali na razmišljanje o životu, nasmijali se ili kritizirali:

„Muž: Dakle priznaješ, da se redimo i poljepšavamo radi drugih – a ne radi sebe?!

Žena: Pa uistinu i jest tako!

Muž: Ali onda – ta „vruća” ljubav nema baš duboka korijenja!

Žena: Ljubav sine tek katkada!

Muž: Vidiš, koliko si puta bračni par u životu konvencionalno laže!

Žena: Priznajem, u laži i živimo!”¹²⁸

Zanimljivo je primijetiti kako prema izvanknjiževnim kriterijima, dramski tekstovi imaju navedene podatke o autorstvu¹²⁹, postoji barem psudonim kao oznaka autorstva, u podnaslovima stoji napomena o prijevodu i prevoditelju ako se radi o prijevodu. Tematski sloj tekstova vezan je uz navedene točke koje su čitateljima ostavljale mogućnost zabave ili učenja, odnosno prosvjećivanja, a vezale su se uz ljubavne teme, dogodovštine iz bračnoga života, ljubomoru, ali i lagane svakodnevne teme.

Svakako treba spomenuti i dva najdulja dramska teksta objavljena u *Virovitičanu*. *Strakojački gajdaš* u *Virovitičanu* izlazi u petnaest dijelova, od 14. travnja 1906. do 19. kolovoza 1906. godine, a *Vojnički bjegunac* izlazi u jedanaest nastavaka, od 12. lipnja 1904. do 21. rujna 1904. godine.

Strakojački gajdaš je, prema napomeni s početka teksta narodna bajka s pjevanjem u tri čina, „najobljubljeniji¹³⁰ kazaljišni komad” u Češkoj kako piše *Virovitičan*, temeljen je na motivima narodnih priča s elementima nadnaravnog, a s laganom ljubavnom tematikom o mladiću koji se zaljubljuje u vilu. Iz podnaslova djela saznajemo kako se radi o prijevodu Roka Klaića, učitelja u Jelisavcu, čestog prevoditelja književnih tekstova u *Virovitičanu*, a autora, kako je u podnaslovu navedeno, Josefa Kayetana Tyla.

---

¹²⁸ Sitnice života [**dijalog**] : kozerija u obliku čeretanja. Piše I. E. Cerovski / I. E. Cerovski. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 32 (12. 5. 1921.), str. 2.

¹²⁹ Podataka o autorstvu ili bilo kakvih drugih podataka nema jedino uz dijalošku formu Razgovori: Razgovori [**dijalozi**]. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 16 (18. 4. 1920.), str. 1.

¹³⁰ Značenje riječi možemo samo pretpostaviti iz njezinih prvih nekoliko slova. Kako su tiskarske pogreške vrlo česte u *Virovitičanu* i ovdje se jedna potkrala pa je pridjev nerazumljiv iako ukazuje na pozitivan odnos prema ovom „kazaljišnom komadu“.

Drugo opsežnije dramsko djelo izdano u nastavcima u *Virovitičanu* je *Vojnički bjegunac*, dramski tekst napisan u četiri čina koji se bavi tematikom nesretne ljubavi, nevjere i ljubomore, odnosa vlastelinstva i seljaka, a napisao ga je Vendelin pl. Tucić.

I jedno i drugo dramsko djelo u potpunosti odgovaraju zaključcima Vinka Brešića o Plevnikovim dramama – prije svega u onom dijelu gdje ih Brešić naziva zabavnima. I ove su dvije drame, jedna prijevod i jedan domaći dramski uradak, objavljujane kako bi svojim popularnim temama izazvale interes, zabavile čitatelje, ali istovremeno i potaknule prodaju novina.

Lirika je drugi po redu, prema broju objavljenih tekstova, književni rod zastupljen u *Virovitičanu*. Već brzim prijelazom tekstova i brzim pregledom naslova i stihova, možemo zaključiti kako su tekstovi daleko od onoga što će Miroslav Šicel¹³¹ prepoznati kao najvažnije značajke lirike u ovom razdoblju hrvatske književne povijesti. Tekstovi u *Virovitičanu* su, dakle, najčešće utilitarnoga karaktera – tematski usmjereni vlasti, političkim previranjima ili religiji, zatim ljubavni, vrlo često misaoni i intimni, gotovo primjeri uzurpiranja javnog novinskog prostora koji će njegov urednik, Plevnik, često koristiti za iskazivanje osobne prisnosti, stihova upućenih osobama iz intimnog, obiteljskog života ili starim ljubavima.

Zaključke koje donosi Miroslav Šicel o razvoju lirike hrvatske moderne u slučaju lirike objavljene u *Virovitičanu* možemo zanemariti te se približiti onomu što je prema Šicelu napušteno, a na čemu je književnost moderne razvila svoje nove značajke:

”...stvarni proces razbijanja dotadašnjih tradicionalnih lirskih kanona u nas započeo je već ranije, prije njihove pojave i uopće prije nastupa modernističke generacije pisaca: Kranjčević kao pjesnik čovjekova bunta, općeljudske misli i svemirskih, astralnih motiva, prvi je zbirkom *Izabrane pjesme* 1898. temeljito razmaknuo granice od ilirizma naovamo formirane - pojednostavljeno rečeno nacionalno angažirane poezije, u temi vremenom i prostorom ograničene, često stranački obojene, već petrificirane u frazi i banalizirane neprestanim variranjem intimnih i rodoljubnih motiva s naglašenom nacionalno-prosvjetiteljskom

---

¹³¹ U poglavlju *Lirika*, Miroslav Šicel kao preteču prve modernističke generacije vidi Ivu Vojnovića i Antu Tresića Pavičića, prije svega zanimljivih zbog unošenja „u svoju liriku nekih stilskih komponenti i motivskih sadržaja, u kojima se već naslućuju karakteristike skorih impresionističko-secesionističkih lirskih kreacija najznačajnijih predstavnika poezije moderne“. (Šicel, 2005, str. 113) Osim Vojnovića i Tresića Pavičića, Šicel će istaknuti i Vladimira Vidrića i A. G. Matoša koji „su (odavna je već dokazano) sugestivnošću svoje umjetničke riječi ne samo ostvarili vrhunske poetske umjetničke domete u svojem vremenu, nego su i snažno utjecali na velik broj stvaralaca iz druge modernističke generacije (pa i dalje)“ te nastavlja „nikakve sumnje nema da su baš Vidrić i Matoš bili doista najznačajniji pjesnici i nosioci nove modernističke poezije objavivši se kao vrhunski nosioci simboličke poetike stihova.“ (Šicel, 2005, str. 112)

porukom i okoštalom metaforikom. Štoviše, Kranjčević je bio toliko velik pjesnik i intenzitetom svojih poetskih vizija u tolikoj mjeri iznad cjelokupnosti pjesničkih strujanja u nas da ga čak ni generacija koja je slijedila - riječ je dakako o prvoj modernističkoj generaciji, a gotovo u cijelosti i o drugoj — nije prihvatila kao uzor, nije ga ni dovoljno shvatila, a da i ne govorimo o tome kako nijedan od pjesnika moderne nije uspio dosegnuti poetsku dubinu i razmjere Kranjčevićeve poezije. Njegova će lirski monumentalnost i dramatika naići na plodno tlo tek u generaciji ekspresionista: u atipičnosti razvoja hrvatske književnosti i Kranjčević je, očito, atipična prijevremena pojava u svojem vremenu.” (Šicel, 2005, str. 112–113)

Upravo sve navedeno vrijedi za pjesništvo objavljivano u *Virovitičanu* - tekstovi se kreću upravo u okvirima navedenim u Šicelovom tekstu: često su vezani uz politički angažman, npr. *Oda Pakračkom Dekretu*¹³², *Starčevićeva himna*¹³³, *Hrvatska vila*¹³⁴, *Našem narodnom zastupniku Ivanu Nep. Jermešiću*¹³⁵, *Pred spomenikom Ante Starčevića*¹³⁶; skloni intimnim i rodoljubnim motivima, npr. *Što nam treba?*¹³⁷, *Zavičaj*¹³⁸, *Svečaru*¹³⁹, *Rodoljub i Sloga*¹⁴⁰, *Prognanik*¹⁴¹, a često su usmjereni (nacionalno)-prosvjetiteljskom porukom i „okoštalom”

¹³² Oda Pakračkom Dekretu [lirska pjesma]. U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 5 (27. 1. 1924.), str. 1-2.

¹³³ Starčevićeva himna [lirska pjesma] : ispjevao dr. August Harambašić / August Harambašić. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 12 (17. 3. 1912.), str. 2-3.

¹³⁴ Hrvatska vila [lirska pjesma] : U proslavu "tridesetgodišnjice" Rodoljuba u Virovitici 3. rujna 1911 spjev. Katarina ud. P. / Katarina P.. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 30 (10. 9. 1911.), str. 2.

¹³⁵ Našem narodnom zastupniku Ivanu Nep. Jermešiću [lirska pjesma] : spjevao Mato Lukačević ratar u Lozanu / Mato Lukačević. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 7 (23. 2. 1908.), str. 2.

¹³⁶ Pred spomenikom Ante Starčevića [lirska pjesma] / Fran Galović. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 28 (11. 8. 1907.), str. 1-2.

¹³⁷ Što nam treba? [lirska pjesma]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 9 (6. 5. 1900.), str. 3.

¹³⁸ Zavičaju [lirska pjesma] / Ivan Bedek-Radosavljev. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 11 (24. 3. 1901.), str. 1.

¹³⁹ Svečaru [lirska pjesma] : pedesetgodišnjici njegove prakse. Prikazuje, odani unuk Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 5 (25. 1. 1903.), str. 1.

¹⁴⁰ Rodoljub i Sloga [lirska pjesma] / Rodoljubni Slogaš. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 5 (11. 2. 1906.), str. 1-2.

¹⁴¹ Prognanik [lirska pjesma] / Roko Klaić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 13 (14. 4. 1906.), str. 3.

metaforikom, npr. *Dva pluga*¹⁴², *Nebo i zvijezde*¹⁴³, *Sirotan*¹⁴⁴, *Znanje je najvrijednije*¹⁴⁵, *Kraj kama lednog*¹⁴⁶, *U tudjini*¹⁴⁷, *Lanci*¹⁴⁸.

U *Virovitičanu* nisu zaboravljeni ni ljubavni stihovi, najčešće autora Ivana Plevnika, ali i drugih autora koji su pisali za *Virovitičan*: *Emici*¹⁴⁹, *Još uvijek Te volim*¹⁵⁰, *Najmilije*¹⁵¹, *To si meni ti*¹⁵², *Njoj!*¹⁵³, a posebno je zanimljiv čitav niz intimnih pjesama upućenih najmilijima ili prošlim ljubavima, npr. *U spomen gospojici Emici H.*¹⁵⁴, *K imendanu gospojice Julke K.*¹⁵⁵, *Uz kiticu cvieća gospojici Mariji V.*¹⁵⁶, *Majci i sestri*¹⁵⁷, *Mojoj šogorici*¹⁵⁸, *Sestrici Julki*¹⁵⁹, *Pokojnom bratu Josipu*¹⁶⁰.

---

¹⁴² Dva pluga [**lirska pjesma**] : Sjeverni poljupci : njemački od Castelli-a / Castelli. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.

¹⁴³ Nebo i zvijezde [**lirska pjesma**] : Sjeverni poljupci : ruski od M. J. Lermontova / M. J. Ljermontov. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.

¹⁴⁴ Sirotan [**lirska pjesma**] / Roko Klaić. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 6.

¹⁴⁵ Znanje je najvrijednije [**lirska pjesma**] : spjevao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3.

¹⁴⁶ Kraj kama lednog [**lirska pjesma**] / Martin D. Kantoci. U: *Virovitičan* : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 8.

¹⁴⁷ U tudjini [**lirska pjesma**] / J. D.. U: *Virovitičan* : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 33 (29. 8. 1908.), str. 2.

¹⁴⁸ Lanci [**lirska pjesma**] : njemački od Ludwiga Uhlanda / Ludwig Uhlend. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 47 (18. 12. 1904.), str. 1.

¹⁴⁹ Emici [**lirska pjesma**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 6 (3. 12. 1899.), str. 1.

¹⁵⁰ Još uvijek Te volim [**lirska pjesma**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 13 (29. 3. 1908.), str. 2.

¹⁵¹ Najmilije [**lirska pjesma**] / Sane Kurjaković. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 12 (12. 4. 1914.), str. 5.

¹⁵² To si meni ti [**lirska pjesma**]. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 4.

¹⁵³ Njoj! [**lirska pjesma**] : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 7.

¹⁵⁴ U spomen gospojici Emici H. [**lirska pjesma**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1.

¹⁵⁵ K imendanu [**lirska pjesma**] : veleč. gosp.Ivanu Nep. Jemeršiću spjevao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 17 (14. 5. 1911.), str. 1.

¹⁵⁶ Uz kiticu cvieća gospojici Mariji V. [**lirska pjesma**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1.

¹⁵⁷ Majci i sestri [**lirska pjesma**] : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 5 (25. 1. 1903.), str. 1.

¹⁵⁸ Mojoj šogorici [**lirska pjesma**] : k vjenčanju dne 21. veljače 1903 / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 9 (22. 2. 1903.), str. 1.

¹⁵⁹ Sestrici Julki [**lirska pjesma**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 23 (31. 5. 1903.), str. 3.

¹⁶⁰ Pokojnom bratu Josipu [**lirska pjesma**] / brat Josip. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 11 (20. 3. 1904.), str. 1.

Kada o kontekstu u kojemu nastaje lirska pjesma piše književni povjesničar Zoran Kravar, ističe važnost faktora komunikacije:

„Pjesmu netko formulira, ona o nečemu govori, nekome je upućena. U lingvističkoj literaturi našega stoljeća bilo je više pokušaja da se terminološki odrede faktori koji okružuju poruku i da se utvrdi njihov stalan broj. Tridesetih je godina njemački psiholog K. Bühler predložio tročlani model komunikacijskoga konteksta, prema kojem se poruka ostvaruje između 'pošiljaoca', 'primaoca' i 'predmeta ili stanja stvari'. Trima članovima konteksta odgovaraju, nadalje, tri funkcije poruke ('izražajna' u odnosu na pošiljaoca, 'prikazivačka' u odnosu na predmet i 'apelativna' u odnosu na primaoca) i tri njezine znakovne vrijednosti 'simptomatična', 'simbolička' i 'signalna').” (Kravar, 1998, str. 380)

Uz tri navedena faktora, gdje je posebno zanimljivo u konkretnom slučaju pjesama objavljenih u novinama promotriti drugog člana ovoga trokuta – primatelja poruke koji je u slučaju pjesme objavljene u novinama, a usmjerene npr. članu obitelji, u potpunosti dvostruka. Ideja i glavne misli stihova dijele se ponajprije s osobom kojoj su upućeni, da bi na kraju bili objavljeni javnosti te tako dobili i drugu, javnu dimenziju, odnosno još jednog primatelja poruke.

Taj isti primatelj poruke koji će umjetničku vrijednost procijeniti i graditi vlastiti vrijednosni sustav književnosti, ima određena očekivanja. O očekivanjima čitatelja/primatelja odaslane poruke piše akademik Pavao Pavličić te ističe:

„Nešto slično vrijedi i za čitatelja. I on, dakako, ima stanovitu književnu kulturu, i za njega je pogled na književnost organiziran kao niz književnih vrsta, podvrsta i žanrova. Prosječan čitatelj nikada na polici biblioteke ne traži pripadnike nekoga od triju rodova, nego uvijek romane, pjesme, komedije, epove ili poslovice. Nije pri tome najvažnije koji žanrovski sistem u njegovome vremenu vlada: o krug onih vrsta koje su njemu dostupne, on mjeri i sav ostali književni korpus, pa i korpus onih literatura kojima njegov sistem vrsta nikako ne pristaje, npr. književnosti Istoka. Pri susretu sa svakim pojedinačnim djelom čitatelj nešto očekuje. Njegovo se očekivanje, da tako kažemo, 'razvija' u nekoliko faza. Najprije, on se pita kojoj vrsti pripada djelo s kojim se susreo, a zatim kojega je

žanra, kakva mu je tematika, podrijetlo itd. To očekivanje ima veoma važnu ulogu i u drugoj fazi. Čitatelj sad mjeri djelo na temelju svoje predodžbe o vrsti kojoj djelo pripada; o toj pripadnosti on prosuđuje bilo po natpisu na koricama (roman), bilo po grafičkom izgledu teksta (pjesme), ili po kojemu drugom elementu. O toj procjeni pripadnosti djela vrsti, ovisi pak i način na koji će ga čitatelj prihvatiti. Imat će on neprestano u vidu po čemu se djelo uklapa u vrstu, po čemu od nje odstupa, što je u njemu novo. Ako utvrdi da djelo ne pripada nijednoj od njemu poznatih vrsta, čitatelj će ga odbaciti, ili će svoje očekivanje posve preusmjeriti. O procjeni pripadnosti vrsti, dakle, ovisi u krajnjoj liniji i vrijednosna procjena djela.” (Pavličić, 1983, str. 53–54)

Kolika će biti očekivanja prosječnog virovitičkog čitatelja kojemu je književni svijet otkriven ili omeđen tekstovima iz *Virovitičana* nije teško pretpostaviti. Upravo *Virovitičan* kao novine s prostorom izlaženja omeđenim na malo slavonsko mjesto, navedenim temama lirskih djela, a posebno jasno profiliranim temama proznih tekstova, stvara određeni horizont očekivanja. Čitatelji će, dakle, očekivati ljubavnu poeziju, političkom usmjerenošću novina će s vremena na vrijeme očekivati i takvu vrstu poezije, očekivat će i intimnu poeziju, naviknuti na tekstove usmjerene pojedincima, a nakon toga i javnosti samom objavom u novinama.

Još je jedna točka očekivanja u samom *Virovitičanu* – njegovi književni prilozi koji se bez posebnog redoslijeda pojavljuju s vremena na vrijeme, najčešće uz dane velikih vjerskih blagdana – Božića ili Uskrsa:

Uzkrski prilog broju 13. *Virovitičana*, 3. 4. 1904.

Božićnica *Virovitičanu*, 25. 12. 1904.

Božićnica tjednika *Virovitičan*, 24. 12. 1905.

Božićnica Tjednika *Virovitičan*, 25. 12. 1906.

Božićnica *Virovitičana*, 28. 12. 1908.

Zabavni prilog *Virovitičanu*, 12. 4. 1914.

Zabavni prilog *Virovitičanu*, 29. 4. 1914.

Božićni prilog *Virovitičana*, 24. 12. 1920.

Uskrni prilog *Virovitičana*, 27. 3. 1921.

Uskrski prilog *Virovitičana*, 1923., 1. 4. 1923.

Božićni prilog *Virovitičana*, 2. 12. 1923.

Uskrski prilog *Virovitičana*, 20. 4. 1924.

Redoviti su čitatelji tako točno znali što mogu očekivati u kojem prilogu, bez obzira na njihovu nestalnost pri izlaženju. Osebnost svakoga od njih veže se uz vrijeme u koje se javljaju, točnije uz blagdan – prije svega kao prilog, mali dar čitateljstvu, a onda i dodatni način komunikacije sa sadržajem koji može biti i utilitaran, ali i jednostavnijeg, lakšeg karaktera.

Osim proznih, tekstovi koji se često javljaju u priložima su upravo pjesnički pokušaji ili prijevodi poezije s drugih jezika, a temom su lakši i najčešće religioznog karaktera, a ponekad se bave i ljubavnom tematikom kao što je npr. pjesma *Molitva*:

Molitva.

Spjevao V. pl. Tucić.

*Tiha noć je, mjesec bliedi,
Razvjetljuje kolibicu,
Gdje mi draga tužna sjedi
Šaptajući molitvicu !
Višnji Bože na nebesi' !
Uslišaj mi molitvicu,
Po angelku glas mu nosi
Daj, mi srcu olakšicu.
Nek mu javi, da ga ljubim!
Da bez njega nemam sreće,
Da za njime život gubim
Za njim duša, srce mriet će.¹⁶¹*

Upravo će takva ljubavna tematika prevladavati u većini objavljenih pjesama. Pisane su najčešće vrlo jednostavnim stihom, pojednostavljenim rječnikom i bez kakvoga dubljeg značenja, no s vrlo jasnom porukom i namjerom. Upućene su najčešće nepreboljenim ljubavima ili čak onima zabranjenim, gotovo nadahnutim petrarkističkim motivima, a ispjevanima u obliku narodnih spomenara.

Kod pjesama koje su jasno potpisane, a kojima je autor sam Plevnik, što možemo iščitati iz proznih, autobiografskih tekstova objavljenih u *Virovitičanu*, u pjesmama se mogu prepoznati i autobiografski elementi. Tako uz sve navedeno, kompleksnost poetskih tekstova možemo tražiti u slojevitosti koja nesumnjivo postoji: ljubavni tekstovi su najčešće kod Plevnika autobiografskog karaktera, pisani su jednostavnim stihom bez pretjerane ukrašenosti i bez posebnog pjesničkog znanja, posvećeni su jednoj osobi, ali su javno objavljeni i dostupni svima.

---

¹⁶¹ Molitva [lirska pjesma] : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.

Osim toga, posebnost su svakako i nekoliko puta spomenuti elementi moralnosti, ćudoređa i prosvjećivanja te izvođenja na pravi put pokajanjem. Primjerice u pjesmi koja slijedi:

Njoj!

*Bujno je cvalo oko nas cvieće krasno
Zeleni plašt pokrivo brieg i dol.
A slavuljev pjev razliego se je glasno
Mom mladom srcu preugodan tol.*

*U toj krasoti i ja sprovadjah danke
Bez brige, veselo kao slavulj mlad,
Na javi snivah uvijek preliepe sanke,
No znadoh što su bieda, bol i jad*

*Tada Ti si došla, kao čarna vila
Medju nas u dom slavuljev i moj,
Ah! od Tvojeg glasa prenježna i mila
Sav čar izgubio slavalja poj.*

*Niti cvieće više za me žara neima
Najliepši cviet si za me dušo Ti,
Sva narav živa, sad je za me niema
Oči Tvoje najliepše zbore mi.*

*Iz srca moga sva radost i veselje
Odprhnula ko' da je bilo ni
Nepoznate do sad nove čežnje, želje
U duši mojoj prenula si Ti.*

*Nisam mogo nigdje, nigdje mira naći
Srce mi mlado steže ljuta bol,
U liepu narav i sad sam znao zaći
Al neutješeh vjek' se vraćah' dol*

*Kad ugledah Tebe, oh djevice, tada
U srce opet vraćao se mir;
A duša mi opet postala je mlada
Kraj Tebe samo srce mi je vir.*

*Sa strahom. ko' da pred sudca stupam stroga
Približah se čarnom liku Tvom
Drhta's srce klecala mi noga,
Kao da stupan sudnjem danu svom*

*Moja muka Tebi na žalost se dala
Sto trpim tolko, jošte momak mlad.
Ali kakva bol je, Ti još nisi znala*

Odkle dolazi tako težak jad.

*Tada prvi puta ruku si mi dala
A licem prosu čarni Ti se smieh;
Moja ustna samo šapću tiho. hvala!
Oprosti dušo sav mi prošli grieh!*

*Na novi život da ja mogu zaći
I živit vriedno kao poštenjak,
A tada uz Tebe moju sreću naći
Provodit život uzoran i blag.*

*Polahko mladče, Tvoje bijahu rieći
Druga želiš da ja budem tvoja,
Oprošćenje grieha dok si nečeš steći
Segnut k tebi neće ruka moja.*

*U crkvi tada pred oltar stupih Boga
I molio sam kao nikad pre';
Dobri Bože, daj mi blagoslova Tvoga,
Da dočepat se mogu samo Nje!*

*A svevišnji Bog je molbu moju slušo
Što molio sam, za Tebe dušo,
U srce Tvoje cviet je stavio ubav
Ime mu je sveta, žarka - Ljubav!*

Ivan Dobravec-Plevnik¹⁶²

Kako je već spomenuto, određeni broj pjesama posvećen je osobama iz autorova privatnog života. Sam Plevnik, ali i drugi autori, ponekad potpisani samo pseudonimom, posežu za intimnom, autobiografskom podlogom kako bi stihovima prosljedili intimne poruke - najprije onima koje Zoran Kravar naziv primateljima, a neposredno i javnosti. Mnogo veća razina autobiografskih i intimnih elemenata nalazi se u proznim tekstovima objavljenim u *Virovitičanu*, a o čemu će kasnije biti riječi.

Jedan od najintimnijih pjesničkih tekstova je zasigurno onaj kojega Ivan Dobravec-Plevnik upućuje svojem preprano preminulom sinu, na naslovnici *Virovitičana* 9. prosinca 1906. godine.

---

¹⁶² Njoj! [lirska pjesma] / Ivan Dobravec-Plevnik. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 7.

Ivici...

*Zlato djete sinčiću moj
Zar tako rano, pa ode?
Da domak si potražiš svoj
Gdje angjeli kolo vode.*

*Badava teško naricah
I klicah, ah čuj me sine,
Tvoja duša već je hrlila
U nebeske visine.*

*A mene jadna ostavi
Bez utjehe svake doli,
Gdje vlada mržnja pakost jad
I mnoštvo drugih boli.*

*Ah-zašto nisi ostao
Da tješiš otca svoga,
U borbi života kada mu
Smalakše ruka, noga.*

*Da tvoje male ručice
Mi oviješ oko vrata
Uz šapat: radi, pati se
Sve za nas dragi tata.*

*Al kad Svevišnji htio je
Da odeš u njegov dvor
Dragi sinko moli se
Da i ja jednom dodjem gor.*

*Gdje vlada ljubav sloga sklad
Jer borbe već sam preko sit,
Uz tebe sinko zato ja
Najvolio bi odmah bit.*

Ivan Starić.¹⁶³

Iako pisana kao i većina pjesničkih tekstova objavljenih u *Virovitičanu*, vrlo jednostavnim jezikom i bez posebnog pretjerivanja, ukrasa ili čak prenesenog značenja, pjesma *Ivici* će osim snažne poruke, u nekoliko stihova sažeti koncept objavljivanja intimnih pjesničkih uradaka u *Virovitičanu*. Svi su nam elementi poznati – ideja je javnosti prenijeti tugu i bol, s javnosti

---

¹⁶³ Ivici [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.

podijeliti ono intimno i autobiografsko, jednostavnim jezikom jer puk koji čita nije navikao, bez obzira na trud uredništva, na visokoumjetnički jezik. Ponavlja se i koncept gdje se s jednog primatelja poruke, fokus premješta na javnost pa poruka biva dva puta podijeljena u jednom komunikacijskom nizu.

Dramski i pjesnički tekstovi su u *Virovitičanu* slabije zastupljeni od proznih i funkcija im je drugačija. I kraći dramski tekstovi, kao i pjesnički pokušavaju prenijeti autobiografske elemente, osobna razmišljanja i propovijedati pravi smjer, odnosno biti didaktični. Nije tomu uvijek tako, prijevode treba posebno izdvojiti, ali najveći broj objavljenih tekstova uvijek kreće s navedenim pretpostavkama. Ni prevedena književnost ne zaostaje – tekstovi su pomno odabirani kako bi potkrijepili ideju novina.

Zabavna komponenta također je zastupljena komičnim igrama, činovima objavljenim kao male dramske minijature, ali i pjesničke tekstove kojima se ruga načinu života ili osobama iz neposredne autorove okoline.

Književni tekstovi koje možemo svrstati u ove dvije kategorije – dramskih i lirskih, nisu primarni interes uredništva *Virovitičana* što se vidi i prema broju fragmenata takvih tekstova, kao i konkretnih, cjelovitih djela, no funkcija im je dovoljno jasna. Mogli bismo, dakle, zaključiti da je Plevnik, objavljujući takve tekstove, prepoznao njihov potencijal za formiranje čitateljske publike grada Virovitice te na taj način, kao i proznim literarnim tekstovima, utjecao na oblikovanje lokalne kulture i identiteta prostora na kojemu je djelovao.

13.2. Prozne vrste kao najzastupljenije književne vrste u *Virovitičanu*

Kako smo i u uvodu naveli, iščitavanjem književnih tekstova, literarnih minijatura u *Virovitičanu*, zaključujemo kako prema popisanim i klasificiranim književnim fragmentima u *Virovitičanu* možemo pronaći: aforizam (8), basnu (2), biografski zapis (7), crticu (213), dnevnički zapis (31), dijalog (4), dramu (39), epsku pjesmu (2), feljton (17), historijsku raspravu (2), humoresku (4), igrokaz (1), kolumnu (241), legendu (1), lirsku pjesmu (106), lirsku prozu (1), pismo (1), pjesmu u prozi (1), pregled (1), priču (12), pripovijest (209), putopis (31), šalu (14), zahvalnicu/prigodnicu (2), zanimljivost (1).

Najveći dio tekstova pripada proznim vrstama, a podijeliti ih možemo na tri velike skupine:

- a) tekstove koji su zabavnog karaktera i najčešće se nastavljaju iz broja u broj
- b) tekstualne minijature objavljene kao crtice koje se sadržajem protežu na nekoliko redaka

- c) tekstove koje možemo opisati kao intimne¹⁶⁴, a objavljeni su u novinama i time ponuđeni javnosti na čitanje.

13.2.1. Autobiografska proza u Virovitičanu

Tekstove koje ovdje prepoznamo kao one koji pripadaju trećoj skupini možemo gotovo identično klasificirati kako je to učinila i Helena Sablić Tomić u knjizi *Intimno i javno* pišući o suvremenoj hrvatskoj autobiografskoj prozi: „Prema tomu, modeli suvremene autobiografske proze mogu biti sljedeći: dnevnik (privatni, socijalni, povijesni, literarizirani), memoari (personalni, socijalni, povijesni) i pisma (privatna, javna i apeli).” (2002, str. 185–186) Ipak, treba naglasiti kako u slučaju *Virovitičana* vrijedi i misao iste autorice koja zaključuje kako se u razdoblju romantizma (iako u ovom slučaju govorimo o kraju 19. stoljeća i početku 20. stoljeća) „ne može govoriti o čistoj diskurzivnoj situaciji u korpusu autobiografske proze nego o polidiskurzivnim djelima u kojima se međusobno prožimaju različiti diskursi.” (2008, str. 15) Ovu misao treba nadopuniti još jednom koja kaže kako je „modernistička naracija polidiskurzivna odnosno isprepletana je nizom drugi diskurza kao što su esejistički, poetski, dokumentarni.” (Sablić Tomić, 2008, str. 49) Upravo ovakvi tekstovi u *Virovitičanu* pripadaju autobiografskoj prozi – jer iako je njihova temeljna funkcija podijeliti intimno u nekom od navedenih oblika, često su isprepleteni različitim diskurzima i često su polidiskurzivni.

Izostavljeni su u *Virovitičanu* samo memoari, dok su dnevnik i pisma često zastupljeni, no ponekad skriveni pod drugačijim naslovom. Upravo su zbog tog razloga vrlo važni podatci koje nalazimo u podnaslovu ili ispod teksta. Možemo navesti i nekoliko primjera. U tekstu *Tri ljubavi*¹⁶⁵ kojemu je autor sam Plevnik, a koji izlazi u čak 26 brojeva *Virovitičana*, a koji je u skladu s već navedenim zaključkom Vinka Brešića koji kaže kako na početku književne priloge u *Virovitičanu* piše sam Plevnik, u svojem podnaslovu donosi podatke o (svojoj) vrsti. Ispod naslova *Tri ljubavi* stoji podnaslov *crtica iz mog dnevnika – piše Ivan Starić*. Treba spomenuti

---

¹⁶⁴ U svojoj knjizi *What is Cultural History* Peter Burke piše o „ego-tekstovima“ - onima kojim autori izgrađuju vlastite identitete, pišući o svojem životu, u ranijim godinama kroz formu neistina, a kasnije kao potpuno funkcionalan tekst s istinitim podacima: „Kao i u slučaju priča o pomilovanju, tradicionalni pogled na autobiografije kao iskazivanje istine ili laži postupno je zamijenjen suptilnijim pristupom koji uzima u obzir konvencije ili pravila samoprezentacije u određenoj kulturi, percepciju sebe u smislu određenih uloga (časni plemić, vrlo moralna supruga ili nadahnuti umjetnik) i percepciju života u smislu određenih zapleta (na primjer, uspon iz siromaštva do bogatstva ili pokajanje ili obraćenje grešnika).“ (Burke, 2004, str. 88) (Preveo J. Strija)

¹⁶⁵ *Tri ljubavi [crtica, dnevnički zapis]* : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Tekst je objavljen u 26 nastavaka, od 15. travnja 1900. do 21. listopada 1900. godine

i drugi značajniji tekst, dnevnički ulomak pod nazivom *Majčinska ljubav*¹⁶⁶ koji će nas također u podnaslovu upozoriti kako je riječ o izvatku iz „mog dnevnika”, odnosno dnevnika Ivana Dobravca-Plevnika.

Helena Sablić Tomić u ranije citiranom tekstu u fokus stavlja dva narativna oblika: autobiografski i homodijegetski. Tekstovi u kojima je potvrđen „autobiografski sporazum”¹⁶⁷ oni su koji potvrđuju identičnost autora, pripovjedača i lika, dok tekstovi označeni homodijegetskim odnosom funkcioniraju tako da su pripovjedač i lik identični, ali nisu identični s autorom. Iz primjera je lako zaključiti kako su dnevnički zapisi autobiografski, dok za pisma i putopise, posebno u slačajevima kada su obje forme spojene zajedno, možemo govoriti o biografskom pripovijedanju koje prema Sablić Tomić funkcionira tako da postoji poveznica između pripovjedača i autora, ali nitko se od spomenutih ne može identificirati s likom. (Sablić Tomić, 2008, str. 50)

Intimni motivi i gotovi izvadci iz privatnoga, romansirano dnevnika¹⁶⁸, kao i pisma¹⁶⁹, kao „ego-forme” kako ih naziva Peter Burke, zasigurno će pobuditi interes čitatelja koji će, kako bi zadovoljili svoju potrebu za uvidom u tuđi život¹⁷⁰, posegnuti za svakim novim brojem *Virovitičana* jer će im, osim dnevničkog zapisa, servirati i sasvim dovoljan uvid u privatni život dopunjen i vjerojatnim događajima, a tematski vezan uz ljubavni život samoga autora, njihova sumještanina, Ivana Dobravca-Plevnika o čemu svjedoči i ulomak kojim Plevnik opisuje svoju napetost i tremu prije prošnje što je zasigurno izazvalo veliki interes čitatelja:

Što mi je činiti?

Nakon dugog razglabanja odlučio sam na preporuku Helene da se odkrijem njenom ocu te da zaištem njenu ruku. U toj stvari pisao sam i mojoj majci za

---

¹⁶⁶ *Majčinska ljubav* [crtica, dnevnički zapis] : izvadak iz mog dnevnika / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 5 (1. 3. 1900.), str. 1-2.

¹⁶⁷ Sablić Tomić, H. (2008). *Hrvatska autobiografska proza : rasprave, predavanja, interpretacije*. Naklada Ljevak. Str. 50-51.

¹⁶⁸ Helena Sablić Tomić će o romansirano dnevniku zapisati sljedeće: „Romansirani dnevnik su prozni tekstovi hibridnoga žanra koji imaju neke formalne ili sadržajne karakteristike dnevnika devalvirane izraženom svjesnom stilizacijom diskursa koja potom projicira romanesknu strukturu proze. U djelomično romansiranim dnevnicima, kao što je ratna proza Ratka Cvetnića i Alenke Mirković, inicijalno mjesto iz kojega kreće naracija vjerojstojne su činjenice koje se potom diskurzivno oblikuju kroz vjerojatne opise događaja i likova. Gotovo je uvijek uspostavljen identitet između autora, pripovjedača i lika, naglašena je introspektivna refleksija koja odražava krizu identiteta i nesigurnost vlastite egzistencije.“ (Sablić Tomić, 2002, str. 139)

¹⁶⁹ Npr. Pismo iz Kine [pismo/putopis] / Vladimir Horvat. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 56 (16. 12. 1923.), str. 1-2.

¹⁷⁰ Isključivo jer su „pisani iz pozicije subjekta u prvome licu jednine koji nastoji realističnim narativnim strategijama prikazati društveni kontekst vlastita života s naznakama zbivanja u privatnim prostorima“. (Sablić Tomić, 2008, str. 53)

dozvolu koju sam uz teške prošnje napokon i dobio. Sada sam držao stvar svršenom jer sain bio siguran da će stari otac Helene, s veseljem pristati da blagoslovi naš vez. Jedne nedelje bacim se u frak i nacifron ko kaki pudel, te se dadem odvesti u kuću moje Helene.

O kakova me čuvstva pratiše!.. Bilo mi je sto puta gorje nego kada sam pred odabranom publikom u Čitalnici” prvi puta solo” pjevao.

*Kotija stane pred kućom, nu ja so nisam dao iz nje van, već sam hotio viknuti kočijašu da dalje tjera, nu opaziv za zastorom prozora Helenu, dobio sam opeta jakosti te podjem u kuću.*¹⁷¹

Osim dnevnčkih zapisa, u proznom korpusu književnih djela objavljenih u *Virovitičanu* nailazimo i na putopis. Za tadašnje stanovništvo, putopisi oca Vladimira Horvata (*Iz Virovitice u Kinu*¹⁷² ili *Život u Kini*¹⁷³) ili dr. Milana Krasa (*Pisma iz Brazilije južne*¹⁷⁴) zasigurno su bili izvor zanimljivih informacija koji su osim zabave donosili i financijsku korist Plevniku zbog porasta tiraža njegovih novina, pa su i ovi tekstovi objavljavani u nekoliko brojeva.

Putopis¹⁷⁵ u *Virovitičanu* ima dvostruku ulogu – promatramo ga kao jedinstvenu putopisnu formu, ali i kao pismo jer je Plevnik do pisanoga materijala dolazio upravo putem pisama pa i

---

¹⁷¹ Tri ljubavi [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 17 (8. 7. 1900.), str. 1.

¹⁷² Iz Virovitice u Kinu [**putopis**] : originalni dopis "Virovitičanu". Piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Tekst je objavljen u devet brojeva Virovitičana prema priloženoj bibliografiji.

¹⁷³ Život u Kini [**putopis**] : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Tekst je objavljen u šest brojeva Virovitičana prema priloženoj bibliografiji.

¹⁷⁴ Pisma iz Brazilije južne [**putopis/dnevnik**] : piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Tekst je objavljen u tri broja Virovitičana prema priloženoj bibliografiji.

¹⁷⁵ Prema Heleni Sablić Tomić: „Putopis je tip autobiografske proze u kojemu se identitet autora tekstualno proizvodi kroz prikazivanje stvarnih putovanja. Subjekt pripovijeda i opisuje osobna iskustva vezana uz itinerar putovanja. Dakle, oblikovanje identiteta subjekta u putopisu postupak je izravne ili neizravne karakterizacije putnika, promatrača i pripovjedača, obično na događajnoj razini teksta. Identičnost autora i pripovjedača naglašena je već narativnim okvirom koji podrazumijeva obrazloženje odlaska na putovanje, pripremu za njega, trajanje i povratak s putovanja. Perceptivna usmjerenost subjekta vezana je uz promatranje krajolika kojim prolazi, ljudi s kojima se susreće, i kulturnopovijesnih znamenitosti. Refleksivnost diskursa izražena je na onim mjestima preko kojih autor oblikuje osobni odnos prema tematiziranom prostoru i zbivanju u njemu. Autotematizacija je također vrlo česta u putopisu. Temeljne su strategije putopisa pripovijedanje i opisivanje. Pripovijedanje je usmjereno prikazivanju putopisne događajnosti, a figurom opisa narušava se izvještajni ton putopisne naracije. Kontinuirano prikazivanje putovanja može biti prekinuto digresivnim odmacima u kojima se navode fragmenti nečijega dnevnika, citiraju pisma, navode članci iz novina ili citiraju rečenice drugih.“ (Sablić Tomić, 2002, str. 87)

u podnaslovu pronalazimo podatak o „pismu iz Kine”¹⁷⁶ ili spomenutim pismima iz Brazilijske južne.

Pisma objavljena u *Virovitičanu*, uobličena u putopisne minijature objavljujane u nastavcima odgovaraju definiciji pisma koju daje Helena Sablić Tomić:

„Pismo kao generički model autobiografske proze diskurzivni je prostor u kojemu dominiraju autoreferencijalne i autorefleksivne narativne strategije. Sadržaji pisma upućuju i na historijski referencijalne događaje o kojima se nekoga obavještava, a označena su visokim stupnjem individualizacije subjekta diskursa. U epistolarnom diskursu pisma pozornost je usmjerena prepričavanju i opisivanju osobnih emocija i psiholoških stanja, kao i neposrednom komentiranju doživljene zbilje i problematiziranju značajnih događanja u povijesnom, političkom i kulturnom prostoru.” (Sablić Tomić, 2002, str. 173)

Nepoznat ostaje podatak o tipu pisama iako je zbog njihove javne objave vrlo lako zaključiti kako se radi o otvorenim pismima¹⁷⁷, namijenjenima javnosti pa time i objavljenih u novinama iako nam se na prvi pogled može učiniti zbog Plevnika kao primatelja kako se radi o privatnim pismima.¹⁷⁸

Dio jednoga pisma će to i potvrditi:

---

¹⁷⁶ Pismo iz Kine [**pismo/putopis**] / Vladimir Horvat. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 56 (16. 12. 1923.), str. 1-2.

¹⁷⁷ Prema tipologiji pisama Helene Sablić Tomić: „Komunikacijska situacija u privatnim pismima označena je pozicijom točno određenog adresata koji je u privatnim ili socijalnim odnosima s pošiljateljem, a inicijalna namjera pisanja nije vezana uz javna čitanja. Formalnim karakteristikama udovoljeno je datiranjem pisanja, obraćanjem primatelju, ukazivanjem na povod pisanju, sadržajem iz autorove privatne ili socijalne zbilje, završnim pozdravom. Sadržaj privatnih pisama primarno je vezan uz autorefleksije i autoreferencijalni odnos prema događanjima u privatnom prostoru što je legitimirano izraženim stupnjem subjektivnosti epistolarnog diskursa. Neposrednost napisanoga posljedica je povezanosti s primateljem pisma, kao i potrebe da mu se opišu osobna intimna stanja i to narativnim strategijama koje oblikuju iskrenost, istinitost i literariziranost diskursa.“ (2002, str. 175–176)

¹⁷⁸ Helena Sablić Tomić o epistolarnom subjektu piše sljedeće: „Inicijalni povod pisanju otvorenog pisma je potreba za ukazivanjem na osobni stav epistolarnog subjekta, oblikovanjem vlastitih zapažanja ili postavljanjem teza.) Retorika otvorenog pisma sastoji od „uvjerljivog izlaganja argumenata koji se podupiru pripovijedanjem stvarnih situacija, kontekstualizacijom teorijske diskusije, a individualnost autora iskazuje se na razini izraza epistolarnoga diskursa. Autor inzistira na pismu kao literarnoj formi kojom će legitimirati svoje osobno mišljenje. Pisma su dokumentarni prilog kojim se mogu rekonstruirati zbivanja tijekom određenog vremenskog razdoblja. Na razini sadržaja epistolarni subjekt piše o historijski referencijalnim događajima kojima je neposredno svjedočio, a neke je i osobno doživio, problematizira i postavlja teze o mogućim interpretacijama literarnih i inih tekstova, komentira kulturološka zbivanja. Apelativna funkcija ogleda se u naglašavanju uloge pojedinačnog mišljenja o povijesnoj, političkoj i kulturnoj stvarnosti, a primateljima se određuju recipijenti u cjelini. Kategorija vremena označena je datumom pisanja.“ (Sablić Tomić, 2002, str. 178–179)

Misionar obično putuje od sela do sela, a gdje imade više kršćana, tamo se obično dulje vremena zadrži, dočim u manjim mjestima odsluži sv. misu u kuhinji ili u kineskoj spavaćoj sobi. Žene i djevojke kleće obično na krevetu, no na onakovom, kako sam vam već opisao (više ima oblik kamina nego kreveta), a muškarci stoje i kleće po sobi. Dogodi se višeput da se po tom oltaru prošeće i po koja uš, a, uz to je u tim sobama i prilično neugodan zadrž, jer kinezi, kao da se boje vode, pa se rijetko kada peru, barem niži slojevi. Ne nose košulje ni gaća, nego samo hlaće i kaput, koji uvijek, imadu na sebi noću i danju. Pa kad po dva tri mjeseca tako nose, naravski da je puno znoja i masti, onda samo okrenu i dalje nose. No nijesu baš svi takovi. To su samo siromašniji u brdinama. ¹⁷⁹

Otac Vladimir Horvat nastavlja, donoseći čitateljima *Virovitičana* osnove kineskog bontona i mali pregled uobičajenih pozdrava:

Interesantan je način, kako kinezi pozdravljaju. Kad mi izađemo na ulicu, te nas sretnu naši kršćani onda nas pozdrave: „San fu hao pa”, što znači, pater, jeli dobro? Ili: „San fu jiu ve”, pater ide šetati. U jutro pako: „Che fan leao”, Jesili jeo ? Izlaziš li iz kineske kuće onda kažu: „Šan fu con pa, t. j. pater odilazi. Odgovori se con: idem. ¹⁸⁰

Ovakav niz putopisno-epistolarnih minijatura s pregledima običaja, načina komuniciranja, kutlurnih različitosti i posebnosti, ali i geografskih posebnosti i povijesnih znamenitosti obavljen je u *Virovitičanu* u nekoliko brojeva, dajući domaćoj publici kojoj su lokalne novine vjerojatno bile najvažniji, a možda i jedini izvor informiranja, zanimljive informacije i vrijedne, egzotične prikaze drugih i drugačijih kako bi ih educirale i informirale, ali i zabavile te se kao tema domaćih razgovora protezale tjednima kao njihova glavna tema.

13.2.2. Pripovijesti

Plevnik u *Virovitičanu* donosi i ne toliko egzotične tekstove na što je hrvatska publika već navikla¹⁸¹ – prije svega ljubavnu prozu rascjepkanu na sitnije dijelove kako bi se opet održao

---

¹⁷⁹ Pismo iz Kine [pismo/putopis] / Vladimir Horvat. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 56 (16. 12. 1923.), str. 1-2.

¹⁸⁰ Isto.

¹⁸¹ Ovdje prije svega mislimo na crticu koja kod Plevnika, u njegovom *Virovitičanu* uz pripovijest predstavlja većinu proznih tekstova. Potvrdu o poznavanju ove forme kod hrvatskih čitatelja piše i Miroslav Šicel: „Mlada

interes i produljila navika kupovanja novina, ali i kako bi čitatelji zadovoljili potrebu za tekstovima romantične prirode, bez posebno visokih umjetničkih vrijednosti¹⁸².

Za razliku od crtice koja je sadržajem omeđena najčešće na jedan broj novina, pripovijest u Plevnikovom *Virovitičanu* dolazi u nastavcima, vjerojatno da bi, kao što piše Krešimir Nemeć u slučaju Marije Jurić Zagorke potaknula interes te zavela i zarobila čitatelja:

„Uspjeh koji je postigla bio je golem: ljudi su s nestrpljenjem očekivali nove nastavke, naklade novina su rasle, urednici su zadovoljno trljali ruke i tražili nove nastavke. Već šest mjeseci nakon izlaska prvoga nastavka Gričke vještice knjižar Sokol javlja da je naklada njemačkih romana u sveščićima pala za sedamdeset posto i da dalje rapidno pada. Potaknuta pozitivnim reakcijama čitatelja, ali i stalnim pritiscima urednika i vlasnika novina, Zagorka nastavlja s pisanjem. Uzmemo li u obzir da se književnošću dugo vremena bavila tek nakon izvršavanja svojih dnevnih novinarskih obveza, njezina je produktivnost bila upravo nevjerojatna.” (Nemeć, 2006, str. 150)

Svakako kod pripovijesti treba spomenuti Plevnikovu „historijsku pripovijest iz doba turskog gospodstva u Slavoniji”, *Ljubav je jača od mača*¹⁸³ koja može poslužiti kao prototip

---

modernistička književna generacija prozom se stvaralaštvom počela javljati u literaturi već početkom devedesetih godina - surađujući, dok još nije imala svojih glasila, pretežno u Viencu - izražavajući se najčešće u žanru crtice ili kraće novele. Iako kao književna vrsta crtica ne predstavlja neku posebnu novost u hrvatskoj književnosti toga vremena, jer Josip Draženović Crticama iz hrvatskog života 1884, te Fran Mažuranić poznatom zbirkom Lišće, 1887. vrlo uspješno inauguriraju već ranije taj oblik književne proze, crtica u devedesetim godinama postaje u neku ruku karakteristični književni rod našega proznog stvaralaštva. Nakon realističko-refleksivnih elemenata u Mažuranićevoj zbirci i sentencioznih kratkih novelica Draženovićevih, crtica pod perom nove literarne generacije počinje poprimati neke značajno nove kvalitete.“ (Šicel, 2005, str. 168)

¹⁸² O relativizaciji umjetničkih vrijednosti kroz vrijeme piše Viktor Žmegač, dajući vrlo zanimljiv primjer promjene standarda. Iz današnjeg kuta gledanja, trivijalna književnost u *Virovitičanu* u tom vremenu, za publiku koja je čitala tekstove vjerojatno nije bila trivijalna koliko izvor puke zabave kako piše Žmegač: „Povijesna dinamika očituje se i u procesima koji nose obratan predznak. Promjena depravacije, koja je glavni simptom trivijalnosti. Privilegij stečen u nekom razdoblju, pod određenim povijesnim okolnostima, ne jamči nekoj književnoj pojavi trajno mjesto među prihvaćenim vrijednostima. Srednjovjekovni viteški roman u doba svog procvata u Francuskoj i Njemačkoj dio je razvijenoga književnog sustava, koji je primjeren recepcijskim mogućnostima razmjerno uskoga kruga slušalaca, ekskluzivne publike na feudalnim dvorovima. U stoljećima rane građanske kulture, u eri obilježenoj mehaničkom reprodukcijom tekstova i širenjem pismenosti, viteški roman mijenja svoj lik: prilagođuje se zahtjevima šire publike, napušta stih i pribjegava proznoj parafrazi, ističe fabularnu akciju potiskujući retoriku viteške ideologije. Ukratko, trivijalizirana djela dospijevaju na drukčiju, „nižu“ vrijednosnu razinu u odnosu na nove standarde renesansne književnosti. Stoga je razumljivo da roman, kao književna vrsta u očima normative poetike gotovo do romantizma slovi kao sumnjiv, manje vrijedan, a svakako kompromitiran literarni proizvod kao štivo za slabo obrazovane čitaoce bez filološkog digniteta, za publiku željnu puke zabave. U zadnjih dvjesto godina, nakon definitivnog rasapa klasicističke normative poetike, naziv „roman“ više nije vrijednosni signal, ni negativan ni pozitivan; roman može biti sve: i obuhvatna vizija o čovjeku i društvu, i - na drugom rubu raspona - niz otrcanih obrazaca.“ (Žmegač, 1976, str. 161–162)

¹⁸³ Vinko Brešić piše: „Ljubav je jača od mača 'historijska pripovijest iz doba turskog gospodstva u Slavoniji', priča je o ljubavi između agine kćeri Ljeposave i kršćanskog mladića Stanka. S romantičnom ljubavnom pričom

objavljenih duljih pripovijesti¹⁸⁴ u *Virovitičanu: Nadjak baba*¹⁸⁵, *Tko je sretan?*¹⁸⁶, *Moca Cicvarić*¹⁸⁷, *Ivanova mladost i ljubav*¹⁸⁸, *Nevina žrtva*¹⁸⁹, *Sestra Marija*¹⁹⁰ te *Orso*¹⁹¹. Plevnik priču o ljubavi Stanka Ilića i Ljeposave, kćeri virovitičkog age prepričava u tipičnom ljubavnom zapletu, dodajući mu idealizirane, pozitivne, kršćanske junake te turske, negativne, antijunake s druge strane. Upravo će takvi motivi, crno-bijela karakterizacija likova, ljubavne teme i ljubavni jadi, kao i nesretan život¹⁹² općenito biti temama objavljenih pripovijesti u Plevnikovu *Virovitičanu*.

---

ispripleće se romantični prikazi borbe Slavonaca protiv Turaka. U povijesni okvir turske vladavine u Virovitici smjestio je Plevnik priču o ljubavi, junaštvu i smrti s mnogim čudesnim zapletima i podvizima. Likovi su oslikani crno-bijelom tehnikom pa su tako na jednoj strani junaci koji su oličenje junaštva i plemenitosti a na drugoj izdajice i slabići. Pozitivni likovi idealizirani su, jer je Plevniku u prvom redu stalo da naglasi zanosni optimizam i patriotizam svojih junaka te njihovu vjeru u slobodu i moć ljubavi. Pripovijest se zasniva na istinskim događajima u Virovitici polovicom 17. stoljeća. Autor zahvaća zbivanja iz godine 1663. i 1664. te spominje sve ugledne historijske ličnosti onog doba: Stanka Ilića i Ljeposavu, kćer virovitičkog age, samoga agu, fra Luku Ibrišimovića, fra Matu Lapsanovića, Tomu Šarića, Juru Šuprina, bana Nikolu Zrinskog i druge, a daje zanimljive opise Virovitice i tadašnjeg stanja u njoj. Riječi glavnoga junaka, Stanka Ilića: 'Ja ljubim Hrvatsku i vjeru mojih otaca, a ta je ljubav jača od mača' - leitmotiv su ove Plevnikove priče.' (Brešić, 1999, str. 187–188)

¹⁸⁴ Problem književne vrste je vrlo lako uočiti kod samog Plevnika koji će u podnaslovima pripovijesti koje se iz broja u broj Virovitičana nastavljaju, dopisivati podnaslove s napomenom kako se radi o „crtici po istini“ ili npr. uz naslov *Nadjak baba* – „zanimiva crtica“. Takvi tekstovi ne funkcioniraju samostlano kao crtice, već su samo objavljeni u dijelovima, dakle manji dijelovi veće cjeline.

¹⁸⁵ *Nadjak baba* [**pripovijest**] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Tekst je objavljen u šesnaest brojeva Virovitičana prema priloženoj bibliografiji.

¹⁸⁶ *Tko je sretan?* [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Tekst je objavljen u devetnaest brojeva Virovitičana prema priloženoj bibliografiji.

¹⁸⁷ *Moca Cicvarić* [**pripovijest**] : doživljaji jednog aspiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Tekst je objavljen u dvanaest brojeva Virovitičana prema priloženoj bibliografiji.

¹⁸⁸ *Ivanova mladost i ljubav* [**pripovijest**] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Tekst je objavljen u pet brojeva Virovitičana prema priloženoj bibliografiji.

¹⁸⁹ *Nevina žrtva* [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Tekst je objavljen u devet brojeva Virovitičana prema priloženoj bibliografiji.

¹⁹⁰ *Sestra Marija* [**pripovijest**] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Tekst je objavljen u deset brojeva Virovitičana prema priloženoj bibliografiji.

¹⁹¹ *Orso* [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. Tekst je objavljen u deset brojeva Virovitičana prema priloženoj bibliografiji.

¹⁹² U svom radu *Poetika hajdučko-turske novelistike*, Krešimir Nemeč iznosi najvažnija obilježja ovakvih djela koja nastaju „u razmjerno dugom vremenskom periodu, od četrdesetih do sedamdesetih godina prošloga stoljeća, ali i s kasnijim recidivima, nekima čak i u prvoj polovici 20. stoljeća.“ (Nemeč, 1998, str. 112) Nemeč tako piše o aktancijalnoj razini koju „karakterizira izrazito siromaštvo i jednoobratnost aktanata“, (Nemeč, 1998, str. 113) dodajući joj klišeizirane događajne sheme, konvencionalni sustav dinamičkih motiva te sredstava za poticanje radnje, autorske intervencije u vidu „autorskog komentara“ (Nemeč, 1998, str. 118) te ideološku podlogu koja je neizostavan element. O tome više u: Nemeč, K. (1998). *Poetika hajdučko-turske novelistike*. *Dani Hvarskoga Kazališta : Građa i Rasprave o Hrvatskoj Književnosti i Kazalištu*, 24(1), 112–123.

Osim spomenutih tema Plevnik je osuvremenio tematsku lepezu te posegnuo za svakodnevicom¹⁹³, prekidajući radnju upravo u najnapetijem trenutku, upravo prema zaključcima Krešimira Nemeca koji ovu tehniku prepoznaje najprije u *Tisuću i jednoj noći*¹⁹⁴:

Ta molim Vas, nemojte se šaliti, reče mu to pogleda pozornije Cicvarića i zavičane, Vi niste svoje novčarke izgubili, Vi ste okradjen.

To je upravo nemoguće

Ipak, tvrdio je vrlo sjegurno konobar, te prišao Cicvariću i pokazao na mjesto na kaputu, gdje je novčarku imao. Zar ne vidite ? prorezali su Vam kaput i izvadili novčarku. O izvrstne su naše žepokradice !

Sad i naš aspirant pogleda svoj kaput i opazi oštri prorez, kroz koji su mu novčarku izvadili. Ali kako?gdje ? kada ? ta kako se je to samo moglo dogoditi ? Da živimo u srednjem vijeku, pomislio bi na čarolije ali ovako ?

Jeste li se vozili u košiji ili u tramvaju, upita ga konobar?

U tramvaju !

Stoji, reče konobar, Vaš se je susjed malo nagnuo k Vama, prorezao Vam kaput in izvadio novčarku, a onda se digao i skočio iz tramvaja. Brzina nije nikakova čarolija.

---

¹⁹³ Raspravljajući o svakodnevnom životu i interesu čitatelja za svakodnevne teme, Milivoj Solar će istkanuti: „Svakodnevni život tako i nije mogući predmet usporedbe: njega uvijek u književnosti možemo jedino naknadno 'prepoznati', kao što, s druge strane, na temelju neke predodžbe o njemu, odnosno nekog njegovog shvaćanja, možemo 'prepoznati' o čemu književnost zapravo govori kada govori o svakodnevici. Trivijalna književnost ne opisuje tako zbilju svakodnevnog života, niti izravno govori kakva bi ta zbilja trebala biti; ona nije ni dokument niti je propaganda; ona je ipak književnost, premda se, dakako, može iskoristiti i u dokumentarne i u propagandističke svrhe. A ako je to tako, onda upravo zbog teškoća pretpostavaka o sličnosti trivijalne književnosti i svakodnevnog života mogu pitati: zašto čitatelji trivijalnu književnost, koja je 'daleko' od svakodnevnog života, tako rado i lako čitaju, dok visoku književnost, upravo kada je blizu 'svakodnevnog života', nerado čitaju, 'teška' im je i tuže se da je ne razumiju?“ (Solar, 1995, str. 109)

¹⁹⁴ Nemeć temu o romanu u nastavcima zaključuje vrlo zanimljivom usporedbom s modernim uprizorenjima u obliku sapunica: „Što se dogodilo s romanima u nastavcima i 'sveščićima'? U 'društvu spektakla' (G. Debord) oni polako uzmiču, no zamjenjuju ih suvremene ekranske paralele i inačice, tzv. sapunice, kako obično na hrvatski prevodimo američki termin za taj žanr (soap opera). To su fiktionalni televizijski serijali u nastavcima u čijem su nazivu već sadržana i njihova bitna žanrovska svojstva: prvi dio sintagme – soap – aludira na tvornice deterdženata koje su u Americi koristile takve serije (u prvo vrijeme radijske) za reklamu i promociju svojih proizvoda, dok drugi dio sintagme – opera – upućuje na činjenicu da su drame u takvim serijama 'dulje od života i uvijek inkliniraju prepuštanju uživanju u prekomjernoj melodramatičnosti'. Melodramatičnost pojačava i odgovarajuća glazba, odnosno popratni soundtrack. Po svojoj strukturi sapunica je tipično ženski žanr, odnosno moderna ženska romansa jer se bavi problemima koje imaju žene različite dobi i klase i jer utjelovljuju duboko povjerenje prema ženskim kulturalnim vrijednostima. Kao i svaka romansa, i sapunica je utopijska fantazija koja teži preobrazbi svijeta svakodnevice. Ipak, u odnosu na feljtonske romane pokazuje veći stupanj realističnosti i usmjerenosti na svakodnevni život, ali uglavnom viših društvenih krugova. Tome su prilagođeni i pokretački motivi: strastvene ljubavi, tajanstvene veze, preljubi, ucjene, obiteljske tajne, spletke povezane s novcem i sl.“ (Nemeć, 2006, str. 156–157)

Ja sam sjedio medju dvijema damama. To su istom one prave. Ali moj gospodine, što ćemo sada ?

Ja tih 22 K 50 filira moram dobiti i izvedjivo ga pogleda, kao da očekuje izplatu na kakav drugi način.

*(Nastavit će se.)*¹⁹⁵

13.2.3. Aforizmi i šale

Osim pripovijesti i crtica kao najzastupljenijih prozних oblika u *Virovitičanu* treba spomenuti i legendu i basnu te, kako ih naziva Zdenko Škreb, mikrostrukture stila i književne forme (Škreb, 1998). U *Virovitičanu* ćemo te mikroforme pronaći u obliku aforizama i šale. Najvjerojatnije kao popunu praznoga prostora koji je ostao u novinama nakon starog i prije objavljivanja novog duljeg proznog djela u nastavcima. Da aforizmi nisu samo tek usput objavljeni tekstovi pokazuje nam i *Odgovor na aforizme o ženama*¹⁹⁶ koji su objavljeni nekoliko brojeva ranije¹⁹⁷. Radi se o prijevodu aforizama O. Wildea, koji su očito izazvali pravu lavinu komentara jer je Plevnik nekoliko brojeva nakon objave književnog prijevoda odlučio braniti ženski rod započevši svoj tekst na sljedeći način:

Muškarci mnogo pišu o ženama i mnogo kore njihove mane, a ne pitaju se nikada, tko mane izaziva. Oni iznašaju samo slabe strane žena, a to je znak, da im se slabosti njihove u stanovitim momentima jako sviđaju i dublje zasijecaju u pamet, pa kada treba da izreknu svoje mnijenje o ženi, onda se tobož prikazuju jakima i neovisnima i ne govore kako misle.

*Zašto se zapravo muškarci nazivaju jakim spolom? Možda zato što je strast u njih jače razvijena negoli u žena? Zapravo su oni slabiji spol, jer većina njih neće do ženitbe da se odriče užitaka, koje odricanje od žene ali traže.*¹⁹⁸

Konkretnog odgovora na pitanje zašto je Plevnik stao u obranu žena nemamo, ali iz njegova teksta koji dostupan možemo zaključiti kako čitatelji nisu stali na Wildeovu stranu, možda

---

¹⁹⁵ Moca Cicvarić [pripovijest] : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 28 (8. 7. 1906.), str. 2.

¹⁹⁶ Odgovor na aforizme o ženama. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXII., br. 27 (4. 7. 1920.), str. 1.

¹⁹⁷ Aforizmi o ženama [aforizmi] / Oscar Wilde. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 24 (13. 6. 1920.), str. 1.

¹⁹⁸ Odgovor na aforizme o ženama. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXII., br. 27 (4. 7. 1920.), str. 1.

shvaćajući aforizme previše doslovnima, a manje humorističnima te su svojim negodovanjem uspjeli utjecati na novine i uredništvo koje je zaključilo kako se potrebno obratiti publici i razjasniti situaciju, a pritom stati u obranu žena koje su tekstovima „napadnute“.

13.3. Autorice u Virovitičanu

Kao posebnost, veoma važnu za male, lokalne provincijalne novine na početku devetnaestoga stoljeća, potrebno je spomenuti i manjinu autorica koje se javljaju u *Virovitičanu*, pišući najčešće kreće prozne tekstove, crtice, najčešće o temama vezanim uz ljubav.

Za *Virovitičan* pišu Anka Šolc¹⁹⁹ (što ćemo opet saznati iz podnaslova koji glasi „napisala i čitala na akademiji kongregacije Anka Šolc“), zatim Jelka Jager koja se u *Virovitičanu* pojavljuje kao autorica čak tri puta: *Lazine gusle*²⁰⁰, *Na groblju*²⁰¹ i *U očaju*²⁰², Katarina P.²⁰³ koja ne piše prozu, već lirsku pjesmu *Hrvatska vila* „u proslavu 'tridesetgodišnjice' Rodoljuba u Virovitici 3. rujna 1911 spjev. Katarina ud. P.“, te autorica navedena kao Ljubica, kao autorica crtice *Vrag u mlinu*.²⁰⁴

O skromnom broju tekstova koje u *Virovitičanu* potpisuju autorice nije nam raspravljati u sklopu ovoga rada. Tih je tekstova uistinu malo, ali i iz tih se primjera može zaključiti kako je urednik Plevnik, iz nama do sada nepoznatih motiva, u maloj Virovitici otvorio prostor svojih novina i autoricama koje su tako svoje književne minijature imale mogućnost objaviti u lokalnim novinama, otvarajući na taj nači put i nekim novim generacijama autorica.

---

¹⁹⁹ Kićenje [**critica**] : napisala i čitala na akademiji kongregacije Anka Šolc / Anka Šolc. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 35 (22. 8. 1920.), str. 2.

²⁰⁰ *Lazine gusle* [**critica**] : napisala Jelka Jager / Jelka Jager. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 22 (6. 5. 1923.), str. 1-2.

²⁰¹ *Na groblju* [**critica**] : napisala Jelka Jager / Jelka Jager. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 31 (23. 7. 1922.), str. 1.

²⁰² *U očaju* [**pjesma u prozi**] / Jelka Jager. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 17 (16. 4. 1922.), str. 1-2.

²⁰³ *Hrvatska vila* [**lirska pjesma**] : U proslavu "tridesetgodišnjice" Rodoljuba u Virovitici 3. rujna 1911 spjev. Katarina ud. P. / Katarina P.. U: *Virovitičan* : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 30 (10. 9. 1911.), str. 2.

²⁰⁴ *Vrag u mlinu* [**pripovijest**] : crtica po istina. Napisala Ljubica / Ljubica. U: *Virovitičan* : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 4-5.

14. KRONIKA IVANA DOBRAVCA-PLEVNIKA – IZMEĐU FELJTONA I KOLUMNE, NOVINSKOG RODA I KNJIŽEVNE VRSTE

Osim novinskih tekstova koje prema svojem medijskom profilu *Virovitičan* uredno objavljuje izlazeći kao lokalni tiskani i informativni medij od rujna 1899. godine, njegov prostor gotovo u svakom broju popunjavaju i književnoumjetnički tekstovi različitih rodova i vrsta. Za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine u *Virovitičanu* je objavljen čak 951 književnoumjetnički fragment, odnosno 698 cjelovitih književnoumjetničkih tekstova. Od toga broja 241 cjeloviti tekst pripada formi koju danas književna teorija određuje kao kolumnu, a u *Virovitičanu* je objavljivana kao kronika²⁰⁵. Posebnost Plevnikove kronike²⁰⁶ njezina je binarnost – s jedne je strane čvrsto vezana uz medij u kojemu se pojavljuje – novinski rod omeđen pravilima struke, dok je s druge strane hibridna vrsta²⁰⁷ koju Plevnik oblikuje korištenjem umjetničkoga jezika i elemenata književnih vrsta. Tako oblikovana kolumna²⁰⁸, sa standardiziranim novinskim normama, a opet visoko umjetnički i književno dotjerana, obilježena binarnošću i hibridnošću, glavna je preokupacija ovoga rada koji nastoji prepoznati umjetničke kvalitete novinske kolumne u virovitičkim novinama s početka dvadesetoga stoljeća.

---

²⁰⁵ Mrežno izdanje *Hrvatske enciklopedije* definira kroniku kao: „...pripovjedni, kronološki oblikovan povijesni izvor, u kojem autor prikazuje minule događaje, nerijetko počinjući od postanka svijeta. Kroničari su kadšto kompilirali starije kronike pa i Bibliju, a koristili su se i usmenom predajom. Bile su uobičajene u Bizantu, a na europskom Zapadu prevladavali su tzv. godišnjaci u kojima je pisac kronološki bilježio događaje iz dana u dan, ili iz godine u godinu (također ljetopis).“ (*Kronika*, 2020)

²⁰⁶ Ovdje se možemo osvrnuti (tek kao na primjer iz suvremene hrvatske književnosti) na Kroniku o našem Malom mistu Miljenka Smoje, odnosno o autorskom određivanju svoga književnog teksta kao kronike. Smoje, također iz pozicije primarno novinarske struke, u svome scenariju, a kasnije i književnom djelu, glavnu riječ prepušta malomišćanskome kroničaru, pošćeru i ljetopiscu, protagonistu koji je najupućeniji i u najskrivnije tajne stanovnika provincijskoga dalmatinskog mjesta. I ovdje vidimo autorsku dvojbu – je li riječ o kronici ili o ljetopisu – ali s obzirom na sadržajno-stilske karakteristike Smojina teksta, ta dvojba nije smetnja u prenošenju autorske poruke čitatelju, niti je prepreka za razumijevanje odaslane poruke, budući da se i ta dva pojma značajno ne razlikuju.

²⁰⁷ U svojoj monografiji *Uporabni tekstovi*, jezikoslovka Nada Ivanetić ovako definira tekstne vrste: „Tekstne su vrste, dakle, jedinice koje povezuju kognitivne, komunikacijske i djelatne aspekte i oblik su socijalne prakse. Kao i svaki drugi model i tekstna je vrsta zapravo obrazac koji sudionicima komunikacije – dakle i emitentu i recipijentu – olakšava orijentaciju u konkretnoj situaciji jer pokazuje nužne i moguće korake u nastanku jedne kompleksne komunikacijske radnje, načine njihova međusobnog povezivanja i posljedice pojedinih odabranih rješenja.“ (Ivanetić, 2003, str. 101) Cilj ovoga rada je upravo pokušati odgovoriti na pitanje u kojem su odnosu Plevnikov (uporabni, novinski) tekst i čitatelj, a posebno tekst i zadane forme kolumne i književnoumjetničkih elemenata koje Plevnik koristi.

²⁰⁸ Prema *Hrvatskoj književnoj enciklopediji*, kolumna je definirana kao: „...stalna rubrika u novinama, časopisu, na radiju televiziji i sve češće na internetu, u kojoj istaknuti autor iznosi svoja zapažanja i poglede o raznovrsnim pojavama, događajima i osobama iz kulturnog, književnog ili javnog života uopće. Budući da se ne smatra žanrom nego tek stalnim prostorom, sadržajne i formalne karakteristike određuju kreatori kolumne (urednik i autor) sukladno autorskoj i uređivačkoj koncepciji. Formalno je najčešće mješavina kritike i komentara, a u sadržajnom pogledu, s obzirom na skučen prostor, tematski najčešće homogena.“ (Mihaljević, 2010, str. 351)

Od 16. rujna 1899. godine, dana kada je izašao prvi broj *Virovitičana*, tada „glasila za promicanje narodnih interesa” pa do 13. siječnja 1929. godine kada nakon objavljena tri broja prestaje izlaziti²⁰⁹, *Virovitičan* donosi nezanemariv broj novinskih tekstova, objava, reklama, utilitarnih (ne)književnih minijatura, književnih tekstova²¹⁰, programskih i političkih tekstova i svega ostaloga što novine u to vrijeme, kao standardni oblik izražavanja donose čitateljima lokalnog prostora kojega pokrivaju temama i sadržajem. *Virovitičan* tako ne odstupa od zacrtane sheme i sam nastavlja proizvoditi novinski sadržaj prema spomenutim kriterijima, krećući se između političkih strujanja u kontekstu slaganja i neslaganja s aktualnim i konkretnim političkim uvjerenjima vladajućih i dnevno-aktualnih informacija koje prenosi svojim čitateljima. Osim takve dvostrukosti, tražeći uzor u koncepciji tadašnjih novinskih izdanja²¹¹, *Virovitičan* svoj sadržaj dopunjuje i književnoumjetničkim tekstovima, bilo u obliku prijevoda²¹² stranih, u ono vrijeme popularnih autora (odmičući se tako od zadataka autora i novina tadašnjeg vremena o čemu piše Krešimir Nemeć) ili originalnih književnih tekstova, autora koji su pisali upravo za *Virovitičan*²¹³ ili tekstova preuzetih iz drugih novina ili časopisa²¹⁴. Takav profil djelovanja otvara vrata i aktivnostima na prosvjećivanju čitatelja književnim tekstovima pomno biranim (ili ne) upravo za „prosvjećivanje” čitateljstva o temama aktualnim za taj prostor i vrijeme – bilo da su se odnosile na trenutne društveno-ekonomske, lokalne probleme²¹⁵, antropološko-sociološke probleme pojedinaca primjenjive na šire

---

²⁰⁹ „Konačno, novi zakon o štampi diktatorskog ministra pravde dr. Milana Srškića pogađa i radikalski „Virovitičan“, te nakon tri broja 1929. (13. siječnja) on prestaje izlaziti.“ Prema: Brešić, V. (1999). *Knjiga o Virovitiću*. Virovitica: Mikešland. Str. 145.

²¹⁰ Prema još neobjavljenoj bibliografiji književnih tekstova objavljenih u novinama *Virovitičan* za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1929. godine koju je pripremio doktorand Josip Strija, prema korpusu popisanih i prema vrstama klasificiranih tekstova, u tom je razdoblju u *Virovitičanu* objavljen čak 951 književnoumjetnički fragment, odnosno 698 cjelovitih književnoumjetničkih tekstova.

²¹¹ O zadaći tadašnjih autora i novina piše Krešimir Nemeć u tekstu „Od feljtonskih romana i 'sveščića' do sapunica i Big Brothera“ sljedeće: „Pred hrvatskim piscima stajala je zadaća da prvo stvore hrvatsku pripovjednu prozu koja bi istisnula njemačku knjigu, uglavnom trivijalnu. U tome su ključnu ulogu odigrali upravo novine i časopisi koji su počeli objavljivati novele i feljtonske romane, ali sada sve više hrvatskih autora.“ (Nemeć, 2006, str. 146)

²¹² Spomenuta bibliografija književnih tekstova objavljenih u novinama *Virovitičan* od 951 književnoumjetničkog fragmenta popisuje čak 245 fragmenata uz koje stoji napomena o prijevodu, s ili bez napomene o prevoditelju. Primjeri: Doktorovo kupovanje konja [**certica**] : preveo Jozo Lalić. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 50 (16. 12. 1906.), str. 5-6. ili Samoubojstvo [**pripovijest**] : Preveo N. Blasius / Guy de Maupassant. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 7 (24. 2. 1901.), str. 1-2.

²¹³ Primjer: *Virovitičanu!* [**lirska pjesma**] / I. E. Cerovski. U: *Virovitičan* : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 38 (4. 9. 1924.), str. 1.

²¹⁴ Primjer: Duh Hrvata na ruševinama grada Zrinjskih i Frankopana [**epska pjesma**] / Sane Kurjaković. U: *Virovitičan* : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 17 (26. 4. 1908.), str. 1.

²¹⁵ Što nam treba? [**lirska pjesma**] / Pokojni Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: *Virovitičan* : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 7.

društvo²¹⁶, probleme i kritike društva i njegov odnos prema umjetnosti i kulturi²¹⁷, probleme iskrivljenih vrijednosti²¹⁸ ili tek blagu kritiku društva u cjelini pogledom u budućnost²¹⁹.

Osim prozних tekstova u nastavcima, u *Virovitičanu* se objavljuju i druge književne vrste, ali i diskurzivni oblici: lirske i epske pjesme, igrokazi, dramske minijature, dnevnički zapisi i putopisi, pisma, šale, anegdote, crtice, aforizmi, basne, popularni feljtoni²²⁰, rasprave, humoreske i brojne druge vrste pa je on uistinu „mozaik sastavljen od bezbroj različitih i raznobojnih kamenčića i da, i po tome”²²¹ kao i ostale novine „odražavaju svu šarolikost i bogatstvo života”²²². Klasifikacija književnoumjetničkih tekstova objavljenih u *Virovitičanu* ne predstavlja problem jer je jasnoća određene vrste u određenom književnom rodu najčešće neupitna. Potencijalno, problem može nastati kod tekstova koji su na prvi pogled čisti novinski oblici, a detaljnijim čitanjem primjećuje se njihovo prislanjanje književnoumjetničkom tekstu²²³.

14.1. Kolumna kao rezervirani prostor i/ili novinska vrsta – pokušaj definiranja

Od 698 cjelovitih književnih tekstova objavljenih u *Virovitičanu* za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine, njih čak 241 se može smatrati kolumnom – novinarskom vrstom koja se svojim sadržajem često približava potpuno drugačijem stilu od onog novinarskog. Ako o kronici Ivana Dobravca-Plevnika govorimo kao o književnoj vrsti, svakako treba istaknuti njezinu hibridnost. To nikako nije jednostavna novinska vrsta koju je moguće prema zadanim kriterijima svrstati u određenu ladicu. Tekstovi koje je u obliku kronike

---

²¹⁶ Kako sam se oženio [**crtica**] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 31 (25. 7. 1920.), str. 1.

²¹⁷ Kako se kod nas pleše [**kolumna**] / Drago [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 5 (28. 1. 1912.), str. 1-2.

²¹⁸ Znanje je najvrijednije [**lirska pjesma**] : spjevao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3.

²¹⁹ Virovitica u godini 2000. [**feljton**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5-6.

²²⁰ Prema *Rječniku književnoga nazivlja* Milivoja Solara: „Feljton (prema francuskome *feuilleton*, list papira, listak, podlistak) novinski i književni žanr, objavljuje se redovito u dnevnicima ili tjednicima, a obrađuje uglavnom neka pitanja koja su u središtu zanimanja šire javnosti, povezujući pri tome zabavnost, pouku i kritičko razmišljanje.“ (Solar, 2006, str. 97)

²²¹ Slavković, D. (1979). Oblici novinarskog izražavanja. U: *Leksikon novinarstva*. Beograd: Savremena administracija. Str. 196. i 197.

²²² Isto.

²²³ Problema ovdje možda uopće i nema. Marina Protrka Štimec će u knjizi *Stvaranje književne nacije* istaknuti kako: „Dramatičar i pisac proze nemaju ništa više zajedničko nego što imaju tkalac ili izrađivač jedara: obojica rade s tkaninom, ali je njihovo umijeće strukturalno različito.“ (Protrka Štimec, 2008, str. 85) U skladu s time, Plevniku je tema svojevrсна tkanina, ali će temu oblikovati jednoga puta kao dramatičar, drugoga kao esejist, treći puta kao novinar, a četvrti kao pjesnik.

Plevnik pisao za *Virovitičan* često sadrže karakteristike drugih književnih vrsta pa posežu za dramskim obilježjima progovarajući o aktualnostima u dijalogima, ili lirskim obilježjima gdje će se trenutno aktualna situacija u društvu kritizirati ili komentirati stihovano. Takva obilježja tekstova uobličeni u kolumnu koji ne ostaju dosljedni novinarskom stilu, već se okreću posuđivanju i preslagivanju elemenata književnih vrsta te tako oblikuju nešto novo, treba shvatiti kao produžetak ideje o čitateljskom prosvjećivanju kroz konzumiranje novih umjetničkih oblika kojima nije mjesto u jednoj novinskoj formi, ali su tu ipak prisutni kako bi temu učinili lakše prohodnom svakodnevnom čitatelju ili iz drugog kuta gledanja, a u skladu s Plevnikovom tendencijom političkog djelovanja, njima se na mudriji način kritizira neuređen društveni život kojega Plevnik svakodnevno vidi oko sebe.

Kako se unutar novinarsko-publicističkog funkcionalnog stila ostvaruje mnogo različitih žanrova, stručna literatura bilježi niz različitih podjela novinskih oblika. Tako će teoretičar novinarstva Marko Sapunar u knjizi *Osnove znanosti o novinarstvu* novinske žanrove dijeliti na monološke (vijest, izvješće/izvještaj, prikaz, osvrt, bilješka, komentar, kritika, članak, esej, feljton) i dijaloško-poliloške (intervju, razgovor, panel-rasprava, polemika, reportaža) (Sapunar, 1994, str. 72–98). Novinar i publicist Srećko Lipovčan u raspravi o oblicima novinarskoga izražavanja također spominje dvije velike skupine tekstova: oblike s dominantnom funkcijom informiranja (izvještaj/izvješće, prikaz, rasprava, traktat, znanstveno-popularno djelo, dijalog, interview, razgovor, panel-rasprava, reportaža i vijest) i one s dominantnom funkcijom vrednovanja (osvrt/recenzija, komentirani izvještaj, komentar, uvodnik, kritika, ogled/esej, podlistak/feuilleton, polemika). (Lipovčan, 2006, str. 37–51) Prema dvjema autoricama, jezikoslovkama Lani Hudaček i Milici Mihaljević, novinski se oblici dijele i prema svojoj namjeni – na one kojima je osnovna namjena obavijestiti (vijest, komentar, kronika, prikaz, intervju, reportaža) i na one u kojima su prisutne značajke književnoumjetničkoga funkcionalnog stila s dopuštenom većom slobodom autora (kolumna, kratka priča, koserija, humoreska i feljton) (Hudaček i Mihaljević, 2009, str. 29) Na kraju, novinske oblike možemo podijeliti i prema uporabi jezičnih sredstava. Jezikoslovac Josip Silić u svojoj knjizi *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika* razlikuje informativne, populizatorske, prosvjetiteljske i pedagoške žanrove u kojima prevladavaju neutralna jezična sredstva (vijest, komentar, kronika, recenzija, intervju, reportaža) te propagandne, agitativne i zabavne žanrova u kojima prevladavaju ekspresivna jezična sredstva (kratka priča, koserija, humoreska, esej/ogled, feljton/podlistak, nekrolog, panegirik, persiflaža, pamflet, parodija, groteska i lakrdija). (Silić, 2006, str. 77)

Uvidom u znanstvenu i stručnu literaturu vidljivo je da se kolumna pojavljuje u različitim odnosima prema komentaru. Josip Silić će kolumnu definirati kao stalnu novinarsku rubriku, ne stavljajući ju u odnos spram komentara (Silić, 1997, str. 501), dok Stjepan Malović navodi kolumnu kao rubriku u kojoj se objavljuju komentari (Malović, 2005, str. 247). Uzimajući u obzir komentare najpoznatijih hrvatskih komentatora (Jelena Lovrić, Milan Jajčinović, Ivan Zvonimir Čičak), Malović u istom tekstu definira različite vrste kolumni u hrvatskim novinama: ozbiljni društveni komentari, dnevnici, sarkastične kolumne i recenzije. Autorice Sanda Lucija Udier i Ivančica Banković Mandić smatraju pak da je spajanjem feljtona i komentara, gdje prvi iznosi autorova zapažanja o nekom zbivanju, fenomenu ili umjetničkom djelu, a gdje je drugi strog oblik izražavanja jasnih političkih stavova, nastao novi oblik koji se naziva kolumnom. (Udier i Banković Mandić, 2009, str. 113)

Pišući o bogatstvu novinskih izraza i oblika, Stjepan Malović spominje kolumniste koji se u svojim stalnim rubrikama, kolumnama, svakodnevno javljaju i komentiraju događaje iz osobnoga aspekta. Prema Maloviću, kolumnisti su perjanice lista, pera zbog kojih se list cijeni i kupuje, pa uredništvo svakog tjednika želi imati što je moguće reprezentativnija imena za kolumniste. (Malović, 2003, str. 103) Osim Malovića, autor i novinar Maroje Mihovilović smatra da su kolumne potisnule novinske komentare starog tipa te ističe da je riječ o vrsti koju pišu uvijek isti autori svaki dan ili u točnim terminima tjedno. (Mihovilović, 2007, str. 107)

Pojedini autori ne spominju kolumne ni kao stalnu rubriku ni kao novinski rod. Tako Srećko Lipovčan primjerice, prikazujući novinske oblike, ne spominje kolumnu, već samo komentar kao jedan od oblika izražavanja (Lipovčan, 2006, str. 36–51), a ne navodi je ni Marko Sapunar, dok komentar određuje kao niz analitički i angažiranih žanrova kojima novinarstvo ostvaruje svoju najvišu izražajnu vrijednost. (Sapunar, 1994, str. 81)

Kao prilog navedenoj problematici navodimo i istraživanje koje se odnosilo na analizu kolumni u dnevnicima novinama, tjednicima, dvotjednicima, mjesečnicima, a koje je proveo komunikolog Đorđe Obradović uzimajući u obzir nekoliko kriterija (struktura napisa, tema, jezični i novinarski stil, oblik i opseg). Obradović dolazi do zaključka da su kolumne samo novinski prostor u kojemu se objavljuju različiti novinski rodovi i njihove vrste (izvještaj, prikaz, zapis (beletristička bilješka), (analitička) bilješka, osvrt, komentar, portret, članak, recenzija, kritika, polemika, dnevnik, pismo, humoreska, izjava, reportaža, putopis, memoari, feljton, esej i kronika) te ističe kako se:

„...zadnjih dvadesetak godina u stručnim i znanstvenim djelima pojavljuje izraz kolumna u novome značenju. Izvorno značenje kolumne kao stupca u novinama

ili knjigama, preko značenja stalne rubrike jednoga novinara, malo-pomalo proširilo se do spominjanja kolumne kao posebnoga oblika novinskoga izražavanja. Kolumnu kao novonastali novinski rod prihvatilo je i Hrvatsko novinarsko društvo (HND), koje je umjesto godišnje nagrade Zlatno pero, što je dodjeljivana do 1994., uvelo Nagradu Marija Jurić Zagorka s više kategorija, a jedna od njih je i kolumna 1995. i 1996. godine.” (Obradović, 2008, str. 14)

Nakon afirmiranja kolumne kao novonastaloga novinskog roda, Obradović nastavlja:

„I prije su se oblici novinskog izražavanja najčešće dijelili u skupine. Jedna od tih podjela novinske rodove smatra sustavom koji čine monološki informativni, analitičko komentatorski, dijaloški i složeni rodovi, pa je to što Mihovilović naziva 'ključnim novinskim formama' samo još jedna moguća podjela srodnih skupina novinskih oblika. Ali, budući da se unutar tih skupina izdvajaju posebni novinski rodovi koji imaju zajedničke odlike po kojima se međusobno razlikuju, a mnogi od njih se dalje dijele na vrste, ne može se reći da novinski rodovi više ne postoje. To je lako dokazati analizom sadržaja novina i časopisa.” (Obradović, 2008, str. 29)

Obradović se, dakle, slaže s nekoliko autora te prihvaća kolumnu kao tekst pisan različitim oblicima izražavanja (od polemičkih i komentatorskih do humorističkih), no provođenjem istraživanja dolazi do zaključka kako kolumne nisu poseban rod²²⁴, već su samostalne rubrike u kojima se objavljuju različiti novinski rodovi i njihove vrste. Obradovićevu teorijskom razmišljanju o novinskim rodovima i vrstama možemo supostaviti već ranije spomenuto

---

²²⁴ Obradović zaključuje: „Zaključak analize posve je jasan: Kolumne nisu nikakav izniman rod, nego samo stalna rubrika. Obično se radi o samostalnoj rubrici u tjednicima, dvotjednicima i mjesečnicima, a u dnevnim listovima znaju biti podrubrika rubrike koja sadržava komentare, stajališta i mišljenja. Nemaju zajedničke značajke koje bi ih izdvojile u poseban rod, premda ih i u pojedinim knjigama o klasifikaciji novinarskih rodova autori među njih ubrajaju. U kolumnama se objavljuju različiti novinski rodovi i njihove vrste. U 220 analiziranih kolumni to su bili: izvještaj, prikaz, zapis (beletristička bilješka), (analitička) bilješka, osvrt, komentar, portret, članak, recenzija, kritika, polemika, dnevnik, pismo, humoreska, izjava, reportaža, putopis, memoari, feljton, esej i kronika, a nije isključena još neka vrsta, što može potvrditi neko buduće istraživanje na još većem uzorku.“ (Obradović, 2008, str. 35)

Uz navedeni tekst, o kolumni kao novinarskom rodu/vrsti/rubrici pišu i: Bešker, I. (1996). Vježbanjem do majstorstva izraza u S. Ricchiardi, S. Malović (ur.), *Uvod u novinarstvo*. Izvori.; Juka, D. (2007). *Priručnik za novinske novinare : od prvoga podatka do povratne informacije učinka*. Matica hrvatska, Ogranak.; Malović, S. (2003). *Novine*. Sveučilišna knjižara.; Plenković, M. (1987). *Teorija i praksa suvremenog novinarstva*. Poslovna zajednica grafičkih i srodnih organizacija udruženog rada Jugoslavije.; Stjepan, M. (1996). *Bogatstvo izražaja*, u S. Ricchiardi, S. Malović (ur.), *Uvod u novinarstvo*. Izvori.

književnoteorijsko promišljanje Viktora Žmegača koji se opravdano pita jesu li klasifikacije na rodove i vrste i u polju književnosti počesto izlazile iz predrasuda ako se radilo o djelima koja bi izmicala uobičajenim shemama te zapisuje: „U nekih sociologa – a među njima je i Fügen – bit će da je posrijedi prije nereflektiran konzervatizam negoli briga za logiku znanstvenoteoretskog sistema.” (Žmegač, 1976, str. 23) Iako se teze obojice autora odnose na različite vrste tekstova, vrlo je zanimljivo povući paralelu i usporediti odnos teorije i tekstualnog predloška. Obradović će tako biti isključiv i do kraja zanemariti mogućnost kolumne kao novinskoga roda, dok će Žmegač progovoriti o nereflektiranom konzervatizmu i mogućnostima predrasude kod stvaranja dobro utemeljene klasifikacije. Upravo zbog toga, nemogućnosti konkretiziranja Plevnikove kolumne kao isključivo novinske vrste zbog njezina koketiranja s različitim književnim vrstama, možemo u ovom slučaju govoriti o žanru koji se oslanjajući na novinsko uporište u obliku stalnog prostora za izricanje kritika i komentara na društvene aktivnosti i probleme u lokalnom okruženju služi umjetničkim značajkama književnih vrsta kako bi s čitateljima²²⁵ podijelio razmišljanje i time učvrstio, dopunio ili promijenio njihovo vlastito mišljenje.

14.1.1. Klasifikacija Plevnikovih kolumni

Držimo da je potrebno, te da će i za buduća istraživanja ovoga korpusa biti korisno, pokušati klasificirati kolumnističke tekstove objavljujane u *Virovitičanu*. To ponovno neće biti jednostavan posao jer postoje brojne razlike u stilu i temama o kojima pišu kolumnisti, a što će zaključiti i Stjepan Malović (2005, str. 254), stoga njihovo razvrstavanje prema bilo kakvom kriteriju predstavlja pravi problem. Ono što je prema Maloviću ključno su „dobar autor, dobra stajališta i dobar stil”. (Malović, 2005, str. 254) Ipak, prema autoricama Udier i Banković Mandić moguće je kolumnističke tekstove podijeliti prema njihovom „karakteru i

---

²²⁵ Čitatelji dnevnih novina su dolazili iz različitih slojeva i bili različito obrazovani. Ne čudi zato takav oblik „podilaženja“ čitateljima kojima se dnevni problem servira u obliku dramskoga teksta ili lirske pjesme. O pojavi razlike između čitatelja i odnosu interesa i njegova raslojavanja piše Krešimir Nemeč u tekstu „Od feljtonskih romana i 'sveščića' do sapunica i Big Brothera“ sljedeće: „Obvezatno školovanje i porast pismenosti imali su za posljedicu širenje recepcijskoga obzora, demokratizaciju tržišta i ubrzan rast svih vrsta jezične komunikacije. Od tada možemo pratiti i proces diferencijacije čitateljskih interesa. Nekad homogena publika, koju je činio tanak, elitni sloj intelektualaca i obrazovanog stanovništva, počinje se raslojavati s obzirom na interese, ukuse, estetske zahtjeve i potrebe. Rezultat je bujanje popularnog štiva koje u smislu recepcije nije iziskivalo osobitu naobrazbu, znanje, odnosno čitateljsku kompetenciju.“ (Nemeč, 2006, str. 1-2) Ovo će vrlo dobro dopuniti i Marina Protrka (2008, str. 75): „Svojevrсна distinkcija između umjetničkog (estetskog, obrazovanog) i pučkog (jednostavnog, funkcionalnog) postoji već, kako je navedeno, u izboru između kanona pučkih autora (Kačić, Došen, Relković), odnosno starih Dubrovčana (Gundulić, Palmotić, Vetranović). Premda se radi o izboru koji je nastao iz potrebe ustanovljavanja vlastite književne tradicije, pa je prvenstveno distinktivan prema drugim narodima i kulturama, on je izveden iz razlikovnosti ukusa.”

usmjerenosti” uz napomenu kako se karakteristike kolumnističkih tekstova isprepliću i mijenjaju pa je teško pronaći tekst koji odgovara samo jednom tipu koji autorice navode.

Prema Sandi Luciji Udier i Ivančici Banković Mandić (2009, str. 115), vrste su kolumnističkih tekstova:

- a) kritičarski ili apologetski kolumnistički tekstovi – u cilju im je kritizirati ili opravdavati i veličati postojeće društveno-političke prilike
- b) metaforični ili doslovni kolumnistički tekstovi – oni koji izražavaju denotativno, doslovno značenje ili ono konotativno, metaforično
- c) humoristični i ironični ili ozbiljni kolumnistički tekstovi – oni tekstovi kojima je izraz humorističan i ironičan, ali namjera im je ozbiljna; autori se u takvim tekstovima služe satiro, humorom i ironijom pri komentiranju društveno-političkih zbivanja
- d) analitični ili sintetični kolumnistički tekstovi – analitične kolumne razlažu neku cjelinu na sastavne dijelove, a sintetične povezujući različite dijelove stvaraju cjelinu; takvi su tekstovi prema autoricama najčešće istovremeno i analitični i sintetični
- e) ideološki obojeni ili ideološki neutralni kolumnistički tekstovi – tekstovi u kojima se jasno osjeti autorov stav o temi
- f) politički korektne ili politički nekorektne kolumne – tema će u ovim kolumnama biti prikazana na politički korektan ili nekorektan način, a politički nekorektne tvrdnje u ovakvim tekstovima često graniče s uvredljivošću.

Plevnikovi kolumnistički zapisi staju kod četvrtoga kriterija. U njima se veoma često kritizira društvene prilike u Virovitici, ali ih se ponekad i opravdava; ponekad skrivaju pravu misao služeći se metaforama; vrlo su često humoristični, a rijetko, najvjerojatnije zbog ograničenosti prostora, analiziraju, odnosno sintetiziraju. Posljednja dva kriterija za klasifikaciju kolumnističkih tekstova prema autoricama Udier i Banković Mandić u kolumnama Ivana Plevnika vrlo se teško mogu prepoznati.

Posežući za elementima različitih književnih vrsta i time mijenjajući oblik i sadržaj kolumne, Ivan Dobravec-Plevnik izgrađuje novi novinski rod. Uistinu, kronika se ovdje može shvatiti upravo tako – kao kronika. Nikako je u *Virovitičanu* ne treba miješati s feljtonom kao oblikom proze koji:

„pokušava kratkim opisom zahvatiti u šaroliku mrežu duhovnih odnosa dio svijeta, komadić života, neki društveni problem. Opis je prepleten asocijacijama

s raznih područja života, monolognim meditacijama, ironičnim sijevanjima. Razmišljanja su subjektivna, a zapažanja osjećajna. Iz kratkih opisa i razmišljanja izbijaju etički problemi društva. Tematski može razmatrati kulturne, unutrašnjopolitičke, moralne, etičke, filozofske i druge društvene probleme. Po obliku, feljton može biti napisan kao pismo, kao feljtonski portret, kao problemska meditacija, kao skica, kao zapis šetača, ili kao putopisni feljton”. (Vreg, 1964, str. 189, 190)

Ona je više bliska onoj odrednici feljtona koji ju vezuje uz određeno mjesto u novinama jer upravo tako, u stalno istoj poziciji u novinskom prostoru ostaje vjerna svojoj rubrici zadržavajući „pravo” na pojavljivanje u svakom novom broju *Virovitičana*. Upravo zbog tog razloga, koji s feljtonom dijeli značajku dosljednosti i pojavljivanja u određenom prostoru novina, a ne u njegovu sadržaju – Plevnikovu kroniku možemo shvatiti kao kolumnu. To će, istina, za suvremene novinske tekstove potvrditi i Stjepan Malović: „Hrvatsko novinarstvo poštuje komentar i nema novinara koji se nije okušao u toj zahtjevnoj formi. Oni najbolji, najsposobniji ili najvještiji imaju svoje kolumne, redovite rubrike koje njihov list objavljuje uvijek na istome mjestu, pod istim nazivom, tiskane su istim pismom, jednake su dužine i grafičkog oblika. Kolumne se obično ilustriraju autorovom fotografijom ili karikaturom (Malović, 2005, str. 247) Za Plevnikovu²²⁶ kroniku vrijede svi navedeni kriteriji: objavljuje se najčešće na istom mjestu, pod istim nazivom, najčešće iste duljine i oblika te uz njih, u pravilu, ide i ilustracija²²⁷.

---

²²⁶ O autorstvu i autoru kronika potpisivanih pseudonimom Pegaz, Ja i Pegaz, Pagazić i slično, ne treba dvojiti. Vinko Brešić u svojoj knjizi *Slavonska književnost i novi regionalizam* u poglavlju Virovitički Šenoa: Ivan Dobravec Plevnik (1873-1959) jasno potvrđuje ono što se iz korpusa objavljenih tekstova gotovo nameće: „Naročito u početku najčešći literarni prilozi bili su iz pera samoga Plevnika. Svoje književne priloge (pjesme, članke, crtice, feljtone, igrokaze, osvrtne, kronike i memoarske zapise) objavljivao je pod pseudonimom Ivan Starić i Pegaz. Tako već prvi broj Virovitičana donosi crticu iz dnevnika - U zločestom društvu, a svaki sljedeći broj donosio je barem po jedna Plevnikov literarni tekst.“ (Brešić, 2004b, str. 208) Isto će to u radu *Književna baština u Gradskome muzeju Virovitica* potvrditi i Dubravka Sabolić: „U svojim novinama u nastavcima također objavljuje priče pod pseudonimom Ivan Starić, a virovitičku kroniku vodi pod pseudonimom Pegaz.“ (Sabolić, 2006, str. 243)

²²⁷ Uz Plevnikov će se tekst tako naći ilustracija Pegaza jer su tako kolumne često i potpisivane ili Pegaza i malog vražića koji predstavlja autora teksta koji ponekad nemilice kritizira aktualne događaje.

Plevnikova se kolumna, dakle, u *Virovitičanu* izdaje pod različitim nazivima: Subotnja šetnja²²⁸, S „Korza“²²⁹, Poklade²³⁰, Pokladna kronika²³¹, Šetnja po Virovitici²³², Uskrsna kronika²³³, Šetnja po Slatini²³⁴, Duhovska kronika²³⁵, Domaće vijesti²³⁶, Izborna kronika²³⁷ i najzastupljenija Nedeljna kronika²³⁸ te posebno nazvane kronike prema temama ili vremenu u kojemu se događaji iz njih događaju, no one su u manjini. Nazivi su se mijenjali ovisno o aktualnim političkim prilikama (Izborna kronika), religijskom vremenu (Uskrsna, Pokladna ili Duhovska kronika), geografskom prostoru (Šetnja po Virovitici ili Šetnja po Slatini) ili ostaju uobičajeni, svakodnevni i opći (Subotnja šetnja, Nedeljna kronika).

Jedna Nedjeljna kronika koju izdvajamo može ilustrirati oblik Plevnikove kronike koji je najčešći – uobičajeni kraći prozni tekst koji se bavi lokalnom temom:

Poslovice veli: šećer ostane na dnu. Pa ja evo danas hvatam za to dno to slatko dno, da podignem na površinu šećer Vas ljepe moje čitateljice i prijateljice. Sada kad su si već ovi korteši obrusili noge do koljena moram svima oštro prigovoriti jer su kod ove izborne borbe zaboravili na jedno što je najviše vrijedno na naše – žene! Reći će, znadem mnogi: ta Sene de imaju pravo glasa. To može kazati samo koj taj stari neženja, a mi svi oženjeni znademo, da one imadu i te kako pravo glasa, ako ne na biralištu a to kod kuće. Zato Vas ja, Vaš stari Pegaz toplo molim uzmite danas metlu, otjerajte iz kuće na biralište Vaše ljene muževe.

²²⁸ Primjer: Subotnja šetnja [kolumna] / Kušljo. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 24 (26. 8. 1900.), str. 3.

²²⁹ S „Korza“ [kolumna] : confeti... fet... con... / Otmarov. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 6 (11. 3. 1900.), str. 1-2.

²³⁰ Poklade [kolumna] / Ja i p... [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 3 (11. 1. 1903.), str. 3.

²³¹ Pokladna kronika [kolumna] / Hromi Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 3 (24. 1. 1905.), str. 1-2.

²³² Šetnja po Virovitici [kolumna]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 1-2.

²³³ Uskrsna kronika [kolumna] / Hromi Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 3.

²³⁴ Šetnja po Slatini [kolumna] / Pegazić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 16 (6. 5. 1907.), str. 1.

²³⁵ Duhovska kronika [kolumna] / Pegazić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 18 (19. 5. 1907.), str. 1.

²³⁶ Domaće vijesti [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 47 (14. 10. 1920.), str. 2.

²³⁷ Izborna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 48 (4. 11. 1923.), str. 2-3.

²³⁸ Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 38 (29. 9. 1901.), str. 2-3.

*Recite mu da baci u drugu rupu kuglicu, neka je sjeme i dar našem drago
Pegazu!*²³⁹

14.2. Prozni tekstovi u Plevnikovim kolumnama

Većina se kronika služi proznim tekstom kako bi opisala aktualne događaje ili kritizirala nekoga ili nešto, no zanimljivost zbog koje je i postavljeno pitanje hibridnosti kronike i njezine granice između žanra i vrste svakako su izleti u prenošenje informacija elementima druge književne vrste.

Nabožna književnost od svojih početaka i procvata u srednjem vijeku, u bilo kojem obliku ima svoju temu, a često i definiran oblik – radilo se o molitvi, mirakulu, pasiji, pjesmi, paraboli ili nekom drugom religioznom formatu, jasna joj je tema. Plevnik će posuditi formu litanija kako bi u svojoj kolumni kritizirao gotovo sve – od gradske vlasti, supruga, pekara, kartaša i šumara.

„Litanije virovitičanske

*Od velike prašine
Od zamazanih pločnika
Od velike privage
Od kiselog vina
Od prevelike tame
Od državnih daća
Od velikog nameta,
Od skupih drva
Od smrada iz grabe
Od gubitka na kartama
Od rogatih žena
Od kućnih prijatelja
Od pet fiškala
Od malog peciva
Od bedastih novina
Od društva bez zborovode
Od tuđjih cigara
Od „premudre” gospodje.
Od itd. itd.
Oslobodi nas Gospodine*

Jest to ćemo moliti tako dugo dok nas se ne oslobodi od tih – napasti.”²⁴⁰

---

²³⁹ Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 60 (28. 11. 1920.), str. 2-3.

²⁴⁰ Nedeljna kronika [kolumna] : litanije virovitičanske / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 36 (20. 9. 1908.), str. 1-2.

Plevnik će formu nabožne književnosti, konkretno litanija, iskoristiti na tri načina – posebno će istaknuti svaki od problema, bili oni manji ili uistinu važni i tako potencirati važnost svakoga od njih, dok će se s druge strane narugati i nabrajanjem svega toga što ne valja pokušati utjecati na svakog onog tko je na bilo koji način odgovoran za brigu i problem. Treće, a možda i najvažnije, narugat će se ovom formom kojoj inače poruga dobro ne stoji, i na ciničan način, svima kojima iskorištavanje ovakve forme zadaje problem.

Retoričko pitanje kao figura, nanizanih odgovora jedan iza drugoga u tekstu *Što je ludo?*²⁴¹ ima istu funkciju kao i prethodno spomenute *Virovitičke litanije*, no bez religijskog podteksta – cilj im je kritizirati, nasmijati čitatelja, ali skrenuti pažnju na aktualne probleme. Plevnik tako na pitanje „Što je ludo?” nudi odgovore od kojih izdvajamo nekoliko:

Kad netko pije šampanjac a poslije nema – kruha.

Kad lončar hoće otvoriti – birtiju.

Kad fiškal hoće – uredjivati novine.

Kad se okorjeli magjaron igra – opozionalca.

Iz primjera se vrlo jasno vidi dimenzija kritičnosti usmjerena onima koji su „ludi” jer očito pokušavaju ono što ne rade dobro ili ono što uopće nema smisla.

Od ostalih književnih, ali i novinarskih vrsta tu su intervju²⁴², pisma²⁴³, drama²⁴⁴, lirski pjesma²⁴⁵ i priča „u formi kronike”²⁴⁶. Kombinirajući prozni tekst s nekim od navedenih lirskih, dramskih ili diskurzivnih vrsta, Plevnik svoju kolumnu formira kao posebnu hibridnu vrstu. Iako će Đorđe Obradović zaključiti kako je istina „da se novinski rodovi razvijaju kroz povijest novinstva, nastaju i (privremeno) nestaju, opet se vraćaju i prilagođavaju uređivačkoj koncepciji i ciljanoj publici. S kolumnom to nije slučaj. Ovo je istraživanje potvrdilo da je kolumna samo prostor u listu, stalna rubrika ili podrubrika u kojoj autori pišu različite novinske

---

²⁴¹ Što je ludo? [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 25 (21. 6. 1908.), str. 3-4.

²⁴² Razni interwiewi [kolumna]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 15 (12. 4. 1908.), str. 1-2.

²⁴³ Izgubljena pisma [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 31 (8. 9. 1907.), str. 1-3.

²⁴⁴ Obsada Tripolisa [kolumna]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 7 (11. 2. 1912.), str. 1-2.

²⁴⁵ Mrcinište [lirski pjesma/kolumna]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 53 (25. 11. 1923.), str. 3.

²⁴⁶ Sa sokolske slave [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 28 (11. 8. 1907.), str. 3-4.

rodove.”²⁴⁷ To je zasigurno točno kada je riječ o suvremenim novinskim tekstovima – kolumnama, kojima uistinu možemo pripisati jednoličnost, zanemarivanje viših umjetničkih dimenzija, jednostavnost i tematsku raslojenost i nekonzistentnost. S druge strane, Plevnik u svojim kolumnama stvara nešto novo. Kolumna ovdje prestaje biti „mjestom u novinama” koje je tu zato što jest, već postaje mjestom središnjega interesa čitateljima koji su skloni konzumirati kritiku društva, politike, organizacije i proizvodnje lokalnog života u bilo kojem obliku, napose uz humorističku komponentu. Ono što je tomu dodao Plevnik jedinstven je način oblikovanja teksta korištenjem elemenata književnih vrsta, njihovim sklapanjem u posebne oblike zanimljivom prezentacijom gotovog uratka.

U formi intervjua ruga se čestoj navadi i današnjih glasača i političkih pristaša koji mijenjaju svoj stav onako kako se okrene političko kolo i kako se na političkoj sceni odigra promjena:

Novinar. Sluga pokoran gospodine blagajniče „Hrvata”, smijem li moliti za jedan

mali interview ?

On. O drage volje. Samo morate znati da ja nisam blagajnik, to su izmislili frankovci. Ja dajem samo novaca za taj list.

Novinar. Molim, kojoj stranci poglaviti pripadate ?

On. Razumjeva se srp.-hrv. koaliciji!

Novinar. Smijem li pitati zašto?

On. Hm, hm, zašto? Zato jer toj grupi pripada moj šogor i Lukić.

Novinar. Čujem da ste vi veliki promicatelj malog obrta, tako da su virovitički obrtnici molili vladu vaše premještenje.

On. Toga se ne bojim dok sam uz većinu

Novnar. Ali ako Rauch dobije većinu ?

*On. Eh, onda, onda biti ću uz — njega.*²⁴⁸

Društvo se tako kritizira potpuno otvoreno jer već u samom uvodu u tekst stoji jasna poruka čitatelju: „...ali poznata čeljad, koju interwiewati kanimo, štovanim našim čitateljem, tim većma je ta čeljad uobražena i naduvena, pa u smiješnoj svojoj nadutosti, ne vidi, da cijelom svijetu na ruglu služe.”²⁴⁹

Osim intervjua za koje možemo tvrditi da su uistinu odrađeni upravo s tim sugovornicima, a isto tako možemo u njih s istom sigurnošću i sumnjati, Plevnik poseže i za formom pisma²⁵⁰

---

²⁴⁷ Obradović, Đ. (2008). Kolumne nisu novinski rod. *MediAnali*, 2(3). Str. 36.

²⁴⁸ Razni interwiewi [kolumna]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 15 (12. 4. 1908.), str. 2.

²⁴⁹ Razni interwiewi [kolumna]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 15 (12. 4. 1908.), str. 1.

²⁵⁰ Izgubljena pisma [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 31 (8. 9. 1907.), str. 1-3.

koje, ako je vjerovati, u svežnju pronalazi na putu pa svako od njih kritizira ili čak pozdravlja nešto novo što se dogodilo u gradu: dolazak nove učiteljice, politička previranja, stranačka mirenja ili podbadanja kao i povratak starog, nepismenog ljubavnika, desetnika Kobića, čije se pismo zbog zanimljivosti može prenijeti u cijelosti:

Mojadra gali- Za!

lipote pozdravljam i dajem Na znanje da ću Naskoro dociu viroviticu. Sa logora, možeš si isama mi slitika komije brez teBe. Išlismo čak Preko pešte. Naj višeme Ža losti kadse sjetim kako sam Slat ko znao kod tebe Ve čerat a na mar šu ni za Novac ne dobiješ.

No Hvala bogu eto me skoro u Civilu, onda ćemo se vje je nčat. Nadam Se da mise nisi iz nevjerala. Od srcate Pozdravlja tvoj Desetnik KoBić.²⁵¹

14.3. Dramski tekstovi u Plevnikovim kolumnama

Dramska je forma slabije zastupljena unutar Plevnikove kronike. Jedan zanimljiv primjer, zavaravajuće naslovljen *Obsada Tripolisa* pokazuje kako funkcionira Plevnikova kronika i to čak na razini današnjih popularnih medijskih klikolovki gdje će u naslovu biti zanimljiv mamac koji će čitatelja zainteresirati za sadržaj, dok će se u tekstu pojaviti nešto sasvim drugačije:

Iveš: Vidim da tebi nije vridno govoriti. Ti se nerazumiješ u politriku kao ja!

Marče: E dada nerazumijem, jer misliš da si najmudriji u Virovitici, a vidiš da niti ne znaš da i Tvoj Tripolis i Kineska revolucija nije ništa spram onoga što će se kod nas u Virovitici za koji dan dogoditi!

Iveš: A šta će se dogoditi?

Marča: E, vidiš da ne znaš – pa ću ti ja ispriповidati.

Na fašinjski utorak t. j. 20. veljače ove godine, upriličit će znaš naše hrvatsko pjevačko društvo „Rodoljub” u Sali „Kasine”, tam kod Čelede, veliku šaljivu večer ili I. Virovitički antialkholičarski kongres kod koga će sudjelovati naša Virovitička banda (razumi dobro glasba) i svi muški i ženski pjevači.²⁵²

14.4. Poetski tekstovi u Plevnikovim kolumnama

Plevnik progovara i u stihu, miješajući osmerce i sedmerce, ali nastavljaajući isti kritički pristup, oslanjajući se i preslikavajući lokalne događaje, promjene u društvu, načine ponašanja i život

---

²⁵¹ Izgubljena pisma [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 31 (8. 9. 1907.), str. 1.

²⁵² Obsada Tripolisa [kolumna]. U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 7 (11. 2. 1912.), str. 1.

uopće. Oslikavajući obilježavanje tridesete godišnjice rada (prema Plevniku „obstanka”) *Rodoljuba*, u stihu progovara o trenutnoj situaciji:

*Neka Vam naše mjesto
Bio pravi Babilon
U njem imo svoj vam priesto
Tek naduti koj gospon.*

*Ali danas toga neima
Sad smo braća složna si
Nek je ratar ili odvjetnik
Razlike tu više ni.*

*Ratar sada žito svoje
Prodaje za jeftin groš,
A ni fiškal više nije
Kao prije tako loš.²⁵³*

Kao i drame, ni poezije nema previše u samim tekstovima kronika, a javljaju se kao rimovane šale i pravi žalci tadašnjoj vlasti, bilo državnoj ili u konkretnom slučaju gradskoj:

Mrcinište

*Bog naloži svetom Petru,
Zemljicu da inšpicira
Da o svemu, i o vjetru
Njega Boga informira.*

*On se odmah da na poso,
Jer svog Boga Petar sluša,
Po zemlji se svetac prošo,
Stanje njeno da iskuša.*

*Tako stiže on i gradu
Blizu Drave - Viro - varu.
Anarhija ovdje vlada -
Odmah ode Komesaru.*

*Što je ovdje? pita - strogo
Zašt se ovdje ništ ne radi?
Ovdje fali vrlo mnogo,
Zašt se ovdje ništ ne gradi ?*

Zašto ovdje jošte vlada

---

²⁵³ Duhovska kronika [kolumna] / Pegazić [Ivan Dobravec-Plevnik]. U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 18 (19. 5. 1907.), str. 1.

*Komesarčić? Ovaj more,
Kod ovakog tvoga rada
Bit će bogme još i gore."*

*Ovo reće. - Ode dalje,
Da po svetu božjem luta,
Izvešće da Bogu šalje
Sa inšpekcijenog puta.*

*Komesarčić ode ravno
U ured - i zakon vadi -
Da pročita što bi davno
S hasnom mogo da sagradi.*

*Odluči sa Cinbulašem
Drugom svom - kod crne kave,-
- Votum separatum - pašom
Mrcinište da postave.*

*Komesarsku bradu gladi
On u sreći. Za par sati!
Plan svoj šalje gore vladi,
Da ga ova još prihvati,*

*Uskoro stiže ferman amo
U kom ovi rjetci stoje :
„Mrcinište staro tamo
Bit će dost i za vas dvoje.”²⁵⁴*

Ako kao odrednicu Plevnikove kolumne uzmemo tvrdnju koja se provlačila u ovom poglavlju, kako je kolumna samo prostor u novinama koji se popunjuje različitim sadržajem, ne bismo pogriješili, no ne bismo bili ni na pola puta prave definicije tekstova koje Plevnik piše i objavljuje u svojim novinama nazivajući ih kronikom. Daleko su oni od prave kronike koju smo ranije definirali, ali kako smo zaključili da je kolumna novina i u prostoru medija i kako je literatura definira kao takvu tek u drugoj polovici dvadesetoga stoljeća, jasno je da Plevnik svoje tekstove nije mogao zvati kolumnama. Bogatstvo književnih vrsta koje pronalazimo na tim uobičajenim mjestima rezerviranim za Plevnikova razmatranja svega i svačega, a koje piše u humoru, ironiji i satiri, kritičarski apologetski, metaforično ili doslovno, prikazuje drugačiji svijet ovih tekstova u odnosu na odrednicu forme i sadržaja. Plevnikova se kolumna nesvjesno u književnoteorijskom smislu, ali iskustveno iz novinarsko-uredničke pozicije te Plevnikova

---

²⁵⁴ Mrcinište [lirska pjesma/kolumna]. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 53 (25. 11. 1923.), str. 3.

izvršnog očitavanja bila čitateljske publike i njihova horizonta očekivanja – razvila u sasvim novi tekstni oblik koji danas možemo nazvati kolumnom. U takvim odnosima Plevnikove kronike u kojima se granica između forme koju u tom vremenu „propisuje” tek stalnost rubrike koja je ograničena i opisana samo istim prostorom u novinama u kojemu se uvijek pojavljuje („ispod crte” ili negdje pri kraju stranica) i s druge strane njezina tematska obilježja koja pronalazimo i u suvremenim kolumnama (aktualnosti, kritika društva, osobna promišljanja, problemi grada, stanovnika i države, komične situacije...), a koja su već tradicionalni elementi kolumne uz dodatak književnoumjetničke dimenzije teksta, Plevnikova kronika može se promatrati kao kolumna, ne kao posebna književna vrsta, svakako kao novinski rod i svakako kao značajna posebnost prvih virovitičkih novina. Umetanjem književnoumjetničkih dijelova u novinsku formu, bila ona određena ili neprihvaćena, definirana ili prepoznata, Plevnik približava svoje kronike umjetničkim tekstovima svrstavajući ih u nedefiniran prostor između novina i književnosti.

Bez obzira na namjeru koja je vjerojatno bila usmjerena još većoj čitanosti, zabavi, interesu javnosti za konkretne probleme koji su predstavljeni na jednostavniji, a time i zanimljiviji način, Plevnik će zasigurno ostvariti one jednostavne ciljeve usmjerene povećanju naklade, ali i one šire, možda neplanirane i/ili nedovoljno istražene – usmjerene na razvoj interesa za književnost, drugačija književnoumjetnička rješenja i popularizaciju književnosti uopće.

15. ZAKLJUČAK

Iako se na samom početku izlaženja *Virovitičana* Ivan Dobravec-Plevnik kao njegov pokretač odriče bilo kakvog političkog utjecaja kojim bi ispolitizirao prve, lokalne virovitičke novine, *Virovitičan* s vremenom prerasta u glasilo jedne ili druge političke strane. Bez obzira na sadržaj koji u novinama nalazimo i bez obzira na tadašnju političku situaciju, *Virovitičan* u svakom svojem broju donosi po jednu, dvije, a ponekad i više književnih minijatura u bilo kojem – proznom, dramskom ili lirskom obliku.

S ciljem istraživanja i usustavljivanja književnih vrsta i namjera s kojima su objavljivane u *Virovitičanu* te definiranja tema o kojima se u objavljenim djelima pisalo i koja im je bila društveno-kulturna funkcija te izrade bibliografije svih književnoumjetničkih tekstova, definirali smo četiri hipoteze. Prva fokus stavlja na glavnoga urednika, samog Plevnika koji prepoznaje značajnu ulogu književnoga teksta u formiranju čitateljske publike grada Virovitice. Druga urednikovu kroniku kao hibridnu vrstu definira kao novinsku kolumnu s izrazitim umjetničkim elementima koja pokazuje autorovu sklonost didaktičnoj književnosti i prosvjećivanju lokalne zajednice. Treća je usmjerena prema prvim virovitičkim novinama, *Virovitičanu*, koji svojim izlaženjem na lokalnom prostoru oblikuje lokalnu kulturu, njeguje zavičajnu književnost te pridonosi izgradnji cjelokupnoga hrvatskog kulturnog identiteta. Posljednja, četvrta hipoteza definira odnos Plevnikova novinskog (uporabnog) teksta i čitatelja, a posebno odnos teksta i zadane forme kolumne i književnoumjetničkih elemenata koje Plevnik koristi te nastoji pojasniti načine njihova međusobnog povezivanja i posljedice koje iz toga proizlaze.

Korpus od 698 cjelovitih književnoumjetničkih tekstova, objavljenih u *Virovitičanu* u razdoblju od 1899. do 1925. godine u 951 književnoumjetničkom fragmentu, korpus je kojim se stanovnicima Virovitice na kraju devetnaestoga i početku dvadesetoga stoljeća tjedno nudi domaću, ali i stranu književnu proizvodnju u obliku prijevoda, često kao jedini književni svijet dostupan širem građanstvu. Na taj način, Ivan Dobravec-Plevnik kao glavni urednik novina, svoju ulogu ostvaruje i na drugom planu, kao oblikovatelj čitateljske publike grada Virovitice, servirajući joj književne tekstove prema vlastitom izboru – kako one trivijalne, usmjerene zabavi, tako i one utilitarne, gotovo programatske usmjerene političkom djelovanju, ali i didaktične kojima nastoji prosvjećivati lokalnu zajednicu.

Svojim kronikama, posebnim hibridnim vrstama u obliku novinskih kolumni, kritizira svijet oko sebe – svoje sumještane, vlast na svim razinama, društvene norme, konvencije i različite društvene anomalije svojega vremena. Otvoreno pišući o problemima Virovitice i njezinih građana, ali i lakših, svakodnevnih problema te smiješnih i manje smiješnih događaja iz života,

daje pregled jednoga društva u cjelini, često vrlo kritički i analitički iznoseći probleme i nudeći moguća rješenja. Upravo u svojim kolumnama koje naziva kronikama, Dobravec-Plevnik korištenjem različitih književnih vrsta oblikuje zanimljive tekstove spajajući književne vrste u nove oblike, pišući u dijalozima, stihu ili prozi.

Sam će Ivan Dobravec Plevnik istaknuti kako je *Virovitičan* u svojem izlaženju, kao prve virovitičke novine, uspio sačuvati povijest Virovitice tih godina. *Virovitičan* je tako imao značajnu ulogu u definiranju prostora javnoga mišljenja u objavljenim informativnim, novinskim tekstovima, ali i njegovo shvaćanje kulture u tekstovima umjetničke vrijednosti koje su istraživanjem prepoznate i definirane. Književne su vrste prepoznate u korpusu tekstova aforizmi, basna, biografski zapis, crtica, dnevnički zapis, dijalog, drama, epska pjesma, feljton, historijska rasprava, humoreska, igrokaz, legenda, lirska pjesma, lirska proza, pismo, pjesma u prozi, pregled, priča, pripovijest, putopis, šala, zahvalnica/prigodnica i zanimljivost, a kao posebnu vrstu još jednom treba izdvojiti i Plevnikovu kroniku. Upravo zbog ovako velikog broja književnih vrsta objavljenih u *Virovitičanu* možemo zaključiti kako Plevnik svojim *Virovitičanom* na virovitičkom prostoru oblikuje lokalnu kulturu, njeguje zavičajnu književnost te pridonosi izgradnji cjelokupnoga hrvatskog kulturnog identiteta.

Odnos čitatelj i tekst te tekst i forma i književnoumjetnički elementi također su prepoznati i definirani u radu. Ovim prvim uvidom, pregledom i usustavljanjem književnih vrsta koje se u tiskovini pojavljuju, interpretacijom te prepoznavanjem njihove kulturološke funkcije doneseni su zaključci o utjecaju književnih tekstova na čitatelje, njihov odnos prema književnosti kao umjetnosti i društvenoj funkciji književnosti, s vrednovanjem i novinsko-književne prakse toga vremena na istraženome korpusu pa je ovaj rad vrlo dobar temelj budućim istraživanjima ove problematike koja će otvoriti neka druga vrata, detaljnije obuhvatiti pojedine književne tekstove te detaljnije istražiti njihovu književnu, ali i društvenu funkciju.

Prije interpretiranja te vrednovanja književnoumjetničkih priloga objavljivanih u *Virovitičanu* koje će pridonijet boljem razumijevanju kulturnih prilika te književne i kulturne povijesti grada Virovitice i regije, a na temelju proučavanja tematskih, sadržajnih, stilskih i formalnih osobitosti objavljenih tekstova čime se rekonstruira intelektualna i idejna strujanja tadašnjega kulturnog života grada, izdvojeni su izvanknjiževni kriteriji klasificiranja koji su iznimno važni zbog podataka koje donose. Tekstovi su tako klasificirani prema kriterijima autorstva, odnosno podataka o imenu i prezimenu autora ili pseudonimu, odnosno o podatku koji nedostaje, a odnosi se na ime i prezime ili pseudonim, zatim podacima o podnaslovu, podacima o prijevodu i prevoditeljima te napomenama o tomu jesu li tekstovi objavljeni u nekoj vrsti podlistka ili preuzeti iz nekog drugog izvora.

Tekstovi su nakon toga klasificirani prema vrstama te su izdvojeni kriteriji prema kojima su se tekstovi iščitavali i analizirali – problem autorstva i pseudonimizacija, intertekstualnost u književnim djelima, čitatelji i formiranje identiteta, zavičajnost i lokalnost, utilitarnost književnih tekstova, didaktičnost i moralnost, javna intima i uzurpiranje javnoga medija, žensko pisanje i ljubavna tematika te autorsko podilaženje publici.

Dramski tekstovi u *Virovitičanu* nisu česti i nisu obimni – svega dva teksta izlaze u nekoliko brojeva *Virovitičana*, a upravo njihova kratkoća signalizira na njihovu svrhu koja je najčešće nasmiјati i zabaviti čitatelja, bez otvaranja posebnih pitanja umjetničke vrijednosti. Lirski su tekstovi najčešće utilitarnog karaktera – usmjereni prema vlasti, političkim previranjima ili religiji, zatim ljubavni, vrlo često misaoni i intimni, gotovo primjeri uzurpiranja javnog novinskog prostora koji će njegov urednik, Plevnik, često koristiti za iskazivanje osobne prisnosti, stihova upućenih osobama iz intimnog, obiteljskog života ili starim ljubavima. Najveći dio objavljenih tekstova prozne su vrste, a podijeliti ih možemo na tri velike skupine: one tekstove koji su zabavnog karaktera i najčešće se nastavljaju iz broja u broj, tekstualne minijature objavljene kao crtice koji se sadržajem protežu na nekoliko redaka te tekstove koje možemo opisati kao intimne, a objavljene u novinama te tako ponuđene javnosti na čitanje, a opisati ih možemo kao autobiografske tekstove – dnevničke zapise, pisma i putopise.

Istraživanje je upotpunjeno uvidom u kulturno-povijesni i književni kontekst iz čije smo izvantekstualne razine iščitali utjecaj srednjoeuropskih i nacionalnih društvenih, umjetničkih i inih kulturnih fenomena i mehanizama čiji izravni utjecaj ili tek odraze prepoznajemo i u književnom korpusu.

Osim uvidom u kulturno-povijesni i književni kontekst definirali smo i funkciju književnoumjetničkih tekstova u novinama te važne odrednice početaka tiskarstva i novinarstva u Virovitiči, kao uvod u klasifikaciju tekstova i pokušaj definiranja Plevnikove kronike.

Osim analize i interpretacije te interdisciplinarne analize u radu se primjenjuju i stilističke metode, metode indukcije, sinteze i klasifikacije te metoda analize sadržaja, a u teorijskim postavkama teoretičara književnosti, povjesničara i povjesničara književnosti, novinara i teoretičara medija te teoretičara kulture. Teorijski je dio u uvodu obuhvatio pitanja čitateljske publike i književnoga ukusa, važnosti čitanje, knjige i kulture uopće te kulturnoga identiteta.

Kao prvi rezultat istraživanja treba spomenuti izrađenu bibliografiju koja popisuje književnoumjetničke tekstove objavljene u *Virovitičanu* za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine, a s ciljem stvaranja korpusa književnih tekstova objavljenih u lokalnim, virovitičkim novinama na samom kraju 19. i početku 20. stoljeća. Bibliografija, točnije, korpus tekstova uređenih i klasificiranih na ovaj način, omogućio je stvaranje

zaključaka o utjecaju književnih tekstova na čitateljstvo, njihov odnos s književnom teorijom i književnom genologijom te vrednovanje novinsko-književne prakse toga vremena u imenovanim novinama. Polazište za rad i stvaranje bibliografije bili su sačuvani i digitalizirani brojevi Virovitičana, a cjelokupan se posao izrade bibliografije tako ne temelji ni na kojem prethodno objavljenom popisu bibliografskih jedinica. Izradom bibliografije smo tako dobili brojčane, konkretne podatke o broju autora, književnih fragmenata i književnih cjelovitih tekstova kao i književnim vrstama zastupljenim u *Virovitičanu*.

Analizirajući primjere tekstova, posebno smo izdvojili i više prostora posvetili Plevnikovoj kronici koja se kao hibridna vrsta s izrazito književnoumjetničkim elementima pojavljuje u *Virovitičanu* čak 241 put. Konkretno definiranje Plevnikove kolumne kao čiste novinske vrste ostaje nemoguće – ona se uistinu oslanja na zakone novinskoga teksta te formu koja joj postavlja određena stalna mjesta kao što su izricanje nezadovoljstva i javno kritiziranje svega i svakog, razglabanje o problemima i društvenoj (ne)aktivnosti, ona se služi jezikom književnosti, stilskim sredstvima i jezikom, ali i oblicima i vrstama. Ti su tekstovi u *Virovitičanu* kritičarski, metaforični, humoristični te ovisno o temi kojom se bave, analitički ili sintetički.

Popisujući i analizirajući književnoumjetničke tekstove u *Virovitičanu*, možda ne možemo govoriti o visokoj umjetničkoj vrijednosti, ali možemo potvrditi da je objavom takvih tekstova u prvim virovitičkim novinama Plevnik na neki način kultivirao tadašnju publiku, omogućio joj pristup književnosti i formirao određeni čitateljski ukus publike koja je svoje književne interese i ljubav prema pisanoj riječi gradila na temelju tekstova objavljenih u *Virovitičanu* i horizontu očekivanja koji su ti isti tekstovi stvorili izlazeći kontinuirano, na hrvatskom jeziku, a što je pridonijelo izgrađivanju kulturnoga identiteta stanovnika malog grada početkom 20. stoljeća.

16. LITERATURA

1. Alić, S. (2009) *Mediji od zavodaženja do manipuliranja*. Zagreb: AGM.
2. Bakić, S. (1996) „Virovitičko novinstvo i tiskarstvo”, u Feletar, D. (ur.) *Virovitica: izabrane teme*. Virovitica: Gradsko poglavarstvo Virovitice, str. 141–144.
3. Barac, A. (2009) „Kronika naše kulture: O pretplatnicima, kupcima i čitaocima hrvatskih knjiga i časopisa”, u *Iz povijesti hrvatskog knjižarstva*. Zagreb: Exlibris.
4. Bauman, Z. (1996) „From Pilgrim to Tourist - or a Short History of Identity”, u Hall, S. i Gay, P. du (ur.) *Questions of Cultural Identity*. London ; Thousand Oaks; New Delhi: SAGE Publications, str. 18–36.
5. Bauman, Z. (2011) *Tekuća modernost*. Zagreb: Naklada Pelago.
6. Bešker, I. (1996). Vježbanjem do majstorstva izraza, u S. Ricchiardi, S. Malović (ur.), *Uvod u novinarstvo*. Izvori.
7. Bhabha, H. K. (2004). *The Location of Culture*. Intellect.
8. Bjedov, S. (2016) *Grad, klub i mi : Klub hrvatskih književnika i umjetnika u Osijeku : 1909. - 1941*. Osijek: Oksimoron.
9. Brešić, V. (1984) „Virovitičko građansko novinarstvo (do 1941. godine)”, u *Virovitički zbornik (1234-1984)*. Virovitica: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Skupština općine, str. 437–448.
10. Brešić, V. (1999) *Knjiga o Virovitici*. Virovitica: Mikešland.
11. Brešić, V. (2004a) „Kako definirati časopis? Prilog poetici časopisa”, *Medij hrvatske književnosti 20. stoljeća. Zbornik radova III. znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem*, 3, str. 87–93.
12. Brešić, V. (2004b) *Slavonska književnosti i novi regionalizam*. Osijek: Matica hrvatska, Ogranak Osijek.
13. Brešić, V. (2004c) „Virovitički Šenoa: Ivan Dobravec Plevnik (1873-1959)”, u *Slavonska književnost i novi regionalizam*, str. 207–218.
14. Brešić, V. (2005) „Čitanje časopisa”, *Umjetnost riječi*, XLIX, str. 153–179.
15. Burke, P. (2004) *What is Cultural History*. Cambridge: Polity Press.
16. Butler, J. (2017) *Bodies that matter, Feminist Theory and the Body: A Reader*. doi: 10.5840/intstudphil199830414.
17. Butsch, R. (2000). *The making of American audiences : from stage to television, 1750-1990*. Cambridge University Press.
18. Clark, P. P. (1975) „Newspapers and Novels: Some Common Functions and Themes”,

- Studies in the Novel*, 7(2), str. 166–180.
19. Cvekan, P. (1984) „Doprinos virovitičkog samostana u razvoju kulturno-prosvjetnog života na području Virovitice”, u *Virovitički zbornik (1234-1984)*. Virovitica: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Skupština općine, str. 477–482.
  20. Čaldarović, O. i Šarinić, J. (2008) „Suvremena komunikacijska tehnologija i urbana sredina - prostor, mjesta, vrijeme”, *Socijalna ekologija : časopis za ekološku misao i sociološka istraživanja okoline*, 17(4), str. 331–341.
  21. Dežman Ivanov, M. (1897) „O hrvatskim književnim prilikama”, *Hrvatska misao*, 1, str. 105-106.
  22. Eliot, T. S. (1949) *Notes towards the Definition of Culture*. New York: Harcourt Brace.
  23. Erceg, F. (2020) „Slobodna rieč”, *Hrvatska književna enciklopedija*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža.
  24. Escarpit, R. (1970) *Sociologija književnosti*. Zagreb: Matica hrvatska.
  25. Feletar, D. (1984) „Društveni život Virovitice u 19. i 20. stoljeću”, u *Virovitički zbornik (1234-1984)*. Virovitica: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Skupština općine, str. 357–369.
  26. Flaker, A. (1976) *Stilske formacije*. Zagreb: Liber.
  27. Frntić, F. (1984) „Sport u Virovitici i virovitičkoj općini”, u *Virovitički zbornik (1234-1984)*. Virovitica: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Skupština općine, str. 483–496.
  28. Frye, N. (1979) *Anatomija kritike*. Zagreb: Naprijed.
  29. Hergešić, I. (2005) *Hrvatska moderna*. Zagreb: Ex libris.
  30. Hermes, J. (2005). Re-reading popular culture. Blackwell Pub.
  31. Herout, V. (2016) *Jan Nepomuk Vlašimsky*. Virovitica: Češka beseda Virovitica.
  32. Horvat, A. (2000) „Nacionalna tekuća bibliografija u službi Univerzalne bibliografske kontrole”, *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 43(2000), str. Libellarium, 3(2010), str. 1-7.
  33. Horvat, J. (2003) *Povijest novinstva Hrvatske*. Zagreb: Golden marketing - Tehnička knjiga.
  34. Horvat, R. (2001) *Povijest grada Virovitice*. Virovitica: Matica hrvatska Virovitica.
  35. Hudeček, L. i Mihaljević, M. (2009) *Jezik medija*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
  36. Ileš, T. (2019) *Kulturnom geografijom kroz književnu baštinu*. Zagreb: Ljevak.
  37. Ivanetić, N. (2003) *Uporabni tekstovi*. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za lingvistiku.
  38. Jenkins, H. (2006). *Convergence culture : where old and new media collide*. New York University Press.

39. Juka, D. (2007). *Priručnik za novinske novinare : od prvoga podatka do povratne informacije učinka*. Matica hrvatska, Ogranak.
40. Kravar, Z. (1998) „Lirska pjesma”, u Škreb, Z. i Stamać, A. (ur.) *Uvod u književnost: teorija, metodologija*. V. izd. Zagreb: Nakladni zavod Globus, str. 379–410.
41. *Kronika* (2020) *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=34174> (Pristupljeno: 11. rujan 2022.).
42. Kuzmanović, T. (2011) „Prijevod kao interkulturalna činjenica”, *Filološke studije*, 9(1), str. 187–200.
43. Labus, M. (2014) „Kulturni identitet/i/ i proces/i/ globalizacije: onto-antropološka i sociološka perspektiva”, u *Identitet i kultura*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, str. 11–54.
44. Lindholm, C. (2007) *Culture and identity: the history, theory, and practice of psychological anthropology*. Oxford: Oneworld Publications. doi: 10.1111/j.1467-9655.2011.01740_29.x.
45. Lipovčan, S. (2006) *Mediji – druga zbilja?: rasprave, ogledi i interpretacije*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
46. Livingstone, S. M. (Ed.). (2005). *Audiences and publics : when cultural engagement matters for the public sphere*. Intellect.
47. Lull, J. (2000). *Media, communication, culture : a global approach*. Columbia University Press.
48. Ljubić, M. (2011) „Plevnik, Ivan”, *Hrvatska književna enciklopedija*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža.
49. Ljubić, M. (2020) „Obitelj”, *Hrvatska književna enciklopedija*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža.
50. Macan, T. i Holjevac, Ž. (2013) *Povijest hrvatskoga naroda*. Zagreb: Školska knjiga.
51. Majstorović, D. (2020) *Novine nekad i danas*. Zagreb: Golden marketing - Tehnička knjiga.
52. Malbaša, M. (1978) *Povijest tiskarstva u Slavoniji*. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo.
53. Malović, S. (1996) Bogatstvo izražaja, Uvod u novinarstvo, u Ricchiardi, S. i Malović, S. (ur.) *Uvod u novinarstvo*. Zagreb: Izvori, str. 53-55.
54. Malović, S. (2003) *Novine*. Zagreb: Sveučilišna knjižara.
55. Malović, S. (2005) *Osnove novinarstva*. Zagreb: Golden marketing - Tehnička knjiga.
56. Martin, S. E. i Copeland, D. A. (ur.) (2003) *The function of newspapers in society : a*

- global perspective*. Westport, Conn.: Praeger.
57. Meić, P. (2010) *Čitanje povijesti književnosti*. Mostar: Alfa.
  58. Meyer, D. S., Whittier, N. i Robnett, B. (ur.) (2002) *Social movements : identity, culture, and the state*. New York: Open University Press.
  59. Mihaljević, N. (2010) „Kolumna”, *Hrvatska književna enciklopedija*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža.
  60. Mihaljević, N. (2020) „Mlada Hrvatska”, *Hrvatska književna enciklopedija*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža.
  61. Mihovilović, M. (2007) *Profesionalni novinar*. Zagreb: Profil.
  62. Nemeč, K. (2006) „Od feljtonskih romana i ‚sveščića‘ do sapunica i Big Brothera”, u *Raslojavanje jezika i književnosti. Zbornik radova 34. seminara Zagrebačke slavističke škole*, str. 143–158.
  63. Nemeč, K. (1998). Poetika hajdučko-turske novelistike. *Dani Hvarškoga Kazališta : Građa i Rasprave o Hrvatskoj Književnosti i Kazalištu*, 24(1), 112–123.
  64. Nosić, V. (2019) „Pseudonimi književnika”, *Varaždinski učitelj - digitalni stručni časopis za odgoj i obrazovanje*, 2(2), str. 1–12.
  65. Obradović, Đ. (2008) „Kolumne nisu novinski rod”, *Medianali*, 2(3), str. 13–37.
  66. Pavličić, P. (1983) *Književna genologija*. Zagreb: Sveučilišna naklada Liber.
  67. Pehar, F. (2008) „Od statističke bibliografije do bibliometrije : povijest razvoja kvantitativnog pristupa istraživanju pisane riječi”, *Libellarium*, 3(2010), str. 1-28.
  68. Peić, M. (1984) *Slavonija - književnost*. Osijek: Izdavački centar Revija.
  69. Pinkerton, S. (2017) *Blasphemous modernism: the 20th-century word made flesh*. New York: Open University Press.
  70. Plenković, M. (1987). *Teorija i praksa suvremenog novinarstva*. Poslovna zajednica grafičkih i srodnih organizacija udruženog rada Jugoslavije.
  71. *Povijest svijeta: treći dio* (2005). Split: Marjan tisak.
  72. Prohaska, D. (1975) „Naraštaji najnovije hrvatske književnosti od 1850-1915”, u *Hrvatska moderna: Kritika i književna povijest*. Zagreb: Matica hrvatska, str. 479–498.
  73. Prohaska, D. (1994) „Slavonština u našoj književnosti”, u *Ilirizam u Osijeku*. Vinkovci: Privlačica, str. 5–8.
  74. Protrka Štimec, M. (2008) *Stvaranje književne nacije: oblikovanje kanona u hrvatskoj književnoj periodici 19. stoljeća*. Zagreb: Filozofski fakultet.
  75. Reder, S. (1996) „Kazalište u Virovitici”, u Feletar, D. (ur.) *Virovitica: izabrane teme*. Virovitica: Gradsko poglavarstvo Virovitice, str. 184–188.

76. Robnett, B. (2002) „External Political Change, Collective Identities, and Participation in Social Movement Organizations”, u Meyer, D. S., Whittier, N., i Robnett, B. (ur.) *Social Movements: Identity, Culture, and the State*. New York: Oxford University Press, str. 266–288.
77. Rubery, M. (2009) *The Novelty of Newspapers*. Oxford: Oxford University Press.
78. Sablić-Tomić, H. i Rem, G. (2003) *Slavonski tekst hrvatske književnosti*. Zagreb: Matica hrvatska.
79. Sablić Tomić, H. (2008). *Hrvatska autobiografska proza : rasprave, predavanja, interpretacije*. Naklada Ljevak.
80. Sablić Tomić, H. (2002) *Intimno i javno*. Zagreb: Naklada Ljevak.
81. Sabolić, D. (1999) *Stotinu godina novinstva u Virovitici*. Virovitica: Gradski muzej Virovitica.
82. Sabolić, D. (2006) „Književna baština u Gradske muzeju Virovitica”, *Muzeologija*, 43/44, str. 240–245.
83. Sečić, D. (2006) *Informacijska služba u knjižnici*. Lokve: Benja.
84. Šafranko, I. (2020) *Pseudonimi, heteronimi, egzoni i endonimi u knjižničnim katalozima*. Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet.
85. Sapunar, M. (1994) *Osnove znanosti o novinarstvu*. Zagreb: Epoha.
86. Schücking, L. L. (2001) *Sociologija oblikovanja književnog ukusa*. Zagreb: Dora Krupićeva.
87. Slavković, D. (1979) „Oblici novinarskog izražavanja”, u Leksikon novinarstva. Beograd: Savremena administracija, str. 196-197.
88. Šicel, M. (1975) „Kritika u doba hrvatske moderne”, u *Hrvatska moderna: Kritika i književna povijest*. Zagreb: Matica hrvatska, str. 7–26.
89. Šicel, M. (1978) *Povijest hrvatske književnosti: književnost moderne*. Zagreb: Liber : Mladost.
90. Šicel, M. (2005) *Povijest hrvatske književnosti XIX. stoljeća: knjiga III.: moderna*. Zagreb: Naklada Ljevak.
91. Silić, J. (1997) „Novinarski stil hrvatskoga standardnog jezika”, *Kolo*, 3, str. 495–513.
92. Silić, J. (2006) *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*. Zagreb: Disput.
93. Škreb, Z. (1998) „Mikrostrukture stila i književne forme”, u Škreb, Z. i Stamać, A. (ur.) *Uvod u književnost: teorija, metodologija*. Zagreb: Nakladni zavod Globus, str. 233–282.
94. Solar, M. (1995) *Laka i teška književnost : predavanja o postmodernizmu i trivijalnoj književnosti*. Zagreb: Matica hrvatska.

95. Solar, M. (2003) *Povijest svjetske književnosti*. Zagreb: Golden marketing.
96. Solar, M. (2006) *Rječnik književnoga nazivlja*. Zagreb: Golden marketing - Tehnička knjiga.
97. Tadić, K. (2005) „O bibliografiji s osvrtom na bibliografsku heuristiku”, u Aparac-Jelušić, T. (ur.) *Izazovi pisane baštine: zbornik radova u povodu 75. obljetnice života Aleksandra Stipčevića*. Osijek: Filozofski fakultet u Osijeku.
98. Tanta, I. (2007) „Oblikovanje mnijenja ili nužnost manipulacije”, *MediAnali : međunarodni znanstveni časopis za pitanja medija, novinarstva, masovnog komuniciranja i odnosa s javnostima*, 4(2), str. 13–32.
99. Taylor, C. (2009) *Etika autentičnosti*. Split: Verbum.
100. Udier, S. L. i Banković Mandić, I. (2009) „Suvremena hrvatska politička publicistika – političke kolumne”, u *Lingvistika javne komunikacije: sociokulturni, pragmatički i stilistički aspekti*. Zagreb-Osijek: HDPL.
101. Veljak, L. (2014) „Metafizički temelji politikâ identiteta”, u *Identitet i kultura*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, str. 55–75.
102. Waller, J. (2006) „Uloga franjevacâ u razvoju Virovitice”, u *725 godina franjevacâ u Virovitici : zbornik radova međunarodnog simpozija : Virovitica, 17. - 19. listopada 2005*. Virovitica: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, str. 57–68.
103. Williams, R. (1965) *The Long Revolution*. Harmondsworth: Penguin Books Ltd.
104. Xin, Q. (2019) *A Brief History of Human Culture in the 20th Century*. Singapore: Springer.
105. Zelenbrz, I. (2007) „Kulturno-povijesno značenje osnivanja i djelovanja knjižnica i čitaonica u Virovitici”, u Renić, Z. i Pejić, I. (ur.) *Iz povijesti naših knjižnica*. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, str. 99–116.
106. Zelenbrz, I. (2016) „Jan Vlašimsky - virovitička glazbena legenda”, u *Jan Nepomuk Vlašimsky*. Virovitica: Češka beseda Virovitica, str. 4–9.
107. Žmegač, V. (1976) *Književno stvaralaštvo i povijest društva: književno-sociološke teme*. Zagreb: Liber.
108. Župan, D. (2016) „Kulturni i intelektualni razvoj u Hrvatskoj u „dugom” 19. stoljeću”, u Švoger, Vlasta ; Turkalj, J. (ur.) *Temelji moderne Hrvatske. Hrvatske zemlje u „dugom” 19. stoljeću*. Zagreb: Matica hrvatska, str. 273–308.

17. PRILOZI

Prilog 1: Bibliografija književnih tekstova objavljenih u novinama *Virovitičan* za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine

1. A.

Koješta [crtice] : sabrao A. / A..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 75 (18. 12. 1921.), str. 1.

2. ABOUT, Edmond

Otrovno tane [pripovijest] : franceski napisao Edmond About. Preveo N. Toth / Edmond About.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 13 (29. 3. 1908.), str. 2-3.

3. ABOUT, Edmond

Otrovno tane [pripovijest] : franceski napisao Edmond About. Preveo N. Toth / Edmond About.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 14 (5. 4. 1908.), str. 2-3.

4. AD. T.

Riješena zagonetka [crtica] / Ad. T..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 43 (5. 11. 1905.), str. 1-2.

5. AFORIZMI

Aforizmi [aforizmi].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 8 (29. 2. 1920.), str. 1-2.

6. ALŠEROVIĆ, Oton

Afremova ljubav [pripovijest] : napisao: Oton Alšerović / Oton Alšerović.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 3-4.

7. ARGUS

Crnoj duši [lirska pjesma] / Argus.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 31 (26. 7. 1903.), str. 1.

8. ARGUS

Čemu pišem [lirska pjesma] / Argus.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 32 (2. 8. 1903.), str. 1.

9. ARGUS

Potresni prizor pred crkvom [kolumna] / Argus.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 3 (21. 1. 1906.), str. 1-2.

10. ARGUS

Štreber [lirska pjesma] / Argus.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 5.

11. ARON

Sa ulice [crtica] / Aron.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 48 (17. 10. 1920.), str. 1.

12. B., Tihomil

Cigani [crtica] : napisao Tihomil B. / Tihomil B..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 6 (28. 1. 1923.), str. 1.

13. B., Tihomil

Dardanelska priča [priča] : napisao Tihomil B. / Tihomil B..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 54 (2. 12. 1923.), str. 3-4.

14. B., Tihomil

Ispovijed [crtica] : napisao Tihomil B. / Tihomil B..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 23 (13. 5. 1923.), str. 1-2.

15. B., Tihomil

Iz "Proljetnih sanja" [crtica] : napisao Tihomil B. / Tihomil B..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 19 (15. 4. 1923.), str. 1-2.

16. **B.**, Tihomil

Magleni akordi [crtica] : napisao Tihomil B. / Tihomil B..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 5 (21. 1. 1923.), str. 1-2.

17. **B.**, Tihomil

Noć na jezeru [crtica] : napisao Tihomil B. / Tihomil B..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 1 (1. 1. 1923.), str. 1.

18. **B.**, Tihomil

Sanja [crtica] : napisao Tihomil B. / Tihomil B..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 4.

19. **B.**, Tihomil

Sjećanje [crtica] : napisao Tihomil B. / Tihomil B..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 1 (1. 1. 1923.), str. 1.

20. **B.**, Tihomil

U polusnu [crtica] : napisao Tihomil B. / Tihomil B..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 25 (25. 5. 1923.), str. 1.

21. **B.**, Tihomil

Zimska priča [crtica] / Tihomil B..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 6 (28. 1. 1923.), str. 2-3.

22. **BAĆA ĐUKA**

Iz života prvih ljudi [historijska rasprava] : historijska rasprava. Napisao Baća Đuka / Baća Đuka.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 40 (9. 6. 1921.), str. 1.

23. **BAĆA ĐUKA**

Iz života prvih ljudi [historijska rasprava] : historijska rasprava. Napisao Baća Đuka / Baća Đuka.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 42 (16. 6. 1921.), str. 1.

24. **BAĆA ĐUKA**

Iz života prvih ljudi [historijska rasprava] / Baća Đuka.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 43 (19. 6. 1921.), str. 1-2.

25. **BALOG**, Slavko

Kakanje [crtica] : napisao Slavko Balog / Slavko Balog.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 2 (4. 1. 1925.), str. 1-2.

26. **BARLE**, Janko

Djeca [crtica] : napisao Janko Barle / Janko Barle.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 3 (11. 1. 1925.), str. 1-2.

27. **BEDEK-RADOSAVLJEV**, Ivan

Cvietislava [pripovijest] : pripoviest / Ivan Bedek-Radosavljev.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 2 (13. 1. 1901.), str. 1.

28. **BEDEK-RADOSAVLJEV**, Ivan

Cvietislava [pripovijest] : pripoviest / Ivan Bedek-Radosavljev.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 3 (21. 1. 1901.), str. 1-2.

29. **BEDEK-RADOSAVLJEV**, Ivan

Cvietislava [pripovijest] : pripoviest / Ivan Bedek-Radosavljev.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 4 (2. 2. 1901.), str. 1.

30. **BEDEK-RADOSAVLJEV**, Ivan

Domaća odredba [pripovijest] : crtica iz nedavnog života hrvatskog seljaka - napisao Ivan Bedek-Radosavljev / Ivan Bedek-Radosavljev.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 37 (16. 12. 1900.), str. 1-3.

31. **BEDEK-RADOSAVLJEV**, Ivan

Grob [lirska pjesma] : spjevao Ivan Bedek-Radosavljev / Ivan Bedek-Radosavljev.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 4 (1. 11. 1899.), str. 1.

32. **BEDEK-RADOSAVLJEV**, Ivan

Zavičaju [lirska pjesma] / Ivan Bedek-Radosavljev.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 11 (24. 3. 1901.), str. 1.

33. **BEKLIĆ, S.**

Bez naslova [lirska pjesma] / S. Beklić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 18 (15. 7. 1900.), str. 1.

34. **BENEŠ-ŠUMAVSKI, Vacslav**

Strazza gospodina Biloga [pripovijest] : češki napisao Vacslav Beneš-Šumavski. Preveo Roko Klaić / Vacslav Beneš-Šumavski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 12 (2. 4. 1905.), str. 1-2.

35. **BENEŠ-ŠUMAVSKI, Vacslav**

Strazza gospodina Biloga [pripovijest] / Vacslav Beneš-Šumavski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 13 (9. 4. 1905.), str. 1-2.

36. **BENEŠ-ŠUMAVSKI, Vacslav**

Strazza gospodina Biloga [pripovijest] / Vacslav Beneš-Šumavski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 14 (16. 4. 1905.), str. 2-3.

37. **BER-S, Josip**

Bez rada [crtica] : preveo Josip Ber-s / Josip Ber-s.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 4.

38. **BIO je nekoć**

Bio je nekoć... [crtica].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 9 (24. 2. 1924.), str. 1-2.

39. **BOUVIER, Alexis**

Spis 114. [crtica] : napisao Alexis Bouvier / Alexis Bouvier.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 21 (12. 10. 1919.), str. 1-2.

40. **BOŽIĆ, Damjan pl.**

Ivanova mladost i ljubav [pripovijest] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 41 (14. 10. 1906.), str. 1-2.

41. **BOŽIĆ, Damjan pl.**

Ivanova mladost i ljubav [pripovijest] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 42 (22. 10. 1906.), str. 1-2.

42. **BOŽIĆ, Damjan pl.**

Ivanova mladost i ljubav [pripovijest] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 43 (28. 10. 1906.), str. 1-2.

43. **BOŽIĆ, Damjan pl.**

Ivanova mladost i ljubav [pripovijest] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 44 (4. 11. 1906.), str. 1-2.

44. **BOŽIĆ, Damjan pl.**

Ivanova mladost i ljubav [pripovijest] : napisao Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 45 (11. 11. 1906.), str. 1-3.

45. **BOŽIĆ, Damjan pl.**

Mladi umjetnik [pripovijest] : piše Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 1 (6. 1. 1907.), str. 1-2.

46. **BOŽIĆ, Damjan pl.**

Mladi umjetnik [pripovijest] : piše Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 2 (13. 1. 1907.), str. 1-2.

47. **BOŽIĆ, Damjan pl.**

Mladi umjetnik [pripovijest] : piše Damjan pl. Božić / Damjan pl. Božić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 5-6.

48. BOŽIĆNE željice

Božićne željice [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 2

49. BRAT JOSIP

Pokojnom bratu Josipu [lirska pjesma] / brat Josip.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 11 (20. 3. 1904.), str. 1.

50. BROZINČEVIĆ, Makso

Izgnubljeni raj [crtica] : napisao Makso Brozinčević / Makso Brozinčević.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 47 (1. 11. 1924.), str. 2.

51. BUDI blagoslovljena

Budi blagoslovljena [priča] : indijska priča; preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 11 (10. 3. 1912.), str. 1-2.

52. C.

Srebreno čajno posudje [crtica] : prievod. Karakterna crtica. / C..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 44 (10. 11. 1901.), str. 1-2.

53. CALISANTUS

Prijatelju B...u! [lirska pjesma] / Calisantus.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.

54. CALISANTUS

Ubogi vjerovnik [crtica] : česki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Calisantus.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.

55. CALISANTUS

Uzrujan sam [lirska pjesma] / Calisantus.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.

56. CARIĆ, A. I.

Prava sreća [šala] : napisao A. I. Carić / A. I. Carić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 1 (1. 1. 1925.), str. 1-2.

57. CASTELLI

Dva pluga [lirska pjesma] : Sjeverni poljupci : njemački od Castelli-a / Castelli.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.

58. CEROVSKI, I. E.

Ave Marija! [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 8 (12. 2. 1922.), str. 1-2.

59. CEROVSKI, I. E.

Buna duše [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 12 (11. 3. 1923.), str. 1-2.

60. CEROVSKI, I. E.

Čarug [crtica] : napisao I. E. Cerovski. Satira / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 7 (10. 2. 1924.), str. 1-2.

61. CEROVSKI, I. E.

Dječakova tragedija [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 5 (29. 1. 1922.), str. 1-2.

62. CEROVSKI, I. E.

Iz bračnih zapisaka [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 6.

63. CEROVSKI, I. E.

Iz bračnih zapisaka [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan

Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 24 (8. 6. 1924.), str. 1-2.

64. **CEROVSKI, I. E.**

Iz bračnih zapisaka [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 25 (15. 6. 1924.), str. 1-2.

65. **CEROVSKI, I. E.**

Izdajica [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 4 (18. 1. 1925.), str. 1-2.

66. **CEROVSKI, I. E.**

Jedan izlet u prošlost [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 37 (31. 8. 1924.), str. 1-2.

67. **CEROVSKI, I. E.**

Jesen [crtica] : snatrenje jednog jesenjeg sutona u vinogradu. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 44 (7. 10. 1923.), str. 1-4.

68. **CEROVSKI, I. E.**

Kad prolazi mladost [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 16 (13. 4. 1924.), str. 1.

69. **CEROVSKI, I. E.**

Kartaš [pripovijest] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 24 (10. 4. 1921.), str. 1-2.

70. **CEROVSKI, I. E.**

Kartaš [pripovijest] / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-

Plevnik. God. XXIII., br. 25 (14. 4. 1921.), str. 1-2.

71. **CEROVSKI, I. E.**

Košarica sa cvijećem [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 46 (26. 10. 1924.), str. 1-2.

72. **CEROVSKI, I. E.**

Košarica sa cvijećem [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 47 (1. 11. 1924.), str. 1-2.

73. **CEROVSKI, I. E.**

Kraljica ljeta [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 32 (15. 7. 1923.), str. 1.

74. **CEROVSKI, I. E.**

Lažna demokracija [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 29 (13. 7. 1924.), str. 1.

75. **CEROVSKI, I. E.**

Lažna demokracija [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 30 (20. 7. 1924.), str. 1.

76. **CEROVSKI, I. E.**

Ledena ruža [pripovijest] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 3 (13. 1. 1924.), str. 1-2.

77. **CEROVSKI, I. E.**

Ledena ruža [pripovijest] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 4 (20. 1. 1924.), str. 1-2.

78. **CEROVSKI, I. E.**

Luđak [pripovijest] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 13 (23. 3. 1924.), str. 1-2.

79. **CEROVSKI, I. E.**

Luđak [pripovijest] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 14 (30. 3. 1924.), str. 1-2.

80. **CEROVSKI, I. E.**

Mars i Vesna [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 16 (5. 4. 1925.), str. 1-2.

81. **CEROVSKI, I. E.**

Mate [crtica] : odlomak jednog života. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 17 (16. 4. 1922.), str. 2-3.

82. **CEROVSKI, I. E.**

Mate [crtica] / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 18 (23. 4. 1922.), str. 1.

83. **CEROVSKI, I. E.**

Mjesec za oblakom [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 31 (27. 7. 1924.), str. 1-2.

84. **CEROVSKI, I. E.**

Moje selo [crtica] : impresije jedne duše. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 64 (9. 10. 1921.), str. 1.

85. **CEROVSKI, I. E.**

Mrtva noć [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 47 (28. 10. 1923.), str. 1-2.

86. **CEROVSKI, I. E.**

Na žalu [pripovijest] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 35 (20. 8. 1922.), str. 1-2.

87. **CEROVSKI, I. E.**

Na žalu [pripovijest] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 36 (27. 8. 1922.), str. 1-2.

88. **CEROVSKI, I. E.**

Nekoć ko i danas [priča] : davna priča o divljem čovjeku. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 22 (25. 5. 1924.), str. 1-2.

89. **CEROVSKI, I. E.**

Nekoć ko i danas [priča] : davna priča o divljem čovjeku. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 23 (1. 6. 1924.), str. 1-2.

90. **CEROVSKI, I. E.**

Neshvaćeni sni [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 34 (29. 7. 1923.), str. 1-2.

91. **CEROVSKI, I. E.**

Nešto o ciganima [crtica] : sabrao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 20 (22. 4. 1923.), str. 1-2.

92. **CEROVSKI, I. E.**

Odlomak života [crtica] : Iz "Mojih zapisaka." Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 68 (6. 11. 1921.), str. 1.

93. **CEROVSKI, I. E.**

Pjesma pastira [lirska pjesma] : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 6.

94. **CEROVSKI, I. E.**

Plavo cvijeće [crtica] / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 15 (25. 3. 1923.), str. 1-2.

95. **CEROVSKI, I. E.**

Pod samotnom brezom [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 6 (28. 1. 1923.), str. 1.

96. **CEROVSKI, I. E.**

Posrednik [crtica] : šaljivi prizor iz današnjega društva. Napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 19 (4. 5. 1924.), str. 1-2.

97. **CEROVSKI, I. E.**

Povratak [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 8 (11. 2. 1923.), str. 1-2.

98. **CEROVSKI, I. E.**

Pozdrav Virovitiči! [lirska pjesma] / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3.

99. **CEROVSKI, I. E.**

Putnik [lirska pjesma] : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 55 (25. 12. 1924.), str. 2.

100. **CEROVSKI, I. E.**

Razočaranje [crtica] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 26 (3. 6. 1923.), str. 1-5.

101. **CEROVSKI, I. E.**

Razorena sreća [pripovijest] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 34 (10. 8. 1924.), str. 1-2.

102. **CEROVSKI, I. E.**

Razorena sreća [pripovijest] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 35 (17. 8. 1924.), str. 1-2.

103. **CEROVSKI, I. E.**

Rodnim zvonovima [lirska pjesma] : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 5.

104. **CEROVSKI, I. E.**

Sitnice života [dijalog] : kozerija u obliku čeretanja. Piše I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 32 (12. 5. 1921.), str. 1-2.

105. **CEROVSKI, I. E.**

Sitnice života [dijalog] : kozerija u obliku čeretanja. Piše I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 33 (15. 5. 1921.), str. 1-2.

106. **CEROVSKI, I. E.**

Sitnice života [dijalog] : kozerija u obliku čeretanja. Piše I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 34 (19. 5. 1921.), str. 1-2.

107. **CEROVSKI, I. E.**

Smrt u Badnjoj noći [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 55 (25. 12. 1924.), str. 1-2.

108. **CEROVSKI**, I. E.

Starci [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 50 (11. 11. 1923.), str. 1-2.

109. **CEROVSKI**, I. E.

Tajna žena [**lirska pjesma**] : spjevao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 57 (25. 12. 1923.), str. 3.

110. **CEROVSKI**, I. E.

U jesenskoj magli [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 52 (7. 12. 1924.), str. 1-2.

111. **CEROVSKI**, I. E.

Večernja pjesma [**crtica**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 33 (6. 8. 1922.), str. 1-2.

112. **CEROVSKI**, I. E.

Večernja pjesma [**crtica**] / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 34 (13. 8. 1922.), str. 1.

113. **CEROVSKI**, I. E.

Virovitičanu! [**lirska pjesma**] / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 38 (4. 9. 1924.), str. 1.

114. **CEROVSKI**, I. E.

Virovitička legenda [**pripovijest**] : napisao I. E. Cerovski / I. E. Cerovski.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 26 (25. 6. 1922.), str. 2-3.

115. **COLFOOR**, Albert

Kismet [**pripovijest**] : crtica od Alberta Colfoor. Preveo Ljudevit Hoffer / Albert Colfoor.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 3 (20. 1. 1907.), str. 2.

116. **COLFOOR**, Albert

Kismet [**pripovijest**] : crtica od Alberta Colfoor. Preveo Ljudevit Hoffer / Albert Colfoor.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 4 (2. 2. 1907.), str. 1-2.

117. **COLLAS**, Louis

Pomorčeva zaručnica [**pripovijest**] : franceski napisao Louis Collas. Preveo Nikola Toth / Louis Collas.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 1 (1. 1. 1908.), str. 1-2.

118. **COLLAS**, Louis

Pomorčeva zaručnica [**pripovijest**] : franceski napisao Louis Collas. Preveo Nikola Toth / Louis Collas.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 2 (12. 1. 1908.), str. 3-5.

119. **ČECH**, Svatopluk

Kišobran [**crtica**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 3.

120. **ČECH**, Svatopluk

Proljetna fantazija o ciglama [**crtica**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 11 (25. 3. 1905.), str. 1-3.

121. **ČECH**, Svatopluk

Stehlikov duh [**pripovijest**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 18 (14. 5. 1905.), str. 1-2.

122. **ČECH**, Svatopluk

Stehlikov duh [**pripovijest**] : češki napisao Svatopluk Čech. Preveo Roko Klaić / Svatopluk Čech.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 19 (21. 5. 1905.), str. 1.

123. **ČEHOV**, Antun

Kako da se ljudima učini pravo? [pripovijest] : crtina. Napisao Antun Čehov / Antun Čehov.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 11 (13. 2. 1921.), str. 1-2.

124. **ČEHOV**, Antun

Kako da se ljudima učini pravo? [pripovijest] / Antun Čehov.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 12 (20. 2. 1921.), str. 1-2.

125. **ČEHOV**, A. P.

U odsuću duha [crtica] : ruski napisa Ant. P. Čehov. Preveo Roko Klaić / A. P. Čehov.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 38 (8. 10. 1905.), str. 1

126. **ČIČA Gavro u**

Čiča Gavro u Zagrebu [crtica].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 14 (23. 4. 1911.), str. 1-2.

127. **ČIKA MITA**

Na Jankovac! [putopis] : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 33 (27. 8. 1905.), str. 1-2.

128. **ČIKA MITA**

Na Jankovac! [putopis] : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 34 (3. 9. 1905.), str. 1-2.

129. **ČIKA MITA**

Na Jankovac! [putopis] : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 35 (17. 9. 1905.), str. 2.

130. **ČIKA MITA**

Na Jankovac! [putopis] : crtice s puta. Piše Čika Mita / Čika Mita.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 36 (24. 9. 1905.), str. 2-3.

131. **DA je meni**

Da je meni [lirska pjesma].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 7 (4. 3. 1906.), str. 1.

132. **DAL se sječaš**

Dal se sječaš...? [lirska pjesma].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 6.

133. **DANTE BR. 2**

Nedeljna kronika [kolumna] / Dante br. 2.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 23 (16. 6. 1901.), str. 2.

134. **DOBRAVEC-Plevnik, Ivan**

1848. - 1914. [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 38 (18. 8. 1914.), str. 2.

135. **DIOGEN**

Nedeljna kronika [kolumna] / Diogen.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 23 (31. 5. 1903.), str. 1-2.

136. **DOBRAVEC-Plevnik, Ivan**

Božić neženje [crtica] : crtica po istini, napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 32 (25. 12. 1919.), str. 1-2.

137. **DOBRAVEC-Plevnik, Ivan**

Božić neženje [crtica] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 1-2.

138. **DOBRAVEC-Plevnik, Ivan**

Božićna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 57 (25. 12. 1923.), str. 1.

139. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Demon [crtica] : pikanteska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 30 (7. 8. 1904.), str. 1-2.

140. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Domaće vijesti [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 47 (14. 10. 1920.), str. 2.

141. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Duhovska kronika [kolumna] / Pegazić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 18 (19. 5. 1907.), str. 1.

142. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Emici [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 6 (3. 12. 1899.), str. 1.

143. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Gdje ima prave ljubavi? [crtica] : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 37 (19. 8. 1923.), str. 1-2.

144. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

I ne uvedi nas u napast... [crtica] : uskrсна crtica. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 1-2.

145. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

I ne uvedi nas u napast... [crtica] : uskrсна crtica. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 12 (12. 4. 1914.), str. 4-5.

146. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ivan Nep. Jemeršić [crtica] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 26 (28. 6. 1908.), str. 1-2.

147. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ivan Nep. Jemeršić [crtica] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 27 (8. 7. 1908.), str. 1-2.

148. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ivan Nep. Jemeršić [crtica] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 28 (12. 7. 1908.), str. 1-2.

149. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ivan Nep. Jemeršić [crtica] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 29 (26. 7. 1908.), str. 2-3.

150. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ivan Nep. Jemeršić [crtica] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 30 (2. 8. 1908.), str. 2-3.

151. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ivan Nep. Jemeršić [crtica] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 31 (9. 8. 1908.), str. 1-2.

152. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ivan Nep. Jemeršić [crtica] : životopisna crtica. Priobćuje Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 32 (16. 8. 1908.), str. 1-2.

153. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ivici [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.

154. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Izborna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 48 (4. 11. 1923.), str. 2-3.

155. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Izborna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 54 (2. 12. 1923.), str. 2.

156. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Izgubljena pisma [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 31 (8. 9. 1907.), str. 1-3.

157. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Još uvijek Te volim [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 13 (29. 3. 1908.), str. 2.

158. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kajanje [lirska pjesma] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 16 (8. 5. 1911.), str. 3.

159. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

K imendanu [lirska pjesma] : veleč. gosp. Ivanu Nep. Jemeršiću spjevao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 17 (14. 5. 1911.), str. 1.

160. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

K imendanu gospojice Julke K. [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1.

161. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kad se stari panj upali [crtica] : crtica po istini. Piše: Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 8 (5. 3. 1911.), str. 1-2.

162. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kad se stari panj upali [crtica] : crtica po istini. Piše: Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 41 (23. 9. 1920.), str. 1.

163. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kakav život, takva smrt [crtica] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 21 (18. 5. 1924.), str. 1-2.

164. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako ruža vene [crtica] : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 15 (30. 4. 1911.), str. 1-2.

165. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako sam se oženio [pripovijest] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 3 (29. 1. 1911.), str. 1-3.

166. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako sam se oženio [pripovijest] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 4 (12. 2. 1911.), str. 1-3.

167. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako sam se oženio [pripovijest] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 5 (19. 2. 1911.), str. 2-3.

168. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako sam se oženio [crtica] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 29 (11. 7. 1920.), str. 1-2.

169. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako sam se oženio [crtica] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 30 (18. 7. 1920.), str. 1-2.

170. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako sam se oženio [crtica] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 31 (25. 7. 1920.), str. 1.

171. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako sam se oženio [crtica] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 32 (1. 8. 1920.), str. 1-2.

172. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako sam se oženio [crtica] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 33 (8. 8. 1920.), str. 1-2.

173. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako sam se oženio [crtica] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 34 (15. 8. 1920.), str. 1.

174. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako sam se spasio [crtica] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-

Plevnik. God. XXIV., br. 4 (22. 1. 1922.), str. 1-2.

175. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako sam se spasio [crtica] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 11 (5. 3. 1922.), str. 1-2.

176. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako se kod nas pleše [kolumna] / Drago [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 5 (28. 1. 1912.), str. 1-2.

177. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako se osvajaju ženska srca [biografski zapis] : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 42 (28. 9. 1924.), str. 1.

178. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako se osvajaju ženska srca [biografski zapis] : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 43 (5. 10. 1924.), str. 1-3.

179. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Kako se osvajaju ženska srca [biografski zapis] : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 44 (12. 10. 1924.), str. 1-2.

180. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Karakteristi [pripovijest] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 4.

181. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Karakteristi [pripovijest] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 23 (18. 6. 1905.), str. 1-2.

182. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Karakteristi [crtica] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 5-6.

183. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Laik Silverije [crtica] : crtice po istini / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 28 (30. 11. 1919.), str. 1-2.

184. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ljubav je jača od mača [pripovijest] : historička pripoviest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 7 (2. 3. 1902.), str. 1-3.

185. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ljubav je jača od mača [pripovijest] : historička pripoviest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 16 (5. 6. 1902.), str. 2-3.

186. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ljubav je jača od mača [pripovijest] : historička pripoviest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 22 (23. 8. 1902.), str. 1-2.

187. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ljubav je jača od mača [pripovijest] : historička pripoviest iz doba turskog gospodstva u Virovitici - napisao ju Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 23 (31. 8. 1902.), str. 1-3.

188. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ljubavne uspomene [crtica] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 17 (14. 9. 1919.), str. 1-2.

189. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Madame Satan [crtica] : crtica po istini. Piše: Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 20 (16. 5. 1920.), str. 1-2.

190. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Madame Satan [crtica] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 21 (23. 5. 1920.), str. 1-2.

191. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Majčinska ljubav [crtica, dnevnički zapis] : izvadak iz mog dnevnika / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 4 (11. 2. 1900.), str. 1-2.

192. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Majčinska ljubav [crtica, dnevnički zapis] : izvadak iz mog dnevnika / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 5 (1. 3. 1900.), str. 1-2.

193. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Mile uspomene [crtica] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 16 (9. 4. 1922.), str. 1.

194. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Mlada mučenica [crtica] : iz nedavne prošlosti. Piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 11 (1. 3. 1925.), str. 1-2.

195. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Moć svete Krunice [crtica] : istinita crtica. Piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 61 (18. 9. 1921.), str. 1.

196. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Moć svete Krunice [crtica] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 62 (25. 9. 1921.), str. 1-2.

197. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Mojim klevetnikom [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 21 (17. 5. 1903.), str. 5.

198. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Mojoj šogorici [lirska pjesma] : k vjenčanju dne 21. veljače 1903 / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 9 (22. 2. 1903.), str. 1.

199. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Na mrtvih god. [crtica] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 47 (5. 11. 1922.), str. 1.

200. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Na Silvestrovu noć [igrokaz] : igrokaz u jednom činu. Iznio Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 1 (1. 1. 1901.), str. 3.

201. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nasamarenji mladoženja [drama] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 41 (22. 10. 1905.), str. 1-2.

202. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nasamarenji mladoženja [drama] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 42 (29. 10. 1905.), str. 1-2.

203. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nasamarenji mladoženja [drama] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 46 (26. 11. 1905.), str. 1-2.

204. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nasamarenji mladoženja [drama] : igrokaz s pjevanjem u dva čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 47 (3. 12. 1905.), str. 2-3.

205. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 38 (29. 9. 1901.), str. 2-3.

206. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 1 (1. 1. 1903.), str. 1-2.

207. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 2 (4. 1. 1903.), str. 1-2.

208. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 4 (18. 1. 1903.), str. 1-2.

209. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 8 (15. 2. 1903.), str. 2-3.

210. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 1 (1. 1. 1904.), str. 3.

211. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 1-2.

212. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 25 (2. 7. 1905.), str. 2-3.

213. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 29 (30. 7. 1905.), str. 2.

214. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 45 (19. 11. 1905.), str. 2-3.

215. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 22 (31. 5. 1908.), str. 1-2.

216. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegas [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 5 (15. 2. 1914.), str. 5.

217. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegas [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 8 (15. 3. 1914.), str. 2.

218. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegas [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 13 (21. 4. 1914.), str. 3.

219. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegas [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 14 (26. 4. 1914.), str. 3.

220. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegas [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 16 (10. 5. 1914.), str. 3.

221. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegas [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 18 (24. 5. 1914.), str. 4-5.

222. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 42 (24. 11. 1907.), str. 2.

223. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 4 (2. 2. 1908.), str. 1-3.

224. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 11 (22. 3. 1908.), str. 1-2.

225. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 20 (17. 5. 1908.), str. 1-4.

226. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 21 (24. 5. 1908.), str. 1-2.

227. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 31 (9. 8. 1908.), str. 2-4.

228. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 34 (6. 9. 1908.), str. 1-2.

229. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 1 (1. 1. 1911.), str. 1.

230. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 7 (28. 2. 1911.), str. 1.

231. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 9 (12. 3. 1911.), str. 1-2.

232. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 11 (2. 4. 1911.), str. 1.

233. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 28 (5. 8. 1911.), str. 1-2.

234. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život /

odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 29 (21. 8. 1911.), str. 1.

235. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 10 (29. 3. 1914.), str. 4.

236. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 23 (21. 6. 1914.), str. 3.

237. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 1 (25. 5. 1919.), str. 3.

238. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 3 (8. 6. 1919.), str. 3.

239. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 6 (29. 6. 1919.), str. 3.

240. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 12 (10. 8. 1919.), str. 3.

241. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 14 (24. 8. 1919.), str. 3.

242. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 19 (28. 9. 1919.), str. 3.

243. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 23 (26. 10. 1919.), str. 3.

244. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 26 (16. 11. 1919.), str. 1.

245. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 31 (21. 12. 1919.), str. 3.

246. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 32 (25. 12. 1919.), str. 3.

247. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 1 (1. 1. 1920.), str. 3.

248. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 2 (11. 1. 1920.), str. 3.

249. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 5 (8. 2. 1920.), str. 2.

250. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 6 (15. 2. 1920.), str. 2.

251. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 7 (22. 2. 1920.), str. 3.

252. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 8 (29. 2. 1920.), str. 2.

253. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 9 (7. 3. 1920.), str. 3.

254. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 12 (21. 3. 1920.), str. 1-2.

255. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 13 (28. 3. 1920.), str. 3.

256. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 14 (4. 4. 1920.), str. 3.

257. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 17 (25. 4. 1920.), str. 1.

258. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan

Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 21 (23. 5. 1920.), str. 3.

259. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 24 (13. 6. 1920.), str. 3.

260. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 30 (18. 7. 1920.), str. 2-3.

261. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 31 (25. 7. 1920.), str. 2.

262. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 32 (1. 8. 1920.), str. 2-3.

263. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 40 (19. 9. 1920.), str. 2-3.

264. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 42 (26. 9. 1920.), str. 2.

265. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 44 (3. 10. 1920.), str. 2-3.

266. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 60 (28. 11. 1920.), str. 2-3.

267. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 66 (19. 12. 1920.), str. 2.

268. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 2.

269. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 2 (9. 1. 1921.), str. 3.

270. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 6 (23. 1. 1921.), str. 3.

271. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 8 (30. 1. 1921.), str. 3.

272. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 9 (6. 2. 1921.), str. 3.

273. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 11 (13. 2. 1921.), str. 3.

274. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 5.

275. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 26 (17. 4. 1921.), str. 2.

276. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 31 (8. 5. 1921.), str. 2.

277. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 33 (15. 5. 1921.), str. 2.

278. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 39 (5. 6. 1921.), str. 2.

279. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 41 (12. 6. 1921.), str. 2.

280. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 43 (19. 6. 1921.), str. 2.

281. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 45 (26. 6. 1921.), str. 2.

282. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 46 (3. 7. 1921.), str. 2-3.

283. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 50 (24. 7. 1921.), str. 2.

284. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 52 (31. 7. 1921.), str. 2.

285. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 56 (28. 8. 1921.), str. 2.

286. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 58 (4. 9. 1921.), str. 2.

287. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 59 (11. 9. 1921.), str. 2.

288. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 61 (18. 9. 1921.), str. 2.

289. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 64 (9. 10. 1921.), str. 2.

290. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 66 (23. 10. 1921.), str. 2.

291. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 67 (29. 10. 1921.), str. 2.

292. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 68 (6. 11. 1921.), str. 2-3.

293. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 71 (27. 11. 1921.), str. 3.

294. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 73 (4. 12. 1921.), str. 2.

295. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 2 (8. 1. 1922.), str. 2.

296. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 7 (5. 2. 1922.), str. 1-2.

297. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 9 (19. 2. 1922.), str. 2.

298. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 10 (26. 2. 1922.), str. 2-3.

299. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 13 (19. 3. 1922.), str. 1.

300. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 14 (25. 3. 1922.), str. 2.

301. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 15 (2. 4. 1922.), str. 2.

302. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 17 (16. 4. 1922.), str. 3.

303. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 19 (30. 4. 1922.), str. 2.

304. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 20 (7. 5. 1922.), str. 2.

305. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 21 (14. 5. 1922.), str. 2.

306. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 22 (21. 5. 1922.), str. 2.

307. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 24 (4. 6. 1922.), str. 2.

308. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 32 (30. 7. 1922.), str. 5.

309. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 33 (6. 8. 1922.), str. 3.

310. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 34 (13. 8. 1922.), str. 1-2.

311. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 36 (27. 8. 1922.), str. 2.

312. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 38 (10. 9. 1922.), str. 3.

313. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 39 (17. 9. 1922.), str. 2.

314. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 40 (24. 9. 1922.), str. 1-2.

315. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 44 (15. 10. 1922.), str. 2.

316. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 45 (22. 10. 1922.), str. 2-3.

317. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 47 (5. 11. 1922.), str. 2-3.

318. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 48 (12. 11. 1922.), str. 2-3.

319. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 49 (19. 11. 1922.), str. 2.

320. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 50 (26. 11. 1922.), str. 3.

321. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 52 (10. 12. 1922.), str. 1.

322. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 53 (17. 12. 1922.), str. 1-2.

323. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 54 (24. 12. 1922.), str. 1-2.

324. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 1 (1. 1. 1923.), str. 2.

325. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 5 (21. 1. 1923.), str. 2.

326. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 7 (4. 2. 1923.), str. 2-3.

327. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 9 (18. 2. 1923.), str. 2-3.

328. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 10 (25. 2. 1923.), str. 3-4.

329. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 13 (18. 3. 1923.), str. 2-3.

330. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 15 (25. 3. 1923.), str. 3.

331. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 2.

332. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 19 (15. 4. 1923.), str. 2-3.

333. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 20 (22. 4. 1923.), str. 2-3.

334. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 24 (20. 5. 1923.), str. 3.

335. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 27 (10. 6. 1923.), str. 1-2.

336. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 28 (17. 6. 1923.), str. 2-3.

337. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 30 (1. 7. 1923.), str. 2-3.

338. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 31 (8. 7. 1923.), str. 2-3.

339. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 34 (29. 7. 1923.), str. 1-2.

340. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 35 (5. 8. 1923.), str. 2-3.

341. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 37 (19. 8. 1923.), str. 2.

342. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 39 (2. 9. 1923.), str. 1.

343. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 40 (8. 9. 1923.), str. 2-3.

344. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 41 (16. 9. 1923.), str. 2-3.

345. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 45 (14. 10. 1923.), str. 2-3.

346. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 46 (21. 10. 1923.), str. 2-3.

347. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 55 (9. 12. 1923.), str. 2.

348. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 4 (20. 1. 1924.), str. 2-3.

349. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 9 (24. 2. 1924.), str. 4-5.

350. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 11 (9. 3. 1924.), str. 4.

351. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 15 (6. 4. 1924.), str. 2.

352. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 2-3.

353. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 20 (11. 5. 1924.), str. 3.

354. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 22 (25. 5. 1924.), str. 2-3.

355. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 27 (29. 6. 1924.), str. 2-3.

356. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 29 (13. 7. 1924.), str. 2.

357. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 30 (20. 7. 1924.), str. 1-2.

358. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan

Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 32 (3. 8. 1924.), str. 2-3.

359. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 39 (7. 9. 1924.), str. 1-2.

360. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 40 (14. 9. 1924.), str. 2-3.

361. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 42 (28. 9. 1924.), str. 2-3.

362. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 45 (19. 10. 1924.), str. 2.

363. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 48 (9. 11. 1924.), str. 3.

364. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 50 (23. 11. 1924.), str. 2.

365. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 51 (30. 11. 1924.), str. 2.

366. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 52 (7. 12. 1924.), str. 2-3.

367. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 54 (21. 12. 1924.), str. 2-3.

368. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 1 (1. 1. 1925.), str. 2-3.

369. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 2 (4. 1. 1925.), str. 2.

370. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 3 (11. 1. 1925.), str. 2.

371. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 4 (18. 1. 1925.), str. 2-3.

372. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 5 (25. 1. 1925.), str. 3.

373. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 6 (2. 2. 1925.), str. 2.

374. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 9 (15. 2. 1925.), str. 2-3.

375. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 10 (22. 2. 1925.), str. 2-3.

376. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 11 (1. 3. 1925.), str. 2.

377. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 12 (8. 3. 1925.), str. 1-2.

378. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 13 (15. 3. 1925.), str. 2.

379. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 15 (29. 3. 1925.), str. 2.

380. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 16 (5. 4. 1925.), str. 2-3.

381. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-

Plevnik. God. XXVII., br. 17 (11. 4. 1925.), str. 2.

382. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz i ja [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 36 (13. 10. 1907.), str. 2-4.

383. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz i ja [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 12 (2. 4. 1905.), str. 2-3.

384. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegazić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 14 (21. 4. 1907.), str. 1-2.

385. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegazić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 23 (29. 6. 1907.), str. 1.

386. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegazić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 26 (21. 7. 1907.), str. 1.

387. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegazić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 48 (17. 10. 1920.), str. 3.

388. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegazić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 54 (7. 11. 1920.), str. 3.

389. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Nehotice ostala vjerna [crtica] : crtica po istini. Piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 32 (30. 7. 1922.), str. 1-2.

390. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Njoj! [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 35 (23. 8. 1903.), str. 1.

391. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Ona druga [crtica] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 13 (24. 3. 1912.), str. 1-2.

392. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Poklade [kolumna] / Ja i p... [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 3 (11. 1. 1903.), str. 3.

393. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Pokladna kronika [kolumna] / Hromi Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 3 (24. 1. 1905.), str. 1-2.

394. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Pokladna kronika [kolumna] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 7 (19. 2. 1905.), str. 1-2.

395. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Pokladna kronika [kolumna] / Pegaz i ja [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 9 (5. 3. 1905.), str. 2-3.

396. **DOBRAVEC-PLEVNIK**, Ivan

Prije dvadestpet godina! [prigodni tekst] / Ivan Dobravec-Plevnik.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 38 (4. 9. 1924.), str. 1.

397. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Prva noć u braku [**drama**] : vesela igra u jednom činu / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 39 (23. 10. 1904.), str. 1-2.

398. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Prva noć u braku [**drama**] : vesela igra u jednom činu / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 40 (30. 10. 1904.), str. 1-2.

399. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Razočarana... [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 6 (4. 2. 1912.), str. 2-3.

400. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Rodoljubka [**crtica**] : slovački napisao Kalinov. Pohrvatio Roko Klaić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5.

401. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Sa puta u Dubrovnik [**putopis**] : putopisna crtica od Ivana Starića / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 22 (9. 6. 1901.), str. 4.

402. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Sa sokolske slave [**kolumna**] / Ja i Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 28 (11. 8. 1907.), str. 3-4.

403. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Sablasi [**humoreska**] : humoreska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 29 (28. 7. 1901.), str. 1-2.

404. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Sablasi [**humoreska**] : humoreska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 1-2.

405. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Sablasi [**humoreska**] : humoreska. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 18 (27. 4. 1924.), str. 1-2.

406. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Sestrici Julki [**lirska pjesma**] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 23 (31. 5. 1903.), str. 3.

407. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Spevec ide... [**lirska pjesma**] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 15 (30. 4. 1911.), str. 2.

408. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Spiritistička sjednica u Virovitici [**kolumna**] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 3 (23. 1. 1908.), str. 1-2.

409. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Sve mine [**biografski zapis**] / Plevnik [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 57 (25. 12. 1923.), str. 4.

410. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Šetnja po Slatini [**kolumna**] / Pegazić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 16 (6. 5. 1907.), str. 1.

411. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Što je ludo? [**kolumna**] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 25 (21. 6. 1908.), str. 3-4.

412. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Što nam treba? [**lirska pjesma**] / Pokojni Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 7.

413. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tiskarska pogreška [**Drama**] : vesela igra u tri čina. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IV., br. 28 (12. 10. 1902.), str. 1-3.

414. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tko je sretan? [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 17 (17. 5. 1914.), str. 4.

415. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tko je sretan? [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 18 (24. 5. 1914.), str. 3.

416. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tko je sretan? [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 19 (3. 6. 1914.), str. 3.

417. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tko je sretan? [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 20 (7. 6. 1914.), str. 3.

418. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tko je sretan? [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 21 (11. 6. 1914.), str. 3.

419. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tko je sretan? [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 22 (14. 6. 1914.), str. 3.

420. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tko je sretan? [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 23 (21. 6. 1914.), str. 3.

421. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tko je sretan? [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 24 (29. 6. 1914.), str. 3.

422. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tko je sretan? [**crtica**] : crtica po istini. Napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 27 (9. 7. 1914.), str. 3.

423. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tri ljubavi [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 8 (15. 4. 1900.), str. 1.

424. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tri ljubavi [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 9 (6. 5. 1900.), str. 1-2.

425. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tri ljubavi [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 10 (13. 5. 1900.), str. 1-2.

426. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tri ljubavi [**crtica, dnevnički zapis**] : crtica iz mog dnevnika - piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 25 (2. 9. 1900.), str. 1.

442. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tri ljubavi [crtica, dnevnički zapis] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 26 (8. 9. 1900.), str. 1-2.

443. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tri ljubavi [crtica, dnevnički zapis] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 27 (16. 9. 1900.), str. 1.

444. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tri ljubavi [crtica, dnevnički zapis] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 28 (23. 9. 1900.), str. 1.

445. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tri ljubavi [crtica, dnevnički zapis] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 29 (30. 9. 1900.), str. 1-2.

446. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tri ljubavi [crtica, dnevnički zapis] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 30 (7. 10. 1900.), str. 1.

447. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tri ljubavi [crtica, dnevnički zapis] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 31 (14. 10. 1900.), str. 1.

448. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Tri ljubavi [crtica, dnevnički zapis] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 32 (21. 10. 1900.), str. 1-2.

449. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

U spomen [lirska pjesma] : godišnjici smrti mog tasta dne 10 ožujka 1903 / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 11 (15. 3. 1903.), str. 1.

450. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

U spomen gospojici Emici H. [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1.

451. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

U zločestom društvu [crtica, dnevnički zapis] : crtica iz dnevnika. Priobćio ju J. Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 1 (16. 9. 1899.), str. 1-2.

452. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

U zločestom društvu [crtica, dnevnički zapis] : crtica iz dnevnika. Priobćio ju J. Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 2 (7. 10. 1899.), str. 1-2.

453. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Uskrsna kronika [kolumna] / Hromi Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 3.

454. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Uskrsna kronika [kolumna] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 13 (16. 4. 1911.), str. 4.

455. **DOBRAVEC-PLEVNIK**, Ivan

Uspomena na Radića [biografski zapis] : piše Ivan Starić / Ivan Dobravec-Plevnik.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 6 (2. 2. 1925.), str. 1-2.

456. **DOBRAVEC**-Plevnik, Ivan

Uspomene ne umiru [crtica/memoarski zapis] : piše Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 44 (15. 10. 1922.), str. 1-2.

457. **DOBRAVEC-PLEVNIK**, Ivan

U zatvoru [biografski zapis] / Ivan Dobravec-Plevnik.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 1 (1. 1. 1912.), str. 1-3.

458. **DOBRAVEC-PLEVNİK**, Ivan

U zatvoru [biografski zapis] / Ivan Dobravec-Plevnik.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 2 (6. 1. 1912.), str. 1-2.

459. **DOBRAVEC-Plevnik**, Ivan

Uz kiticu cvieća gospojici Mariji V. [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1.

460. **DOBRAVEC-Plevnik**, Ivan

Večer na atlanskom oceanu [putopis] : crtica iz mornarskog života / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 47 (26. 11. 1906.), str. 1-2.

461. **DOBRAVEC-Plevnik**, Ivan

Virovitica u godini 2000. [feljton] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5-6.

462. **DOBRAVEC-Plevnik**, Ivan

Volio bih [lirska pjesma] / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 1.

463. **DOBRAVEC-Plevnik**, Ivan

Za čast žene! [crtica] : napisao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3.

464. **DOBRAVEC-Plevnik**, Ivan

Zmija [crtica] / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 27 (31. 7. 1911.), str. 2.

465. **DOBRAVEC-Plevnik**, Ivan

Znanje je najvrijednije [lirska pjesma] : spjevao Ivan Starić / Ivan Starić [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3.

466. **DOBRAVEC-Plevnik**, Ivan

Nedeljna kronika [kolumna] : litanije virovitičanske / Pegaz [Ivan Dobravec-Plevnik].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 36 (20. 9. 1908.), str. 1-2.

467. **DOBRIĆ**, Vicko

Svašta po malo [feljton] / Vicko Dobrić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 1.

468. **DOKAZ ljubavi**

Dokaz ljubavi [pripovijest] : crtica sa ustanka na Kubi. Prevela Anka Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 4 (29. 1. 1905.), str. 1.

469. **DOKAZ ljubavi**

Dokaz ljubavi [pripovijest] : crtica sa ustanka na Kubi. Prevela Anka Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 5 (5. 2. 1905.), str. 1-2.

470. **DOKTOROVO kupovanje konja**

Doktorovo kupovanje konja [crtica] : preveo Jozo Lalić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 50 (16. 12. 1906.), str. 5-6.

471. **DOROŠEVIĆ**, V.

Kad je žena srećna [crtica] : napisao V. Dorošević / V. Dorošević.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 19 (28. 9. 1919.), str. 1-2.

472. **DOROŠEVIĆ**, V.

Poslijedni pametan čovjek [pripovijest] : ruski napisao V. Dorošević / V. Dorošević.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 17 (13. 3. 1921.), str. 1-2.

473. **DR. EMIN**

Dva bosanca [pripovijest] / Dr. Emin.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 7 (8. 2. 1903.), str. 1-2.

474. **DR. EMIN**

Dva bosanca [pripovijest] / Dr. Emin.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 8 (15. 2. 1903.), str. 1-2.

475. **DRAGAN**

Nekoć i sad [lirska pjesma] / Dragan.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 7 (11. 3. 1914.), str. 5.

476. **DRAGOLIĆ, M.**

Prerana ljubav [crtica] : historijska crtica napisao M. Dragolić / M. Dragolić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 14 (24. 8. 1919.), str. 1-2.

477. **DRAGOLIĆ, M.**

Prerana ljubav [crtica] : historijska crtica napisao M. Dragolić / M. Dragolić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 15 (31. 8. 1919.), str. 1-2.

478. **DRENIGG, M.**

Halka [pripovijest] : od M. Drenigg-a. Preveo Ljudevit Hoffer / M. Drenigg.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 6 (21. 3. 1906.), str. 1-2.

479. **DRUŽTVENI telefon**

Društveni telefon [pripovijest] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 3 (14. 1. 1912.), str. 1-2.

480. **DRUŽTVENI telefon**

Društveni telefon [pripovijest] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 4 (21. 1. 1912.), str. 2-3.

481. **DVA polja**

Dva polja - indijska basna [basna] : indijska basna. Preveo Ljudevit Hofer.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 29 (25. 8. 1907.), str. 1-2.

482. **DVA polja**

Dva polja - indijska basna [basna] : indijska basna. Preveo Ljudevit Hofer.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan

Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 30 (1. 9. 1907.), str. 1-2.

483. **E. R. M.,**

I Erna se udala [pripovijest] / E. R. M..

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 41 (17. 11. 1907.), str. 1-4.

484. **E. R. M.,**

Jožica [pripovijest] : sličica iz dječakog života / E. R. M..

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 8-9.

485. **EMA**

Erna [pripovijest] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 38 (27. 10. 1907.), str. 1-2.

486. **EMA**

Erna [pripovijest] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 39 (3. 10. 1907.), str. 1-2.

487. **EMA**

Erna [pripovijest] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 40 (10. 11. 1907.), str. 1-3.

488. **EMA**

Erna [pripovijest] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 41 (17. 11. 1907.), str. 4-5.

489. **EMA**

Erna [pripovijest] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 42 (24. 11. 1907.), str. 1-2.

490. **F.,** Julije

Sličice sa dječjeg dana (Na Zrinjevcu) [crtica] : može se liepo prenjeti i na neke naše / Julije F..

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 24 (14. 6. 1908.), str. 1-2.

491. **FERD. HANUSCH.**

Mali tat [crtica] : napisao Ferd. Hanusch. / Ferd. Hanusch..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 21 (29. 4. 1923.), str. 1-2.

492. **GALOVIĆ, Fran**

Pred spomenikom Ante Starčevića [lirska pjesma] / Fran Galović.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 28 (11. 8. 1907.), str. 1-2.

493. **GDJE su dani**

Gdje su dani [lirska pjesma].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 7 (4. 3. 1906.), str. 1.

494. **GORUPIĆ, Stjepan**

"Kolumbovo jajce" [crtica] : napisao Stjepan Gorupić / Stjepan Gorupić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3-4.

495. **GOSPOJICA upravitelj**

Gospojica upravitelj [crtica] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 20 (4. 6. 1911.), str. 1-2.

496. **GRANIČAR**

Mome idealu [lirska pjesma] : u spomen Gabriele L. / Graničar.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 13 (3. 6. 1900.), str. 1.

497. **GROB kaludjera**

Grob kaludjera [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 24 (20. 5. 1923.), str. 2-3.

498. **GRUBER MARIJANOVIĆ, Srečko**

Moja prva ljubav [crtica] : napisao Srečko Gruber Marijanović / Srečko Gruber Marijanović.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 39 (11. 10. 1908.), str. 1-2.

499. **H., Stjepan**

Na ljutu ranu - ljutu travu! [feljton] / Stjepan H..
U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5-6.

500. **HARAMBAŠIĆ, August**

Starčevićeva himna [lirska pjesma] : ispjevao dr. August Harambašić / August Harambašić.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 12 (17. 3. 1912.), str. 2-3.

501. **HEINE, Heinrich**

Baltazar [lirska pjesma] : Sjeverni poljupci : njemački od Heinricha Heine-a / Heinrich Heine.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.

502. **HEINE, Heinrich**

Bogovi Grčke [poezija] : Sjeverno more : ciklus drugi; preveo Fran Galović / Heinrich Heine.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 37 (22. 10. 1907.), str. 1-2.

503. **HEINE, Heinrich**

Lirski ntermezzo [lirska pjesma] : njemački spjevao Heinrich Heine / Heinrich Heine.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 2 (15. 1. 1905.), str. 1.

504. **HOFFER, Ljudevit**

Sa jesenske vježbe [pripovijest] / Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 32 (15. 9. 1907.), str. 3-5.

505. **HOFFER, Ljudevit**

Stari savjetnik [pripovijest] : vidi božićni prilog / Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 2 (22. 1. 1911.), str. 1-3.

506. **HORVAT, Vladimir**

Iz Virovitice u Kinu [putopis] : originalni dopis "Virovitičanu". Piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 17 (8. 4. 1923.), str. 1-2.

507. **HORVAT**, Vladimir

Iz Virovitice u Kinu [putopis] : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 3 (7. 1. 1923.), str. 1-2.

508. **HORVAT**, Vladimir

Iz Virovitice u Kinu [putopis] : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 4 (14. 1. 1923.), str. 1-2.

509. **HORVAT**, Vladimir

Iz Virovitice u Kinu [putopis] : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 12 (11. 3. 1923.), str. 2.

510. **HORVAT**, Vladimir

Iz Virovitice u Kinu [putopis] : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 13 (18. 3. 1923.), str. 1-2.

511. **HORVAT**, Vladimir

Iz Virovitice u Kinu [putopis] / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 6 (28. 1. 1923.), str. 1-2.

512. **HORVAT**, Vladimir

Iz Virovitice u Kinu [putopis] / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 9 (18. 2. 1923.), str. 1-2.

513. **HORVAT**, Vladimir

Iz Virovitice u Kinu [putopis] / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 1-2.

514. **HORVAT**, Vladimir

Iz Virovitice u Kinu [putopis] : napisao o. Vladimir Horvat / Vlado [Vladimir Horvat].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 54 (2. 12. 1923.), str. 4.

515. **HORVAT**, Vladimir

Pismo iz Kine [pismo/putopis] / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 56 (16. 12. 1923.), str. 1-2.

516. **HORVAT**, Vladimir

Život u Kini [putopis] : napisao o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 33 (22. 7. 1923.), str. 1-2.

517. **HORVAT**, Vladimir

Život u Kini [putopis] : napisao o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 35 (5. 8. 1923.), str. 1-2.

518. **HORVAT**, Vladimir

Život u Kini [putopis] : piše o. Vladimir Horvat / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 39 (2. 9. 1923.), str. 1

519. **HORVAT**, Vladimir

Život u Kini [putopis] / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 10 (2. 3. 1924.), str. 2-3.

520. **HORVAT**, Vladimir

Život u Kini [putopis] / Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 11 (9. 3. 1924.), str. 2-3.

521. **HORVAT**, o. Vladimir

Život u Kini [putopis] / o. Vladimir Horvat.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 32 (3. 8. 1924.), str. 1-2.

522. **HRT se je**

HRT se je uspisao [lirska pjesma].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 14 (23. 4. 1911.), str. 3.

523. **HRVATSKA kultura i**

Hrvatska kultura i novinstvo [feljton].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 5.

524. **I. K-Ć.**

Bez domovine [crtica] / I. K-ć..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 2 (8. 1. 1922.), str. 1.

525. **I. K-Ć.**

Bez domovine [crtica] / I. K-ć..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 3 (15. 1. 1922.), str. 1.

526. **I. T-I.**

Pokajanje [pripovijest] : slika iz narodnog života. Napisao I. T-i. / I. T-i..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 8 (3. 3. 1901.), str. 1.

527. **I. T-I.**

Pokajanje [pripovijest] : slika iz narodnog života. Napisao I. T-i. / I. T-i..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 10 (17. 3. 1901.), str. 1.

528. **I. T-I.**

Pokajanje [pripovijest] : slika iz narodnog života. Napisao I. T-i. / I. T-i..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 11 (24. 3. 1901.), str. 1.

529. **IĆ**

Šetnja po Virovitici [kolumna] / ić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 24 (1. 11. 1919.), str. 1-2.

530. **IV. B.-R.**

San [pripovijest] : slika. Napisao Iv. B.-R. / Iv. B.-R..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 18 (2. 5. 1920.), str. 1-2.

531. **IVČEVIĆ, J.**

Vuk dlaku mienja, čudi nikada [pripovijest] : događaj iz nedavne prošlosti piše J. Ivčević / J. Ivčević.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan

Dobravec-Plevnik. God. X., br. 37 (27. 9. 1908.), str. 1-2.

532. **IVČEVIĆ, J.**

Vuk dlaku mienja, čudi nikada [pripovijest] : događaj iz nedavne prošlosti piše J. Ivčević / J. Ivčević.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 38 (4. 10. 1908.), str. 1-3.

533. **IZ dnevnika uskrsnog**

Iz dnevnika uskrsnog zeca [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 7 (11. 3. 1914.), str. 5.

534. **IZ dnevnika uskrsnog**

Iz dnevnika uskrsnog zeca [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 8 (15. 3. 1914.), str. 3.

535. **IZ dnevnika uskrsnog**

Iz dnevnika uskrsnog zeca [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 9 (22. 3. 1914.), str. 4.

536. **IZ povijesti englezke**

Iz povijesti englezke banke [feljton] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 2 (14. 1. 1906.), str. 1-2.

537. **IZ povijesti pasa**

Iz povijesti pasa [feljton].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 15 (29. 3. 1925.), str. 1-2.

538. **IZ prošlosti "Virovitičana"**

Iz prošlosti "Virovitičana" [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 18 (21. 9. 1919.), str. 1-2.

539. **IZ seljačkog života**

Iz seljačkog života [pripovijest] : pohrvatio J. Ivčević.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 11 (24. 3. 1907.), str. 1-2.

540. **IZ seljačkog života**

Iz seljačkog života [pripovijest] : pohrvatio J. Ivčević.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 2-3.

541. **IZ života jednog**

Iz života jednog američanskog detektiva [humoreska] : humoreska.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 33 (28. 10. 1900.), str. 1-2.

542. **IZBORNE sličice**

Izborne sličice [kolumna].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 61 (2. 12. 1920.), str. 2.

543. **J. D.,**

U tudjini [lirska pjesma] / J. D..

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 33 (29. 8. 1908.), str. 2.

544. **J. Š.**

Osveta [crtica] : priredio J. Š. / J. Š..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 19 (20. 3. 1921.), str. 1.

545. **JADOSLAV**

Čika Frane [pripovijest] : pripovijest. Napisao Jadoslav / Jadoslav.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 35 (20. 11. 1900.), str. 1.

546. **JADOSLAV**

Čika Frane [pripovijest] : pripovijest. Napisao Jadoslav / Jadoslav.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 36 (12. 12. 1900.), str. 1.

547. **JAGER, Julka**

Jorgovanka [crtica] : napisala Julka Jager / Julka Jager.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 21 (29. 4. 1923.), str. 2-3.

548. **JAGER, Jelka**

Lazine gusle [crtica] : napisala Julka Jager / Jelka Jager.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-

Plevnik. God. XXV., br. 22 (6. 5. 1923.), str. 1-2.

549. **JAGER, Jelka**

Na groblju [crtica] : napisala Jelka Jager / Jelka Jager.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 31 (23. 7. 1922.), str. 1.

550. **JAGER, Jelka**

U očaju [pjesma u prozi] / Jelka Jager.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 17 (16. 4. 1922.), str. 1-2.

551. **JAHAČICA**

Jahačica [pripovijest] : skica. Preveo Josip Zimerman.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 4 (6. 2. 1906.), str. 1-2.

552. **JAROSLAV**

Putovanje u Ameriku [crtica] : pripovijeda Jaroslav / Jaroslav.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 14 (4. 4. 1920.), str. 1-2.

553. **JAROSLAV**

Putovanje u Ameriku [crtica] / Jaroslav.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 15 (11. 4. 1920.), str. 1-2.

554. **JOVO TRAŽIGA**

Razgovor sjednim mladomagjarinom [kolumna] / Jovo Tražiga.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 10 (15. 3. 1908.), str. 1-2.

555. **K-Ć**

Kad nema ekselencije [crtica] : intermezzo, da umiriš redaktora, koji te gnjavi za rukopis / K-ć.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 25 (9. 11. 1919.), str. 1-2.

556. **KAJETAN, Josef**

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina.

Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 13 (14. 4. 1906.), str. 1-2.

557. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 14 (22. 4. 1906.), str. 1-2.

558. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 15 (30. 4. 1906.), str. 1., 3.

559. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 20 (15. 5. 1906.), str. 1-2.

560. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 21 (20. 5. 1906.), str. 1-2.

561. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 22 (30. 5. 1906.), str. 1-2.

562. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina.

Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 23 (3. 6. 1906.), str. 1-2.

563. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 24 (11. 6. 1906.), str. 1.

564. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 26 (24. 6. 1906.), str. 1-2.

565. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 27 (1. 7. 1906.), str. 1.

566. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 28 (8. 7. 1906.), str. 1.

567. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 29 (15. 7. 1906.), str. 1.

568. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [drama] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-

Plevnik. God. VIII., br. 30 (22. 7. 1906.), str. 1-2.

569. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 31 (29. 7. 1906.), str. 1-3.

570. **KAJETAN**, Josef

Strakojnički gajdaš [**drama**] : preveo Roko Klaić; narodna bajka s pjevanjem u tri čina. Češki napisao Josef Kajetan Tyl. Preveo: Roko Klaić, učitelj u Jelisavcu. / Josef Kajetan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 33 (19. 8. 1906.), str. 1-2.

571. **KAKO se istina**

Kako se istina izvraća [**crtica**].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 25 (20. 6. 1920.), str. 2.

572. **KAKO si je**

Kako si je liepa gospodja Marianka stekla muža [**crtica**] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 18 (21. 5. 1911.), str. 1-3.

573. **KAO kukavica**

Kao kukavica [**priča**] : priča iz života.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 1 (1. 1. 1921.), str. 1.

574. **KAO kukavica**

Kao kukavica [**priča**].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 2 (9. 1. 1921.), str. 1-2.

575. **KANTOCI**, Martin D.

Kraj kama lednog [**lirska pjesma**] / Martin D. Kantoci.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan

Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 8.

576. **KANTOCI**, Martin D.

Moje sanje [**lirska pjesma**] / Martin D. Kantoci. U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 8.

577. **KANTOCI**, Martin D.

Samostanac [**lirska pjesma**] / Martin D. Kantoci.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 7-8.

578. **KLAIĆ**, R.

Erža [**pripovijest**] : slika iz života Šlovaka u Slavoniji / R. Klaić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 36 (1. 10. 1904.), str. 1-2.

579. **KLAIĆ**, R.

Erža [**pripovijest**] : slika iz života Šlovaka u Slavoniji / R. Klaić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 37 (9. 10. 1904.), str. 1-2.

580. **KLAIĆ**, R.

Erža [**pripovijest**] : slika iz života Šlovaka u Slavoniji / R. Klaić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 38 (17. 10. 1904.), str. 1-2.

581. **KLAIĆ**, Roko

Kraj česme [**lirska pjesma**] / Roko Klaić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 4.

582. **KLAIĆ**, Roko

Nada i bojazan [**lirska pjesma**] / Roko Klaić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 7.

583. **KLAIĆ**, Roko

Prognanik [**lirska pjesma**] / Roko Klaić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 13 (14. 4. 1906.), str. 3.

584. **KLAIĆ**, Roko

San Paolo [**lirska pjesma**] / Roko Klaić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 3.

585. **KLAIĆ**, Roko

Sirotan [**lirska pjesma**] / Roko Klaić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 6.

586. **KLASIFIKACIJA plesa**

Klasifikacija plesa [**feljton**].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 13 (15. 3. 1925.), str. 1-2.

587. **KLEMENČIĆ**, Ivan

Bilo nekad... [**lirska pjesma**] / Ivan Klemenčić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 11 (20. 5. 1900.), str. 1.

588. **KLEMENČIĆ**, Ivan

Dal' se sjećaš...? [**lirska pjesma**] / Ivan Klemenčić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 4 (11. 2. 1900.), str. 1.

589. **KLEMENČIĆ**, Ivan

Kažnjen ponos [**lirska pjesma**] / Ivan Klemenčić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 14 (10. 6. 1900.), str. 1.

590. **KLEMENČIĆ**, J.

Kažnjen ponos [**lirska pjesma**] / J. Klemenčić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 5.

591. **KLEMENČIĆ**, Ivan

Moj ideal [**lirska pjesma**] / Ivan Klemenčić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 6 (3. 12. 1899.), str. 1.

592. **KLEMENČIĆ**, Ivan

Naša sudba [**lirska pjesma**] / Ivan Klemenčić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 4 (11. 2. 1900.), str. 1.

593. **KLEMENČIĆ**, Ivan

Pitanje [**lirska pjesma**] / Ivan Klemenčić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 4 (11. 2. 1900.), str. 1.

594. **KLEMENČIĆ**, Ivan

Ti si htjela... [**lirska pjesma**] / Ivan Klemenčić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 7 (1. 4. 1900.), str. 2.

595. **KLEMENČIĆ**, Ivan

Tvoje cvieće [**lirska pjesma**] / Ivan Klemenčić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 11 (20. 5. 1900.), str. 1.

596. **KLEMENČIĆ**, Ivan

U spomenar [**lirska pjesma**] / Ivan Klemenčić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 17 (8. 7. 1900.), str. 2.

597. **KNJIŽEVNA molba**

Književna molba [**zamolba**].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 31 (23. 7. 1922.), str. 5.

598. **KOJEŠTA**

Koješta [**crtime**].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 1 (1. 1. 1922.), str. 1-2.

599. **KORZENIOVSKI**, J.

Nevina žrtva [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 12 (31. 3. 1901.), str. 1-2.

600. **KORZENIOVSKI**, J.

Nevina žrtva [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 13 (7. 4. 1901.), str. 1-2.

601. **KORZENIOVSKI**, J.

Nevina žrtva [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 14 (14. 4. 1901.), str. 1.

602. **KORZENIOVSKI**, J.

Nevina žrtva [**pripovijest**] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 15 (21. 4. 1901.), str. 1.

603. **KORZENIOVSKI, J.**

Nevina žrtva [pripovijest] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 16 (28. 4. 1901.), str. 1.

604. **KORZENIOVSKI, J.**

Nevina žrtva [pripovijest] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 17 (5. 5. 1901.), str. 1.

605. **KORZENIOVSKI, J.**

Nevina žrtva [pripovijest] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 18 (12. 5. 1901.), str. 1.

606. **KORZENIOVSKI, J.**

Nevina žrtva [pripovijest] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 22 (9. 6. 1901.), str. 1.

607. **KORZENIOVSKI, J.**

Nevina žrtva [pripovijest] : napisao J. Korzeniovski - Preveo X. / J. Korzeniovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 23 (16. 6. 1901.), str. 1-2.

608. **KOSTELECKY, Oldržeh S.**

Zaposjednuto [crtica] : češki napisao Oldržeh S. Kostelecky! Preveo Roko Klaić / Oldržeh S. Kostelecky.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 5 (7. 2. 1904.), str. 1-2.

609. **KRALJ i gazdarica**

Kralj i gazdarica [crtica].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 19 (28. 5. 1907.), str. 1-2.

610. **KRAS, Milan dr.**

Kako je u Braziliji [putopis] : izvorni dopis. Piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 4 (21. 1. 1912.), str. 1-2.

611. **KRAS, Milan dr.**

Pisma iz Brazilije južne [putopis/dnevnik] : piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 22 (1. 7. 1911.), str. 1-3.

612. **KRAS, Milan dr.**

Pisma iz Brazilije južne [putopis/dnevnik] : piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 29 (26. 7. 1911.), str. 1-2.

613. **KRAS, Milan dr.**

Pisma iz Brazilije južne [putopis/dnevnik] : piše dr. Milan Kras, liječnik / Milan dr. Kras.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 27 (31. 7. 1911.), str. 1-2.

614. **KRAVA koju valja**

Krava koju valja - objesiti [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 1 (1. 1. 1920.), str. 1-2.

615. **KRISKINDL**

Što si tko želi za kriskindl? [kolumna] / Kriskindl.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 7.

616. **KURJAKOVIĆ, Sane**

Duh Hrvata na ruševinama grada Zrinjskih i Frankopana [epska pjesma] / Sane Kurjaković.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 17 (26. 4. 1908.), str. 1.

617. **KURJAKOVIĆ, Sane**

To si meni

618. **KURJAKOVIĆ, Sane**

Novome zvonu [lirska pjesma] : spjevao: Sane Kurjaković / Sane Kurjaković.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3.

619. **KURJAKOVIĆ, Sane**

Povratak iz svieta [lirska pjesma] / Sane Kurjaković.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 3.

620. **KUŠLJO**

Subotnja šetnja [kolumna] / Kušljo.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 24 (26. 8. 1900.), str. 3.

621. **LEGER, Karel**

Tomaševa smrt [pripovijest] : češki napisao Karel Lager. Preveo Roko Klaić / Karel Leger.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 8 (26. 2. 1905.), str. 1-2.

622. **LEGER, Karel**

Tomaševa smrt [crtica] : češki napisao Karel Lager. Preveo Roko Klaić / Karel Leger.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 8 (5. 2. 1905.), str. 1-2.

623. **LESSING, G. E.**

Odgovor pijanog pjesnika [lirska pjesma] : spjevao Goithoid Ephrein Lessing. Preveo R. Klaić / G. E. Lessing.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 7.

624. **LESSING, G. E.**

Philotas [drama] : žalobna igra u 1 činu - napisao G. E. Lessing / G. E. Lessing.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 38 (29. 9. 1901.), str. 1.

625. **LORKOVIĆ, G.**

Kradljivac [pripovijest] / G. Lorković.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 46 (11. 12. 1904.), str. 1-2.

626. **LUKAČEVIĆ, Mato**

Našem narodnom zastupniku Ivanu Nep. Jermešiću [lirska pjesma] : spjevao Mato Lukačević ratar u Lozanu / Mato Lukačević.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 7 (23. 2. 1908.), str. 2.

627. **LJERMONTOV, M. J.**

Andjeo [lirska pjesma] : Sjeverni poljupci : ruski od M. J. Lermontova / M. J. Ljermontov.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.

628. **LJERMONTOV, M. J.**

Nebo i zvijezde [lirska pjesma] : Sjeverni poljupci : ruski od M. J. Lermontova / M. J. Ljermontov.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 1.

629. **LJUB. KANARIN.**

Jutarnji zvuci [crtica] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 24 (20. 5. 1923.), str. 1-2.

630. **LJUB. KANARIN.**

Ljubav u ćelijama [crtica] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 53 (14. 12. 1924.), str. 1-2.

631. **LJUB. KANARIN.**

Nezaboravni prijatelj [crtica] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 19 (15. 4. 1923.), str. 1.

632. **LJUB. KANARIN.**

Noćni mir [crtica] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 31 (8. 7. 1923.), str. 1-2.

633. **LJUB. KANARIN.**

Plave oči [crtica] : sanja o davnoj priči. Napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin..

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 6 (3. 2. 1924.), str. 1-2.

634. **LJUB. KANARIN.**

Ugasnula sreća - potamnio život [crtica] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin..

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 5.

635. **LJUB. KANARIN.**

Začarani ples [pripovijest] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 50 (23. 11. 1924.), str. 1-2.

636. **LJUB. KANARIN.**

Začarani ples [pripovijest] : napisao Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 51 (30. 11. 1924.), str. 1-2.

637. **LJUB. KANARIN.**

Zašto da mre? [crtica] : piše Ljub. Kanarin. / Ljub. Kanarin..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 41 (16. 9. 1923.), str. 1-2.

638. **LJUBAV i proza**

Ljubav i proza [drama] : dialog sa pjev..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 2 (20. 1. 1914.), str. 2-3.

639. **LJUBICA**

Vrag u mlinu [pripovijest] : crtica po istina. Napisala Ljubica / Ljubica.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 4-5.

640. **M.**

Moć pozorišne svjetlosti [crtica] / M..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 30 (14. 12. 1919.), str. 1-2.

641. **M.**

O ljubavi [aforizmi] / M..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 3-4.

642. **M.**

Tajanstveni mačak [pripovijest] / M..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 26 (17. 4. 1921.), str. 1-2.

643. **M. K.**

Uspomene [pripovijest] / M. K..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 6 (1. 2. 1903.), str. 1-2.

644. **M. K.**

Uspomene [crtica] / M. K..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 4.

645. **M. K.**

Uspomene [crtica] / M. K..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 22 (3. 4. 1921.), str. 1.

646. **M-IĆ.**

Tko je sretan? [pripovijest] : crtica po istani - Napisao M-ić. / M-ić..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 40 (27. 9. 1903.), str. 1-2.

647. **M-IĆ.**

Tko je sretan? [pripovijest] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 41 (4. 10. 1903.), str. 1-2.

648. **M-IĆ.**

Tko je sretan? [pripovijest] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 42 (18. 10. 1903.), str. 1-2.

649. **M-IĆ.**

Tko je sretan? [pripovijest] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 43 (25. 10. 1903.), str. 1-2.

650. **M-IĆ.**

Tko je sretan? [pripovijest] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 44 (1. 11. 1903.), str. 1-2.

651. **M-IĆ.**

Tko je sretan? [pripovijest] : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 45 (8. 11. 1903.), str. 1-2.

652. **M-IĆ.**

Tko je sretan? **[pripovijest]** : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 46 (22. 11. 1903.), str. 1-2.

653. **M-IĆ.**

Tko je sretan? **[pripovijest]** : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 47 (6. 12. 1903.), str. 1-2.

654. **M-IĆ.**

Tko je sretan? **[pripovijest]** : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 48 (13. 12. 1903.), str. 1-2.

655. **M-IĆ.**

Tko je sretan? **[pripovijest]** : crtica po istini - Napisao M-ić. / M-ić..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 49 (20. 12. 1903.), str. 1-2.

656. **MALATIĆ, Josip**

U badnjoj noći **[pripovijest]** / Josip Malatić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 51 (25. 12. 1906.), str. 6-7.

657. **MALO šale**

Malo šale **[šala, vic]**.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 1 (16. 9. 1899.), str. 3.

658. **MALO šale**

Malo šale **[šala, vic]**.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 2 (7. 10. 1899.), str. 3.

659. **MALO šale**

Malo šale **[šala, vic]**.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 3 (14. 10. 1899.), str. 3.

660. **MALO šale**

Malo šale **[šala, vic]**.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 5 (11. 11. 1899.), str. 3.

661. **MALO šale**

Malo šale **[šala]**.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 10 (29. 3. 1914.), str. 4.

662. **MALO šale**

Malo šale **[šala]**.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 12 (12. 4. 1914.), str. 5.

663. **MALO šale**

Malo šale **[šala]**.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 13 (21. 4. 1914.), str. 3.

664. **MALO šale**

Malo šale **[šala]**.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 14 (26. 4. 1914.), str. 3.

665. **MALO šale**

Malo šale **[šala]**.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 22 (14. 6. 1914.), str. 3.

666. **MALO šale**

Malo šale **[šala]**.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 55 (25. 12. 1924.), str. 3.

667. **MALO šale**

Malo šale **[šala]**.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 1 (1. 1. 1925.), str. 3.

668. **MAUPPASANT, Guy de**

Samoubojstvo **[pripovijest]** : napisao Guy de maupassant - Preveo N. Blasius / Guy de Maupassant.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 6 (17. 2. 1901.), str. 1.

669. **MAUPPASANT, Guy de**

Samoubojstvo **[pripovijest]** : Preveo N. Blasius / Guy de Maupassant.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 7 (24. 2. 1901.), str. 1-2.

670. **MIHIČIĆ, A. V.**

Bijela smrt **[pripovijest]** / A. V. Mihičić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar

virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 4 (16. 1. 1921.), str. 1-2.

671. **MIHIČIĆ**, A. V.

Bijela smrt [pripovijest] / A. V. Mihičić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 6 (23. 1. 1921.), str. 1-2.

672. **MIHIČIĆ**, A. V.

Bijela smrt [pripovijest] / A. V. Mihičić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 8 (30. 1. 1921.), str. 1-2.

673. **MIHIČIĆ**, A. V.

Sveštenik mrtve ljubavi [crtica] / A. V. Mihičić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 6.

674. **MIKŠA**, Vincentije

Što da ti kažem [crtica] : napisao Vincentije Mikša / Vincentije Mikša.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 7 (8. 2. 1925.), str. 1-2.

675. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 15 (8. 4. 1903.), str. 1-2.

676. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 16 (12. 4. 1903.), str. 1-2.

677. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 17 (19. 4. 1903.), str. 1.

678. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 19 (3. 5. 1903.), str. 1-2.

679. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 21 (17. 5. 1903.), str. 1-2.

680. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 22 (24. 5. 1903.), str. 1-2.

681. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 23 (31. 5. 1903.), str. 4.

682. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 24 (7. 6. 1903.), str. 1.

683. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 26 (21. 6. 1903.), str. 1.

684. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 27 (28. 6. 1903.), str. 1.

685. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 28 (5. 7. 1903.), str. 1.

686. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 32 (2. 8. 1903.), str. 1-2.

687. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 35 (23. 8. 1903.), str. 3.

688. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 36 (30. 8. 1903.), str. 1-2.

689. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] : zanimiva crtica - piše Ante Milanovski / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 37 (6. 9. 1903.), str. 1-2.

690. **MILANOVSKI**, Ante

Nadjak baba [pripovijest] / Ante Milanovski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 34 (16. 8. 1903.), str. 1-2.

691. **MIOŠIĆ**, Ivan

Kakovi smo mi katolici [feljton] / Ivan Miošić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 6-7.

692. **MISLI jednoga škrstice**

Misli jednoga škrstice [pripovijest].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 34 (11. 11. 1900.), str. 1.

693. **MOCA Cicvarić**

Moca Cicvarić [pripovijest] : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 25 (17. 6. 1906.), str. 1-2.

694. **MOCA Cicvarić**

Moca Cicvarić [pripovijest] : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 27 (1. 7. 1906.), str. 2.

695. **MOCA Cicvarić**

Moca Cicvarić [pripovijest] : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 28 (8. 7. 1906.), str. 2.

696. **MOCA Cicvarić**

Moca Cicvarić [pripovijest] : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 29 (15. 7. 1906.), str. 2.

697. **MOCA Cicvarić**

Moca Cicvarić [pripovijest] : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 39 (30. 9. 1906.), str. 1-2.

698. **MOCA Cicvarić**

Moca Cicvarić [pripovijest] : doživljaji jednog ašpiranta u Zagrebu.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 40 (7. 10. 1906.), str. 1.

699. **MODERNO zvanje američkih**

Moderno zvanje američkih žena [feljton] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 3 (21. 1. 1906.), str. 1.

700. **MOLITVA u pjesmi**

Molitva u pjesmi [feljton].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.

701. **MRCINIŠTE**

Mrcinište [lirska pjesma/kolumna].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 53 (25. 11. 1923.), str. 3.

702. **MUDRE perzijske rečenice**

Mudre perzijske rečenice [aforizmi].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 24 (4. 6. 1922.), str. 2.

703. **MUDRE rečenice**

Mudre rečenice [aforizmi].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 7 (21. 2. 1904.), str. 1-2.

704. **MUDRE rečenice**

Mudre rečenice [aforizmi].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 8 (28. 2. 1904.), str. 1-2.

705. **MUDROVANJE strine Lojze**

Mudrovanje strine Lojze! [crtica].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 7 (28. 2. 1911.), str. 2.

706. NA odar pokojnic

Na odar pokojnici! [crtica].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 6 (3. 2. 1924.), str. 2-3.

707. NAČIN života japanske

Način života japanske gospoje [crtica] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 9 (25. 2. 1912.), str. 1-2.

708. NAJBOLJI lijek proti

Najbolji lijek proti nedopustivoj ljubavi [pripovijest].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 64 (12. 12. 1920.), str. 1-2.

709. NAJBOLJI lijek proti

Najbolji lijek proti nedopustivoj ljubavi [pripovijest].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 65 (16. 12. 1920.), str. 1-2.

710. NAJBOLJI lijek proti

Najbolji lijek proti nedopustivoj ljubavi [pripovijest].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 66 (19. 12. 1920.), str. 1-2.

711. NAJBOLJI lijek proti

Najbolji lijek proti nedopustivoj ljubavi [pripovijest].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 1.

712. NARODNE pošalice iz

Narodne pošalice iz Bosne [šala].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 42 (26. 9. 1920.), str. 1.

713. NASJELA

Nasjela [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 72 (1. 12. 1921.), str. 1.

714. NE poželi žene

Ne poželi žene [crtica].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 23 (31. 5. 1903.), str. 3-4.

715. NEDELJNA kronika

Nedeljna kronika [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 48 (8. 12. 1901.), str. 2.

716. NEDELJNA kronika

Nedeljna kronika [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 10 (1. 3. 1903.), str. 1-2.

717. NEDELJNA kronika

Nedeljna kronika [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 6 (14. 2. 1904.), str. 1.

718. NEDELJNA kronika

Nedeljna kronika [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 11 (20. 3. 1904.), str. 1-2.

719. NEDELJNA kronika

Nedeljna kronika [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 1 (1. 1. 1906.), str. 1-2.

720. NEDELJNA kronika

Nedeljna kronika [kolumna].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 3 (18. 1. 1920.), str. 3.

721. NENADANO

Nenadano [pripovijest] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 11 (1. 4. 1906.), str. 1-2.

722. **NENADANO**

Nenadano [pripovijest] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 12 (8. 4. 1906.), str. 1-2.

723. **NERUDA**, Jan

Vampir [pripovijest] : češki napisao Jan Neruda. Preveo J. Nikšić / Jan Neruda.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 9.

724. **NERUDA**, Jan

Vampir [pripovijest] : napisao Jan Neruda. Preveo: Š. P. / Jan Neruda.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 4.

725. **NERUDA**, Jan

Žena [legenda] : indijska legenda; spj. Jan Nerudy; priča I. E. Cerovski / Jan Neruda.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 15 (2. 4. 1922.), str. 1.

726. **NEZABORAVNOJ uspomeni prijatelja**

Nezaboravnoj uspomeni prijatelja Milana Vuksana [lirska proza] : umrog dne 20. studena 1899..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 7 (16. 12. 1899.), str. 1-2.

727. **NOVI župnik**

Novi župnik [crtica] : po istinitom događaju pripovjeda školnik.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 33 (29. 8. 1908.), str. 1-2.

728. **NUŠIĆ**, Ben Akiba

Kako laž raste [crtica] : napisao Ben Akiba Nušić / Ben Akiba Nušić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 16 (7. 9. 1919.), str. 1-2.

729. **O jadu telefonistichah**

O jadu telefonistichah [pripovijest] : posjet telefonistichah na bečkoj centrali. Preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 45 (15. 12. 1907.), str. 2-3.

730. **O jadu telefonistichah**

O jadu telefonistichah [pripovijest] : posjet telefonistichah na bečkoj centrali. Preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 4-5.

731. **O ljubavi**

O ljubavi [aforizmi] : od Platona, Senece, Petőfija, Oorneilka, Rechebruna, Pongesa, Byrona, Rouseava, Sergijevića i drugih.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 12 (8. 4. 1906.), str. 2.

732. **O vješanju**

O vješanju [crtica] : razmatranje naprednog čovjeka.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 4-5.

733. **OBSADA Tripolisa**

Obsada Tripolisa [kolumna].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 7 (11. 2. 1912.), str. 1-2.

734. **ODA Pakračkom Dekretu**

Oda Pakračkom Dekretu [lirska pjesma].

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 5 (27. 1. 1924.), str. 1-2.

735. **ODGOVOR na aforizme**

Odgovor na aforizme o ženama [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 27 (4. 7. 1920.), str. 1-2.

736. **ORIGINALAN poziv**

Originalan poziv [lirska pjesma].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 5 (11. 2. 1906.), str. 1.

737. **ORTMAN**

Uskrnsni zec [crtica] : napisao Ortman. Preveo Školnik / Ortman.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 12 (31. 3. 1907.), str. 1-2.

738. **OSAMLJENI**

Osamljeni [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 63 (2. 10. 1921.), str. 1-2.

739. **OSTAVINA**

Ostavina [pripovijest] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 16 (19. 4. 1908.), str. 1-3.

740. **OSTEN**, Jan

Kasno [pripovijest] : češki napisao Jan Osten. Preveo R. Klaić / Jan Osten.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 24 (25. 6. 1905.), str. 1-2.

741. **OSTEN**, Jan

Kasno [pripovijest] : češki napisao Jan Osten. Preveo R. Klaić / Jan Osten.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 25 (2. 7. 1905.), str. 1-2.

742. **OSTOJÍĆ**, Miroslav

Proslav - 25-godišnjici čitaon. Društva "KASINO" [lirska pjesma] : spjevao Miroslav Ostojić / Miroslav Ostojić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 5 (11. 11. 1899.), str. 1.

743. **OSVETA**

Osveta [lirska pjesma] : preveo Roko Klaić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 3.

744. **OTILIJAN**

Nedeljna kronika [kolumna] / Otilijan.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 33 (25. 8. 1901.), str. 2-3.

745. **OTMAROV**

S "Korza" [kolumna] : confeti... fet... con... / Otmarov.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 6 (11. 3. 1900.), str. 1-2.

746. **P. K.**

Zagreb, jedna velika - lopta! [crtica] / P. K..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-

Plevnik. God. XXIV., br. 45 (22. 10. 1922.), str. 1-2.

747. **P-Ć.**

Iz života Japanaca i Kineza [feljton] / P-ć..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 6.

748. **P-K**

U mutnome se ribe love! [crtica] / P-k.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 27 (23. 11. 1919.), str. 1.

749. **P.**, Katarina

Hrvatska vila [lirska pjesma] : U proslavu "tridesetgodišnjice" Rodoljuba u Virovitici 3. rujna 1911 spjev. Katarina ud. P. / Katarina P..

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 30 (10. 9. 1911.), str. 2.

750. **PAKACI**, A.

Zašto psi progone mačke, a mačke miševe? [priča] : po češkoj priči / A. Pakaci.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 15 (6. 3. 1921.), str. 1.

751. **PAKLENI stroj**

Pakleni stroj [pripovijest].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 3 (18. 1. 1920.), str. 1-2.

752. **PAKLENI stroj**

Pakleni stroj [pripovijest].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 4 (1. 2. 1920.), str. 1-2.

753. **PAULIN**, Dragutin

Sretan Uskrs! [crtica] : napisao Dragutin Paulin / Dragutin Paulin.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 16 (1. 4. 1923.), str. 3.

754. **PAVEŠIĆ**, Ivan

Ceminovi cvijeci [pripovijest] : napisao Ivan Pavešić / Ivan Pavešić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 50 (26. 11. 1922.), str. 1-2.

755. **PEGAZ**

Nedeljna kronika [kolumna] / Pegaz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 29 (7. 12. 1919.), str. 3.

756. **PEGAZ**

Pegaz [lirska pjesma].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 7 (28. 2. 1911.), str. 2.

757. **PENŠIĆ, D. S.**

Ako ćeš biti bogat ne pravdaj se [crtica] / D. S. Penšić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 33 (9. 8. 1903.), str. 1-2.

758. **PERTA, Camillo**

Okrutni ljudi [pripovijest] : crtica od Camillo Petra. Preveo Ljudevit Hoffer / Camillo Perta.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 5 (14. 2. 1907.), str. 1-2.

759. **PERTA, Camillo**

Okrutni ljudi [pripovijest] : crtica od Camillo Petra. Preveo Ljudevit Hoffer / Camillo Perta.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 6 (17. 2. 1907.), str. 1.

760. **PETRANIĆ, Mirko**

Narod rado zaboravlja [crtica] : crtica po istini. Piše Mirko Petranić / Mirko Petranić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 45 (19. 10. 1924.), str. 1-2.

761. **PETRANOVIĆ, Spiridion**

Dvoje poklade [crtica] : napisao Spiridion Petranović / Spiridion Petranović.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 7 (8. 2. 1925.), str. 1.

762. **PFEIFFER, T.**

Skitalica i starežar [drama] : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 47 (18. 12. 1904.), str. 1-2.

763. **PFEIFFER, T.**

Skitalica i starežar [drama] : šaljiv dvopjev. Od T. Pfeiffer. Preveo Drag Paulin / T. Pfeiffer.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.

764. **PISMO**

Pismo [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 51 (3. 12. 1922.), str. 1-2.

765. **PISMO**

Pismo [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 52 (10. 12. 1922.), str. 2.

766. **PJESMA o ženama**

Pjesma o ženama [lirska pjesma].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 6-7.

767. **PLATEN, August von**

Harmozan [lirska pjesma] : njemački od Augusta von Platena / August von Platen.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 49 (9. 12. 1906.), str. 2.

768. **POGIBELJNA susjeda**

Pogibeljna susjeda [pripovijest] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 13 (16. 4. 1911.), str. 1-4.

769. **POKLADÉ nam evo**

Poklade nam evo odu [lirska pjesma].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 7 (28. 2. 1911.), str. 2.

770. **POSPANAC je bio**

Pospanac je bio i ostaje [crtica].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 3 (11. 1. 1903.), str. 1-2.

771. **PREKASNO**

Prekasno [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 31 (21. 12. 1919.), str. 1-2.

772. **PRVI Božić na**

Prvi Božić na ratištu [crtica] : ratne uspomene.
U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 5.

773. **PURAN**

Puran [crtica] : preveo Ljudevit Hoffer.
U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 36 (29. 10. 1911.), str. 1-2.

774. **PUT oko zemlje**

Put oko zemlje [putopis] : preveo Ljudevit Hoffer.
U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 40 (15. 10. 1905.), str. 1-2.

775. **RAIT**, Hansa. Persijanac

Iz banskih dvorova [lirska pjesma] / Hansa. Persijanac Rait.
U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 27 (4. 8. 1907.), str. 7.

776. **RAJKO**, Marin

Bjegunica [pripovijest] : napisao Marin Rajko / Marin Rajko.
U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 48 (12. 11. 1922.), str. 1-2.

777. **RAJKO**, Marin

Bjegunica [crtica] : napisao Marin Rajko / Marin Rajko.
U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 36 (24. 8. 1924.), str. 1-2.

778. **RAKOSI**, Viktor

Ivica [pripovijest] : napisao Rakosi Viktor / Viktor Rakosi.
U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 6 (15. 2. 1920.), str. 1-2.

779. **RAKOSI**, Viktor

Ivica [pripovijest] / Viktor Rakosi.
U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 8 (29. 2. 1920.), str. 1.

780. **RAKOSI**, Viktor

Ivica [pripovijest] / Viktor Rakosi.
U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 0 (22. 2. 1920.), str. 1-2.

781. **RAKOSI**, Viktor

Najveselija zгода moga života [crtica] : napisao Rakosi Viktor / Viktor Rakosi.
U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 2 (11. 1. 1920.), str. 1-2.

782. **RASTANAK**

Rastanak [crtica] : preveo Ljudevit Hoffer.
U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 21 (11. 6. 1911.), str. 1-2.

783. **RAZGOVOR**

Razgovor [crtica].
U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 38 (2. 6. 1921.), str. 1-2.

784. **RAZGOVOR**

Razgovor [crtica].
U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 39 (5. 6. 1921.), str. 1-2.

785. **RAZGOVORI**

Razgovori [dijalozi].
U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 16 (18. 4. 1920.), str. 1.

786. **RAZNI interwiewi**

Razni interwiewi [kolumna].
U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 15 (12. 4. 1908.), str. 1-2.

787. **REFORMIRANI brak**

Reformirani brak [crtica].
U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 26 (27. 6. 1920.), str. 1-2.

788. **REIS**, Kazel V.

Kosci [pripovijest] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 1 (1. 1. 1904.), str. 1-2.

789. **REIS**, Kazel V.

Kosci [pripovijest] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 3 (24. 1. 1904.), str. 1-2.

790. **REIS**, Kazel V.

Kosci [pripovijest] : češki napisao Kazel V. Reis. Preveo Roko Klaić-Jelisavac / Kazel V. Reis.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 4 (31. 1. 1904.), str. 1-2.

791. **REKETTJE**, Gejza

Blagotvorno djelovanje dugova [feljton] : poslanica prijateljima od Gejze Rekettje-a / Gejza Rekettje.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 3 (4. 2. 1900.), str. 1-2.

792. **REKETTJE**, Gejza

Poslie trideset godina [crtica] : crtica od Gejze Rehettje-a / Gejza Rekettje.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 27 (16. 9. 1900.), str. 2-3.

793. **REKETTJE**, Gejza

Prnjkar David [pripovijest] : crtice iz života od Gejze Rekettje-a / Gejza Rekettje.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 19 (22. 7. 1900.), str. 1.

794. **REKETTJE**, Gejza

Prnjkar David [pripovijest] : crtice iz života od Gejze Rekettje-a / Gejza Rekettje.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 20 (29. 7. 1900.), str. 2.

795. **REKETTJE**, Gejza

Tamo gore [pripovijest] : napisao Gejza Rekettje / Gejza Rekettje.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 39 (6. 10. 1901.), str. 1-2.

796. **REKETTJE**, Gejza

Tamo gore [pripovijest] : napisao Gejza Rekettje / Gejza Rekettje.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 44 (3. 10. 1920.), str. 1-2.

797. **REKETTJE**, Gejza

Tamo gore [pripovijest] : napisao Gejza Rekettje / Gejza Rekettje.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 46 (10. 10. 1920.), str. 1-2.

798. **REKETTJE**, Gejza

Vojnika odlazak i dolazak [pripovijest] : iz prošlosti od Gejze Rekettje-a / Gejza Rekettje.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 7 (1. 4. 1900.), str. 1-2.

799. **RETTJE**, S.

Prva smutnja u braku [crtica] / S. Retter.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 74 (11. 12. 1921.), str. 1-2.

800. **RETTJE**, S.

U potjeri za srećom [crtica] : napisao S. Retter / S. Retter.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 73 (4. 12. 1921.), str. 1-2.

801. **RODOLJUB**

Rodoljub [priča] : istinita priča sadašnjosti.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 9 (19. 2. 1922.), str. 1-2.

802. **RODOLJUBNI SLOGAŠ**

Rodoljub i Sloga [lirska pjesma] / Rodoljubni Slogaš.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 5 (11. 2. 1906.), str. 1-2.

803. **RUSKA tamnica za**

Ruska tamnica za političke krivce [feljton] : preštampano iz "Slobodne rieči".

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 16 (30. 4. 1905.), str. 1.

804. **RUSKA tamnica za**

Ruska tamnica za političke krivce [feljton] : preštampano iz "Slobodne rieči".

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 17 (7. 5. 1905.), str. 1-2.

805. **S. G.**

Zašto se sve ne svadjaju muž i žena? [crtica] / S. G..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 20 (27. 3. 1921.), str. 1-2.

806. **S. S-Š.**

Izgubljena suza [crtica] : napisao S. S-š. / S. S-š..

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 8 (17. 2. 1924.), str. 1-2.

807. **S. S-Š.**

Na prozoru [crtica] : napisao S. S-š. / S. S-š..

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 5 (27. 1. 1924.), str. 1.

808. **S. S-Š.**

Povijest jednog izgubljenog života [crtica] : napisao S. S-š. / S. S-š..

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 45 (14. 10. 1923.), str. 1-2.

809. **S-S-Š**

U jesenskom sumračju [pripovijest] : napisao S-S-Š / S-S-Š.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 55 (9. 12. 1923.), str. 1-2.

810. **SAMO sanak**

Samo sanak [pripovijest].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 38 (13. 9. 1903.), str. 1-2.

811. **SAN pristava Babića**

San pristava Babića [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 59 (11. 9. 1921.), str. 1-2.

812. **SAN pristava Babića**

San pristava Babića [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 60 (15. 9. 1921.), str. 1.

813. **SCHULTZ, Ferdinand**

Zavod za pomladjivanje [pripovijest] : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 8 (11. 3. 1906.), str. 1-2.

814. **SCHULTZ, Ferdinand**

Zavod za pomladjivanje [pripovijest] : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 9 (18. 3. 1906.), str. 1-2.

815. **SCHULTZ, Ferdinand**

Zavod za pomladjivanje [pripovijest] : češki napisao Ferdinand Schultz. Preveo Roko Klaić / Ferdinand Schultz.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 10 (25. 3. 1906.), str. 1-2.

816. **SELIMOV, Izak**

Svemirske priče [priča] : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 9 (24. 2. 1924.), str. 1.

817. **SELIMOV, Izak**

Svemirske priče [priča] : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 10 (2. 3. 1924.), str. 1-2.

818. **SELIMOV, Izak**

Svemirske priče [priča] : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 11 (9. 3. 1924.), str. 1.

819. **SELIMOV, Izak**

Svemirske priče [priča] : sakupio Izak Selimov / Izak Selimov.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 12 (16. 3. 1924.), str. 1-2.

820. **SELIMOV**, Izak

Umiruće sunce [**feljton**] : piše Izak Selimov / Izak Selimov.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 5 (25. 1. 1925.), str. 1-2.

821. **SIENKIEWICZ**, H.

Orso [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 44 (23. 6. 1921.), str. 1-2.

822. **SIENKIEWICZ**, H.

Orso [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 45 (26. 6. 1921.), str. 1-2.

823. **SIENKIEWICZ**, H.

Orso [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 46 (3. 7. 1921.), str. 1-2.

824. **SIENKIEWICZ**, H.

Orso [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 47 (10. 7. 1921.), str. 1-2.

825. **SIENKIEWICZ**, H.

Orso [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 48 (17. 7. 1921.), str. 1-2.

826. **SIENKIEWICZ**, H.

Orso [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 49 (21. 7. 1921.), str. 1-2.

827. **SIENKIEWICZ**, H.

Orso [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 50 (24. 7. 1921.), str. 1.

828. **SIENKIEWICZ**, H.

Orso [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 51 (28. 7. 1921.), str. 1-2.

829. **SIENKIEWICZ**, H.

Orso [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 52 (31. 7. 1921.), str. 1.

830. **SIENKIEWICZ**, H.

Orso [**pripovijest**] : poljski napisao H. Sienkiewicz. Preveo I. E. Cerovski / H. Sienkiewicz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 53 (4. 8. 1921.), str. 1-2.

831. **SIENKIEWICZ**, H.

San [**critica**] : poljski napisao Henrik Sienkiewicz / H. Sienkiewicz.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 69 (13. 11. 1921.), str. 2.

832. **SIGMUD**, Marija

Ljubomornost [**drama**] : dramatska škica u 1. činu. Napisala Marija Sigmund. Preveo Nikola Slatinski. / Marija Sigmud.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 25 (14. 7. 1907.), str. 1-2.

833. **SISIPUS**

Nedeljna kronika [**kolumna**] / Sisipus.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 22 (9. 6. 1901.), str. 2.

834. SJEME mira

Sjeme Mira!!! [crtica] : preveo Makso Brozinčević.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 17 (20. 4. 1924.), str. 5.

835. SJETA

Sjeta [lirska pjesma].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 7 (4. 3. 1906.), str. 1.

836. SLATINKA

Pismo iz Amerike [putopis/pismo] / Slatinka.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 12 (12. 4. 1914.), str. 3-4.

837. SLAVOSRB

Muha [crtica] / Slavosrb.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 27 (4. 8. 1907.), str. 2-4.

838. SLIČICE iz samostana

Sličice iz samostana [pripovijest].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 48 (8. 12. 1901.), str. 1.

839. SLIEPAC

Sliepac [crtica].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 28 (12. 7. 1908.), str. 2

840. SLIKE sa ulice

Slike sa ulice [crtica] : srijeda na večer.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 3 (20. 1. 1907.), str. 1.

841. SPHYNKS

Votum separatum... [lirska pjesma] / Sphynks.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 8 (11. 2. 1923.), str. 3.

842. SPIRO Costre, postolar

Spiro Costre, postolar [crtica] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 17 (14. 5. 1911.), str. 2-4.

843. STANKOVIĆ, Bora

Stari dani [crtica] : napisao Bora Stanković / Bora Stanković.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 71 (27. 11. 1921.), str. 1-2.

844. STARČEVIĆ, Ante

Iskrice Ante Starčevića [aforizmi] / Ante Starčević.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 7 (24. 2. 1907.), str. 2.

845. STARI STEKLIŠ

Kuda plovimo? [crtica] : momentna slika današnjega Zagreba. Napisao Stari Stekliš / Stari Stekliš.

U: Virovitičan : glasilo mjesne organizacije Hrvatske Zajednice : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 20 (11. 5. 1924.), str. 1-3.

846. STJEPANIĆ

Prikaza [crtica] : istiniti doživljaj jednog lugara / Stjepanić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 23 (26. 10. 1919.), str. 1-2.

847. SVAŠTICE

Svaštice [zanimljivost] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 10 (3. 3. 1912.), str. 1.

848. SUBOTNJA šetnja

Subotna šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 21 (5. 8. 1900.), str. 2.

849. SUBOTNJA šetnja

Subotna šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 22 (12. 8. 1900.), str. 2.

850. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 25 (2. 9. 1900.), str. 2.

851. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 26 (8. 9. 1900.), str. 2.

852. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 28 (23. 9. 1900.), str. 2.

853. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 29 (30. 9. 1900.), str. 2.

854. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 30 (7. 10. 1900.), str. 2.

855. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 31 (14. 10. 1900.), str. 2.

856. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 32 (21. 10. 1900.), str. 2.

857. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 34 (11. 11. 1900.), str. 1-2.

858. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 35 (20. 11. 1900.), str. 2.

859. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 36 (12. 12. 1900.), str. 1-2.

860. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 2 (13. 1. 1901.), str. 2.

861. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 4 (2. 2. 1901.), str. 3.

862. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 6 (17. 2. 1901.), str. 2.

863. SUBOTNJA šetnja

Subotnja šetnja [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 7 (24. 2. 1901.), str. 2.

864. SVAŠTA po malo

Svašta po malo [šala, zanimljivost].

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 12 (9. 4. 1911.), str. 1.

865. Š., Bogumil

O Ti koji pojmiš boli [lirska pjesma] / Bogumil Š..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VIII., br. 7 (4. 3. 1906.), str. 2.

866. ŠALIĆ, Vilko

Božanstvena komedija - Pakao [pregled] : piše o. Vilko Šalić, vjeroučitelj / Vilko Šalić.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 23 (7. 6. 1908.), str. 1-2.

867. ŠALIĆ, Vilko o.

Nešto o plesu [crtica] / Vilko o. Šalić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 67 (24. 12. 1920.), str. 5.

868. ŠALIĆ, Vilko o.

Pjesma o vlagi [lirska pjesma] / Vilko o. Šalić.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 18 (21. 5. 1911.), str. 3.

869. ŠETNJA po Virovitici

Šetnja po Virovitici [kolumna].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 1-2.

870. **ŠIROLA**, Stjepan

Dora [pripovijest] : crtice iz svakdašnjeg života. Napisao Stjepan Širola / Stjepan Širola. U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 17 (11. 4. 1925.), str. 1-2.

871. **ŠJULER**, K.

Sestra Marija [pripovijest] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 4 (15. 6. 1919.), str. 1.

872. **ŠJULER**, K.

Sestra Marija [pripovijest] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 5 (22. 6. 1919.), str. 1.

873. **ŠJULER**, K.

Sestra Marija [pripovijest] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 6 (29. 6. 1919.), str. 1.

874. **ŠJULER**, K.

Sestra Marija [pripovijest] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 7 (6. 7. 1919.), str. 1.

875. **ŠJULER**, K.

Sestra Marija [pripovijest] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 8 (12. 7. 1919.), str. 1.

876. **ŠJULER**, K.

Sestra Marija [pripovijest] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 9 (20. 7. 1919.), str. 1.

877. **ŠJULER**, K.

Sestra Marija [pripovijest] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 10 (27. 7. 1919.), str. 1.

878. **ŠJULER**, K.

Sestra Marija [pripovijest] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 11 (3. 8. 1919.), str. 1.

879. **ŠJULER**, K.

Sestra Marija [pripovijest] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 12 (10. 8. 1919.), str. 1-2.

880. **ŠJULER**, K.

Sestra Marija [pripovijest] : napisao K. Šjuler / K. Šjuler.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XX., br. 13 (17. 8. 1919.), str. 1-2.

881. **ŠKOLA bez Boga**

Škola bez Boga [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIV., br. 23 (28. 5. 1922.), str. 1.

882. **ŠOLC**, Anka

Kićenje [crtica] : napisala i čitala na akademiji kongregacije Anka Šolc / Anka Šolc.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 35 (22. 8. 1920.), str. 2.

883. **ŠPANFULDER**, Rigica

Sudbina slamnatog šešira [crtica] : napisala Rigica Španfulder. Preveo -ić. (Crtica iz nedavne prošlosti) / Rigica Španfulder.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 30 (1. 9. 1907.), str. 2-3.

884. **ŠPICER**, Mavro

Ženska duša [pripovijest] / Mavro Špicer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIII., br. 10 (26. 3. 1911.), str. 1-3.

885. **ŠTO nam treba**

Što nam treba? [lirska pjesma].

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 9 (6. 5. 1900.), str. 3.

886. **TAKO vam je**

Tako vam je nekoč bilo! [crtica].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 12 (8. 3. 1925.), str. 1.

887. **TO si meni**

To si meni ti [lirska pjesma].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 4.

888. **TOMU kumuje vrag**

Tomu kumuje vrag [feljton].

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 14 (22. 3. 1925.), str. 1-2.

889. **TOPOREZANK**, Gustav

Luta [pripovijest] : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 9 (6. 3. 1904.), str. 1-2.

890. **TOPOREZANK**, Gustav

Luta [pripovijest] : crtica iz života poljski napisao Gustava Toporezanka hrvatski od Vendelin pl. Tucić / Gustav Toporezank.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 10 (13. 3. 1904.), str. 1-2.

891. **TRI dana na**

Tri dana na Niagari [putopis] : napisao F. H. Preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 50 (24. 12. 1905.), str. 5-6.

892. **TRI mjeseca krvnik**

Tri mjeseca krvnik [putopis] : iz doživljaja jednog prijatelja na San Mauritius-u.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 3 (14. 10. 1899.), str. 1-2.

893. **TRI mjeseca krvnik**

Tri mjeseca krvnik [putopis] : iz doživljaja jednog prijatelja na San Mauritius-u.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 4 (1. 11. 1899.), str. 1-2.

894. **TRI mjeseca krvnik**

Tri mjeseca krvnik [putopis] : iz doživljaja jednog prijatelja na San Mauritius-u.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. I., br. 5 (11. 11. 1899.), str. 1-2.

895. **TRSTENJAK**, Davorin

Gospodin Dujo [pripovijest] : napisao Davorin Trsenjak / Davorin Trstenjak.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXV., br. 43 (30. 9. 1923.), str. 1-3.

896. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Borba [crtica] : izvorna crtica od Vendelin pl. Tucića / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 43 (3. 11. 1901.), str. 1-2.

897. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Čedu svom [lirska pjesma] / Vendelin pl. Tucić.
U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 8 (28. 2. 1904.), str. 1.

898. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Da sam [lirska pjesma] / Vendelin pl. Tucić.
U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 5.

899. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Eva [drama] : od Vendelin pl. Tucića / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 41 (20. 10. 1901.), str. 1-2.

900. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Majci i sestri [lirska pjesma] : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 5 (25. 1. 1903.), str. 1.

901. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Molitva [lirska pjesma] : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 48 (25. 12. 1904.), str. 6.

902. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Njoj! [lirska pjesma] : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 7.

903. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Prolog [lirska pjesma] : spjevao V. pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 3.

904. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Svečaru [lirska pjesma] : pedesetgodišnjici njegove prakse. Prikazuje, odani unuk Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. V., br. 5 (25. 1. 1903.), str. 1.

905. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Tebi [lirska pjesma] / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 9 (6. 3. 1904.), str. 1.

906. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

U daljini [lirska pjesma] / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 3.

907. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

U tudjini [lirska pjesma] : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 7.

908. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Vojnički bjegunac [drama] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 24 (12. 6. 1904.), str. 1-2.

909. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Vojnički bjegunac [drama] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 25 (19. 6. 1904.), str. 1-2.

910. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Vojnički bjegunac [drama] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 26 (29. 6. 1904.), str. 1-2.

911. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Vojnički bjegunac [drama] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 27 (10. 7. 1904.), str. 1-2.

912. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Vojnički bjegunac [drama] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 28 (17. 7. 1904.), str. 1.

913. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Vojnički bjegunac [drama] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 29 (31. 7. 1904.), str. 1-2.

914. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Vojnički bjegunac [drama] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 31 (14. 8. 1904.), str. 1-2.

915. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Vojnički bjegunac [drama] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 32 (20. 8. 1904.), str. 1-2.

916. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Vojnički bjegunac [drama] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 33 (28. 8. 1904.), str. 1-2.

917. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Vojnički bjegunac [drama] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 34 (11. 9. 1904.), str. 1-2.

918. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Vojnički bjegunac [drama] : drama u 4 čina napisao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 35 (21. 9. 1904.), str. 1-2.

919. **TUCIĆ**, Vendelin pl.

Zora [lirska pjesma] : spjevao Vendelin pl. Tucić / Vendelin pl. Tucić.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 5.

920. **TUGORODSKI**, Ivan B.

Na Lovrenčevo [pripovijest] : crtica od Ivana B. Tugorodskoga (posvećena uspomeni Milana Vuksana na godišnjicu njegece smrti, dne 20. studena 1900. / Ivan B. Tugorodski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 38 (25. 12. 1900.), str. 1.

921. **TUGORODSKI**, Ivan B.

Na Lovrenčevo [pripovijest] : crtica od Ivana B. Tugorodskoga / Ivan B. Tugorodski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 1 (1. 1. 1901.), str. 1-2.

922. **TUGORODSKI**, Ivan B.

Prva sreća [crtica] : crtica. Napisao Ivan B. Tugorodski / Ivan B. Tugorodski.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 5 (10. 2. 1901.), str. 1-2.

923. **UHLAND**, Ludwig

Lanci [lirska pjesma] : njemački od Ludwiga Uhlanda / Ludwig Uhland.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 47 (18. 12. 1904.), str. 1.

924. **UZGOJNI kodeks japanke**

Uzgojni kodex japanke [crtica] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 9 (25. 2. 1912.), str. 2.

925. **V-KA**.

Majčina ljubav [crtica] / V-ka..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. III., br. 33 (25. 8. 1901.), str. 1.

926. **V.**, Milan

Utjeha [lirska pjesma] : po Jorgovaniću pjevao Milan V. / Milan V..

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 13 (3. 4. 1904.), str. 6.

927. **V-Ć**

Sjećanje [crtica] : napisala V-ć / V-ć.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 22 (11. 6. 1905.), str. 3-4.

928. **VAZOV**

Gubernatorovo pseto [crtica] : napisao Vazov / Vazov.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVI., br. 1 (1. 1. 1924.), str. 1-2.

929. **VEILLER**, Bayard

Udaja gdjice. Mary [pripovijest] : američanska pripovijest od Veillera, preveo x / Bayard Veiller.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 1 (1. 1. 1900.), str. 1.

930. **VEILLER**, Bayard

Udaja gdjice. Mary [pripovijest] : američanska pripovijest od Veillera, preveo x / Bayard Veiller.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. II., br. 2 (14. 1. 1900.), str. 1.

931. **VELJKOVIĆ**, Dragan

Još više!.. [lirska pjesma] / Dragan Veljković.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. IX., br. 46 (24. 12. 1907.), str. 9.

932. **VILKO OTELLO**

Virovitički palladij 2904. [feljton] : u Abderi dne - 2904. / Vilko Otello.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VI., br. 43 (24. 11. 1904.), str. 1-2.

933. **VIR**, Dragan

Do sunca mrtvih [pripovijest] / Dragan Vir.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 62 (5. 12. 1920.), str. 2-3.

934. **VIŠE NAS**

Nedjeljna kronika [kolumna] / Više nas.

U: Virovitičan : glasilo za promicanje narodnih interesa / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. VII., br. 15 (23. 4. 1905.), str. 2-3.

935. **VUK VUK**

Salamun [lirska pjesma] / Vuk Vuk.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 17 (11. 4. 1925.), str. 3.

936. **VUKSAN**, Stjepan

Duh Hrvata na ruševinama grada Zrinjskih i Frankopana [epska pjesma] / Stjepan Vuksan.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 15 (29. 4. 1914.), str. 2.

937. **WARD**, Johan

Pod starom kruškom [pripovijest] : napisao Johan Ward / Johan Ward.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 9 (6. 2. 1921.), str. 1-2.

938. **WILDE**, Oscar

Aforizmi o ženama [aforizmi] / Oscar Wilde.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život : glasilo "Hrvatske zajednice" za kotar virovitički i slatinski / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXI., br. 24 (13. 6. 1920.), str. 1.

939. **WOLFF**, Kurt Julije

Staklo [pripovijest] : napisao Kurt Julije Wolff / Kurt Julije Wolff.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 30 (1. 5. 1921.), str. 1-2.

940. **ZAHAR**, Ivan dr.

Branimir [pripovijest] : pripovjedka iz zagrebačkoga života. Napisao dr. Ivan Zahar / Ivan dr. Zahar.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 57 (24. 9. 1914.), str. 2.

941. **ZAHAR**, Ivan dr.

Branimir [pripovijest] : pripovjedka iz zagrebačkoga života. Napisao dr. Ivan Zahar / Ivan dr. Zahar.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XVI., br. 58 (27. 9. 1914.), str. 2.

942. **ZALOŽENA vojvodkinja**

Založena vojvodkinja [pripovijest].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 45 (6. 12. 1908.), str. 1-2.

943. **ZALOŽENA vojvodkinja**

Založena vojvodkinja [pripovijest].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 46 (13. 12. 1908.), str. 1-2.

944. **ZALOŽENA vojvodkinja**

Založena vojvodkinja [pripovijest].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 1-2.

945. **ZAŠTO**

Zašto? [lirska pjesma].

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 5.

946. **Ž.**

Uspomene [crtica] / Ž.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 35 (22. 5. 1921.), str. 1.

947. **Ž.**

Uspomene [crtica] / Ž.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXIII., br. 36 (26. 5. 1921.), str. 1.

948. **ŽENE u zrakoplovu**

Žene u zrakoplovu [crtica] : preveo Ljudevit Hoffer.

U: Virovitičan : pokrajinsko glasilo stranke prava / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XIV., br. 8 (18. 2. 1912.), str. 1.

949. **ŽETIĆ**, Milan

Uništena mladost [pripovijest] : napisao Milan Žetić / Milan Žetić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 9 (15. 2. 1925.), str. 1-2.

950. **ŽETIĆ**, Milan

Uništena mladost [pripovijest] : napisao Milan Žetić / Milan Žetić.

U: Virovitičan : list za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. XXVII., br. 10 (22. 2. 1925.), str. 1-2.

951. **Y**

Iz dnevnika jednog lovnog nadziratelja [crtica] : izvorna crtica - napisao y / Y.

U: Virovitičan : glasilo za politiku, javni i društveni život / odgovorni urednik Ivan Dobravec-Plevnik. God. X., br. 48 (28. 12. 1908.), str. 5.

18. SAŽETAK

Cilj je ovoga rada istražiti, usustaviti te pokazati koje su se književne vrste i s kojom namjerom objavljivale u *Virovitičanu* te o kojim se temama u objavljenim djelima pisalo i koja im je bila društveno-kulturna funkcija u odnosu na četiri hipoteze:

- glavni urednik novine prepoznaje značajnu ulogu književnoga teksta u formiranju čitateljske publike grada Virovitice
- analiza Plevnikove kronike kao hibridne vrste – novinske kolumne s izrazitim umjetničkim elementima pokazat će autorovu sklonost didaktičnoj književnosti i prosvjećivanju lokalne zajednice
- Plevnikov *Virovitičan*, kao prve virovitičke novine, na lokalnom prostoru oblikuje lokalnu kulturu, njeguje zavičajnu književnost te pridonosi izgradnji cjelokupnoga hrvatskog kulturnog identiteta
- analiza interakcije između Plevnikovog novinskog teksta, čitatelja te zadane forme kolumne i književnoumjetničkih elemenata koje Plevnik koristi te načina na koji ova interakcija oblikuje posljedice

U radu se istražuje korpus novina *Virovitičan* u razdoblju od 1899. do 1925. godine. Popisanih, i prema vrstama klasificiranih tekstova, u obuhvaćenom je razdoblju 951 književnoumjetnički fragment, odnosno 698 cjelovitih književnoumjetničkih tekstova. Svi su popisani u pripremljenoj bibliografiji.

Prvim takvim uvidom, pregledom i usustavljanjem književnih vrsta koje se u tiskovini pojavljuju, interpretacijom te prepoznavanjem njihove kulturološke funkcije donijet ćemo zaključke o mogućem utjecaju književnih tekstova na čitatelje, njihov odnos prema književnosti kao umjetnosti i društvenoj funkciji književnosti, vrednujući ujedno novinsko-književnu praksu toga vremena na istraženome korpusu.

Istraživanje je upotpunjeno uvidom u kulturno-povijesni i književni kontekst iz čije izvantekstualne razine (odnosa politike i poetike) iščitavamo utjecaj srednjoeuropskih i nacionalnih društvenih, umjetničkih i inih kulturnih fenomena i mehanizama čiji izravni utjecaj, ili tek odraze, prepoznamo i u književnom korpusu koji znanstveno ispitujemo. Riječ je o pojmovima kao što su problem autorstva i pseudonimizacija, intertekstualnost u književnim djelima, čitatelji i formiranje identiteta, zavičajnost i lokalnost, utilitarnost književnih tekstova, didaktičnost i moralnost, javnost intime i uzurpiranje javnoga medija, žensko pismo i ljubavna tematika te autorsko podilaženje publici.

Ključne riječi: novine, *Virovitičan*, književni tekstovi, kolumna, kulturni identitet

19. SUMMARY

In addition to the news, which *Virovitičan* newspaper, as the first Virovitica newspaper, has been editorially published as a local, printed information medium since September 1899 its space is almost in every number filled with various literary and artistic texts. During the editors of Ivan Dobravca-Plevnik, from 1899 to 1925, 951 literary and artistic fragments were published in Virovitica, i.e. 698 complete literary and artistic texts. Scientific research of the literary text will focus on terms such as authorship, identity, didacticness, intimacy, utilitarianity and intertextuality, and conclusions will show the abundance of literary species and themes and their multifunctionality.

Out of the total number, 241 complete text belongs to the form today called column, and in *Virovitičan* it was published as a chronicle - so shaped column, with standardized newspaper norms, yet highly artistic and literary-dressed, marked by binarity and hybridity is the second preoccupation of this work which seeks to recognize the artistic quality of the newspaper column in Virovitica newspapers from the beginning of the twentieth century.

From 16th September 1899, the date when the first issue of *Virovitičan* was published, then the "newsletter for promotion of national interests", the paper brings an unnegligible number of newspaper texts, publications, advertisements, utilitarian (non)literary miniatures, literary texts, programming and political texts, and everything else that the newspaper at that time covers topics and content. *Virovitičan* thus does not deviate from the plotted scheme and continues to produce newspaper content according to the aforementioned criteria, moving between political streams in the context of agreement and disagreement with current and concrete political beliefs of the ruling and daily-current information that he transmits to his readers. In addition to such duality, looking for a role model in the concept of newspaper publications at the time, *Virovitičan* complements its contents with literary and artistic texts. As the editor Plevnik once pointed out, he primarily turns to the people in his newspaper, so he opens the door to the activities of educating the readers through the literary texts carefully selected (or not) for the purpose, especially in his chronicles, on topics current for that space and time - playfulness of themes and attempts to act on readers with texts that are approaching the confession of an individual who sometimes didacticism and morals by using his example, often also humour, he tries to achieve a positive impact on the consumers, he does not remain in law for the standard, especially journalistic columns of that time.

In addition to the prominent texts in the sequences, in *Virovitičan* are published various literary and discursive types: lyrical and epic poems, plays, drama miniatures, diary entries and travel, letters, jokes, anecdotes, dashes, aphorisms, fabulous, popular fellions, discussions,

humoresque and many other types, so *Virovitičan* as a newspaper indeed, as Dušan Slavković writes, is a "mosaic made up of countless diverse and varied stones" "reflect all the diversity and richness of life."

Recent research on *Virovitičan* and his editor, Ivan Dobravec-Plevnik, is usually related to his journalistic work, the title of initiator of the first Virovitica newspapers and to a smaller part, the literary, and even the smaller one the theatre. Since this is the author who usually associated his literary work with his own, local newspapers, mostly local authors wrote about his work, and mostly biographical texts, mentioning his literary work and the importance of local journalism (Dubravka Sabolić, Ivan Zelenbrz, Slavica Bakić).

More comprehensive texts directed at Plevnik's literary work and Plevnik as a newspaper editor, the initiator of the media and a drama author with several smaller pieces wrote Vinko Brešić on several occasions: 1984 in *Virovitički zbornik*, emphasizing the theme of journalism and Plevnik's importance for the Virovitica journalism - Virovitica civic journalism (until 1941), then 1999 then in *Knjiga o Virovitici*, mostly repeating the conclusions from 1984 as well as in 2004 in the book *Slavonska književnost i novi regionalizam* in the chapter *Virovitički Šenoa: Ivan Dobravec Plevnik (1873-1959)*.

The previous study of *Virovitičan* and texts published in these newspapers usually boils down to the press texts that allow Plevnik to justify the current political situation or turn from the political leadership, explaining Plevnik's political role interesting because of his local role as a initiator of the printed media. In addition, it is written about Plevnik's literary work and modest theatre-drama attempts, and most often about the short novel *Ljubav je jača od mača* or shorter works of Plevnik.

There is no research on the entire corpus of literary texts published in *Virovitičan*, their themes and literary species, their influence on readers and their peculiarities. For this reason, the bibliography of literary texts published in the newspaper Virovitica was created during the editors of Ivan Dobravec-Plevnik since 1899 to 1925. Bibliography is a special, local, retrospective and primary bibliography created with the aim of organizing literary-artistic fragments from all the preserved, digitized numbers of *Virovitičan* in order to make the sources searchable and to make their use easier.

The bibliography contains 951 bibliographic records corresponding to the number of literary and artistic fragments published in newspapers. The records were arranged in alphabetical order according to the rules of the profession, and apart from standard data, they were added the data on literary type as well as the exact date and year of publication. The main aim of this bibliography was to list literary and artistic texts published in *Virovitičan* during the editors of

Ivan Dobravec-Plevnik since 1899 to 1925, in order to gain insight into the corpus of literary texts published in local, Virovitica newspapers at the end of 19th century and the start of 20th century in order to make conclusions on the influence of literary texts on the readership on the basis of this corpus, their relationship with literary theory and literary genology and to evaluate the newspaper-literary practice of that time in the named newspapers.

Since there have been no bibliographies that have listed literary and artistic texts in *Virovitičan* newspapers, it should be noted that the starting point for work and creation of the bibliography have been preserved and digitized numbers of *Virovitičan*, and the entire work of making the bibliography is not based on any previously published list of bibliographic units.

This research led to the following conclusion: in *Virovitičan*, according to the listed fragments, we can find: aforisms (8), basin (2), biographical record (7), short-story (213), diary record (31), dialog (4), drama (39), epic poem (2), feljton (17), historical debate (2), humoresque (4), play (1), column (24) 1, legend (1), poem (106), lyrical prose (1), letter (1), review (1), story (12), storyline (209), travelogue (31), joke (14), commentary (2).

By reading and studying literary texts published in *Virovitičan*, thematic determinations are formed regarding the number of literary species and themes and their multifunctionality that will be investigated: the problem of authorship and pseudonymisation, intertextuality in literary works, readers and identity formation, homeland and locality, utilitarianism of literary texts, didacticness and morality, public acts and usurping of the public media, female letter and love themes and underlining the audience.

The aim of this paper is to investigate, harmonize and show which literary types were and with which intention they were published in *Virovitičan*, and which topics in published works were written about and which was their socio-cultural function in relation to the three hypotheses: the editor-in-chief of the paper recognizes the important role of the literary text in the formation of the reader audience of the city of Virovitica; the analysis of Plevnik's chronicles as hybrid species - newspaper columns with distinct artistic elements will show the author's inclination to didactic literature and to the enlightenment of the local community and the last - *Virovitičan*, as the first Virovitica newspaper, shapes local culture, nurtures the native literature and contributes to the construction of the entire Croatian cultural identity.

Listing, interpreting and valuing literary and artistic contributions published in the newspapers during the editors of Ivan Dobravec Plevnik will contribute to better understanding of cultural opportunities and the literary and cultural history of the city of Virovitica and the region. On the basis of the study of thematic, content, stylistic and formal peculiarities of published texts, the intellectual and conceptual flow of the cultural life of the city will be

reconstructed. What can be singled out is a corpus of texts classified according to types comprised of aphors, bass, biographical record, short story, diary record, dialogue, drama, epic poem, historical debate, humoresque, play, legend, lyrical poem, lyrical prose, letter, poem in prose, review, story, and as a special kind one should also mention Plevnik's chronicle.

The research will be complemented by an insight into the cultural-historical and literary context from which the extertextual level (relations of politics and poetics) through the influence of Central European and national social, artistic and other cultural phenomena and mechanisms whose direct influence or only reflections are identified in the literary corpus that we scientifically examine. These are concepts such as: the problem of authorship and pseudonymisation, intertextuality in literary works, readers and identity formation, homeland and locality, utilitarianism of literary texts, didactiveness and morality, public acts and usurping of public media, female letter and love themes, and the author's passing audience.

In addition to analysis and interpretation of this interdisciplinary analysis, stylistic methods, methods of induction, synthesis and classification will be applied, and we find theoretical basis in the works of Croatian scientists Vinko Brešić, Helena Sablić Tomić, Pavao Pavličić, Aleksandar Flaker, Viktor Žmegač, David Šporer, as well as Stephen Greenblat, Peter Burke, Raymond Williams, which expanded the framework of the study of literature into extra-literary areas.

We see the scientific contribution of the research primarily in the analytical approach to literary and artistic contributions published in the news media, which shaped the readers of *Virovitica* at the beginning of the twentieth century. With the first such insight, review and systematization of literary species that appear in the print, through interpretation and recognition of their cultural function we will bring conclusions on the influence of literary texts on readers, their relationship to literature as art and social function of literature, by evaluating the newspaper-literary practice of that time on the investigated corpus.

Through parts of the paper entitled Introduction, Bibliography of literary texts published in the newspaper *Virovitičan* during the editors Ivan Dobravac-Plevnik since 1899 to 1925, The cultural and historical context - Croatia and Europe at the end of the 19th century and the start of 20th century, The cultural and historical context - Virovitica at the end of the 19th century and the start of 20th century, Literary-artistic context - Croatia and Europe at the end of the 19th century and the start of 20th century, Literary-Artistic Context - Virovitica and Slavonia at the end of the 19th century and the start of 20th century, The novelties and literary-artistic texts, Virovitica printing at the beginning of the 20th century and *Virovitičan* - the first Virovitica newspaper, Outside the literary theoretical classification criteria, The lyrical and

dramatic texts in *Virovitičan*, Prose types as the most represented literary species in *Virovitičan* and the Chronicle of Ivan Dobravec-Plevnik, between the feuilleton and column and newspaper gender and literary types.

Although at the very beginning of the *Virovitičan* print, Ivan Dobravec-Plevnik as his author denies any political influence that would politicise the first, local Virovitica newspapers, *Virovitičan* eventually becomes a bulletin of one or the other political party. Regardless of the content that we find in the newspaper and regardless of the political situation at the time, *Virovitičan* brings in one, two, and sometimes more literary miniatures in any form - prose, dramatic or lyrical.

A corpus of 698 comprehensive literary and artistic texts published in *Virovitičan* in the period of 1899 to 1925 in 951 literary-artistic fragment is a corpus which offers to the residents of Virovitica at the end of the nineteenth and beginning of the twentieth century a domestic, but also foreign literary production in the form of translation, often as the only literary world accessible to the readers.

In this way, Ivan Dobravec-Plevnik, as the editor-in-chief of the newspaper, exercises his role on the other level, as the director of the readers' audience of the city of Virovitica, serving her literary texts according to her own choice - both trivial, oriented to entertainment and those of utilitarian, almost programmatic activities aimed at political action, but also didactic ones that she seeks to enlighten the local community.

With its chronicles, special hybrid species in the form of newspaper columns, it criticizes the world around it - its locals, power at all levels, social norms, conventions and various social anomalies of its time. Openly writing about Virovitica's problems and its citizens, as well as easier, everyday problems and funny and less ridiculous events from life, gives an overview of one society as a whole, often very critical and analytical presenting problems and offering possible solutions. It is precisely in its columns called chronicles, Dobravec-Plevnik by using various literary species shapes interesting texts, connecting literary species into new forms, writing in dialogues, lyrics or prose.

Prior to the interpretation and evaluation of literary and artistic contributions published in *Virovitičan*, which will contribute to better understanding of the cultural circumstances and the literary and cultural history of the city of Virovitica and the region, and based on the study of thematic, content, stylistic and formal characteristics of published texts, which reconstructs the intellectual and conceptual flow of the cultural life of the city of that time, the extract were singled out literary classification criteria that are extremely important because of the data they bring. The texts are so classified according to the authorship criteria, i.e. the author's name and

surname data or alias, i.e. the missing data, refers to the name and surname or alias, then the data on the subtitle, the translation data and translators, and the notes about whether the texts are published in a sublist or downloaded from another source.

After that, the texts were classified according to the types and the criteria according to which texts were read and analyzed - the problem of authorship and pseudonymisation, intertextuality in literary works, readers and identity formation, homeland and locality, the utilitarian literary texts, didactiveness and morality, public inequalities and usurping of the public media, female script love theme and deposition to the audience.

The dramatic texts in *Virovitičan* are not frequent and are not ordinary - only two texts come out in a few *Virovitičan* numbers, and their shortness signifies their purpose which is most often to laugh and entertain the reader without opening special questions of artistic value. The lyrical texts are usually utilitarian - directed by the authorities, political turmoil or religion, then love, very often thought and intimate, almost examples of usurping the public newspaper space, which his editor, Plevnik, will often use to express personal intimacy, verses directed to persons from intimate, family life or old lovers. The majority of published texts are vague types, and we can divide them into three large groups: those texts that are fun in character and usually continue from number to number, textual miniatures published as short series that extend in several lines and texts that can be described as intimate, and published in newspapers, and thus offered to the public to read, and can be described as autobiographical texts - diary entries, letters and travelogue.

With this first insight, review and systematization of literary species that appear in the newspapers, interpretation and recognition of their cultural function, conclusions were drawn on the influence of literary texts on readers, their relationship to literature as art and social function of literature, with the evaluation and newspaper-literary practice of that time on the investigated corpus, so this work is very good foundation for future research of this problem that will open some other door, investigate in detail certain literary texts and explore their literary and social function.

Keywords: newspaper, *Virovitičan*, literary texts, column, cultural identity

20. ŽIVOTOPIS AUTORA RADA

Josip Strija profesor je i viši knjižničar, stručni suradnik školski knjižničar u Gimnaziji Petra Preradovića Virovitica od 2008. godine do danas.

Dugogodišnji je voditelj Županijskoga vijeća školskih knjižničara Virovitičko-podravske županije, predsjednik Hrvatske mreže školskih knjižničara u drugom mandatu, a u dva je mandata bio predsjednik Komisije za srednjoškolske knjižnice Hrvatskoga knjižničarskoga društva te dugi niz godina predsjednik podružnice Hrvatske udruge školskih knjižničara Virovitičko-podravske županije. Osim toga, bio je članom Glavnog odbora Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkoga prigorja, mentor u Centru izvrsnosti za Medijsku pismenost Virovitičko-podravske županije te član Radne skupine za stručne suradnike i ravnatelje za provođenje Cjelovite kurikularne reforme. Grafički je i glavni urednik Godišnjaka Gimnazije Petra Preradovića Virovitica, a 2019. godine s kolegicom Zdenkom Kos uređuje monografiju „100 godina Gimnazije u Virovitici”.

Od 2011. do 2014. ispred Hrvatske mreže školskih knjižničara vodi državni projekt *HR kanon*, a od 2020. godine, novi državni projekt *Lektira na mreži*, verificiran pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja i Agenciji za odgoj i obrazovanje.

U zvanje mentora promoviran je 2019. godine, a dosada je nagrađen četiri puta: 2016. godine nagradom „Eva Verona” Hrvatskoga knjižničarskog društva, a 2019., 2020., 2021., 2022. i 2023. godine dobio je i nagradu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske kao jedan od najboljih prosvjetnih radnika. Godine 2020. Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo dodjeljuje mu nagradu „Tibor Tóth” u znak javnog priznanja koje se dodjeljuje stručnjacima i znanstvenicima mlađe i srednje generacije za značajan doprinos na području informacijskih znanosti i djelatnosti. Godine 2021. Grad Virovitica dodjeljuje mu javno priznanje – Zahvalnicu za djelatnost knjižničarstva i obrazovanja.

Popis objavljenih radova vezanih uz temu rada

1. Strija, J. Bibliografija književnih tekstova objavljenih u novinama Virovitičan za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine. // Zavičaj : časopis Ogranka MH u Virovitici, Slatini i Orahovici, 34/35, 2023, str. 24–28.

2. Strija, J. Kronika Ivana Dobravca-Plevnika između feljtona i kolumne i novinskog roda i književne vrste. // Zavičaj : časopis Ogranka MH u Virovitici, Slatini i Orahovici, 34/35, 2023, str. 18–24.

3. Strija, J. O bibliografiji književnoumjetničkih tekstova objavljenih u novinama Virovitičan od 1899. do 1925. // Svezak : časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja. XXII, 22(2020.), str. 80.-82.